МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД "ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ім. В. Г. КОРОЛЕНКА"

ІСТОРІЯ ФУТБОЛУ В УКРАЇНІ

(Бібліографічний покажчик)

Харків 2012

УДК
ББК

Історія футболу в Україні : бібліогр. покажч. / Держ. закл. "Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка" ; уклад. : Т.О. Сосновська, В.О. Ярошик. – Х., 2012. – 272 с.

Покажчик приурочено до проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу. У показнику містяться відомості про літературу, що висвітлює витоки та етапи розвитку футболу в Україні, основи техніки і тактики гри, організацію змагань різних рівнів.

Видання призначене викладачам і студентам інститутів фізичного виховання і спорту, футболістам, тренерам та аматорам футболу, а також керівникам і організаторам змагань різних рівнів, уболівальникам.

Укладачі: Тетяна Олексіївна Сосновська,
Валентина Олександрівна Ярошик

Наукові редактори: М.О. Олейник кандидат наук з фізичного виховання і спорту, професор Харківської державної академії фізичної культури,
В.А. Марченко, професор кафедри футболу і хокею Харківської державної академії фізичної культури, заслужений працівник культури і спорту України.

Редактори: Н.О. Стрілець, Є.О. Пахарук

ПЕРЕДМОВА

Сучасний футбол – це не лише ігровий вид спорту. Спортивні проблеми у футболі переплітаються з політичними, економічними, культурними, соціальними та багатьма іншими чинниками. В Україні на урядовому рівні розроблено і затверджено комплексні програми розвитку футболу. Це дає можливість суттєво розширювати інтеграцію і підвищує авторитет нашої держави у Європейському і світовому спортивному співтоваристві.

Пропонований бібліографічний покажчик ставить за мету бібліографічне забезпечення підготовки і проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу. Представлена література, видана протягом XX – XXI століть, містить історичні відомості про витоки та етапи розвитку футболу, основи техніки і тактики гри, докладну методику навчання й тренування футболістів різних вікових категорій і рівня підготовленості. Розкрита законодавча база організації футболу в Україні, підготовка до Євро-2012, розвиток футболу в регіонах України, наявність футбольних команд і клубів, організація змагань різних рівнів.

Відображено інформацію про навчальну літературу, збірники матеріалів, наукових конференцій, статті з періодичних видань, автореферати дисертацій тощо незалежно від часу видання. Відбір літератури закінчено у червні 2011 року.

Матеріал систематизовано за тематично-хронологічним принципом, у межах розділів – алфавітне групування.

Бібліографічні описи за необхідністю супроводжуються довідковими анотаціями. Застосовано систему посилань. Документи, не опрацьовані de visu, позначені астериском (*).

Допоміжний апарат видання складається з іменного покажчика та списку скорочень.

Посібник стане у пригоді викладачам і студентам інститутів фізичного виховання і спорту, футболістам, тренерам, та аматорам цього масового виду спорту, а також керівникам і організаторам змагань, широкому колу вболівальників.

Укладачі висловлюють подяку завідуючій бібліотеки Харківської державної академії фізичної культури І.П. Балаєвій за допомогу у підготовці посібника.

Зауваження та пропозиції просимо надсилати на адресу: 61003, Харків, пров. Короленка, 18. Державний заклад "Державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка", відділ "Україніка" і електронною поштою : ukr@korolenko.kharkov.com.

ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ГРИ У ФУТБОЛ

Футбол – одна з найдавніших ігор людства. Невідомо, де і коли він з'явився. Архівні джерела, знайдені у Китаї та Єгипті, зокрема зображення гравців з м'ячем, окремо м'ячів, дають підстави стверджувати, що футбол був відомий людству задовго до нашої ери. Так, англійський професор Барканс переконаний, що навіть первісні люди грали у футбол кам'яним м'ячем. Китайцям гра з м'ячем була відома понад 5000 років тому. Імператори вважали, що така гра є важливим засобом військової підготовки. На футбольних майданчиках воїни намагалися застосовувати тактику, якої вони дотримувалися на полі битви, тож і вдосконалювали основні принципи атаки та захисту. М'яч тоді був набитий кінським волосом і обшитий шкурою. А надувними м'ячами почали грати вже у XVIII столітті. У правилах навчання воїнів, виданих в Китаї понад 2000 років тому, досить докладно описано гру в футбол.

Архівні дані свідчать, що змагалися між собою дві команди, завданням яких було потрапити м'ячем в отвір у сітці, натягнутій між двома бамбуковими жердинами. Переможців нагороджували щедрими подарунками. Деякі популярні гравці навіть призначались на високі державні або військові посади. Згодом під назвою «Кемарі» футбол з Китаю перекочував до Японії. Тут гра стала частиною чисельних релігійних обрядів, але широкого розповсюдження серед населення не здобула. Археологічні розкопки, проведені у Єгипті та Греції, а також архівні джерела, засвідчують, що там футбол був досить поширений. Так, він згадується у всесвітньо відомій «Одіссеї» Гомера. Ця гра була складовою частиною спартанського виховання юнаків, оскільки вимагала від учасників прояву сили та елементів боротьби. У стародавній Греції гра з м'ячем мала такі назви: «Файнінда», «Гарпаціон», «Єпіскурос». Однак тільки у перших двох видах завданням гравців (що складали дві команди по 15 чоловік у кожній) було заволодіти м'ячем, зберегти його під контролем своєї команди і провести у визначене місце або ворота ногами.

З літературних джерел відомо, що Софокл, Олександр Македонський, Діонісій також були знайомі з грою у футбол. Існує чимало згадок про те, що у стародавній Греції в гімназіонах були спеціальні майданчики для гри, яку організовував і проводив учитель. Це був дійовий засіб фізичного загартовування не лише воїнів, але й оздоровлення усієї нації. К. Гален – римський лікар і природодослідник – писав, що гра з м'ячем забезпечувала фізичну та психічну підготовку найширших мас.

Вона, на його думку, була могутнім засобом лікування хворих. Хоча сам Гален мав міцне здоров'я, він багато часу віддавав цій грі, оскільки таким чином вів боротьбу зі старінням.

Після занепаду стародавньої Греції футбол під назвою «Гарпастум» стрімко завойовує римлян і особливо захисників імперії. Зміст гри полягав у перекидані м'яча від одного гравця до іншого таким чином, щоб завести за основні лінії половини майданчика суперників. Ті лінії вважалися гольовими. Існувала ще й центральна лінія. Правила гри забороняли одному гравцеві володіти м'ячем двічі до взяття воріт. За порушення правил м'яч передавався суперникам. Гравці тоді мали взуття, яке римляни називали «кальцекс». Корінь цього слова зберігся в Італії до наших днів, де «кальчіо» означає футбол.

Завойовуючи дедалі нові території, римські воїни просувалися вглиб Європи – на території сучасних Франції, Німеччини, Англії і впроваджували свої звичаї та ігри. Легіонери весь вільний час віддавали футболу. У Франції гра називалася «Soule» або «Choule». Завдання гравців тут зводилося до того, щоб переміщувати м'яч від однієї лінії до другої. Боротьба за м'яч була безкомпромісною і навіть небезпечною. Тож і з'явилися королівські та парламентські укази про заборону гри, що призвело до тимчасового занепаду футболу.

В Англії найпопулярнішим видом розваги був «футбол натовпу». Ігри неорганізованих гуртків проводилися на майданчиках і вулицях міст, що паралізувало життя населення, завдавало великих збитків ремісникам, торговцям. Усе це викликало невдоволення королів, і у 1314 р. Едуард II видав указ, де зазначалося: «У зв'язку з тим, що гра у м'яч призводить до великого безладдя, а це само собою є велике зло, ми, іменем короля, під страхом ув'язнення забороняємо грати в футбол у великих містах». Його послідовники Едуард III, Річард II та Генріх IV ще неодноразово повторюватимуть цей указ. Замість гри у футбол мешканцям міст пропонувалося зайнятися метанням списа чи стрільбою з лука. Незважаючи на суворі заборони популярність футболу серед населення зростала. На зображення гри з м'ячем (різьба по дереву) натрапляємо в кафедральному соборі міста Ланкастер, який побудований в XIV ст. і є найстарішим у світі. Про нехтування забороненої королівськими указами цієї гри згадує В. Шекспир у «Комедії помилок » та «Королі Лірі».

В Італії в часи Середньовіччя у «calcio» грали переважно у містах Флоренції та Падуї, але там вже існували деякі правила гри. Так, визначалася кількість учасників у команді, існували ворота, ставилися певні вимоги до розташування гравців, що вважається витоками тактичних

систем гри. Існує думка, що ігри з м'ячем у середніх віках були відомі також і в країнах Африки та Південної Америки, але там вони мали релігійно-культовий характер. Фахівці та більшість істориків вважають, що футбол зародився на традиціях ігор з м'ячем, які існували за давніх часів та в Середньовіччі, а батьківщиною його є, безперечно, Англія. У першій половині XIX ст. «футбол натовпу» вже мав два різновиди: з м'ячем тільки ногами (футбол); гра з м'ячем руками та ногами (регбі).

Останній вид спорту здобув назву від міста Регбі, у коледжі якого ця гра культивувалась. Якщо у вищезгаданому місті грали руками і ногами, то в містечку Херроу – тільки ногами. Шанувальники першого способу гри домоглися, щоб м'яч мав овальну форму, а другого – щоб м'яч був лише круглий.

Велику популярність футбол мав серед учнівської молоді. Досить сказати, що на початку XIX ст. гра була включена до навчальних програм шкіл і проводились змагання. Трохи пізніше почали створюватися футбольні клуби. Перший – «Форест клаб» – з'явився у 1859 р. у містечку Єпінг, поблизу Лондона. Найстарішими вважаються також клуби «Барнс», «Блек-хед», «Кристал Палас», «Кільбурн», «Крузейдер» тощо.

У 1823 р. гравцям було дозволено бігти з м'ячем. Саме тоді було покладено початок розвитку сучасних правил футболу та регбі, історія яких в ті далекі часи тісно перепліталась. Оскільки у кожній місцевості існували свої правила, то, певна річ, під час матчів постійно виникали непорозуміння. Це змусило представників усіх створених на той час клубів зібратися в 1863 р. у Лондоні, щоб розробити єдині правила гри. Але досягти згоди не вдалося, зате було створено Англійську футбольну асоціацію. А перші єдині правила гри були ухвалено в 1863 р. Правилами передбачено чисельний склад команд, розміри футбольного поля та воріт, гравцям заборонялося грати руками у межах штрафного майданчика (за винятком воротаря). Правила складалися з 13 пунктів. У перші правила постійно вносилися доповнення, поправки, нові параграфи. Однак в основному вони збереглися до наших днів. Створення Футбольної асоціації сприяло переходу від стихійного до організованого футболу.

На другому засіданні Футбольної асоціації 6 грудня 1863 р. було вирішено вважати футбол і регбі різними видами спорту. Ця дата є днем народження сучасного футболу. Переворот у тактику футболу внесли дві команди міста Глазго. Гравцями цих команд у 1870 р. під час гри вперше було застосовано передачу м'яча. З того часу футбол став командного грою. На жаль, прізвище футболіста, який вперше здійснив передачу м'яча,

історії не відоме. Цей гравець, власне, і дав поштові для розвитку і подальшого вдосконалення сучасної тактики гри.

Ігри на Кубок Англії, що проводяться з 1871 р., надзвичайно популярні у глядачів і сьогодні. У 1873 р. було проведено перший міжнародний матч між командами Англії і Шотландії. У 1888 р. було створено Англійську, а у 1890 р. Шотландську футбольні ліги. Завдяки англійцям футбол став улюбленою грою і в інших країнах Європи. Під час стоянок кораблів у портах організовувалися матчі між членами команд, до складів яких залучалась місцева молодь.

Французькі студенти, які навчалися в Англії, у 1872 р. у портовому місті Гавр створили першу футбольну команду, а перший футбольний клуб у Парижі з'явився в 1879 р. Англійці, які навчалися в Швейцарії, організовували футбольні команди. Так, у 1879 р. у Женеві заявив про себе футбольний клуб «Сент Гал», а в 1886 р. у Цюріху – "Грасхоперс". У 1875 р. виник «Швейцарський футбольний союз». Згодом футбольні клуби було утворено також і в інших країнах Європи, зокрема в Данії, Голландії, Бельгії, Німеччині, Австрії та Угорщині.

Швидкий і динамічний розвиток футболу, що спостерігався в Європі на початку XX ст., спонукав до створення міжнародної організації. У 1904 р. у Парижі відбулася конференція за участю представників Бельгії, Данії, Франції, Голландії, Іспанії, Швейцарії та Швеції, де і було засновано Міжнародну федерацію футбольних асоціацій (ФІФА – Federation International Football Association). Першим головою ФІФА було обрано француза Р. Гірена. До речі, англійці спочатку ігнорували ФІФА, а через рік, переконавшись у швидкому організаційному зростанні асоціації, стали її членами.

Спорт, і зокрема футбол, в Україні почав розвиватися пізніше, ніж в країнах Західної Європи. Причиною відставання було те, що територія України розподілялася між двома імперіями. Більша частина до 1917 р. входила до складу Російської Імперії, а західні землі та Закарпаття – до Австро-Угорської. З 1918 р. Галичина відійшла до Польщі, а Закарпаття – до складу створеної після Першої світової війни Чехословацької республіки. Усі українські землі були об'єднані в єдину державу в складі колишнього Радянського Союзу тільки у 1946 р., а незалежною Україна стала в 1991 р.

У книжці М.Балакіна та М.Михайлова "Футбол України" (1968 р.) можна прочитати: "Щодо часу і місця зародження футболу на Україні досі немає одностайної думки. Але впевнено можна сказати, що ця спортивна гра розвивалась одночасно у Києві, Харкові, Одесі, Миколаєві,

Катеринославі, Юзівці". Автори пишуть, що основоположниками одеського футболу були англійські службовці іноземних підприємств, які у 1878 р. організували "Одеський британський атлетичний клуб". Цей клуб є першим футбольним гуртком в Україні, створеним іноземцями. Однак справжнє визнання гра здобула в Одесі, починаючи з 1907 р.

Футбол, вважають М. Балакін та М. Михайлов, прийшов у Миколаїв і Київ одночасно, у 1901 р. Трохи пізніше в Харків, а на початку 1910 р. і в Донбас. Доречно відзначити, що в футбол тоді грали тільки іноземні службовці (у Києві – чехи, в Одесі, Миколаєві – англійці) та іноземні моряки з кораблів, які перебували у портах України. Вони, маючи вільний час, організовували і проводили між собою футбольні матчі. Серед місцевого населення зацікавленості у грі в той час не було. Згадані автори з відомих причин не відносять до складу України Галичину та Закарпаття, оскільки вважають ці території такими, що приєднані до України у 1939 р. та 1946 р., хоча підкреслюють, що це є споконвічний український край. А якщо так, то футбол тут почав розвиватися трохи раніше, ніж у східній частині України.

Документи свідчать, що перші тренування футболістів у Львові відбулися у 1894 р. Наприкінці XIX ст. львівське "Товариство рухових ігор" почало створювати групи молоді, серед яких особливу зацікавленість викликав футбол. Так, у "Спортивній газеті" (№ 15 від 15 жовтня 1900 р.) читаємо, що львів'яни тоді вперше побачили гру у м'яч ногами. Це була зустріч двох учнівських команд четвертої гімназії, що тривала два тайми по 20 хвилин і закінчилась з рахунком 1:1. Відомо, що у Києві в 1901 р. розпочалися перші тренування футболістів. А 11 серпня 1901 р. газета "Унг" повідомила читачам, що через чотири дня, 15 серпня, відбудеться матч між командами Ужгорода та "Атлетичного клубу" Будапешта. Місцевих футболістів представляли учні шкіл та гімназій. Зустріч закінчилася з рахунком 3:0 на користь команди Будапешта. Отже, можна стверджувати, що український футбол бере початок у Львові та Ужгороді.

Важливо, що у Львові 1906 р. видавництво "Сокіл" українською мовою випустило книжку І. Боберського "Копаний м'яч" (тираж 3 тис. примірників). Книжка містила поради щодо техніки, тактики, методики тренування, правил гри. А на Сході країни тільки у 1909 р. з'явився "Футбол" Л. Можарського. У 1908 р. в Україні вперше було видано правила гри у футбол.

Чемпіонат з футболу у Львові офіційно проводився з 1906 р. На Заході України за короткий час було створено команди "Чарні" (1904),

"Легія" (1905), "Погонь" (1907), "Гасмонея" (1908), "Україна" (1911). Усі команди, крім "України", після Першої світової війни брали участь у чемпіонаті Польщі серед команд Вищої ліги. У цей період футбол бурхливо розвивається на Закарпатті. Тут команди різних міст активно проводяться товариські зустрічі з футболістами. Ніредьгази, Кошиць, Дебрецена, Шаторольоуйгеля та інших міст. Команда "літаючих вчителів", так називали гравців "Русі" (Ужгород), оскільки вони вилітали на свої матчі літаком. Команда "УАЦ" (Ужгород) брала участь у чемпіонатах Чехословаччини та Угорщини серед команд Вищої ліги, "МШЄ" (Мукачеве) грала в першій лізі. Закарпатський футбол дав багато всесвітньо відомих гравців, серед них: Д. Товт, М. Михаліна, Ю. Лавер, М. Коман, І. Мозер, В. Турянчик, Й. Сабо, Ф. Медвідь, С. Решко, Й. Беца, І. Яремчук, В. Рац та інші. У складі різних збірних командах колишнього Радянського Союзу вони брали участь у чемпіонатах світу, Олімпійських іграх, кубкових турнірах країн Європи тощо.

Як свідчать довідники, на Сході України особливо бурхливого розвитку футбол набув з 1912 р. Спершу створилися футбольні команди в Одесі (1910), Києві (1911), Харкові (1912), Миколаєві (1915), а також у Юзівці, Краматорську, Херсоні, Єлисаветграді, Вознесенському, Катеринославі. Футбольні матчі відбувалися в Полтаві. Сімферополі, Чернігові, Лозовій та інших містах України. Водночас самостійні розіграші проводили так звані дикі, тобто не зареєстровані команди Києва, Харкова, Одеси.

У 1913 р. у Києві відбулася Перша всеросійська олімпіада. Хоча в програмі футболу не було, учасники змагань все таки побачили показові матчі. Команді Одеси, Києва, Харкова і міст Донбасу з 1912 р., об'єднавшись в ліги, почали проводити регулярні змагання в два етапи – восени та навесні. Пріоритет серед команд Півдня України надійно утримували футболісти Одеси, які брали участь і у фіналі першості Росії (1912). У 1913 р. вони стали чемпіонами Росії, завдавши поразки у фіналі команді Петербурга (4:2), а у 1914 р. провели три міжнародні матчі з кращим футбольним клубом Туреччини "Фенер-Бахче", де у двох перемогли, а один закінчився з нічійним рахунком.

Змагання на Кубок і першість Україна проводила з 1922 р. Її збірна була переможцем другого Всеросійського свята фізкультури (1924), де обійшла команди Закавказзя та РСФСР. А незабаром у товариських матчах завдала поразок і збірним командам – Москви та СРСР.

У Харкові створено висококласну команду "Штурм", у Києві "Залізничник", в Одесі "Местран" та інші. Бурхливо розвивався футбол у

1935 р. у Києві, Харкові, Одесі, Дніпропетровську. Тоді збірна України зустрілася в Парижі з футболістами професіонального клубу "Ред Стар Олімпік" і обійшла суперника з рахунком 6:1.

З 1936 р. у Вищій лізі чемпіонатів Радянського Союзу брала участь команда "Динамо" (Київ) і за всю історію ніколи не покидала її, а в повоєнні роки стала тринадцятикратним чемпіоном і дев'ятиразовим володарем Кубка Радянського Союзу, Суперкубка Європи (1975), дворазовим – Кубка володарів Кубків країн Європи (1975, 1986).

Про високий рівень українського футболу свідчить і те, що у Вищій лізі Радянського Союзу в різні часи виступали команди: "Динамо" (Київ), "Шахтер" (Донецьк), "Карпати" (Львів), "Зоря" (Луганськ), "Дніпро" Дніпропетровськ), "Металіст" (Харків), "Таврія" (Сімферополь), "СКА" (Одеса), "Чорноморець" (Одеса), "Металург" (Запоріжжя), а в першій лізі – команди Ужгорода, Івано-Франківська, Львова, Чернівців та ін. Більшість цих команд досягли високих спортивних успіхів. Чемпіонами і призерами Радянського Союзу були футболісти "Динамо" (Київ), "Зорі" (Луганськ), "Дніпра" (Дніпропетровськ), "Чорноморця" (Одеси). Володарями Кубка – динамівці Києва, футболісти "Шахтаря" (Донецьк), "Карпат" (Львів), "Металіста" (Харків). Усі вони успішно виступали в Європейських кубкових турнірах.

Протягом багатьох років у міжнародних змаганнях (чемпіонатах Європи, світу, Олімпійських іграх) основу національних збірних команд складали футболісти українських клубів. Досить згадати всесвітньо відомі прізвища таких гравців, як Ю. Войнов, В. Мунтян, В. Пузач, В. Веремєєв, І. Біланов, В. Серебряников, В. Банников, В. Колотов, О. Блохін, Л. Буряк, А. Коньков та інші. Сьогодні ними пишається український футбол. Згадаймо, О. Блохін (1975) та І. Біланов (1986) були визнані кращими футболістами Європи і нагороджені золотими м'ячами, а О. Протасов у 1984 р. став володарем срібної бутси Європи (1984), яку вручали кращим бомбардирам.

Після проголошення Верховною Радою незалежності України (1991) Федерація футболу України як повноправний член увійшла до УЄФА і ФІФА, що дало змогу національним збірним командам брати участь у чемпіонатах світу, Європи, Олімпійських іграх і Європейських кубкових турнірах. Навесні 1992 р. проводився Перший незалежний чемпіонат України серед команд Вищої, першої, другої, перехідних ліг, а також колективів фізкультури. Титул першого переможця вибороли футболісти "Таврії" (Сімферополь). Тепер такі змагання в Україні відбуваються восени та навесні. Чемпіонат України проводиться і серед

юнацьких команд молодшого та старшого віку. Створено і юнацьку національну збірну команду України.

У грудні 2011 р. футболу незалежної України виповнилося 20 років. За цей час було проведено 20 чемпіонатів країни, переможцями яких ставали лише три клуби − «Таврія» (Сімферополь), «Динамо» (Київ) і «Шахтар» (Донецьк). Однак боротьба за титул, інші нагороди першості, путівки до континентальних турнірів, нарешті за виживання − боротьба, до якої залучені тисячі дійових осіб і якій співпереживають мільйони уболівальників, не залишає байдужим жодного шанувальника футболу в Україні.

За весь період проведення чемпіонатів України звання чемпіона 13 разів вигравала команда клубу «Динамо» Київ (1993, 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2003, 2004, 2007, 2009), встановивши рекорд чемпіонатів України, ставши чемпіоном 9 разів поспіль в період з 1993 по 2001 рік. Команда «Динамо» ставала володарем Кубка країни 9 разів у 1993, 1996, 1998, 1999, 2000, 2003, 2005, 2006, 2007 роках.

Футбольний клуб «Шахтар» Донецьк вигравав 6 разів звання чемпіона України в 2002, 2005, 2006, 2008, 2010, 2011 роках, завойовував 6 разів кубок України в 1995, 1997, 2001, 2002, 2004, 2008 роках.

З 2005 року Федерація футболу України заснувала змагання за суперкубок між чемпіоном країни і володарем кубка. Першим володарем суперкубка України стала команда «Шахтар» Донецьк у зустрічі з командою «Динамо» Київ. Основний час гри не виявив переможця (рахунок 1:1), за пенальті перемогу здобув «Шахтар» з рахунком 4:3 і став першим володарем суперкубка. Надалі ці два клуби між собою визначали переможця суперкубка: «Шахтар» завоював його в 2005, 2008, 2010, 2011 роках, а «Динамо» Київ завойовував суперкубок України в 2006, 2007, 2009 роках.

У 2012 р. вперше в історії футболу УЄФА доручив Україні провести чемпіонат Європи в Києві, Донецьку, Харкові та Львові. На сьогодні країна готова до проведення цього найбільшого спортивного заходу.

В.А.Марченко, *професор кафедри футболу і хокею Харківської державної академії фізичної культури*

I ФУТБОЛ: ПОНЯТТЯ, ПОХОДЖЕННЯ ТА СУТНІСТЬ ГРИ

Абетка футболіста : навч. посіб. / [уклад. : Б. Ф. Ведмеденко та ін.] ; Чернів. обл.-дослід. центр з фізкультури і спорту та ін. – Чернівці: Рута, 2002.

1. Ч. 1. – 2002. – 231 с. : ілюстр., табл.

2. **Все** о футболе : справочник / сост. Л. Г. Лебедев. – М. : Совет. спорт, 1990. – 238 с.

3. **Голдблатт, Д.** Энциклопедия футбола : самая полн. информ. об игре / Д. Голдблатт. – М. : АСТ Астрель, 2003. – 496 с. – Из содерж.: о футболе Украины. – С. 270 – 271.

4. **Зеленцов, А.М.** Уроки футбола / А.М. Зеленцов [и др.]. – Киев : УСХА, 1996. – 256 с.

Коржевский, В.Н. Энциклопедия мирового футбола / В.Н. Коржевский ; фан-клуб "Step forward" . – Черновцы: б. и., 1998.

5. Т. 1. – 1998. – 87 с.: ил., портр. – Библиогр.: с. 2.

6. **Короткий** словник-довідник термінів спорту та фізичної культури : навч. посіб. / [упоряд. : Ю.О. Маркітантов, В.Ю. Маркітантов] ; Кам’янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка. – Кам’янець-Поділ. : Аксіома, 2010. – 67 с. – Бібліогр.: с.66.

7. **Короткий** спортивний словник-довідник / авт.-упоряд. М.Д. Зубалій, В.В. Сіркізюк. – Кам’янець-Поділ. : Абетка-Нова, 2003. – 216 с.

8. **Кульжинский, И.П**. Словарь любителя футбола / И.П. Кульжинский. – 2-е изд., испр. и доп. – Ростов н/Д : Молот, 1970. – 239 с. – Библиогр.: с. 238 – 239.

9. **Лабербис, Э.А.** Футбол : происхождение и сущность игры / Э.А. Лабербис. – Владивосток: Тип. Примор. обл. правления, 1916. – 18 с.

10. **Мартынов, М.** Любимая игра / М. Мартынов. – М.: Физкультура и спорт, 1955. – 47 с.

10а. **Марченко В.А.** Теорія і методика обраного виду спорту (футбол) : [навч. посібн.] / В.А. Марченко, С.М. Журід, С.С. Коваль. – Х. : ХДАФК, 2011. – 237 с.

11. * **Мировой** футбол : справочник : [ежегодник] / авт.-сост. А.В. Савин. – М. : Новое дело, 2002 – 2003.

12. **Наумчук. В.І.** Словник-довідник основних термінів і понять з теорії та методики фізичного виховання і спорту / В.І. Наумчук. – Т. : Ред. газ. "Підруч. і посіб.", 2004. – 63 с. – Бібліогр.: с. 62 – 63 (16 назв.).

13. **Наш** футбол : [фотоальбом] / текст О.М. Шмелева ; фотоил. А. Бочинина. – М. : Физкультура и спорт, 1959. – 32 с.

14. **Осінчук, В.Г.** Визначення основних спортивних термінів фізичної культури і спорту : навч. посіб. / В.Г. Осінчук, І.К. Попеску ; Ін-т систем дослідж. освіти, Львів. держ. ун-т. – К. : ІСДО, 1995. – 197, [1] с. – Текст: укр., рос., англ. – Бібліогр.: с. 175 (6 назв).

15. **Осінчук, В.Г.** Українсько-російська термінолексика спортивних ігор / В.Г. Осінчук, Л.В. Левків; Львів. нац. ун-т. – Л. : ЛНУ, 2003. – 759, [1] с.

16. **Памятка** футболофила / [сост. : А.С. Бойчез, А.Я. Хандрига]. – Днепропетровск : Облполиграфиздат, 1990. – 39, [2] с.

17. **Панишко, Ю.М.** Українсько-російсько-англійський, російсько-українсько-англійський словник з фізичної культури і спорту : (мед.-біол. аспекти : понад 1100 термінів / Ю.М. Панишко, В.Г. Осинчук, М.Є. Білинський ; за заг. ред. Ю.М. Панишка. – Л. : б. в., 1996. – 93, [1] с.

18. **Романенко, С.Д.** Футбол: [пособие] / С.Д. Романенко ; Киев. гос. ин-т физкультуры. – Киев. : Госмедиздат УССР, 1949. – 71 с. : ил.

19. **Романенко, С.Д.** Футбол – народний вид спорту СРСР / С.Д. Романенко ; Центр. лекц. бюро ком. в справах культ.-освіт. установ УРСР. – К. : Вид-во і друк. вид-ва АН УРСР, 1950. – 19 с.

20. **Руднев, С.В.** Сто вопросов и ответов по футболу / С.В. Руднев, А.В. Меньшиков. – Луганск : Облиздат, 1962. – 43 с. : ил.

21. **Савченко, Н.** Учитесь пока дают : [впервые на территории Восточной Европы состоялся конгресс тренеров юнош. футбола в рамках празднования 75-летия донец. клуба "Шахтер"] // Футбол. – 2011. – № 28. – С. 22 – 25.

22. **Соломонко, В.В.** Футбол : [підруч. для студ. вищ. навч. закл.] / В.В. Соломонко, Г.А. Лісенчук, О.В. Соломонко. – 2-ге вид., випр. і доповн. – К. : Олімп. л-ра, 2005. – 295 с. : ілюстр. – Бібліогр.: с. 285 – 288.

23. **Спортивні** ігри : підруч. для фак. фіз. виховання пед. ін-тів / А.В. Івойлов, В.А. Титар, С.Ю. Балбенко та ін. ; за ред. А.В. Івойлова, В.А. Титаря. – Х.: Основа, 1993. – 215 с. : ілюстр. – (Баскетбол, волейбол, гандбол, футбол).

24. **Справочник** по футболу / авт.-сост. : Л. Ордин, В. Ровчан, Ю. Сироченко. – Харьков. : Кн. изд-во, 1959. – 100 с.

25. **Спутник** работника физической культуры и спорта : справ. изд. / П.Ф. Савицкий, П.И. Погиба, В.И. Тритиниченко и др.; под ред. П.Ф. Са-вицкого. – Киев. : Здоров'я, 1990. – 349, [1] с. : схемы.

26. **Товаровский, М.Д.** Футбол : учеб. пособие для шк. тренеров и техникумов физ. культури / М.Д. Товаровский. – М. : Физкультура и спорт, 1961. – 168 с.

27. **Товаровский, М.** Футбол : посіб. для секцій колективів фізкультури і спорт. шк. / М. Товаровський. – К. : Молодь, 1951. – 136 с. – (Бібліотека сільського фізкультурника).

28. **Толковый** словарь спортивных терминов. Около 7400 терминов / сост. : Ф.П. Суслов, С.М. Войцеховский. – М. : Физкультура и спорт, 1993. – 352 с.

29. **Форма** і зміст футболу / за ред. Ф.Я. Гальперіна // Наука і суспільство. – 1967. – № 4. – С. 56 – 59.

30. **Фролов, В.В.** Игра миллионов / В.В. Фролов. – М. : Физкультура и спорт, 1953. – 48 с.

31. **Фролов, В.В.** Футбол в СССР : справочник / авт.-сост. В.В. Фролов. – М. : Физкультура и спорт, 1951. – 160 с.

32. **Футбол :** справочник. – М. : Физкультура и спорт, 1980. – 39 с. – (От Монреаля до Москвы).

33. **Футбол** в СССР : [фотоальбом / авт.-сост. А. Качалов – М. : Физкультура и спорт, 1957]. – 64 с.

34. **Футбол** / [уклад.] А.І. Дубенчук. – Х. : Ранок, 2008. – 127, [1] с. : ілюстр., табл. – (Спортивні ігри в школі). – Бібліогр.: с. 125 (14 назв).

34 а. **Футбольная** энциклопедия / авт.-сост. А. Смирнов. – М. : Вече : АСТ, 2000. – 189 с. : ил. – Из содерж.: из истории укр. футбола. – С. 151, 152, 158, 159, 176, 181, 182.

35. **Шамардин, В.Н**. Футбол : учеб. пособие / В.Н. Шамардин, В.Г. Савченко. – Днепропетровск : Пороги, 1997. – 238 с.

36. **Энциклопедический** словарь по физической культуре и спорту : в 3 т. – М. : Физкультура и спорт, 1961. – 1963. – Т. 1 – 3.

37. **Энциклопедия.** Футбол : полн. ил. энцикл. мирового футбола : / пер. с англ. Т. Покидаевой, П. Тимохина. – М. : Росмэн, 2001. – 255 с. : ил.

38. **Энциклопедия** футбола : самая полн. информ. об игре : [пер. с англ.] / Д. Голдблатт. – М. : АСТ : Астрель, 2003. – 496 с. – Библиогр.: с. 496.

* * *

39. **Аркадьев, Б.А**. Об универсализме в футболе // Физкультура и спорт. – 1967. – № 6. – С. 18 – 19.

40. **Беспорочный, А.Л**. Любительский футбол профессионально : наука побеждать в футболе / А.Л. Беспорочный, Д.А. Беспорочный. – Харьков : СИМ, 2009. – 199 с. : ил., порт.

41. **Бищовець, А.** З чого починається великий футбол : юним – про футбол. пробл. // Старт. – 1975. – № 6. – С. 11 – 12.

42. **Болховер, Д.** Футбол как модель бизнеса : уроки бизнеса изнутри / Д. Болховер, К. Брєди ; пер. с англ. [В.О. Шагоян]. – Днепропетровск : ООО "Баланс Бизнес Букс", 2005. – 321 с. : табл. – Библиогр.: с. 307 – 310. – В прил.: Алфавитный указатель самых выдающихся менеджеров Великобритании.

43. **Бугуйчук, В.В.** Физическая культура, спорт, мировоззрение / В.В. Бугуйчук ; М-во образования Украины, Гос. ком. по физкультуре и спорту Украины. – Днепропетровск : Изд-во Днепропетр. ун-та, 1997. – 179 с. : табл. – Библиогр.: с. 175 – 178.

44. **Винокуров, В.** Чемпіон як чемпіон : суб'єктив. нотатки футбол. оглядача тижневика "Футбол – хоккей" // Старт. – 1971. – № 11. – С. 7 – 8.

45. **Вершинин, С**. Дорога, которую не выбирают // Спорт. игры. – 1989. – № 9. – С. 30 – 31.

46. **Вихров, К.Л.** Знакомство с футболом / К.Л. Вихров ; [предисл. В. Веремеева]. – Киев : Реклама, 1983. – 81 с., 8 л. : ил.

47. **Войнов, Ю.М**. На футбольних меридіанах : зап. спортсмена / [Ю. М. Войнов ; літ. запис М. Михайлова]. – К. : Молодь, 1961. – 191 с. : ілюстр.

48. **Те саме.** – 2-е вид., доп. – К.: Молодь, 1962. – 261 с.: ілюстр.

49. **Гапоненко, А.** В Украине появится футбольный "Оскар" : [обществ. орг. "Патриоты футбола Украины" организуют ежегод. церемонию награждения лучших из лучших в футболе Украины. Награда получила название "Виктория футбола"] // Футбол. – 2011. – № 68. – С. 12.

50. **Голомазов, С.В.** Футбол : теорет. основы и методика контроля техн. мастерства / С.В. Голомазов, Б.Г. Чирва. – М. : Спорт Академ. Пресс, 2000. – 80 с.

51. **Гуськов, С.И.** Спортивный маркетинг : учеб. пособие / С.И. Гуськов. – Киев. : АО КД "Олимп. лит.", 1996. – 295 с. : ил. – Библиогр.: с. 286 – 289 и в подстроч. примеч.

52. **22 и футбольный** мяч : смеш. рис. : альбом / [сост. : Я.П. Горенштейн.; предисл. Л. Каневского]. – Киев : Мистецтво, 1971. – 143 с. : ил.

53. **Деген, Й.** На вихідних рубежах : [про використ. наук. досягнень у спорті] // Старт. – 1975. – № 11. – С. 31.

54. **Дюперрон, Г.А**. Футбол и другие игры того же типа / Г.А. Дюперрон. – Спб. : Изд. Березовского, 1909. – 153 с.

55. **Дюперрон, Г.А**. Футбол и другие игры того же типа : легкая атлетика и игры / Г.А. Дюперрон. − 2-е изд. доп. – СПб. : Изд. Березовского, 1912. – 186 с.

56. **Ерофеев, П.** Футбол и Ватерполо (водяной футбол) / П. Ерофеев. – СПб. : Изд. В.И. Губинского, 1914. – 44 с. : рис.

57. **Житарюк, М. Г.** Великий спорт і мас-медіа : текст лекцій для студ. фак. журналістики ун-тів та ін-тів фізкультури / М.Г. Житарюк ; Львів. держ. ун-т. – Л. : Світ, 1997. – 82 с. : ілюстр., табл. – Бібліогр.: с. 79 – 81.

58. **Зеленцов, А**. Футбол і модель : бесіда про футбол. пробл. // Старт. – 1975. – № 4. – С. 23 – 24.

59. **Ідзковський, А.Л**. Риси сучасного футболу / за ред. Ф.Я. Гальперіна // Наука і суспільство. – 1968. – № 56–58. – С. 13 – 15.

60. **Каневский, Л.Г**. Футбол-Football / Л. Каневский. – Киев : Здоров'я, 1979. – 10 с.

61. **Колтовой, А.** Высокий футбол : [экипировка футболистов] // Вокруг света. – 2006. – № 6. – С. 104 – 110.

62. **Коробейник, А.В.** В мире футбола : справ. болельщика / А.В. Коробейник, Р.П. Мрыхин. – Ростов н/Д. : Феникс, 2000. – 448 с. – (Мастер игры). – Словарь футбол. терминов : с. 400 – 444.

63. **Костюкевич, В.М.** Футбол : навч. посіб. для студентів ф-ту. фіз. виховання пед. ін-тів та ун-тів. – Вінніця : ВАТ "Віноблдрукарня", 1997. – 260 с.

64. **Леонтьєв, О.** Формули і життя : [з приводу теорії футболу] // Старт. – 1968. – № 6. – С. 6 – 7.

65. **Липартелиани, В.** Основные параметры системы внешних коммуникаций в деятельности менеджеров профессионального футбольного клуба // Теорія і методика фіз. виховання і спорту – 2010. – № 3. – С. 104 – 107. – Рез.: укр., англ. – Библиогр.: 4 назв.

66. **Липартелиани, В.** Особенности внешних коммуникаций профессионального футбольного клуба // Теорія і методика фіз. виховання і спорту. – 2008. – № 3. – С. 59 – 62. – Рез.: укр., англ. – Библиогр.: 11 назв.

67. **Маляр, Е.І.** Педагогічні умови реалізації програми розвитку професійно важливих якостей студентів економічних спеціальностей засобами футболу / Е.І. Маляр, М.Р. Лебідь // Педагогіка, психологія та

медико-біол. пробл. фіз. виховання і спорту. – 2010. – № 4. – С. 87 – 89. – Бібліогр.: 7 назв.

68. **Михайлов, М.** Футбол і футболісти // Ранок. – 1974. – № 10. – С. 20 – 21.

69. **Михайлов, М**. Чого ми чекаємо : [до пробл. футболу] / М. Михайлов, К. Пушкарьов // Зміна. – 1965. – № 3. – С. 18 – 19.

70. **Онищенко, В**. Футбол любить характер // Старт. – 1980. – № 3. – С. 14 – 15.

71. **Ордин, Л.П**. Мяч в игре : рассказы о футболе / Л.П. Ордин, Л.Н. Строков. – Харьков : Кн. изд-во, 1964. – 115 с.

72. **Осипенко, Л.В**. Спорт чи бізнес : про деякі факти і події в проф. спорті / Л. В. Осипенко, В. В. Піхуля – К. : Молодь, 1983. – 151 с. : ілюстр.

73. **Панкратов, Є.** Перерывчик небольшой. : [футбол. статистика] // Команда плюс. – 2003. – № 10. – С. 20 – 23.

74. **Ротштейн, А. П.** Прогнозирование результатов футбольных матчей на основе нечеткой модели с генетико-нейронной настройкой / А.П. Ротштейн, М. Познер, А.Б. Ракитянская // Кибернетика и систем. анализ. – 2005. – № 4. – С. 171 – 184. – Библиогр.: 21 назв.

75. **Собко, В.** На полі і на трибунах : футбол // Фізкультура і спорт. – 1960. – № 7. – С. 8 – 9.

76. **Спортивные** игры. Футбол : буклет / В.А. Кожухов. – К. : Вища шк. 1984. – 1 л. слож. в 32 с.

77. **Старостин, А.П.** Повесть о футболе / А.П. Старостин. – М. : Совет. Россия, 1973. – 270 с.

78. **Сушков, М.П**. Ваш друг – "Кожаный мяч" / М.П. Сушков, М.Б. Розин, Ю.С. Лукашин. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : Физкультура и спорт, 1983. – 168 с.

79. **Тумен, Е.** Марш Мендельсона – реквием футбольному дарованию // Спорт. жизнь России. – 2001. – № 11. – С. 10 – 11.

80. **Филатов, Л.** Ожидание футбола / Л Филатов. – М. : Молодая гвардия, 1977. – 143 с.

81. **Футбол** : учеб. для ин-тов физ. культуры / под ред. М.С. Полишкиса, В.А. Выжгина. – М. : Физкультура, образование и наука, 1999. – 254 с. : ил.

82. **Футбол:** учеб. для студентов ин-тов физ. культуры / под ред. П.Н. Казакова. – М. : Физкультура и спорт, 1978. – 256 с.

83. **Цыганок, А.В.** Исследование источников прибыли в профессиональном футболе / А.В. Цыганок, Д.Е. Сатин // Физ. воспитание студен-

тов. – 2010. – № 3. – С. 128 – 131. – Библиогр.: 6 назв. – Аннот.: рус., укр., англ.

84. **Что должен** знать футболист. – Одесса : Изд. Л.А. Амчиславского, 1915. – 14 с.

85. **Это футбол** : рассказы, очерки, хроник. заметки, забав. выдум. и не выдум. истории и случаи / сост. Н. Елинсон – М. : Молодая гвардия, 1967. – 238 с. : ил.

86. **Юшко, Е.** Почем футбол для народа? : [маркетинг в футболе] // Команда плюс. – 2002. – № 5. – С. 6 – 11.

87. **Як стати** футболістом : [В. Ващук радить] / упоряд. С. Павельчук ; худож. : І. Вовк, О. Кот. – К. : Країна мрій, 2009. – 28 с. : іллюстр.

2 ОРГАНІЗАЦІЯ ФУТБОЛУ В УКРАЇНІ

2.1 ЗАКОНОДАВЧІ ДОКУМЕНТИ

88. **Про затвердження** Порядку використання Державної цільової програми підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу : постанова Каб. Міністрів України від 27 жовт. 2010 р. № 990 // Уряд. кур'єр. – 2010. – 5 листоп. – С. 5.

89. **Про перейменування** національного агентства з питань підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу : постанова Каб. Міністрів України від 15 верес. 2010 р. № 871 // Уряд. кур'єр. – 2010. – 30 верес. – С. 13.

90. **Питання** здійснення запозичень для фінансування проектів у рамках виконання завдань і заходів, передбачених Деравною цільовою програмою підготовки та проведенння в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 р. з футболу : постанова Каб. Міністрів України від 12 жовт. 2010 р. № 936 // Уряд. кур'єр. – 2010. – 16 жовт. – С. 4.

91. **Про надання** у 2010 році державних гарантій за зобов'язаннями Національного агентства з питань підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу та реалізації інфраструктурних проектів: постанова Каб. Міністрів України від 18 серп. 2010 р. № 791 // Уряд. кур'єр. – 2010. – 30 верес. – С. 13.

92. **Деякі питання** діяльності Українсько-польського комітету у справах підготовки та проведення фінального турніру чемпіонату Європи з футболу УЄФА Євро–2012 : постанова Каб. Міністрів України від 11 серп. 2010 р. – № 790 // Уряд. кур'єр. – 2010. – 3 верес. – С. 13.

93. **Про затвердження** плану заходів щодо спрощення процедури прикордонного та митного контролю у міжнародних пунктах пропуску через державний кордон в період підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу : розпорядження Каб. Міністрів України від 18 серп. 2010 р. № 1687-р // Уряд. кур'єр. – 2010. – 3 верес. – С. 7.

94. **Про передачу** цілісного майнового комплексу Київського палацу спорту до сфери управління Національного агентства з питань підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу : розпорядження Каб. Міністрів України від 14 лип. 2010 р. № 1394-р // Уряд. кур'єр. – 2010. – 22 лип. – С. 4.

95. **Про затвердження** Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для підготовки та забезпечення участі національних збірних команд в юнацьких Олімпійських іграх : постанова Каб. Міністрів України від 16 черв. 2010 р. № 465 // Уряд. кур'єр. – 2010. – 14 лип. – С. 11.

96. **Про здійснення** прикордонного контролю в період підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу : постанова Верхов. Ради України [від 16 черв. 2010 р. № 447] // Уряд. кур'єр. – 2010. – 30 черв. – С. 10.

97. **Деякі** питання будівництва та облаштування зон гостинності для проведення фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу : постанова Каб. Міністрів України від 16 черв. 2010 р. № 467 // Уряд. кур'єр. – 2010. – 19 черв. – С. 12 – 13.

98. **Питання** фінансування у 2010 році Державної цільової програми підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу за рахунок коштів Стабілізаційного фонду : постанова Каб. Міністрів України від 2 черв. 2010 р. № 419 // Уряд. кур'єр. – 2010. – 12 черв. – С. 7.

99. **Про затвердження** Державної цільової програми підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу : постанова Каб. Міністрів України від 14 квіт. 2010 р. № 357 // Уряд. кур'єр. – 2010. – 29 трав. – С. 9 – 10. – Дод. : Паспорт Державної цільової програми підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу.

100. **Про передачу** державного підприємства «Національний спортивний комплекс "Олімпійський"» до сфери управління Національного агентства з питань підготовки та проведення в Україні фінальної частини

чемпіонату Європи 2012 року з футболу : розпорядження Каб. Міністрів України від 21 квіт. 2010 р. № 956-р // Уряд. кур'єр. – 28 квіт. – С. 4.

101. **Питання** підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу : розпорядження Каб. Міністрів України від 7 квіт. 2010 р. № 819-р // Уряд. кур'єр. – 2010. – 14 квіт. – С. 12.

102. **Про передачу** цілісного майнового комплексу Львівського комунального підприємства "Дирекція з будівництва стадіону у м. Львові" у державну власність : розпорядження Каб. Міністрів України від 7 квіт. 2010 р. № 823-р // Уряд. кур'єр. – 2010. – 14 квіт. – С. 12.

103. **Про скасування** постанови Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2009 р. № 889 : [Про уточнення завдань і заходів Державної цільової програми підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 р. з футболу] : постанова Каб. Міністрів України від 14 квіт. 2010 р. № 306 // Уряд. кур'єр. – 2010. – 17 трав. – С. 4.

104. **Про заходи** щодо удосконалення системи управління підготовкою та проведенням в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу : постанова Каб. Міністрів України від 7 квіт. 2010 р. № 298 // Уряд. кур'єр. – 2010. – 13 квіт. – С. 12.

105. **Про надання** підтримки Президента України Всеукраїнській урочистій церемонії "Герой спортивного року" : розпорядження Президента України [від 6 квіт. 2010 р. № 43 / 2010-рп] // Уряд. кур'єр. – 2010. – 9 квіт. – С. 21.

106. **Про комітет** з підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу : указ Президента України [від 2 квіт. 2010 р. № 470 / 2010] // Уряд. кур'єр. – 2010. – 8 квіт. – С. 11. – Дод. : Склад Комітету з підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 р. з футболу.

107. **Про встановлення** винагород спортсменам України, чемпіонам, призерам Олімпійських ігор та їх тренерам : постанова Каб. Міністрів України від 27 січ. 2010 р. № 91 // Уряд. кур'єр. – 2010. – 18 лют. – С. 13.

108. **Питання** Всеукраїнського фізкультурно-спортивного товариства "Колос" : постанова Каб. Міністрів України від 3 лют. 2010 р. № 89 // Уряд. кур'єр. – 2010. – 24 лют. – С. 8.

109. **Питання** фінансування підготовки об'єктів інфраструктури до проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу за рахунок коштів Стабілізаційного фонду : постанова Каб. Мініс-

трів України від 20 січ. 2010 р. № 36 // Уряд. кур'єр. – 2010. – 22 січ. – С. 21.

110. **Деякі** питання фінансового забезпечення підготовки та участі національних збірних команд в Олімпійських, Паралімпійських і Дефлімпійських іграх : постанова Каб. Міністрів України від 23 груд. 2009 р. № 1399 // Уряд. кур'єр. – 2009. – 29 груд. – С. 11.

111. **Питання** використання у 2009 році коштів Стабілізаційного фонду для придбання прав на телевізійну трансляцію матчів чемпіонату Європи 2012 року з футболу : постанова Каб. Міністрів України від 8 груд. 2009 р. № 1401 // Уряд. кур'єр. – 2009. – 29 груд. – С. 11.

112. **Про схвалення** концепції забезпечення функціонування транспорту та управління дорожнім рухом під час проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу : розпорядження Каб. Міністрів України від 18 листоп. 2009 р. № 1563-р // Уряд. кур'єр. – 2009. – 24 груд. – С. 24 – 25.

113. **Питання** здійснення попередньої оплати товарів і робіт, пов'язаних із забезпеченям підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу : постанова Каб. Міністрів України від 8 груд. 2009 р. № 1352 // Уряд. кур'єр. – 2009. – 19 груд. – С. 10.

114. **Деякі** питання забезпечення безпеки і правопорядку під час підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу : розпорядження Каб. Міністрів України від 11 листоп. 2009 р. № 1330-р // Уряд. кур'єр. – 2009. – 25 листоп. – С. 14 – 16.

115. **Про спрямування** коштів Стабілізаційного фонду на підготовку об'єктів інфраструктури до проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу : постанова Каб. Міністрів України від 21 жовт. 2009 р. № 1157 // Уряд. кур'єр. – 2009. – 5 листоп. – С. 4.

116. **Про підготовку** та відзначення 85-річчя фізкультурно-спортивного товариства "Динамо" України : розпорядження Каб. Міністрів України від 7 жовт. 2009 р. № 1229-р // Уряд. кур'єр. – 2009. – 4 листоп. – С. 16.

117. **Про здійснення** у 2009 році попередньої оплати будівельних матеріалів, конструкцій, виробів, необхідних для виконання робіт з будівництва стадіону в м. Львові : розпорядження Каб. Міністрів України від 31 серп. 2009 р. № 1080-р // Уряд. кур'єр. – 2009. – 17 верес. – С. 13.

118. **Про затвердження** Порядку формування переліку товарів (крім підакцизних) для будівництва і оснащення споруд з метою забезпечення проведення фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу в Україні, при введенні яких на митну територію України ввізне мито не справляється : постанова Каб. Міністрів України від 3 верес. 2009 р. № 932 // Уряд. кур'єр. – 2009. – 15 верес. – С. 12. – Дод. : Порядок формування переліку товарів (крім підакцизних) для будівництва : оснащення спортивних споруд з метою забезпечення проведення фінальної частини чемпіонату Європи 2012 р. з футболу в Україні, при ввезенні яких на митну територію України ввізне мито не справляється.

119. **Про затвердження** скоригованого проекту та титулу будови реконструкції спортивного комплексу комунального підприємства "Обласний спортивний комплекс "Металіст" : розпорядження Каб. Міністрів України від 5 серп. 2009 р. № 956-р // Уряд. кур'єр. – 2009. – 21 серп. – С. 4.

120. **Про здійснення** у 2009 році попередньої оплати будівельних матеріалів, необхідних для виконання демонтажних, будівельно-монтажних робіт з реконструкції стадіону Національного спортивного комплексу "Олімпійський" : розпорядження Каб. Міністрів України від 5 серп. 2009 р. № 956-р // Уряд. кур'єр. – 2009. – 21 серп. – С. 4.

121. **Про затвердження** Порядку проведення у 2009 році розрахунків, пов'язаних з виконанням за рахунок коштів Стабілізаційного фонду Державної цільової програми підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу : постанова Каб. Міністрів України від 29 лип. 2009 р. № 840 // Уряд. кур'єр. – 2009. – 13 серп. – С. 5.

122. **Про проведення** вексельних розрахунків щодо фінансування деяких заходів, пов'язаних з підготовкою та проведенням фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу в Україні від 29 лип. 2009 р. № 841 // Уряд. кур'єр. – 2009. – 13 серп. – С. 5.

123. **Про деякі** заходи щодо підтримки фізкультурно-спортивного товариства "Динамо" України : указ Президента України [від 27 лип. 2009 р. № 572/2009] // Уряд. кур'єр. – 2009. – 5 серп. – С. 10.

124. **Про затвердження** проекту та титулу будови "Реконструкція існуючих та будівництво нових об'єктів Національного спортивного комплексу "Олімпійський" (м. Київ), реконструкція та будівництво якої розпочалося у 2008 році, та внесення змін до розпорядження Каб. Міністрів України від 20 серп. 2008 р. № 1128 : розпорядження Каб. Міністрів України від 22 черв. 2009 р. № 839-р // Уряд. кур'єр. – 2009. – 5 серп. – С. 11.

125. **Про утворення** експертної комісії з моніторингу об'єктів будівництва, що споруджуються за державні кошти в рамках підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу: постанова Каб. Міністрів України від 24 черв. 2009 р. № 714 // Уряд. кур'єр. – 2009. – 22 лип. – С. 21.

126. **Про схвалення** Концепції організації розміщення гостей та учасників фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу: розпорядження Каб. Міністрів України від 10 черв. 2009 р. № 457-р // Уряд. кур'єр. – 2009. – 9 лип. – С. 10.

127. **Про схвалення** Концепції медичного забезпечення під час підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу: розпорядження Каб. Міністрів України від 27 трав. 2009 р. № 563-р // Уряд. кур'єр. – 2009. – 9 лип. – С. 10 – 11.

128. **Про деякі** заходи щодо вдосконалення системи фізичного виховання дітей та молоді у навчальних закладах і розвитку дитячо-юнацького спорту в Україні : указ Президента України [від 23 черв. 2009 р. № 478/2009] // Уряд. кур'єр. – 2009. – 27 черв. – С. 12.

129. **Деякі** питання фінансування у 2009 році реконструкції стадіону Національного комплексу "Олімпійський" : розпорядження Каб. Міністрів України від 13 трав. 2009 р. № 523 р. // Уряд. кур'єр. – 2009. – 4 черв. – С. 12.

130. **З підготовкою** до Євро затримки недоречні : [за матеріалами засід. Координац. ради з підготов. та проведення в Україні фінал. частини чемпіонату Європи 2012 р. з футболу] // Уряд. кур'єр. – 2009. – 4 черв. – С. 3.

131. **Про затвердження** проекту та титулу будови реконструкції спортивного комплексу комунального підприємства «Обласний спортивний комплекс "Металіст"» : розпорядження Каб. Міністрів України від 2 квіт. 2009 р. № 354-р // Уряд. кур'єр. – 2009. – 16 квіт. – С. 10.

132. **Про затвердження** Порядку використання у 2009 році коштів Стабілізаційного фонду для виконання Державної цільової програми підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу та внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 22 лютого 2008 р. № 107 : постанова Каб. Міністрів України від 25 лют. 2009 р. № 205 // Уряд. кур'єр. – 2009. – 1 квіт. – С. 8 – 9.

133. **Про проведення** парламентських слухань на тему : "Про організацію та проведення фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з

футболу в Україні" : постанова Верхов. Ради України [від 13 січ. 2009 р. № 841-VI] // Голос України. – 2009. – 20 січ. – С. 4.

134. **Про заходи** щодо удосконалення системи управління підготовкою та проведенням в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу : постанова Каб. Міністрів України від 19 листоп. 2008 р. № 1021 // Уряд. кур'єр. – 2008. – 28 листоп. – С. 7.

135. **Про затвердження** Типового положення про управління (відділ) з питань підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу обласної державної адміністрації та доповнення додатку 1 до постанови Кабінету Міністрів України від 1 серпня 2007 р. № 997 : [про затвердження реком. переліків упр., від. та ін. структур підрозділів місц. держ. адмін.] : постанова Каб. Міністрів України від 3 груд. 2008 р. № 1063 // Уряд. кур'єр. – 2008. – 20 груд. – С. 8.

136. **Про затвердження** Порядку залучення інвесторів для будівництва та/або реконструкції об'єктів у рамках підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу : постанова Каб. Міністрів України від 6 серп. 2008 р. № 711 // Уряд. кур'єр. – 2008. – 3 верес. – 14 – 15.

137. **Про затвердження** угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Польща про співробітництво під час організації фінального турніру чемпіонату Європи з футболу УЄФА ЄВРО 2012 : постанова Кабінету Міністрів України від 23 лип. 2008 р. № 679 // Уряд. кур'єр. – 2008. – 2 серп. – С. 11.

138. **Про збільшення** розміру та кількості стипендій Президента України для видатних спортсменів та їх тренерів : указ Президента України [від 21 лип. 2008 р. № 642/2008] // Уряд. кур'єр. – 2008. – 23 лип.– С. 11.

139. **Про невідкладні** заходи з підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу : указ Президента України [від 21 лип. 2008 р. № 641/2008] // Уряд. кур'єр. – 2008. – 23 лип.

140. **Про пріоритети** розвитку фізичної культури і спорту в Україні : указ Президента України [від 21 лип. 2008 р. № 640/2008] // Уряд. кур'єр. – 2008. – 23 лип. – С. 11.

141. **Про організацію** роботи з інформаційного супроводження підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу : розпорядження Кабінету Міністрів України від 25 черв. 2008 р. № 875-р // Уряд. кур'єр. – 2008. – 10 лип. – С. 12.

142. **Про передачу** стадіону "Сокіл" у власність територіальної громади м. Львова : розпорядження Каб. Міністрів України від 18 черв. 2008 р. № 890-р // Уряд. кур'єр. – 2008. – 3 лип. – С. 4.

143. **Про утворення** міжвідомчої робочої групи з питань реконструкції Національного спортивного комплексу "Олімпійський" : розпорядження Каб. Міністрів України від 5 лип. 2008 р. № 939-р // Уряд. кур'єр. – 2008. – 3 лип. – С. 4.

144. **Про затвердження** Державної цільової програми підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу : постанова Каб. Міністрів України від 22 лют. 2008 р. № 107 // Уряд. кур'єр. – 2008. – 9 квіт. – Орієнтир, с. 2 – 3.

145. **Про затвердження** Протоколу між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Польща про внесення змін до Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Польща про співробітництво під час організації фінального турніру УЄФА ЄВРО 2012 від 28 березня 2008 року : постанова Каб. Міністрів України від 25 листоп. 2009 р. № 1267 // Уряд. кур'єр. – 2009. – 9 груд. – С. 12.

146. **Про затвердження** Порядку використання у 2008 році коштів, передбачених у державному бюджеті для проведення навчально-тренувальних зборів і змагань з олімпійських видів спорту : постанова Каб. Міністрів України від 27 лют. 2008 р. № 115 // Уряд. кур'єр. – 2008. – 26 берез. – Орієнтир, с. 6.

147. **Про затвердження** Порядку використання у 2008 році коштів, передбачених у державному бюджеті для організаційного та фінансового забезпечення спорту вищих досягнень : постанова Каб. Міністрів України від 27 лют. 2008 р. № 120 // Уряд. кур'єр. – 2008. – 26 берез. – Орієнтир, с. 7.

148. **Про затвердження** Порядку використання у 2008 році коштів передбачених у державному бюджеті для фінансової підтримки параолімпійського руху в Україні : постанова Каб. Міністрів України від 27 лют. 2008 р. № 119 // Уряд. кур'єр. – 2008. – 19 берез. – Орієнтир, с. 15.

149. **Про заходи** щодо удосконалення системи управління підготовкою та проведенням в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу : розпорядження Каб. Міністрів України від 15 лют. 2008 р. № 292-р // Уряд. кур'єр. – 2008. – 27 лют. – С. 12 – 13.

150. **Про зміни** у складі Координаційної ради з підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з

футболу : указ Президента України [від 14 лют. 2008 р. № 125/2008] // Уряд. кур'єр. – 2008. – 20 лют. – Орієнтир, с. 6.

151. **Про затвердження** Державної цільової програми підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу : постанова Каб. Міністрів України від 31 жовт. 2007 р. № 1295 // Уряд. кур'єр. – 2007. – 21 листоп. – Орієнтир, с. 3 – 4. – Дод. : Державна цільова програма підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу : Паспорт Державної цільової програми підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу.

152. **Про інформацію** Кабінету Міністрів України щодо діяльності органів державної влади та органів самоврядування з розвитку фізичної культури і спорту : постанова Верховної Ради України // Голос України. – 2006. – 29 листоп. – С. 3.

153. **Про затвердження** Державної програми розвитку фізичної культури і спорту на 2007 – 2011 роки : постанова Каб. Міністрів від 15 листоп. 2006 р. № 1594 // Офіц. вісн. України. – 2006. – № 46. – С. 45 – 61. – ст. 3078.

154. **Про Міністерство** України у справах молоді та спорту : указ Президента України // Уряд. кур'єр. – 2005. – 4 берез. – С. 4.

155. **Про порядок** застосування до закладів фізичної культури та спорту пільг на землю у 2004 році : постанова Каб. Міністрів України // Уряд. кур'єр. – 2004. – 21 груд. – С. 14.

156. **Про схвалення** комплексної програми розвитку футболу на 2004 – 2008 роки : постанова Каб. Міністрів України // Уряд. кур'єр. – 2004. – 19 серп.

157. **Про затвердження** Порядку забезпечення громадського порядку та безпеки під час проведення футбольних матчів : постанова Каб. Міністрів України // Уряд. кур'єр. – 2004. – 11 серп. – С. 13 – 16.

158. **Про відзначення** 110-річчя українського футболу : постанова Верхов. Ради України // Голос України. – 2004. – 10 лип.– С. 7.

159. **Про державні** стипендії призерам Олімпійських і Параолімпійських ігор, чемпіонам і призерам Дефлімпійських ігор : указ Президента України // Уряд. кур'єр. – 2003. – 5 листоп. – С. 5 – 6.

160. **Про додаткові** заходи щодо державної підтримки розвитку фізичної культури і спорту в Україні : указ Президента України // Уряд. кур'єр. – 2002. – 13 листоп. – С. 5.

161. **Основні** показники виконання закону України "Про фізичну культуру і спорт" та державної програми розвитку фізкультури і спорту в Україні в 1995 році / М-во України у справах молоді і спорту. – К.: Б. в., 1996. – 15, [2] с.

162. **У Всесоюзному** комітеті в справах фізкультури і спорту при РНК СРСР : [наказ "Про посилення політичної виховної роботи і зміцнення дисципліни у футбольних командах"] // Спорт. – 1939. – № 11 – 22, листоп.–груд. – С. 30.

* * *

163. **Правовые** основы организации и управления физической культуры и спорта в Украине : пособие / М-во Украины по делам молодежи и спорта, Харьк. гос. ин-т физкультуры; [сост. А.П. Скрыпник, Н.А. Олейник]. – Харьков: Основа, 1995. – 85, [1] с.

164. **Скрипник, А.П.** Правові основи організації та управління фізичною культурою, спортом і туризмом в Україні / А.П. Скриник, М.О. Олійник. – Х. : Основа, 1996. – 130 с.

165. **Навчальний** посібник містить тексти і витяги з текстів законів України та найважливіших постанов Верховної Ради і Кабінету Міністрів щодо організації та управління фізичною культурою, спортом та туризмом

2.2 ПОЛОЖЕННЯ

166. **Положення** про організацію фізичного виховання і масового спорту в дошкільних загальноосвітніх і професійно-технічних навчальних закладах України : затв. 02.08.2005 № 458 наказом МОН України // Теорія та методика фіз. виховання. – 2005. – № 3. – С. 40 – 51.

167. **Положення** про IV літні юнацькі спортивні ігри Київської області / Київ. обл. держ. адмін. Упр. з фізкультури та спорту. – К. : Б. в., 1997. – 11 с. : табл.

168. **Положение** о розыгрыше чемпионата СССР (УССР) по футболу для команд мастеров второй лиги (6-я зона) на 1984 год. – Киев, 1984. – 22 с.

169. **Положение** о розыгрыше чемпионата СССР (УССР) – по футболу : для команд мастеров второй лиги (6-я зона) на 1982 год. – Киев, 1982. – 24 с.

170. **Положение** о розыгрыше чемпионата и кубка Ивано-Франковской области по футболу среди команд коллективов физической культуры на 1979 год : утв. Ком. по физ. культуре и спорту при облисполкоме 20.02.79. – Ивано-Франковск, 1979. – 17 с.

171. **Положение** о розыгрыше чемпионата СССР (УССР) по футболу : для команд мастеров второй лиги (2-я зона) на 1979 год / Ком. по физ. культуре и спорту при Совете Министров УССР, Федерация футбола УССР. – Киев, 1979. – 31 с.

172. **Положение** о розыгрыше чемпионата СССР (УССР) по футболу для команд мастеров второй лиги (2-я зона) на 1978 год / Ком. по физкультуре и спорту при Совете Министров УССР, Федерация футбола УССР. – Киев, 1978. – 22 с.

173. **Положение** о розыгрыше чемпионата СССР (УССР) по футболу для команд мастеров второй лиги (2-я зона) на 1977 год / Ком. по физкультуре и спорту при Совете Министров УССР, Федерация футбола УССР. – Киев, 1977. – 23 с.

174. **Временное** положение "О клубе любителей футбола предприятия (организации) г. Киева". – Киев, 1977. – 6 с.

175. **Положение** о розыгрыше первенства и кубка СССР (УССР) по футболу для команд мастеров второй лиги (6-я зона) на 1975 год / Ком. по физкультуре и спорту при Совете Министров УССР, Федерация футбола УССР. – Киев, 1975. – 20 с.

176. **Положение** о розыгрыше первенства и кубка СССР (УССР) по футболу для команд мастеров второй лиги класса "А" (1 зона) на 1973 год / Ком. по физкультуре и спорту при Совете Министров УССР, Федерация футбола УССР. – Киев, 1973. – 28 с.

177. **Положение** о розыгрыше первенства Одесской области по футболу среди взрослых и юношеских команд коллективов физической культуры в 1973 г. / Ком. по физкультуре и спорту при Одес. облисполкоме, Федерация футбола УССР. – Одесса, 1973. – 20 с.

178. **Положение** о розыгрыше первенства и кубка СССР (УССР) по футболу для команд мастеров второй лиги класса "А" (1-я зона) на 1972 год / Ком. по физкультуре и спорту при Совете Министров УССР, Федерация футбола УССР. – Киев, 1972. – 30 с.

179. **Положения** по хоккею и футболу на 1968 : гор. клуб "Кожаный мяч" при Харьк. гор. ком. комсомола. – Харьков, 1968. – 12 с.

180. **Положения** по хоккею и футболу на 1970 – 1980 годы : утв. 30/X 1970 г. / Гор. клуб "Кожаный мяч" при Харьк. гор. ком. комсомола. – Харьков, 1970. – 18 с.

181. **Положения** о массовых соревнованиях по плаванию, велоспорту, футболу, волейболу и городкам / Ком. по делам физкультуры и спорта при исполкоме Винниц. обл. совета депутатов трудящихся. – Винница, 1950. – 12 с.

182. **Положение** о коллегиях судей по отдельным видам спорта при спортивных советах комитетов по делам физической культуры и спорта / Ком. по делам физ. культуры и спорта – Одеса, 1950. – 8 с.

183. **Футбол** : програма для спорт. секцій колективів фізкультури / затв. Всесоюз. ком. у справах фіз. культури та спорту при РНК СРСР; [уклад.: Б.Т. Апухтін, Н.Н. Нікітін]. – К. ; Х. : Укрдержвидав, 1944. – 32 с. : графіки і схеми. – На звороті тит. л. – Бібліогр.: с. 31.

2.3 МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

184. **Будник, А.** Инструкция по работе научно-методических групп в неаматорских футбольных командах / А. Будник, О. Джус ; Науч.-метод. (техн.) ком. Федерация футбола Украины. – Киев, 2001. – 40 с.

185. **Ковалев, В. Д.** От русской лапты к софтболу : учеб.-метод. пособие для студентов и тренеров / В.Д. Ковалев, В.П. Ткаченко. – Киев, Освіта України. – 2009. – 159 с. ил.: табл., портр.

186. **Костюкевич, В.М.** Теорія та методика викладання футболу : навч. посіб. / В.М. Костюкевич, О. А.Перепелиця, С.А. Гудима. – Вінниця : Планер, 2009. – 310 с. : ілюстр., табл., портр. – Бібліогр.: с. 283 – 285.

187. **Маляр, Е.І.** Методичні прийоми розвитку професійно важливих якостей студентів економічних спеціальностей засобами футболу / Е.І. Маляр, М.Р. Лебідь // Педагогіка, психологія та мед.-біол. пробл. фіз. виховання і спорту. – 2010. – № 5. – С. 93 – 95.

188. **Матвеев, Л.П.** Теория и методика физической культуры : (основы теории и методики физ. воспитания ; теоретико-метод. аспекты спорта и проф. приклад. форм физ. культуры) : учеб. для ин-тов физ. культуры. – М. : Физкультура и спорт, 1991. – 543 с.

189. **Методические** разработки по методам формирования соревновательных установок в процессе спортивной тренировки / М-во просвещения УССР, Респ. учеб.-метод. каб. физ. воспитания ; [сост. В.А. Бекетов]. – Киев, 1980. – 35 с.

190. **Методические** рекомендации по организации воспитательной работы со спортсменами высокой квалификации на базах подготовки в период учебно-тренировочных сборов / Ком. по физкультуре и спорту при Совете Министров УССР, Респ. науч.-метод. каб ; [сост. В.Д. Ярошенко]. – Киев, 1985. – 43 с.

191. **Методические** рекомендации по организации и осуществлению политико-воспитательной работы в сборных командах / Ком. по физкультуре и спорту при Совете Министров УССР, Респ. науч.-метод. каб. ; [подгот. : С.С. Гурвич, В.Д. Калита, А.И. Кудренко и др.]. – Киев, 1982. – 40 с. – Библиогр.: с. 37.

192. **Методические** рекомендации по отбору перспективных спортсменов в циклических видах спорта / Гос. ком. УССР по физкультуре и спорту, Респ. науч.-метод. каб. ; [подгот. В.А. Запорожанов и др.]. – Киев, 1988. – 49 с.

193. **Методические** рекомендации по построению многолетней подготовки квалифицированных спортсменов в циклических видах спорта / Гос. ком. УССР по физкультуре и спорту, Респ. науч.-метод. каб. ; [подгот. В.П. Платонов и др.]. – Киев, 1988. – 44 с. – Библиогр.: с. 42 – 43 (23 назв.).

194. **Методические** рекомендации по применению психотерапевтических методов в комплексной подготовке квалифицированных спортсменов / Ком. по физкультуре и спорту при Совете Министров УССР, Респ. науч.-метод. каб. ; [подгот. А.П. Козин]. – Киев, 1982. – 51 с.

195. **Методические** рекомендации по развитию скоростносиловой подготовленности юных спортсменов / Гос. ком. УССР по физкультуре и спорту, Респ. науч.-метод. каб. ; [сост. Р.В. Жордочко и др.]. – Киев, 1988. – 14 с. – Библиогр.: с. 14 (9 назв.).

196. **Методические** рекомендации по регулированию питания энергетического обмена и контролю за составом и массой тела спортсмена / Киев. инженер. строит. ин-т. – Киев : КИСИ, 1982. – 29 с.

197. **Методические** рекомендации по регуляции процессов мобилизующего самовнушения, предшествующего деятельности спортсменов : для преподавателей и студентов вузов / Запорож. индустр. ин-т ; [сост. : Ю.М. Крюков, И.Н. Крюкова]. – Запорожье : ЗИИ, 1987. – 14, [1] с. – Библиогр.: в конце текста (8 назв.).

198. **Методические** рекомендации по оценке функциональной подготовленности квалифицированных спортсменов / Гос. ком. УССР по

физкультуте и спорту, Респ. науч.-метод. каб. ; [подгот. В.С. Мищенко и др.]. – Киев, 1988. – 57 с. : ил. – Библиогр.: с. 56 (10 назв.).

199. **Методические** рекомендации по совершенствованию методики подготовки спортсменов высокой квалификации в спортивных играх / Гос. ком. УССР по физкультуре и спорту, Респ. науч.-метод. каб. ; [сост. Л.А. Латышкевич и др.]. – Киев, 1987. – 45 с. : граф.

200. **Методические** рекомендации по учету, оценке метеорологических факторов, условий при проведении учебно-тренировочных и спортивных мероприятий на открытом воздухе / Киев. инженер.-строит. ин-т. – Киев : КИСИ, 1983. – 24 с.

201. **Методические** указания по использованию восстановительных средств и энергетических потребностей в учебно-тренировочном процессе / М-во высш. и сред. спец. образования УССР, учеб.-метод. каб. по высш. образованию ; [сост. Н.В. Зубова и др.] – Киев : УМКВО, 1988. – 42, [2] с. – Библиогр. в конце текста.

202. **Методические** указания тренерам команд мастеров класса "А" и "Б" Украины об идейно-воспитательной работе с футболистами в сезоне 1968 года : утв. 8/1 1968 г. / Союз спортив. о-в и орг. УССР, Федерация футбола, комис. пропаганды ; [сост. В.Т. Оратовский]. – Киев, 1968. – 17 с.

203. **Методы** исследования функционального состояния организма и уровня развития физических качеств футболистов : метод. письмо / Ленингр. НИИ физ. культуры. – Л., 1971. – 48 с. – Библиогр.: с. 46 – 47 (19 назв).

204. **Структура** тренувального процесу у футболі : метод. рек. [для студ. ф-ту. фіз. виховання / Чернів. нац. ун-т; уклад. М.М. Осадець]. – Чернівці : Рута, 2002. – 65 с.: ілюстр. – Бібліогр.: с. 63 (8 назв.).

205. **Футбол** : метод. лист для інструкторів сіл. колективів фізкультури / Центр. рада добровіл. сіл. спорт. т-ва "Колгоспник" [склад. М.М. Кірсанов. – К., 1962. – 17 с.].

206. **Шамардин, В.Н.** Футбол : метод. пособие / В.Н. Шамардин, В.Г. Савченко. – Днепропетровск : ГДИФК, 1997. – 213 с.

3 ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ГРИ У ФУТБОЛ

3.1 ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ

207. **Білецький, А**. М'ячу 3000 років : [з історії гри] // Старт. – 1970. – № 7. – С. 23 – 24.

208. **Боденчук, В.І**. "Золотий м'яч" – зіркам футболу / В.І. Боденчук, Ю.В. Бондар, Б.А. Нартовський ; Укр. асоц. футбол. репортерів. – К. : УАФР, 1992. – 77, [1] с. : ілюстр. – (Все про футбол).

209. **Болдинский, Е**. Золото первой пробы. Самое дорогое ... : история футбола // Весь футбол. – 2006. – № 12. – С. 20 – 26.

210. **Бутусов, М.П**. Футбол в СССР / М.П. Бутусов. – Л., 1961. – 68 с.

211. **Войтенко, Н.М.** Історія виникнення та розвитку футболу / Н.М. Войтенко, О.П. Гетьман // Фіз. виховання в шк. України. – 2010. – № 5. – С. 33 – 40. – Бібліогр.: 6 назв.

212. **Горянов, Л.Б**. Под флагом Родины : [история сборной команды СССР по футболу] / Л.Б. Горянов. – М. : Физкультура и спорт, 1978. – 158 с.

213. **Гранаткин, В.А.** На зеленом поле / В.А. Гранаткин. – 2-е изд., испр. и доп. – М. : Физкультура и спорт, 1959. – 39 с.

214. **Играя,** сужу об Игре : 33 интервью с футболистами / сост. Л.И. Филатов. – М. : Физкультура и спорт, 1975. – 201 с.

215. **Игры** Сборной команды СССР по футболу: справочник (1952 – 1988) / сост. О.С. Кучеренко. – М. : Совет. спорт, 1989. – 126 с.

216. **История** футбола // Читаем, учимся, играем. – 2002. – № 3. – С. 48 – 52.

217. **Календарь** игр : московская футбольная лига. – М. : Тип. Мюр и Мерилиз, 1915. – 32 с.

218. **Коршак, Ю.Ф.** Старый, старый футбол / Ю.Ф. Коршак. – М. : Физкультура и спорт, 1975. – 119 с.

Містяться відомості про перші чемпіонати Росії, в яких брали участь збірні команди Москви, Петербургу та Одеси.

219. **Кошель, Ю.** Футбольный клуб царя Боспорского : история футбола // Наука и жизнь. – 2005. – № 3. – С. 136 – 140. – Библиогр. в конце ст.

220. **Кружок** спортсменов в СПб. : весен. состязания, 1910. – СПб. : Тип. А.С. Суворина, 1910. – 7 с.

221. **Ларин, П.** Столетие кожаного мяча : о футболе // Радуга – 1963. – № 6. – С. 184 – 188.

222. **Легкій, Л.** "Кожаний мяч" / Л.Легкій. – Т. : Лілея, 1993. – 112 с.

223. **Максимов, М**. Футбол, который нам не забыть : футбол. хроника времен В. Каневского / М. Максимов. – К. : СП "ИСА", 1996. – 173, [1] с. : ил.

224. **Малаков, В.** Судить салон : [з історії футболу] // Фізкультура і спорт. – 1965. – № 5. – С. 26 – 27.

225. **Мамед-заде, П**. Футбол, девушка и пирамиды : история футбола // Эхо планеты. – 2008. – № 47. – С. 42 – 44.

226. **Нетто, И.А.** Это футбол / И.А. Нетто; [лит. запись М.Н. Александрова]. – 2-е изд., доп. [и испр.]. – М. : Физкультура и спорт, 1974. – 192 с. – (Сердца, отданные спорту).

227. **Нилин, А.П.** На футболе / А.П. Нилин. – М. : Физкультура и спорт, 1991. – 381 с.

228. **От первых** минут до послематчевых пенальти : история игры FIFA // Шпиль! – 2006. – № 2 (спецвып). – С. 4 – 13.

229. **Пасховер, А.**В большом долгу: покупка игроков футбольными клубами // Корреспондент. – 2010. – № 25. – С. 20 – 22.

230. **Первая** Всесоюзная спартакиада : (альбом-отчет). – М. : Физкультура и спорт, 1926.

231. **Перель, А.С.** Отечественному футболу 60 лет (1898 – 1958) / А.С. Перель ; под ред. заслуж. мастера спорта В.А. Гранаткина. – М. : Совет. Россия, 1958. – 77 с.

232. **Пирогов, Б.А.** Футбол : хроника, события, факты. / Б.А. Пирогов. – М. : Совет. спорт, 1995. – 510 с. : ил. – (История отечественного спорта).

233. **Прокоп, Л.** Журналістський огляд Московських ігор / Л. Прокоп. – К. : Т-во "Україна", 1981. – 47 с. : ілюстр.

234. **15 перспективных** футболистов СНГ : экспертиза "Футбол-интер" // Футбол-интер. – 2002. – № 4. – С. 18 – 22.

235. **С.-Петербургская** футбол-лига : календарь осен. сезона 1913 г. – СПб. : Тип. Герольд, 1913. – 24 с.

236. **Старостин, Н.П.** Звезды большого футбола / Н.П. Старостин. – 3 изд., испр. и доп. – М. : Физкультура и спорт, 1969. – 334 с.

237. **Сухарев, П.** Краткая история футбола // Индиго. – 2009. – № 4. – С. 43 – 47.

238. **Такер, М.** Первая российская : [о Первой всерос. олимпиаде, состоявшейся в Киеве в 1913 г.] // Радуга. – 1968. – № 9. – С. 175 – 178.

239. **Теппер, Ю.М.** Історія м'яча / Ю.М. Теппер. – К. : Здоров'я, 1966. – 139 с. : ілюстр.

240. **Тымкин, О.** Нетрудовые резервы : торговля футболистами // Корреспондент. – 2007. – № 7. – С. 34 – 35.

241. **Филатов, Л.И.** После матча : [о футболе послед. лет] / Л.И. Филатов. – М. : Совет. Россия, 1987. – 187 с.

242. **Филатов, Л.** Прикосновение к амфоре : очерк об истории футбола 1960 г. // Спортив. жизнь России. – 2008. – № 6. – С. 42 – 46.

243. **Филатов, Л.И.** Форварды : [сб. очерков о лучших форвардах совет. футбола] / Л.И. Филатов. – М. : Физкультура и спорт, 1986. – 160 с.

244. **Фролов, В**. Возможна ли молодость в сто с лишним лет? : к истории футбола // Молодая гвардия, 1965. – № 10. – С. 242 – 260.

245. **Фролов, В.В.** Футбол на олимпиадах / В.В. Фролов. – М. : Совет. Россия, 1959. – 94 с.

246. **Футбол** : [альбом] / авт.-сост. В. Винокуров ; худож. : В. Примаков, Ф. Буданов ; фото М. Боташева. – М. : Физкультура и спорт, 1978. – 64 с. – (Спорт в СССР).

247. **Футбол :** альманах, посвящ. футбол. спорту вообще и развитию его во Владивостоке, в частности / [под общ. ред. Э.А. Лабербиса]. – Владивосток : Изд. футбол. клуба «Интернационал», 1915. – 34 с. : рис.

248. **Футбол 90** : альманах / сост. Л.Г. Лебедев – М. : Физкультура и спорт. – 1990. – 160 с. : ил.

249. **Футбол 91** : альманах / сост. Л. Лебедев. – М. : Физкультура и спорт, 1991. – 159 с.

250. **Футбол :** [фотоочерк] / фото М. Боташева и др. ; авт.-сост. В. Винокуров. – М. : Физкультура и спорт, 1978. – 64 с., ил. – (Спорт в СССР).

251. **Харитонов, Д.В.** Футбольные войны : история и футбол – секрет. файлы / Д.В. Харитонов. – Харьков : ФОЛИО, 2007. – 218 с.

3.2 СВІТОВИЙ ФУТБОЛ

252. **Андреев, С.Н.** Юношеский футбол в ГДР // Физкультура в шк. – 1987. – № 6. – С. 60 – 63.

253. **Антропов, А.Р.** Спорт в Англии и его воспитательное значение : лекция, излож. Г.Х. Скоббе / А.Р. Антропов. – СПб. : Тип. Кюгельген, Глич и К°, 1914. – 32 с.

254. **Билькис, Е.** Футбол от древней Эллады ... // Знание – сила. – 1970. – № 1. – С. 58.

255. **Борисов, Г**. Знайомтесь : "Астон Вілла"! : [про англ. футбол. команду] // Старт. – 1982. – № 2. – С. 30.

256. **Ванишен, Д.** Футбол : [пер. с венгер.] / Д. Ванишен. – М. : Физкультура и туризм, 1937 – 96 с.

Один з найкращих тренерів Європи ділиться досвідом роботи.

257. **Василевский, А**. Давид Кипиани, Александр Чивадзе : "Верить в себя!" : заметки о груз. футболе // Аврора. – 1981. – № 11. – С. 152 – 160.

258. **Васконсемос, Р.** Розпочалося фінальне коло відбірних матчів КОНКАКАФ // PAN Футбол. – 2005. – № 3. – С. 98 – 101.

259. **Век футбола** : 1901 – 2000 : Английские уроки ; рождение ФИФА ; быстрее всех обучились датчане ... : ист. обзор // Мировой футбол. – 2001. – Вып. 20. – С. 28 – 60.

260. **Виттол, Ф.** Рабочий футбол в Англии : о Бирмингем. рабочей ассоциации любителей футбола : пер. с англ. / [с предисл. ред.] // Физкультура и спорт. – 1956. – № 5. – С. 19.

261. **Власенко, С.** Индустрия мирового футбола // Миг. – 2003. – № 30. – С. 63 – 64.

262. **Воскресенко, В.** Большие Уши Каталонии : игра "Барселоны" на кубок Европы // Команда плюс. – 2006. – № 6. – С. 56 – 61.

263. **Глеб, А.** Украина и Белорусь – равны : [интервью с футболистом Белоруссии А. Глебом] / подгот. Д. Дойников // Жизнь. – 2008. – 3 мая. – С. 15.

264. **Головко, М**. Тренер збірної Малі : [розповідь рад. тренера М. Головка про роботу з африк. футболістами / записав Л. Санін] // Старт. – 1982. – № 1. – С. 15, 24.

265. **Голубев, Р**. Достойные проводы века : нем. клубу "Шальке-04" 100 лет // Мировой футбол. – 2005. – № 67. – С. 32 – 33.

266. **Гольдес, И**. На очереди – "Интер"? : чемпионат Италии по футболу // Весь футбол. – 2006. – № 11. – С. 32 – 35.

267. **Горбунов, А.** Секретное подразделение : 44 арбитра УЕФА // Огонек. – 2008. – № 26. – С. 12 – 14.

268. **Громиков, И.** TNE BLU-EPRINT : англ. клуб "Челси" // Футбол стайл. – 2011. – № 4. – С. 66 – 71.

269. **ГУУС** залетный : Гуус Хиддинг – тренер голландской футбольной команды // Русский [Ньюзвик]. – 2006. – № 15. – С. 19 – 23.

270. **Дворкин, Л**. Стандарты ИСО серии 9000 в европейском футболе // Стандарты и качество. – 2004. – № 11. – С. 64 – 66.

271. **Денисюк, О.** "Из грязи в князи и обратно" : [о футбол. клубах "Челси" и "Реал"] // Спортив. газ. – 2007. – 16 – 19 лют. – С. 7.

272. **Денисюк, О**. Король. Тренер. Президент ... : [про футболіста Мішеля Платіні] // Спортив. газ. – 2007. – 30 січ. – 1 лют. – С. 5.

273. **Джулай, Д**. "Манчестер Юнайтед" : перерозподіл власності ; частина перша : економіка // Пан Футбол. – 2005. – № 10. – С. 52 – 54.

274. **Заваров, О**. Українські мотиви у швейцарській лізі : [бесіда з голов. тренером швейцар. футбол. клубу вищої ліги "Віль" О. Заваровим] // Голос України. – 2003. – 4 верес. – С. 20.

275. **Заседа, И.И**. Штурм футбольного Олимпа : очерки о VIII чемпионате мира в Англии / И.И. Заседа. – Киев : Здоров'я, 1967. – 155 с. : ил.

276. **Иванов, А. В**. Испанская параллель : "Реал" против "Барселоны" : публицист. очерки / А. Иванов. – Киев : Изд. Дом Украинский Медиа Холдинг, 2010. – 287 с., [8] л. ил. – Библиогр.: с. 282 – 285.

277. **Иванов, А. В**. Лучшие футбольные клубы Европы / А.В. Иванов и др. – Харьков : Фактор, 2009. – 189, [2] с. : ил.

278. **Издержки** технического прогресса : о футболе в Бразилии : Пеле, Марадона // Мировой футбол. – 2001. – Вып. 20. – С. 4.

279. **Ильин, В**. Бой гладиаторов // Студен. меридиан. – 1993. – № 4. – С. 59 – 61. – (Знакомтесь: американский футбол).

280. **Карамов, Я**. Британия. Родина футбола и ... футбольного хулиганства // Эхо планеты. – 2001. – № 10. – С. 46 – 47.

281. **Кикнадзе, А**. Раздавался звон мячей : из исп. футбол. блокнота // Молодая гвардия. – 1983. – № 3. – С. 196 – 220.

282. **Колински, Е**. Відомі бразильські футболісти українського походження : укр. футболісти у Бразилії // PAN Футбол. – 2005. – № 3. – С. 74 – 78.

283. **Королі** Каталонії : футбол. клуб "Барселона" // Укр. тиждень. – 2011. – № 21. – С. 42 – 43.

284. **Косточкин, Р.** Назло "урагану" : футбол. команда Аргентины // Мировой футбол. – 2005. – № 3. – С. 66 – 71.

285. **Крупенко, А**. Без цели, но с надеждой : подгот. пол. сборной к Евро–2012 // Футбол-стайл. – 2011. – № 5. – С. 48 – 52.

286. **Крупенко, А.** Три круга вокруг страны : сборная Черногории – отобрана к Евро–2012 / [фото : Getty images] // Футбол-стайл. – 2011. – № 3. – С. 80 – 86.

287. **Лаудон, М.** Потанцуем? : тренеры Бразилии / М. Лаудон, Д. Бреннан // PAN Футбол. – 2005. – № 9. – С. 63 – 64.

288. **Легкий, Л.М.** Історія світового футболу: енциклопед. довід. / Л.М. Легкий. – Т. : Навч. кн. – Богдан, 2010. – 574 с., [12] арк. ілюстр. – Бібліогр.: с. 571 (29 назв.).

289. **Любезный, А.** Полтора века босоногого детства : индийс. футбол // Футбол-стайл. – 2011. – № 4. – С. 36 – 42.

290. **Международные** правила допинг-контроля. – Киев : Друк. ФПУ, [1970 г.] – 8 с.

291. **Мержанов, М.И.** Факелы Рима : [... а теперь о футболе] : заметки спортив. обозревателя / М.И. Мержанов. – М. : Правда, 1961. – 48 с. – (Б-ка "Огонек"; № 16).

292. **Минута** молчания : смерть футболистов Германии Хельмута Рана и Лотара Эммериха // Мировой футбол. – 2003. – № 50. – С. 74 – 75.

293. **Моримото Т**. Эрико играет против Труссье : Япония – участник чемпионата мира 2006 г. // PAN Футбол. – 2005. – № 9. – С. 76 – 78.

294. **Морімото, Т.** Футбольні свята у Перській затоці // PAN Футбол. – 2005. – № 1. – С. 74 – 77.

295. **Найсильніші** футбольні команди світу // Старт. – 1970. – № 10. – С. 30 – 31.

296. **Новое** в развитии мирового футбола : период 1980 – 1986 гг. : (техн.-такт. аспекты развития футбола) / подгот. Д. В. Соловьев. – М. : ЦООНТИ – ФиС, 1986. – 50 с. : ил. – Библиогр.: с. 49 – 50 (30 назв.).

297. **Носов, Г.** Футбольний бізнес по-італійськи // Старт. – № 6. – С. 28.

298. **[Европейские** футбольные команды] // Мировой футбол. – 2001. – Вып. 20. – С. 18 – 22.

299. **Орлов, Г. С.** Футбольный экспресс Мюнхен-Мехико : [зап. спортив. комментатора]. – Ленинград : Лениздат, 1988. – 192 с.

300. **Ортіс, У.** Одвічне протистояння : уругвайс. футбол // PAN Футбол. – 2005. – № 2. – С. 96 – 97.

301. **Ошемков, М.** На футбольних полях Європи : [з приміт. ред.] // Старт. – 1972. – № 5. – С. 28 – 29.

302. **Ошенков, О.** 1–4–2–4 : [розповідь заслуж. майстра спорту з футболу про бразил. систему гри] // Фізкультура і спорт. – 1961. – № 2. – С. 8.

303. **Парад** голов накануне эпохи Катеначчо : футбол Италии // Команда плюс. – 2006. – № 12. – С. 42 – 43.

304. **Пахомов, В.** Получил бы Пеле ЗМС : история футбола // Спортив. жизнь России. – 2006. – № 4. – С. 14 – 17.

305. **Перріман, М.** Із футболом нерозлучні : [бесіда з головою британ. фан-асоц. England fans Марком Перріманом / записала І. Філіпенко] // День. – 2009. – 10 жовт. – С. 1 – 2.

306. **Пилькевич, С**. Динамовский поклонник «Челси» : Йерко Леко – о соврем. европ. футболе // Команда плюс. – 2005. – № 4. – С. 34 – 37.

307. **Подготовка** молодого футболиста : [сб. ст. : пер. с венг. / под ред. Я. Палфаи]. – М. : Физкультура и спорт, 1973. – 216 с.

308. **Подоляка, А. Е.** Статистическое выражение соревновательной деятельности в американском футболе / А. Е. Подоляка, О. Б. Подоляка // Физ. воспитание студентов творч. специальностей. – 2002. – № 7. – С. 3 –9.

309. **Пушкарьов, К.** Броунівський рух і ... футбол // Знання та праця. – 1974. – № 1. – С. 26.

310. **Ребров, С.** "Вестхемська трагедія?" ... : [бесіда з футболістом лондон. "Тоттенхема" С. Ребровим / записав К. Дульцев] // Демократ. Україна. – 2005. – 14 січ. – С. 11.

311. **Салданья, Ж**. Київський вечір Салданьї : [розмова з кер. нової бразил. збірної з футболу Ж. Салданья / записав Г. Радчук] // Старт. – 1970. – № 1. – С. 23 – 24.

312. **Сборная** Дании // Футбол-Интер. – 2002. – № 3. – С. 44 – 45.

313. **Сборная** Китая // Футбол-Интер. – 2002. – № 5. – С. 50 – 51.

314. **Сборная** Португалии // Футбол-Интер. – 2002. – № 3. – С. 50 – 51.

315. **Сборная** Туниса // Футбол-Интер. – 2002. – № 3. – С. 54 – 55.

316. **Сборная** Турции // Футбол-Интер. – 2002. – № 5. – С. 54 – 55.

317. **Сборная** ЮАР // Футбол-Интер. – 2002. – № 3. – С. 56 – 57.

318. **Святославов, Н.** Клементе принимает вызов : новый тренер фр. "Марселя" // Мировой футбол. – 2001. – Вып. 20. – С. 14 – 15.

319. **Святославов, Н.** Эмерсон уходит, Джоркаефф остается // Мировой футбол. – 2000. – № 15. – С. 18 – 19.

320. **Сидаш, Е.** Стамбул : между ненавистью и любовью : турец. футбол // Футбол-стайл. – 2011. – № 4. – С. 88 – 95.

321. **Спорт** во всех видах / пер. М. М. Тверского с фр. изд. П. Л. Фитт и К° в Париже ; под ред. С.Н.А. – М. : Тип. А.П. Поплавкого, 1914. – XVI + 383 с. : 24 л. рис.

322. **Тесло, І.** Месія для футболу : [за матеріалами бесіди з аргентин. футбол. нападником Ліонелем Мессі] // Слобід. край. – 2010. – 12 січ. – С. 11.

323. **Тэйлор, Ф.** Великие на поле, беспомощные в жизни : очерки из истории англ. футбола // Спортив. жизнь в России. – 2001. – № 3. – С. 38 – 41.

324. **Тэйлор, Ф.** 11 джентльменов в таверне "Свободные масоны" : очерки из истории англ. футбола // Спортив. жизнь России. – 2001. – № 1. – С. 34 – 36.

325. **Тэйлор, Ф.** Очерки из истории английского футбола // Спортив. жизнь России. – 2001. – № 2. – С. 42 – 45.

326. **Тэйлор, Ф.** Очертя голову – в сделки : очерки из истории англ. футбола // Спортив. жизнь России. – 2001. – № 6. – С. 44 – 46.

327. **Филатов, Л**. Тайны "Золотой богини" / Л. Филатов. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : Физкультура и спорт, 1970. – 88 с. – (Спорт – детям).

3.2 ІСТОРІЯ СВІТОВОГО ФУТБОЛУ

328. **Фокин, А.** "Новые европейцы" из Африки : о футболе // Команда плюс. – 2001. – № 1. – С. 40 – 43.

329. **Хеддерготт, К.-Х.** Новая футбольная школа : [пер. с нем.] / К.-Х. Хеддерготт. – М. : Физкультура и спорт, 1976. – 239 с.

330. **Цинь Ди.** Футбол древнего Китая // Дружба. – 1959. – № 42. – С. 35.

331. **Шаповалов, Д. С.** Найкращі футболісти світу : [енциклопедія / Д. С. Шаповалов]. – Х. : Аргумент Принт, 2010. – 63 с.

332. **Шарфе И.** Футбол. II Лаун-Таннис : руководство для соврем. игр с мячом / И. Шарфе. – СПб. : Изд. Сотрудник, 1913. – 80 с.

333. **Я достаю** из широких штанин ... : [о европ. гражданстве футболистов] // Мировой футбол. – 2001. – № 21. – С. 9.

3.3 ФУТБОЛ В УКРАЇНІ

334. **Бака, М.** Де ви, спортивні капітани? : [пробл. розв. фізкультури та спорту в Україні : іст. аспект] // Дзеркало тижня. – 2003. – 22 – 28 лют. – С. 20.

335. **Бака, М.** Індустрія здоров'я : [пробл. фізкультури і спорту України в світлі перебудови] // Старт. – 1988. – № 5. – С. 2 – 3.

336. **Бака, М.** На шляхах перебудови : [ст. голови Держ. ком. УРСР із фіз. культури та спорту] // Старт. – 1986. – № 5. – С. 1 – 2.

337. **Бака, М.М.** Розвиток фізкультури і спорту в Українській РСР у десятій п'ятирічці / М.М. Бака. – К. : Знання, 1977. – 26 с. – (Бібліотека на допомогу лектору "Спорт – запорука здоров'я"). – Бібліогр.: с. 26.

338. **Бака, М.** Тільки дружба з наукою народить нових Лобановських : [перебудова в спорті] // Знання та праця. – 1987. – № 3. – С. 12 – 14.

339. **Бака, М. М.** Україна спортивна : [бесіда з головою Ком. по фіз. культурі і спорту при Раді Міністрів УРСР М.М. Бакою : з приміт. ред.] // Ранок. – 1976. – № 1. – С. 20 – 21.

340. **Балакін, М.М**. Футбол України : історія розвитку / М.М. Балакін, М.І. Михайлов. – К. : Здоров'я, 1968. – 176 с. : ілюстр.

341. **Барсук, О.Л.** Страницы футбольной летописи [Украины] / О.Л. Барсук, А.И. Кудрейко. – Минск : Полымя, 1987. – 155 с. – Библиогр.: с. 138 – 139 (46 назв.).

342. **Безносенко, П.** Масовість – фундамент майстерності : [розвиток футболу в УРСР] // Старт. – 1981. – № 9. – С. 14 – 15.

343. **Безродний, Є.Ф.** Радянська Україна в міжнародному співробітництві СРСР в галузі спорту 1924–1928 рр. // Укр. іст. журн. – 1972. – № 8 – С. 99 – 104. – Бібліогр. посилання в підрядк. приміт.

344. **Березовський, В.** Для чого запалюють зірки : [про футбол] // Старт. – 1987. – № 2. – С. 14 – 16.

345. **Біденко, А.** "Є службова етика ..." : [про Федер. футболу України : бесіда з віце-президентом Федер. А. Біденком] // Голос України. – 2003. – 10 жовт. – С. 15.

346. **Бойко, И.** 10 главных украинских побед в еврокубках / [фото Getty images] // Футбол-стайл. – 2011. – № 2. – С. 30 – 35.

347. **Бондар, Ю.В.** На футбольному полі журналісти : до історії журналіст. футболу в Україні / Ю. Бондар. – К. : б. в., 2006. – 90 с. : ілюстр.

348. **Брабіч, В.** З "біографії" м'яча : [про футбол] // Старт. – 1986. – № 5. – С. 23.

349. **Бунчук, М.** В лавах Всеобуча : [про спорт. діяльність Всеобуча на Україні в перші післяжовт. роки] // Старт. – 1966. – № 10. – С. 12 – 13.

350. **Валерко, В.** Від Турянчика до Тимощука : сорокаріч. історія нац. футбол. референдуму // Київ. правда. – 2008. – 14 лют.

351. **Вацеба, О.М.** Нариси з історії спортивного руху в Західній Україні : кінець XIX ст. – 30-ті роки XX ст. / О. М. Вацеба. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 1997. – 229, [2] с. : [16] арк. іллюстр. – Бібліогр.: с. 205 – 224.

352. **Весна** вирує вже довкола, на старт, любителі футболу : [статті] // Старт. – 1970. – № 3. – С. 12 – 13. – Із змісту : Сезон великих сподівань / В. Мунтян ; Успіхів вам, друзі! / С. Парняков ; Честь збірної – честь країни / І. Шамо ; Щасти вам, майстри настрою! / А. Роговцева.

353. **Винокуров, В.** Новий [футбольний] сезон – новий курс // Старт. – 1973. – № 5. – С. 6 – 8.

354. **Властелин** мячей : интервью с президентом Федерации футбола Украины Г. Суркисом // Корреспондент. – 2010. – № 9. – С. 16 – 17.

355. **Галинский, А**. Загадки украинского футбола // Спортив. игры. – 1965. – № 6. – С. 3 – 6.

356. **Галинський, В**. Слідами старого знімка : до 70-річчя вітчизн. футболу // Старт. – 1968. – № 8. – С. 22 – 23.

357. **Гапоненко, А.** Платини доволен : [визит М. Платини в Украину] // Футбол. – 2011. – № 78. – С. 24 – 25.

358. **Гатауллін, І**. "Наша профілактика лобіює інтереси всіх футболістів і тренерів" : [бесіда з головою Всеукр. профспілки "Футбол України" І. Гатауллінім / записав В. Тарасенко] // Робітн. газ. – 2005. – 31 трав.

359. **Гейко, С.** Футбол в окупованому Херсоні // Наддніпр. правда. – 2008. – 22 лют. – С. 3.

360. **Герасименко, М.** Герої вчорашніх днів : [про здобутки укр. футболістів у 2006 р.] // Демократ. Україна. – 2007. – 11 січ. – С. 11.

361. **Гливінський, О.** Через 30 років історія не повторилася … : футбол. Україна // Політика і культура. – 1999. – № 8. – С. 44 – 45.

362. **Глумин, П.** Деньги счет любят : укр. футбол. Премьер-лига // Корреспондент. – 2009. – № 45. – С. 32 – 33.

363. **Глухова, С.** Зідан : нездолане добро / С. Глухова. – К. : Вид-во Жупанського, 2009. – 135 с. – Бібліогр.: с. 133.

364. **Горянов, Л.Б.** Незабываемый гол / Л.Б. Горянов. – М. : Физкультура и спорт, 1968. – 224 с.

Про матчі українських футболістів.

365. **Горянов, Л.** Ожившие легенды [о футболе] / Л. Горянов. – М. : Физкультура и спорт, 1969. – 255 с.

366. **Горянський, Є**. Інтенсифікація [сучасного] футболу // Старт. – 1969. – № 11. – С. 19 – 21.

367. **Грот, Ю.** Заспівувачі : [з історії футболу в Україні] // Старт. – 1986. – № 6. – С. 12 – 13.

368. **Гуріненко, М**. "Ми працюємо на майбутнє київського й українського футболу" : [бесіда з головою Федер. футболу Києва М. Гуріненком / записав В. Полєтаєв] // Столиця. – 2003. – 25 квіт. – С. 29.

369. **Даценко, О.** Весняний подих вітчизняного футболу // Спорт. газ. – 2005. – 19 – 21 квіт. – С. 6.

370. **Даценко, О**. "Давайте не казатимемо про манери ... : [про VIII Конгрес Федер. футболу України] // Спорт. газ. – 2006. – 26/28 груд. – С. 6.

371. **Даценко, О.** Рік із роком на пониження : [про футбол України] // Спорт. газ. – 2007. – 22 – 25 черв. – С. 5.

372. **Довгаль, С.** Україна в глибокому ауті : [пробл. укр. футболу] / С. Довгаль, Ю. Бобруєнко, М. Симороз // Україна молода. – 2002. – 5 жовт. – С. 1, 7.

373. **Догмаром, А.А.** Физическая культура на Украине в 1921 – 1925 гг. // Тр. Львов. ин-та физкультуры. – 1958. – Т. 3. – С. 104 – 128. – Библиогр.: 33 назв.

374. **Євстаф'єва Т.** Футбольні матчі 1942 року в Києві // Столиця. – 2004. – 7 – 13 трав. – С. 28.

375. **Звонков, Ю.** Зоряний час, або Футбол крізь призму літ // Прапор. – 1985. – № 12. – С. 121 – 131.

376. **Золоті** сторінки олімпійського спорту України 1894 – 2000. – К. : Олімп. л-ра, 2000. – 191 с. ; ілюстр. портр.

377. **Зубалій, М.** Витоки українського футболу // Фіз. виховання в шк. – 2000. – № 1. – С. 13 – 15.

378. **Зубалій, М.Д.** Історичні першоджерела українського футболу / М.Д. Зубалій, В.М. Зубалій // Теорія і практика фіз. виховання. – 2004. – № 3. – С. 227 – 236. – Рез. : англ. – Бібліогр.: с. 235 – 236.

379. **Зубалій, М.Д.** Першоджерела українського футболу // Футбол в Україні. Витоки, традиції, перспективи : матеріали наук. конф., присвяч. 110-річчю укр. футболу. – Л. ; К., 2004. – С. 11 – 20.

380. **Иванов, А.** Первая вершина украинского футбола / А. Иванов, К. Крыжановский ; фото : И. Хохлов, Getty images // Футбол-стайл. – 2011. – № 1. – С. 102 – 105.

381. **Ильин, Ю.** Футбол военного времени // 2000. – 2005. – 6 – 12 мая. – С. Д4.

382. **Іваницький, Б.** Можливо, деякі матчі й здавалися ... : [бесіда з майстром спорту, суддею нац. категорії Б. Іваницьким] // Галичина. – 2006. – 2 – 8 листоп. – С. 15.

383. **Іваськів, В**. Український футбол відзначив 110-річчя // Президент. вісн. – 2004. – 21 лип. – С. 16.

384. **Іваськів, В**. Український футбол – нова якість! // Президент. вісн. – 2004. – 4 серп. – С. 8.

385. **Калінін, О.** Сезон бере старт : [бесіда з нач. від. команд майстрів укр. футболу Всесоюз. ком. з фізкультури і спорту / записав В. Винокуров] // Старт. – 1971. – № 3. – С. 16 – 17.

386. **Канаш, В.** Футбол XXI століття // Всесвіт. – 1987. – № 7. – С. 176 – 181.

387. **Каневський, В.** Атаку голи прикрашають : [досягнення укр. футболістів у 1978 р.] // Старт. – 1979. – № 1. – С. 10 – 13.

388. **Кізченко, В.** І. З історії розвитку спорту на Україні (кінець XIX – початок XX ст.) // Укр. іст. журн. – 1980. – № 7. – С. 94 – 102. – Бібліогр. в підрядк. приміт.

389. **Кобрин, Б.** Львівське коріння українського футболу / Б. Кобрин, Ю. Михалюк. – Л. : Піраміда, 2005. – 72 с. : ілюстр.

390. **Космачов, І.** Футбол на Україні // Спорт. – 1936. – № 6. – С. 14 – 16.

391. **Краснощек, Ю**. «Матч смерті» : жодних таємниць? : [під час ВВВ] // Персонал Плюс. – 2008. – 25 листоп. – 1 груд. – С. 12.

392. **Куди** далі? або Про вітчизняний футбол замовимо слово // Укр. столиця. – 2006. – 20 – 26 жовт. – С. 29.

393. **Кузьмин, Г.Е**. Были и небыли нашего футбола / Г. Кузьмин. – Харьков : Фолио, 2010. – 315 с.

394. **Леськів, Б.** Психологія гола: [пробл. укр. футболу : нарис] // Молодь України. – 2003. – 9 жовт.

395. **Маркевич, М.** "Набридло свавілля, що коїться в футбольному штабі країни" : [бесіда з колиш. тренером збір. України з футболу М. Маркевичем / записав М. Авраменко] // Уряд. кур'єр. – 2010. – 4 верес. – С. 16.

396. **Мармазов, Р.** 100 лет он нам нужен! : [история футбола, в т.ч. укр.] // Футбол. – 2011. – № 82. – С. 20 – 25 : фот.

397. **Мартинюк, Ф.** Орієнтир – вища ліга : [боротьба укр. футбол. команд за першість] // Старт. – 1968. – № 7. – С. 4 – 5.

398. **Маслаченко, В.М.** Футбол глобалізації : [бесіда з футбол. коментатором В.М. Маслаченком / записав А. Чирва] // Уряд. кур'єр. – 2004. – 20 берез. – С. 14.

399. **Материалы** республиканского совещания : [вопр. развития футбола и хоккея, рассмотр. на респ. совещ. 26 марта 1981 г. в Спорткомитете УССР]. – К., 1981. – 11 с.

400. **Мелех, Р. Б.** Початок літопису українського футболу // Футбол в Україні. Витоки, традиції перспективи : матеріали наук. конф., присвяч. 110-річчю укр. футболу. – Л. ; К., 2004. – С. 79 – 86.

401. **Меркушев, М.** У другому ешелоні : любителям футбол. статистики // Старт. – 1968. – № 2. – С. 31.

402. **Микитенко, О.** «Матч смерті» [1942 року] : правда чи вимисел? // Спорт. газ. – 2005. – 13 – 16 трав. – С. 5.

403. **Миронов, І**. "Географія" розширюється : з історії футболу на Україні // Фізкультура і спорт. – 1963. – № 5. – С. 7.

404. **Миронов, І.** Перед першою світовою : з історії футболу на Україні // Фізкультура і спорт. – 1963. – № 6. – С. 9.

405. **Миронов, І.** Перші віртуози : з історії футболу на Україні // Фізкультура і спорт. – 1963. – № 11. – С. 10 – 11.

406. **Мирський, В**. "Дебютант" сподобався : [про футбол] // Старт. – 1979. – № 2. – С. 2.

407. **Михайлов, М.** Будьмо : [до початку футбол. сезону] // Ранок. – 1968. – № 3. – С. 18 – 19.

408. **Михайлов, М**. Зміна лідера : футбол. огляд // Старт. – 1980. – № 1. – С. 16 – 18.

409. **Михайлов, М**. Нестандартні стандарти : [про футбол] // Старт. – 1984. – № 11. – С. 14 – 15.

410. **Михайлов, М.** По сліду м'яча : [про досягнення баскетбол., футбол. та волейбол. команд] // Старт. – 1979. – № 10. – С. 2 – 3.

411. **Михайлов, М**. Повернення слави : нотатки футбол. оглядача : [про гру вітчизн. команд у 1974 р.] // Старт. – 1975. – № 1. – С. 12 – 14.

412. **Михалюк, Ю**. Етапи визнання дати 14 липня 1894 року як початкової у літописі українського футболу / Ю. Михалюк, Б. Кобрин // Українському футболу 115 років : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. (Львів, 26 листоп. 2009 р.). – Л., 2009. – С. 45 – 57. – Рез. англ.

413. **Михалюк, Ю**. Український слід на світових мундіалях / Ю. Михалюк, Б. Кобрин. – Л. : Піраміда, 2004. – 108 с. : ілюстр.

414. **Муха, В.А.** Наши играют : итоги первого футбол. пятилетия в независимой Украине : справочник / В.А. Муха. – Чернігів : Ред.-вид. комплекс "Деснян. правда", 1997. – 151 с., [8] л. : ил., табл.

415. **Мухін, В.М**. Здоров'я і сила : [бесіда з ректором Львів. ін-ту фіз. культури В.М. Мухіним] / розмову вів В. Трипачук // Жовтень. – 1981. – № 5. – С. 90 – 95.

416. **Мяч** в игре : [ст. мастеров спорта по футболу] // Совет. Украина. – 1961. – № 4. – С. 170 – 175. – Из содерж. : Накануне новых встреч / В. Соловьев ; На линии ворот! / О. Макаров ; Футбол и сердце / Ю. Войнов.

417. **На міжнародній** арені : [про виступи спортсменів України] // Старт. – 1967. – № 12. – С. 16 – 17.

418. **Наказненко, О**. Антологія знакових відставок українського футболу // Укр. газ. – 2003. – 12 черв. – С. 13.

419. **Наказненко, О.** Кінець мети – 2004, або Позичання розуму для українського футболу // Укр. газ. – 2004. – 11 – 17 верес. – С. 13.

420. **Наказненко, О**. Штучний [футбольний] турнір може стати останнім // Укр. газ. – 2004. – 29 січ. – 4 лют. – С. 13.

421. **Наш** футбол : український чи легіонерний? // Слово Просвіти. – 2004. – 4 – 10 листоп. – С. 16.

422. **Наші** аматори – найкращі! : [про звіт.-вибор. конф. Асоц. аматор. футболу України] // Спорт. газ. – 2007. – 20 – 23 квіт. – С. 7.

423. **Несенюк, М**. День народження футболу : в Україні він співпадає з першим етапом кубк. змагань // День. – 2004. – 10 серп. – С. 1.

424. **Несенюк, М.** Майстер-клас Зінедіна Зідана : [пробл. укр. футбол. команд] // День. – 2004. – 8 черв. – С. 2.

425. **Несенюк, М**. Нова інтрига українського футболу // День. – 2003. – 2 груд. – С. 6.

426. **Несенюк, М**. Паралельні світи українського футболу // День. – 2002. – 27 груд. – С. 28.

427. **Несенюк, М.** Подайте професіоналові : проф. укр. футболу бракує професіоналізму // Політика і культура. – 1999. – № 12. – С. 29.

428. **Ніколаєв, К.** Більше, ніж просто гра ... : [про кн. Д. Харитонова "Футбольні війни"] // Нар. армія. – 2007. – 13 січ. – С. 7.

429. **Нілов, А.М**. Прапори його віри : [бесіда з дир. Республік. вищ. уч-ща фіз. культури А.М. Ніловим / записала Л. Воскобойникова] // Спорт. газ. – 2007. – 21 – 24 верес. – С. 5.

430. **Ошенков, О**. Більше команд сильних і різних! : [про перемоги футбол. команд України в минулому сезоні] // Старт. – 1972.– № 1. – С. 18 – 20.

431. **Ошенков, О.** Сезон невиправданих сподівань : [до підсумків футбол. сезону] // Старт. – 1971. – № 1. – С. 9 – 10.

432. **Пилипенко, В.** Десять років, прожитих недаремно : [розмова з кер. Всеукр. футбол. асоц. В. Пилипенком / спілкувався В. Браницький] // Голос України. – 2010. – 23 груд. – С. 24.

433. **Платіні** М. "Україна має добрих гравців" : [бесіда з віце-президентом Федер. футболу Франції, радником президента ФІФА М. Платіні / записав В. Браницький] // Голос України. – 2003. – 20 трав. – С. 25.

434. **Президент** УЄФА високо оцінює вклад України у розвиток європейського футболу // Уряд. кур'єр. – 2003. – 8 листоп. – С. 16.

435. **Президент** ФІФА [Міжнародна Федерація Футбольних Асоціацій] зізналася в коханні до України : [про візит президента Міжнар. Федер. Футбол. Асоц. Й. Блаттера до Києва] // День. – 2007. – 20 берез.

436. **Пристайко, В.І.** Чи був «матч смерті». 2 : док. свідчать. – [2-ге вид., доповн. і виправл.]. – К. : ЕксОб, 2006. – 174 с. : [4] арк. ілюстр. – Текст : укр., рос. – Бібліогр. в кінці частин.

437. **Прихований** матч. : (аналіт. повість) / [В.П. Сабалдир, Г.О. Омельченко, М.І. Потапенко та ін.] – К. : Майстерня кн., 2009. – 242, [1] с. : ілюстр. табл., портр. – До 65-ї річниці матчів в окупованому Києві ; До 80-ї річниці "Динамо" (Київ). – Бібліогр.: с. 237 – 239.

438. **Пугачів, Ф.** Друга зустріч Україна – Австрія : [футбол. матч між збір. України та збір. робітників Австрії (4 : 1)] // Комсомолець України. – 1929. – 28 серп.

439. **Пушкарьов, К.** Статистика перемоги [футбольних команд] // Ранок – 1967. – № 1. – С. 21.

440. **Расторгуєв, В. В**. Футбольні фронти відкрито! : [бесіда із зав. від. футболу Всеукр. фізкульт.-спорт. т-ва "Колос" В. В. Расторгуєвим] / записав О. Даценко // Спорт. газ. – 2007. – 8 – 11 черв. – С. 6.

441. **Рибаков, М.** На початку славного шляху : [розвиток фізкультури і спорту в перші пожовт. роки у Києві] // Старт. – 1981. – № 8. – С. 12 – 13.

442. **Романенко, С. Д.** Футбол / С. Д. Романенко. – К. : Госмедиздат УССР. – 1949. – 72 с.

443. **Романов, О.** На тій далекій, громадянській … : [про розвиток спорту за роки рад. влади] // Старт. – 1977. – 12. – С. 5 – 6.

444. **Савчик, А.** Яскраві дні спорту у Львові : [про семінар – нараду НОК України з питань реалізації "Програми розвитку олімпійського руху в України на період 2005 – 2010 рр.", благод. матч "Зірки Києва" – "Львівські леви" та уроч. церемонію "Підсумки 2006 спортивного року на Львівщині"] // Спорт. газ. – 2006. – 16 – 19 берез. – С. 9.

445. **Сезон** у трьох вимірах : [роздуми про футбол. сезон 1987 р.] // Старт. – 1988. – № 1. – С. 8 – 10. – Зміст: Дуель не відбулась / В. Трошкін. – С. 8 – 9; Клас зрівнявся / М. Балакін. – С. 9 – 10; Вищій лізі – вищий рівень / В. Бельков. – С. 10.

446. **Соскін, А.** В одній команді 5 дев'яток : [з історії футболу] // Фізкультура і спорт. – 1962. – № 6. – С. 15.

447. **Спорт** : для дітей серед. шкіл. віку : історія олімп. руху, олімп. види спорту, нац. види спорту, спортив. слава України, фізкультура і здоров'я, нові технології в спорті, спортивні кумири / авт.-упоряд. М.О. Володарська, Є. С. Канєвський. – Х. : Фоліо, 2004. – 317 с. – (Дитяча енциклопедія). – Із змісту: [про історію укр. футболу]. – С. 152 – 159.

448. **Спорт** на Україні : довідник / [підгот. : О. О. Карпінський, М.О. Мариняко та ін.]– К. : Молодь, 1958. – 176 с.

449. **Спорт** на Україні 1957 – 1960 : довідник – К. : Молодь, 1961. – 238 с.

450. **Спорт** на Україні 1960 – 1964 / упоряд. М.М. Подольський. – К. : Здоров'я, 1966. – 328 с. – (Змагання, переможці, результати).

451. **Спорт** на Україні / упоряд. М.М. Подольський. – К. : Здоров'я, 1969. – 312 с. – (Змагання, переможці, результати).

452. **Спортивний** олімп України. Кн. 1. / редкол. : В.В. Болгов, М.П. Костенко, І.І. Засєда та ін. – К. : Новий світ, 2003. – 319 с. – Із змісту: [про футбол]. – С. 139 – 144; [футбол. клуби]. – С. 200 – 219.

453. **Справа** честі України : [про зустріч Президента України В. Януковича з президентом Союзу Європ. футбол. асоц. М. Платіні] // Уряд. кур'єр. – 2010. – 10 квіт. – С. 3.

454. **Старухін, В.** "На матч, як на свято …" / літ. запис Б. Нартовського // Ранок. – 1980. – № 4. – С. 20.

455. **Столітенко, Є**. Україна – одна з перших у масовому футболі Європи // Фіз. виховання в шк. – 2006. – № 4. – С. 17 – 19.

456. **Стороженко, С.** Хаосу в українському футболі не буде : [інтерв'ю з першим віце-президентом Федер. футбол. України С. Стороженком / записав Т. Вірний] // День. – 2007. – 24 жовт. – С. 8.

457. **Стрічний** м'яч // ВФК. – 1930. – № 11. – С. 5 ; № 12. – С. 15.

458. **Супранович, А.** Чтобы не остаться на обочине // Футбол Украины – 1995. – № 1/2. – С. 8 – 9.

459. "**Тайна** вечеря" біля розбитого корита : [про ситуацію в укр. футболі] // Спорт. газ. – 2006. – 24 – 26 жовт. – С. 6.

460. **Теппер, Ю**. Скільки років футболу? // Старт. – 1973. – № 4. – С. 24 – 25.

461. **Трофим'як, Б.** Виховання спортом : [інтерн. та патріот. виховання молодих спорсменів захід. обл. республіки] // Знання та праця. – 1977. – № 5. – С. 28.

462. **Трояновський, В.** "Український футбол мені не подобається" : [інтерв'ю з нападником з "золотої команди" 1961 р. В. Трояновським / записав М. Максимов] // Україна. – 1996. – № 6/7. – С. 27 – 29.

463. **Удовенко, Г.** Вперше за кордоном : до 60-річчя вітчизн. футболу // Фізкультура і спорт. – 1958. – № 1. – С. 29.

464. **Украинский** спорт в 2004-м от Андрея [Шевченко] до Яны [Клочковой] // Спорт сегодня. – 2004. – 27 дек. ; 2005. – 3 янв. – С. 2 – 3.

465. **Украинский** спорт в цифрах (1947 – 2004 гг.) // № 1675. – С. 483 – 497. – Из содерж.: [футбол]. – С. 483, 488, 490.

466. **Українському** футболу – 110! // День. – 2004. – 15 лип. С. 2.

467. **Українському** футболу – 115 років : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. (Львів, 26 листоп. 2009 р.) / Львів. держ. ун-т фіз. культури, каф. футболу. – Л., 2009. – 105 с.

468. **Українці** в канадському футболі / підгот. О. Юрчук // Флот України. – 2010. – 16 жовт. – С. 7.

469. **Упеник, М.** "Срібне весілля" : [про укр. футбол : нотатки письм.] // Фізкультура і спорт. – 1963. – № 3. – С. 16 – 17.

470. **Фалько, Я.** Кондотьєри не завоюють для нас футбольне Ельдорадо : [пробл. укр. футболу] // Робітн. газ. – 2002. – 26 груд. – С. 6.

471. **Фаріон, І.** Футбол мирить політиків і єднає народи // Наш спорт. – 2008. – Ч. 44. – С. 40 – 41.

472. **Финал** футбольного марафона : сент.-окт., 1962. – Одесса : Кн. изд-во, 1962. – 1 л. слож. в [16] с. : ил.

473. **Філатов, Л**. До високого класу! : [пробл. сучас. футболу] // Старт. – 1985. – № 3. – С. 16 – 19.

474. **Філатов, Л.** Міжнарод. клас : урив. з кн. "Сам на сам з футболом" // Старт. – 1973. – № 11. – С. 28 – 30.

475. **Філатов, Л.** Утверджуючи футбольну професію : [розд. з кн. "По порядку"] // Старт. – 1988. – № 9. – С. 20 – 21.

476. **Філатов, Л.** Шукай гру скрізь : [урив. з одноім. кн., присвяч. трьом чемпіонатам світу з футболу] // Старт. – 1971. – № 5. – С. 25 – 28.

477. **Фоменко, М.** Коли зросте рівень життя в країні, тоді можна очікувати й серйозних футбольних здобутків : [бесіда з колиш. футбол. тренером М. Фоменком / записав А. Фоменко] // Україна молода. – 2004. – 3 квіт. – С. 7.

478. **Фоміних, М.** Позивні нового сезону : [1975 р.] // Старт. – 1975. – № 3. – С. 12 – 13.

479. **Франков, А**. День зависимости : [из истории укр. футбола] // Футбол. – 2011. – № 54. – С. 6 – 9.

480. **Франков, А. В**. Футбол : [Історія] / А. В. Франков. – Х. : Фактор, 2009. – 192 с. : ілюстр. – Із змісту: [про укр. збірну на чемпіонатах Європи]. – С. 186 – 188.

481. **Франков, А. В.** Футбол по-украински / А. В. Франков. – Харьков : Кн. клуб Клуб семейн. досуга, 2006. – 223 с. : ил.

482. **Футбол.** – К. : Мол. більшовик, 1939. – 80 с. : з ілюстр.

483. **Футбол** // Все о спорте : справочник. – 2-е изд., доп. / сост. А. А. Добров. – М., 1978. – Т.1. – С. 498 – 506. – Из содерж.: [об участии Украины и ее отдел. игроках в футбл. матчах]. – С. 501, 502, 504, 505, 506.

484. **Футбол** : второй круг, 1966 / [сост. В. А. Бондаренко ; стадион Авангард (г. Луганск).] – Донецк. : Донбасс, 1966. – 118 с. : ил.

485. **Футбол** в Україні. Витоки, традиції, перспективи : [матеріали IV наук. конф., присвяч. 110-річчю укр. футболу, Львів, 12 жовт. 2004 р.]. – Л. ; К., 2004. – 312 с. : портр.

486. **Футбол** і хокей. – Х. : На варті, 1931. – 16 с. – (сер. Бібліотека "Фізкультуру трудящим").

487. **Футбол** України : історія, досягнення, зірки : все про чемпіонат – 92 / [творч. колектив : І. Засєда (голов. ред., уклад.) та ін.]. – К. : Альянс-пресс, 1992. – 168 с. ; [16] акр. : ілюстр.

488. **Футбол** Украины – 2007 : стат. справ. / [сост.] А. Л. Кудырко. – Киев : КНТ, 2007. – 303 с. : ил., табл.

489. **Футбол** Украины – 2008 : стат. справ. / [сост.] А. Л. Кудырко. – Киев : КНТ, 2008. – 524 с. : ил. табл.

490. **Футбол** Украины : очерки, страницы истории, статистика. – 2-е изд., испр. и доп. – Киев : Пресса Украины. – 1997. – 320 с.

491. **Футбол** в Україні слабкий, а бокс – сильний // Хмельниччина. – 2009. – 25 груд.

492. **Футбольный** спорт – источник силы и здоровья. – Харьков : Тип. "Печат. искусство", 1915. – 24 с.

493. **Цьось, А. В.** Розвиток фізичного виховання на території України за найдавніших часів до початку XIX ст. : автореф. дис. ... д-ра наук фіз. виховання та спорту / А. В. Цьось ; Харк. держ. акад. фіз. культури. – Х., 2005. – 40 с. : ілюстр. табл. – Бібліогр.: 76 назв.

494. **Черкаський, О.** Нехай справдяться надії : [пробл. розвитку футболу] // Старт. – 1986. – № 9. – С. 20 – 21.

495. **Черкаський, О**. Різні тайми одного року : [про футбол] // Старт. – 1986. – № 12. – С. 12 – 13.

496. **Чернова, Е. М**. Развитие физической культуры и спорта на Украине за 40 лет Советской власти // Тр. Киев. ин-та физкультуры. – 1958. – Вып. 4. – С. 215 – 227.

497. **Шевченко, О.** Гарячі пристрасті флотського футболу : [за матеріалами бесіди з заст. начальника кадрів центру Військ.-Мор. збройн. сил України капітаном другого рангу О. Шевченком] / підгот. О. Завтопов // Флот України. – 2010. – 28 серп. – С. 7.

498. **Шмигельський, Б**. Оцінка "добре"! : [до підсумків футбол. сезону 1972 р.] // Старт. – 1973. – № 1. – С. 5 – 7.

499. **Щербачов, В.** "Спортивних журналістів у нас не готують" : [про телепрогр. "Олімпійські меридіани України" : бесіда із засл. ж-стом України В. Щербачовим / розмовляв М. Герасименко] // Демократ. Україна. – 2008. – 25 січ. – С. 29.

500. **Щербачов, В.** Ностальгія за радянським футболом / В. Щербачов. – К. : Брама, 1995. – 143 с. : ілюстр., портр.

501. **Щербачов, В**. Футбольный вирус Украины // Україна. – 2003. – № 1. – С. 50 – 51.

502. **Юст, Е.** Удар головою – гол! : бесіда про футбол. пробл. // Старт. – 1975. – № 2. – С. 14 – 15.

Див. також №№ 3, 5, 22, 34а.

3.3.1 Розвиток футболу в окремих регіонах України

Житомирська область

503. **Задирко, В.** Крізь призму ліги чемпіонів : [про футбол на Житомирщині] // Житомирщина. – 2008. – 12 серп. – С. 7.

504. **Задирко, В.** Час – кращий лікар? : [про чемпіонат Житомир. обл. з футболу] // Житомирщина. – 2006. – 9 груд. – С. 7.

505. **Москаленко, В.В.** Якщо радість на всіх одна : [Про фінал. матч Кубку обл. з футболу на приз газ. «Житомирщина» у м. Коростень : за матеріалами бесіди з міськ. головою В.В. Москаленком / Записав В. Задирко] // Житомирщина. – 2004. – 3 лип. – С. 7.

506. **Опанащук, І. П.** Сторінки спортивного життя Житомирщини : монографія. – Житомир : Полісся, 2005. – 385 с. : ілюстр. – Бібліогр.: с. 383 (42 назви).

507. **Ревнівцев, Б.** Проблеми олімпійського руху вирішувати не на папері : [бесіда з головою обл. від-ня Нац. олімп. ком. України [Б. Ревнівцевим / розмову провів В. Димчук] // Житомирщина. – 2008. – 19 квіт. – С. 7.

508. **Самунь, Л. С.** Крапки поки не розставлено ... : [про футбол на Житомирщині : бесіда з віце-кер. обл. фізкульт. спорт. відомства Л. С. Самунем] // Спорт. газ. – 2006. – 22 – 25 груд. – С. 5.

509. **Степовий, В.** Футбол : операція "Реанімація" : [за матеріалами наради з питань розв. футболу в обл.] // Житомирщина. – 2011. – 15 берез. – С. 13.

510. **Чернышев, Ю. И**. Антология : 90 лет житомир. футбола : [воспоминания ветеранов] / Ю. И. Чернышев. – Житомир : Изд. М. Косенко, 2003. – 127 с.

511. **Чернявський, О. П.** Вболіваємо за футбол, відроджуймо спортивну славу : [бесіда з головою обл. Федер. футболу О. П. Чернявським / розмову вів В. Соболь] // Житомирщина. – 2009. – 11 квіт. – С. 4.

512. **Шавловська, А.** Сільський футбол : у пошуках талантів : [про Х обл. футбол. фест. серед сіл. школярів та вихованців дит.-юнац. спорт. шк.] // Житомирщина. – 2010. – 20 трав. – С. 2.

Закарпатська область

513. **Гаваші, А. А.** Футбольні роздуми на початку міжсезоння : [бесіда з головою федер. футболу Закарпаття А.А. Гаваші / записав В. Гаджега] // Новини Закарпаття. – 2003. – 20 листоп. – С. 7.

514. **Гаджега, В. М.** Історія футболу на Закарпатті // Футбол в Україні. Витоки, традиції, перспективи : матеріали наук. конф., присвяч. 110-річчю укр. футболу. – Л. ; К., 2004. – С. 26 – 41.

515. **Качур, В. Л.** Як нам врятувати закарпатський футбол : [бесіда з головою дит.-юнац. футбол. ліги Закарпаття В.Л. Качуром / записав Я. Світлик] // Новини Закарпаття. – 2007. – 4 серп. – С. 22.

516. **Коваленко, Л.** Закарпатська "Ліга чемпіонів" : [про футбол. змагання шк. "Ліги чемпіонів", с. Копашневе, Закарпат. обл.] // Спорт. газ. – 2006. – 21 – 23 листоп. – С. 8.

517. **Крайняниця, П. І.** Історія закарпатського футболу / П. І. Крайняниця. – Ужгород : Упр. у справах преси та інформації, 2004. – 268, [1] с. : ілюстр. портр. – Покажч. : с. 241 – 266.

518. **Пархомов, М.** Закарпаття – край футбольний // Фізкультура і спорт. – 1961. – № 1. – С. 8 – 9.

519. **Таран, О.** Закарпатський футбол : шлях до відродження // Новини Закарпаття. – 2004. – 21 жовт. – С. 7.

Запорізька область

520. **Аркадьєв, Д.** Девіз запоріжців – атака : [про чемпіона України 1970 р. – футбол. команду "Металург"] // Старт. – 1971. – № 2. – С. 10 – 11.

521. **Столітенко, В.** Впровадження третього уроку фізкультури з футболу в Приморському районі Запорізької області // Фіз. виховання в шк. – 2000. – № 1. – С. 2 – 4.

Дніпропетровська область

522. **Азаркин, С.А.** Его Величество футбол : [история дет.-юношес. и аматор. футбола на Днепропетровщине] / С.А. Азаркин – Днепропетровск : Січ, 2003. – 166 с. [3] с., [1] ил., [1] л. портр.

523. **Азаркин, С.А.** Криворожский футбол : история и современность / С.А. Азаркин. – Кривой Рог : Вид. дім, 2000. – 207 с.

524. **Горбань, С. Н.** Основные показатели, характеризующие развитие футбола в регионах Украины : на примере Днепропетр., Донец. и Запорож. обл. // Актуальні проблеми розвитку фізичної культури і спорту на межі XXI століття : зб. наук. пр. – Д., 1998. – С. 85 – 87.

525. **Ляпин, А.** Команды молодости нашей. Летопись десятилетий. Достижения. Тренеры и игроки : цифры и любопыт. факты / А. Ляпин. – Днепропетровск : Вкраїна, 1996. – 352 с. – 85-летию днепропетр. футбола и 60-летию команды "Днепр" посвящается.

526. **Ляпин, А. В.** Футбольное досье : Екатеринослав-Днепропетровск, 1911 – 2003 ; «Сталь» – «Днепр», 1936 – 2003 / А. В. Ляпин. – Днепропетровск : ИМА-пресс, 2003. – 199 с. : ил. портр.

527. **Павелко, А.** Ходит с козырей : [беседа с пред. Федерации футбола Днепропетров. обл. А. Павелко / записала Ю. Ужва] // Вісті Придніпров'я. – 2009. – С. 1 – 2.

528. **Сорока, В.** Ювілейний зорянський турнір стане спортивно-мистецьким святом : XXX розіграш Кубка нар. газ. Дніпропетровщини "Зоря" з футболу // Зоря. – 2008. – 2 жовт. – С. 6.

529. **Черкаський, О.** [П'ять з п'яти можливих перемог здобула у фіналі футбольна збірна Дніпропетровщини] // Старт. – 1979. – № 8. – С. 17.

Донецька область

530. **Близнюк, А.** Перед Афінським іспитом : [про розвиток фіз. культури та спорту на Донеччині : розповідь голови облдержадмін. А. Близнюка / записав М. Лісовенко] // Уряд. кур'єр. – 2004. – 25 трав. – С. 10.

531. **Бояренко, А. А.** Долгий путь к мечте : в 2 кн. / А. Бояренко, С. Катрич. – Мариуполь : Азовье, 2007. – Кн. 2 : История Мариупольского футбола в цифрах, фактах, воспоминаниях. – 192 с. : ил., табл., портр. – Библиогр.: с. 190 – 191.

532. **Гальченко, О. М.** Зародження та початковий розвиток футболу в Донбасі // Футбол в Україні. Витоки, традиції, перспективи : матеріали наук. конф., присвяч. 110-річчю укр. футболу. – Л. ; К., 2004. – С. 41 – 46.

533. **Коцаренко, В. Ф**. Футбол в Краматорске // Бахмут. часопис. – 1995. – № 3/4. – С. 56 – 60.

534. **Футбольная** Дружковка в очерках и историях : сборник / [сост. Э. Мацко, Я. Пимонов]. – Донецк : Донеччина, 1998. – 95 с., – (Посвящ. 100-летию отечеств. футбола).

535. **Чуканов, И. М**. История горловского футбола : очерк / И. М. Чуканов. – Донецк : Донбас, 1990. – 40 с. : ил.

Луганська область

536. **Комплексная** целевая программа развития футбола в Ворошиловградской области на 1986 – 1990 годы / Ком. по физкультуре и спорту Ворошиловгр. облисполкома. – Ворошиловград : Б. и., 1986. – 29 с.

537. **Пилавов, М. И.** От чемпионата города до Кубка чемпионов городов : [беседа с пред. Федерации футбола Луганска М. В. Пилавовым / записал Н. Никишин] // Жизнь Луганска. – 2009. – 15 апр. – С. 10.

538. **Просин, В.** Футбольному фестивалю Луганщины быть! : [по материалам беседы с зам. пред. обл. гос. администрации В. Просиным / Записала И. Шагина] // Наша газ. – 2004. – 3 июля. – С. 3.

539. **Репкин, В.Н.** Золотые страницы луганского футбола : [справочник] – В. Н. Репкин. – Луганск : Максим, 2008. – 427 с., [8] л. ил. : табл., портр. – 85-летию образования луган. "Зари" и 100-летию луган. футбола посвящается.

540. **Скомороха, Т.** Из истории зарождения футбола на Луганщине (1908 – 1935 гг.) // Футбол в Україні. Витоки, традиції, перспективи : матеріали наук. конф., присвяч. 110-річчю укр. футболу. – Л. ; К., 2004. – С. 74 – 78.

541. **Шкиров, Ю.Ю**. Век луганского футбола / Ю.Ю. Шкиров. – Луганск : Максим, 2008. – 905с.: ил. – Футбол. клубу «Заря» – 85 лет. – Библиогр.: С. 904 – 905.

Львівська область

542. **Авраменко, В.Г.** Здобутки кременецького футболу у 1950 – 1975 роках / В.Г. Авраменко, О.М. Довгань, В.С. Галевич, В.А. Голуб // Українському футболу – 115 років : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. (Львів, 26 листоп. 2009 р.). – Л., 2009. – С. 14 – 23. – Список використ. л-ри : с. 22 – 23 – Рез. англ.

543. **Галевич, В.С.** Історія спорту Кременеччини / В.С. Галевич. – Кременець, 2009. – 404 с.

544. **Грицак, Л.** «Отримую задоволення від перемог трускавецьких "Карпат"» : [про футбол. команду "Карпати" (Трускавець) : бесіда з міськ. головою Трускавця Л. Грицаком / записав В. Тарасенко] // Робітн. газ. – 2005. – 22 берез.

545. **Кононов, О.** «Якщо є шанс поборотися за "бронзу", чому б ним не скористатися?» : [бесіда з голов. тренером львів. футбол. команди «Карпати» О. Кононовим / розмовляв Ю. Назаркевич] // Висок. Замок. – 2011. – 17 – 23 берез. – С. 10.

546. **Копанський, Б.** Сорок років, які хвилювали футбольний Львів // За вільну Україну. – 2003. – 21 січ. – С. 8.

547. **Кордіяк, Ю.Є.** Чемпіони живуть у Львові : нариси, ст. / Ю.Є. Кордіяк Л. : Каменяр, 1980. – 176 с.

548. **Літопис** Львівського "Динамо" : [до 60 річчя діяльності обл. орг. фізкультур.-спорт. т-ва]. Ч. 1. / ред. І.І. Терпелюк ; фізкультур.-спорт. т-во "Динамо" України. – Л. : Сполом, 2002. – 83 с. : ілюстр., портр.

549. **Михалюк, Ю.** Історія львівського футболу / Ю. Михалюк, Ю. Мелех, Ю. Назаркевич. – Л. : Галич. вид. спілка, 1999. – 160 с.

550. **Михалюк, Ю.** Секція футболу («кожаного м'яча») / Ю. Михалюк, І. Яременко // Спортивне товариство "Україна" (Львів) : до 80-річчя заснування : альманах. – Л., 1991. – С. 26.

551. **Михалюк, Ю.** Таємниці львівського футболу. Кн. 1. / Ю. Михалюк : кн. 1. – Л. : Піраміда, 2004. – 192 с. : ілюстр.

552. **Парійчук, І.В**. Футбольна тематика на шпальтах спортивної періодики Галичини 20 – 30 років XX ст. // Футбол в Україні. Витоки, традиції, перспективи : матеріали наук. конф., присвяч. 110-річчю укр. футболу. – Л. ; К., 2004. – С. 61 – 73.

553. **Савчик, А.** Яскраві дні спорту у Львові : [про семінар-нараду НОК України з питань реалізації "Програми розвитку олімпійського руху в Україні на період 2005 – 2010 рр.", благод. матч "Зірки Києва" – "Львівські леви" та уроч. церемонію "Підсумки 2006 спортивного року на Львівщині"] // Спорт. газ. – 2007. – 16 – 19 берез. – С. 9.

554. **Сало, І.А.** Футбол … зі сльозами : 110 річниці футболу в Україні присвяч. : [Історія львів. футболу] / І. Сало. – Л. : Каменяр, 2007. – 542 с.

555. **Фалес, Й.Г.** Розвиток футболу на Львівщині з часів зародження до 1914 року / Й.Г. Фалес, І.М. Чорнобай, В.І. Борейко // Футбол в Україні. Витоки, традиції, перспективи : матеріали наук. конф., присвяч. 110-річчю укр. футболу. – Л. ; К., 2004. – С. 179 – 186.

556. **Фалес, Й.Г.** Розвиток футболу на Львівщині та в інших містах Західної України в 1914 – 1941 роках / Й.Г. Фалес, І.М. Чорнобай, В.І. Борейко // Футбол в Україні. Витоки, традиції, перспективи : матеріали наук. конф., присвяч. 110-річчю укр. футболу. – Л. ; К., 2004. – С. 140 – 146.

557. **Чорнобай, І.М.** Знання тренерів і студентів з історії Львівського, українського футболу // Українському футболу – 115 років : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. (Львів, 26 листоп. 2009 р.). – Л., 2009. – С. 58 – 97. – Список використ. л-ри : с. 92 – 96. – Ред. англ.

558. **Яременко, І.Я**. Хронологія матчів збірних команд у Львові // Футбол в Україні. Витоки, традиції, перспективи : матеріали наук. конф., присвяч. 110-річчю укр. футболу. – Л. ; К., 2004. – С. 219 – 225.

Миколаївська область

559. **Аров, Б**. Кому подчиняется мяч : к 100-летию николаев. футбола. // Юж. правда. – 2008. – 18 окт.

560. **Гаркуша, А.** "Николаевщина внесет свой весомый вклад в украинский футбол" : [беседа с губернатором Николаев. обл. А. Гаркушей / записал А. Двойнисюк] // Юж. правда. – 2002. – 5 дек. – С . 6.

561. **Гурвіц, Е.** "А чому в ФФУ [Федерація футболу України] вирішили, що Одеса повинна бути для них керованою?" : [бесіда з головою Одес. міськдержадмін. Е. Гурвіцом / записали Я. Соколовська, В. Старейченко] // Чорномор. новини. – 2009. – 13 черв. – С. 1 – 2.

562. **Еропунов, Н**. Футбол нужен всем. Вот только какой? : [беседа с пред. Федерации футбола Николаев. обл. Н. Еропуновым] / записал П. Толочик // Юж. правда. – 2002. – 9 июля.

563. **Жигадло, Г. Б**. Зародження і розвиток футболу у м. Миколаєві в кінці XIX ст. – першій третині XX ст. / Г.Б. Жигадло, В.М. Богатир, О.І. Вертелейцький // Українському футболу – 115 років : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. (Львів, 26 листоп. 2009 р.). – Л., 2009. – С. 32 – 44. – Рез. англ.

564. **Леводянський, О.** Сторінки минулого : [до історії футболу в Миколаєві] // Фізкультура і спорт. – 1958. – № 7. – С. 10.

565. **Тюрін, А.** Великі збори футбольної громади : [за матеріалами звіт.-вибор. конгр. Федер. футболу Миколаїв. обл.] // Рідне Прибужжя. – 2009. – 17 лют.

566. **Тюрін, А.** Налився "Колос" золотом тріумфу! : [про перемогу на чемпіонаті України серед сіл. команд футболістів з с. Степове Миколаїв. обл.] // Рідне Прибужжя. – 2007. – 20 жовт.

567. **Футбольный** Николаев : соревнования первенства СССР по футболу и международные встречи 1958 года / [сост. : Б. Аров, Д. Байбарак и др.] – Николаев : Обл. изд-во, 1958. – 36 с. : ил. – (К 60-летию отечеств. футбола. 1898 – 1959).

568. **Чистякова, Т. Ф.** Столетию Николаевского футбола – сто спортивных команд : [по материалам беседы с рук. проекта "Столетию николаевского футбола – сто детских спортивних команд" Т. Ф. Чистяковой / Записал Ю. Коваленко] // Юж. правда. – 2008. – 9 сент.

Полтавська область

569. **Васевич, А.** Ювілей, який зобов'язує : на урочистостях вшанували і ветеранів спорту, і колиш. гравців : [про святкування століт. ювілею полтав. футболу] // Зоря Полтавщини. – 2009. – 13 жовт.

570. **Дяченко, А.** «Хочемо, щоб якомога більше полтавців "захворіли" футболом» : [бесіда з головою Федер. футболу обл. А. Дяченко] / записав А. Васевич // Зоря Полтавщини. – 2010. – 24 груд. – С. 18.

571. **Залудяк, М. І.** Знайомтесь : футбол. клуб "Полтава" : [бесіда з почес. головою Федер. футболу Полтав. обл. М. І. Залудяком / записала Г. Яловегіна] // Зоря Полтавщини. – 2007. – 25 лип.

572. **Климченко, Ю**. Футбольна Лубенщина // Зоря Полтавщини. – 2007. – 24 січ.

573. **Ломов, А. Г**. Місце відліку – Павленки: літопис полтав. футболу : довідк. вид., присвяч. 100-річчю полтав. футболу / А. Г. Ломов, В. С. Крайник ; Федер. футболу Полтав. обл. – Полтава : Дивосвіт, 2009. – 197, [2] с. : ілюстр., табл., портр. – Бібліогр.: с. 302 – 308 (101 назва).

574. **Моторний, М**. "Спортивна" започатковує серію футбольних турнірів : [про турнір "Юність Посулля" на призи "Спортивної газети", м. Лубни Полтав. обл.] // Спорт. газ. – 2007. – 19 – 22 жовт. – С. 5.

575. **Семчук, Л.** На Полтавщині набирає обертів футбольний турнір "Шишацький кубок" // Вечір. Полтава. – 2007. – 26 лип. – С. 1.

576. **Тасминська, Т.** Обговорено шляхи розвитку кременчуцького футболу : [про міс. звітно-вибор. конф. Федер. футболу] // Профспілк. вісті. – 2007. – 2 берез. – С. 14.

577. **Толенко, А.** Полтавскому футболу – 100 років // Зоря Полтавщини. – 2009. – 7 жовт.

Харківська область

578. **Австрійські** футболісти у Харкові : [про зустріч збірної Австрії зі збірною командою металістів України] // Комуніст. – 1930. – 18 лип.

579. **"Австрія"** – "Україна" : [нарис про футбол. змагання австр. команди в Харкові] // Всесвіт. – 1929. – № 34. – С. 16.

580. **Алешин, П.** Харьков – 13-й адрес Кубка // Футбол – хоккей. – 1988. – № 23. – С. 10.

581. **Бабаев, В. Н.** Первый век мы уже отыграли : сегодня харьк. футбол официально отмечает свое 100-летие : беседа с пред. обл. Федерации футбола В. Н. Бабаевым / записал В. Зубов // Время. – 2008. – 7 мая. – С. 1, 4 : фот.

582. **Бобров, Ю. В.** У Будах відроджується футбол : [бесіда з президентом футбол. клубу "ДКІ-Хладік" Харк. обл. Ю. В. Бобровим / записав І. Бережний] // Слобід. край. – 2006. – 21 листоп. – С. 11.

583. **Бондар, М.** Меморіал Червоного Спортінтерну : футбол // Вечір. Харків. – 1985. – 18 листоп.

584. **Бондар, М.** Півстоліття тому : [про участь харк. футболістів у першому чемпіонаті країни] // Вечір. Харків. – 1987. – 20 берез.

585. **Бондар, М.** Ювілейний, 500-й : [з історії виступів харк. команд у чемпіонатах країни] // Вечір. Харків. – 1988. – 18 берез.

586. **Булат, В.** Истоки : [из истории харьк. футбола : 1924 – 1936] // Событие. – 1991. – 23 марта.

587. **Васильєв, Д.** На полях Марокко : [враження футболіста, тренера команди ХТЗ] // Фізкультура і спорт. – 1959. – № 8. – С. 20 – 21.

588. **Виїзд** харківських футболістів до Турції // Соціаліст. Харківщина. – 1935. – 24 вересня.

589. **Ровчан, В.** Власть сердца : [о работе харьк. спорт. клуба "Кожаный мяч"] // Спортив. игры. – 1967. – № 10. – С. 26 – 28.

590. **Волошин, П. О.** "Колос" наливається силою : [про сахновщин. футбол. команду "Колос" : бесіда з начальником від. з питань фіз. культури і спорту Сахновщин. райдержадмін. Харк. обл. П. О. Волошиним / записав І. Бережний] // Слобід. край. – 2007. – 6 берез. – С. 11.

591. **Галаур, С.** Харків : більше об'єктів сучасних і якісних : [до чемпіонату Євро – 2012 з футболу у Харкові буде підготовлено 64 об'єкти] // Уряд. кур'єр. – 2008. – 18 верес. – С. 11.

592. **Галич, В.** Год становления [1912 : до 100-річчя харк. футболу] // Веч. Харьков. – 2008. – 26 янв.

593. **Галич, В.** Легендарный "Штурм" : [история харьк. футбола] // Веч. Харьков. – 2008. – 29 марта.

594. **Галич, В. [**Они были в первых офиц. футбол. матчах в Харькове] // Веч. Харьков. – 2008. – 22 янв.

595. **Галич, В.** Харьков против Киева : [история футбол. матчей между харьк. и киев. командами с 1911 по 1917 гг.] // Футбол. – 2009. – № 16. – С. 10 – 14 : фот. ; № 18. – С. 27 – 33 : фот.

596. **Гапоненко, А.** Солнечная база в Харькове : [открытие учеб.-тренировоч. центра "Солнечный"] // Футбол. – 2011. – № 72. – С. 26 : фот.

597. **Григор'єв, К.** Є ще порох в порохівницях : [зустріч ветеранів футболу Києва і Харкова] // Україна. – 1956. – № 24. – С. 28 – 29.

598. **Грот, Ю.** Біля витоків дружби : [міжнар. матчі футболістів Харкова в Німеччині. 1925 р.] // Старт. – 1985. – № 4. – С. 14 – 15.

599. **Грот, Ю**. Был и Харьков в чемпионах. Много лет тому назад ... : [сборная Харькова по футболу – первый чемпион всесоюз. соревнований] // Веч. Харьков. – 1994. – 6 сент.

600. **Грот, Ю.** Дело спартаковской "Шестерки" : [из истории харьк. футбол. команды 1937 – 38 гг.] // Слобода. – 1998. – 28 июля : фот.

601. **Грот, Ю. И.** "Динамо" : годы побед и свершений. 1924 – 2004 / Ю. И. Грот, Ю. В. Александров. – Харьков : Прапор, 2004. – 368 с.

602. *** Грот, Ю. И.** "Динамо" рождалось в Харькове / Ю. И. Грот, Ю. В. Александров. – Харьков : ХаГИФК, 1999.

603. **Грот, Ю.** Згадаймо їхні імена ... : [перші футболісти Харкова] // Вечір. Харків. – 1988. – 15 трав.

604. **Грот, Ю. І.** Нариси історії харківського футболу : [1908 – 1913 рр.] / Ю.Г. Грот, М.О. Олійник, Л.Ю. Епштейн // Слобожан. наук.-спортив. вісн. – Х., 1998. – Вип. 1. – С. 160 – 165 : 2 фот.

605. **Грот, Ю.** Перша команда червоного спортінтерна // Вечір. Харків. – 1985. – 13 лип.

606. **Грот, Ю.** Спортивная доблесть предместья / Ю. Грот, О. Жикол, Н. Приз. – Х.: Золотые страницы, 2011. – 512 с. : фот.
Про розвиток футболу в Харківському районі Харківської області.

607. **Грот, Ю. И**. 100 лет Харьковскому футболу / Ю. И. Грот ; Харьк. обл. федерация футбола. – Харьков : Золотые страницы, 2008. – 428, [3] с. :

608. **Грот, Ю.** Хочу воскресить память об энтузиастах нашего футбола : [о новой кн. патриарха спортив. журналистики об истории харьк. футбола] // Веч. Харьков. – 2008. – 19 февр.

609. **Добкін, М. М.** Нинішній Харків – найспортивніше місто України : [бесіда з головою міськ. держадмін. М. М. Добкіним / записали Л. Мовчан, С. Даценко] // Спорт. газ. – 2007. – 26 черв. – 2 лип. – С. 8 – 9.

610. **Дуйков, О**. Контакти – це дружба : [про поїздку футболістів харк. команди "Авангард" до КНДР] // Фізкультура і спорт. – 1962. – № 1. – С. 20.

611. **Жамойдо, Г.** Добрий день, Великий Футболе : [підсумки футбол. сезону в Харкові] / Г. Жамойдо, В. Ровчан // Прапор. – 1960. – № 3. – С. 80 – 87.

612. **Железняк, М.М.** О спорт, ти – свято! : [розвиток спорту, в т. ч. футболу у м. Валки] / М.М. Железняк. – Валки, 1998. – 71 с.

613. **Жеребчевський, М**. Незабутні події : з історії спорт. Харкова // Вечір. Харків. – 1974. – 2 лип.

614. **Жилін, В.** Гравець і команда : [нотатки тренера футбол. команди класу "А" харк. "Авангарду" / з приміт. ред.] // Фізкультура і спорт. – 1962. – № 10. – С. 15.

615. **Жилін, В.** Футбол. "Авангард", 1963 : [відповіді тренера команди В. Жиліна на запитання футбол. оглядача В. Ровчана] // Прапор. – 1963. – № 3. – С. 104 – 106.

616. **Заводські** футболісти [Харкова] на стадіонах світу // Прапор. – 1959. – № 11. – С. 117 – 118.

617. **За массовость** и мастерство Харьковского футбола : метод. рекомендации для работников физкультуры и спорта / [В.Г. Путилин] ; Харьк. гор. совет нар. депутатов. – Х., 1988. – 36 с.

618. **Збірна** Австрії в Харкові // Всесвіт. – 1928. – № 27. – С. 15.

619. **Зуб, В.Н**. "Авангард" на Кіпрі : [про перебування харк. футбол. команди на Кіпрі] // Фізкультура і спорт. – 1961. – № 5. – С. 13 – 14.

620. **Звонков, Ю.** Зоряний час, або Футбол крізь призму літ : [нарис з історії футболу в Харкові] // Прапор. – 1985. – № 12. – С. 121 – 131.

621. **Значна** поразка збірної Австрії : [матч Харків – Австрія] // Робітн. газ. – 1927. – 13 лип. – С. 8.

622. **Зубов, В.** 1. Першопроходці : [таку назву мала у 1925 р. футбол. збірна Харкова] // Вечір. Харків. – 1986. – 1 трав.

623. **Зубов, В.** 2. Спадкоємці першопроходців : [футболісти Харкова наступ. поколінь] // Вечір. Харків. – 1986. – 2 трав.

624. **Інтерв'ю** на старті футбольного марафону // Прапор. – 1962. – № 4. – С. 99 – 100.

625. **К приезду** германских футблистов в УССР [г. Харьков] // Коммунист. – 1924. – 25 сент.

626. **Караев, Т.** Харьковскому футболу – 100 лет! : [торжеств. награждение ветеранов футбола и тренеров] // Время регионов Харьковщины. – 2008. – 10 мая. – С. 3 : фот.

627. **Катунин, С**. Пятерочка по-харьковски : [день "Металлиста" в Харькове] // Футбол. – 2011. – № 50. – С. 10 – 11.

628. "**Кожаный** мяч" : [итоги первенства Харьк. обл. на призы клуба "Кожаный мяч"] // Событие. – 1992. – 4 июля.

629. **Коновалов, А.** Английская спортивная делегация : [футбол. матч Харьков – Англия] // Харьк. пролетарий. – 1927. – 11 сент.

630. **Корінько, Ю. О.** У спорті не буває паузи … : [інтерв'ю з начальником упр. з питань фіз. культури та спорту Харк. міськради Ю.О. Коріньком] / записав І. Бережний // Слобід. край. – 2008. – 19 квіт. – С. 23.

631. **Коростишевський, М**. Із завзятих : [команда футболістів харк. з-ду "Серп і молот"] // Фізкультура і спорт. – 1960. – № 7. – С. 13 – 15.

632. **Котко, Д.** Історія одного прапора : [про радян. Червон. прапор, передан. спортсменами-харків'янами нім. робітникам під час 1-ї міжнар. зустрічі футболістів у Дрездені в 1925 р.] // Старт. – 1967. – № 5. – С. 7 – 8.

633. **Крикунов, И.** Столичные разборки : [из истории харьк. футбола : матчи между киев. и харьк. командами 1961 – 1990-х гг.] // Харьков-Гол! – 2003. – № 6 (22 дек.). – С. 4 : фот. – (Прил. к газ. "Гол").

634. **Крупная** победа харьковских футболистов: [матч сборной Харькова с моск. сборной в Москве] // Пролетарий. – 1925. – 18 авг.

635. **Ландер, Ю.** Збірна Харкова – чемпіон СРСР : сторінки історії // Вечір. Харків. – 1984. – 24 листоп.

636. **Лисенчук, Г.А.** Зародження футболу на Харківщині / Г.А. Лисенчук, В.В. Шаленко, Б.Ф. Бойченко // Футбол України. Витоки традиції, перспективи : матеріали наук. конф., присвящ. 110-річчю укр. футболу. – Л.; К., 2004. – С. 87 – 92.

637. "**Локомотив** – 1950" : [про виступ харк. команди у чемпіонаті країни 1950 р.] // Вечір. Харків. – 1987. – 20 берез.

638. «**Локомотив»** (Харків) : [довід. матеріали про учасників розиграшу першості СРСР з футболу 1949 р.] – К.: Рад. Україна, 1949. – 31 с. : з портр.

639. **Луговий, І**. Фієста на "Колосі" : [футбол. турнір на призи газ. "Слобідський край" у с-щі Первомайському Харк. обл.] // Слобід. край. – 2008. – 8 трав. – С. 23.

640. **Майдан, Б.** Блискучий фініш "Старту" : [про чугуїв. команду володаря кубка СРСР серед колективів фізкультури] // Фізкультура і спорт. – 1961. – № 11. – С. 15.

641. **Матч** без жодного слова : [зустріч футбол. команд глухонімих Харків – Москва] // Робітн. газ. – 1927. – 5 лют.

642. **Міжміські** футбольні матчі : [зустріч команд Харків – Москва] // Комуніст. – 1927. – 7 жовт.

643. **Мітус, Ю.** 3 : 2 : (футбол. матч Німеччина – Харків) // Комуніст. – 1932. – 20 жовт.

644. **Олейник, Н.А.** История физической культуры и спорта на Харьковщине : (люди, годы, факты). Т.1. / Н.А. Олейник, Ю.И. Грот. – Харьков : ХДАФК – 2002. – 375 с.

645. **Ордин, Л.П.** Мяч в игре : рассказы о [харьк.] футболе / Л.П. Ордин, Л.Н. Строков. – Харьков : Кн. изд-во, 1964. – 115 с. : ил.

646. **Ордін, Л.** Прапор зберігається в Дрездені : з минулого харк. футболу / Л. Ордін, Л. Строков // Лен. зміна. – 1961. – 7, 13 квіт. ; 5 трав. ; 4, 9 черв.

647. **Павлов, С.** Австрійські футболісти в Харкові // Всесвіт. – 1927. – № 30. – С. 16.

648. **Павлов, С.** На футбольном матче СССР – Харьков // Пламя. – 1925. – № 9. – С. 22.

649. **Павлов, С.** Физическая культура. Германия – Харьков : [футбол. встреча] // Пламя. – 1924. – № 16. – С. 22 : 3 фот.

650. **Павлов, С.** 4 : 3 : Харків виграв у Саксонії : [футбол. матч команд Харкова та Саксонії на стадіоні "Спартак"] // Комсомолець України. – 1927. – 27 трав.

651. **Пасічник, С. П**. У "Маяка" наміри серйозні : [бесіда з головою Федер. футболу Зміїв. р-ну Харк. обл. С. П. Пасічником / записав І. Бережний] // Слобід. край. – 2007. – 27 листоп. – С. 11.

652. **Пашинин, В.** Одиннадцать с ХТЗ : [футбол. команда] // Смена. – 1959. – № 14. – С. 4 – 5.

653. **Первенство** СССР по футболу : [команды : "Торпедо" – Москва. "Локомотив" – Харьков]. – Харьков: Тип. респ. шк., [1948]. – 4 с.

654. **Перемога** Миколаєва над Харковом [у футбол. матчі] // Пролетар. – 1927. – 9 серп. – С. 8.

655. **Перемога** харківських футболістів [у матчі Харків – Англія] // Комуніст. – 1927. – 11 верес.

656. **Петровская, Т.** Матч состоится при любой погоде : [о реализации Всеукр. программы развития футбола "Наше будущее" на Харьковщине] // Слобода. – 2004. – 24 сент.

657. **Пилипенко, В.** Тріумф харківських "академіков" : [команда Харк. зоовет. акад. стала чемпіоном України з футболу серед вузів] // Голос України. – 2008. – 5 черв. – С. 24.

658. **Победа** харьковского "Динамо" : [игра команды харьк. "Динамо" и киев. "Спартака"] // Харьк. рабочий. – 1937. – 7 мая.

659. **Победные** ничьи : вторая встреча Ленинград "Динамо" – Харьков "Локомотив" [на кубок СССР] // Харьк. рабочий. – 1936. – 5 авг.

660. **Поль, С.** Іспанія – Харків : [футбол. зустріч] // Комуніст. – 1933. – 26 жовт.

661. **Поскотін, А.** Дві зустрічі в Дрездені : [про матчі футболістів Харкова і Дрездена] // Прапор. – 1968. – № 6. – С. 59 – 64.

662. **Привіс, С.** Прорив блокади : [зустріч харк. футболістів з нім. робітниками-спортсменами в Берліні 1925 р.] // Старт. – 1975. – № 9. – С. 28.

663. **Привіс, С.** Так гуртувалися, так гартувалися : [про осередки робітн. спорту в Харкові на початку 19 – 20-х років : з прим. ред.] // Старт. – 1977. – № 1. – С. 3 – 4.

664. **Путилин, В.** Кубок Угрицкого : [история Харьк. футбола связана с именем харьк. вратаря Н. Угрицкого] // Спортив. игры. – 1972. – № 9. – С. 14.

665. **Путря, О.** В чому секрет успіху : [про футбол. збір. команду Харкова] // На зміну. – 1936. – 16 лип.

666. **Раев.** Футбольный матч Харьков – Финляндия : (3 : 0 в пользу Харькова) // Пролетарий. – 1924. – 15 июля.

667. **Рискін, К.** Переможний матч : з історії харк. футболу // Вечір. Харків. – 1969. – 26 берез.

668. **Ровчан, В.** Дебют "Авангарда" в класі "А" : [про гру харк. футболістів у 1960 р.] // Прапор. – 1960. – № 12. – С. 79 – 83.

669. **Ровчан, В.** Футбол–69 : справочник-календарь / В. Ровчан, Л. Тах. – Харьков : Прапор, 1969. – 64 с.

670. **Саксонці** в Харкові : [зустріч футболістів Саксонії та Харкова] // Всесвіт. – 1927. – № 23. – С. 7.

671. **Спорт** : [матч нім. футболістів з першою та другою збірними Харкова на спорт-майдані "Спартак"] // Вісті ВУЦВК. – 1924. – 21 жовт.

672. **Спорт** : [обзор. ст. о футболе и хоккее в Харькове, об участии харьк. спортсменов в междунар. встречах] // Пламя. – 1924. – № 2. – С. 24.

673. **Столбецов, О.** Именинник – футбол : [открытие аллеи "Спортивной славы" в харьк. саду им. Шевченко, которую украсил бронзовый мяч] // Веч. Харьков. – 2001. – 28 авг.

674. **Строков, Л.** Спортивная слава "Штурма" : [команда вписала слав. страницы в историю харьк. футбола] // Крас. знамя. – 1981. – 18 янв.

675. **Тюрін, О. Ю.** Політ. м'яча зигзагами : [відповіді виконав. дир. Харк. обл. Федер. футболу О. Ю. Тюріна на запитання читачів газ. "Слобід. край"] / підгот. І. Тесло // Слобід. край. – 2008. – 9 лют. – С. 18.

676. **Тесло, І**. Свято вдалося на славу : [про вшанування бронз. призера чемпіонату України з футболу – команди "Металіст", Харків] // Слобід. край. – 2007. – 19 черв. – С. 1, 11.

677. **Удовиченко, И.** Первые шаги харьковского футбола : [1908 – 1917] // Город. газ. – 1998. – 7 мая. – С. 30.

678. **Те саме** // Панорама. – 1994. – № 27. – С. 10.

679. **Улановський, С.** Зустріч з прапором : [про змагання харк. і дрезден. (Німеччина) футболістів у 1925 р.] // Соціаліст. Харківщина. – 1966. – 6 серп.

680. **Фізкультура** і спорт : [про матч збірних Харкова та Ленінграда] // Комуніст. – 1930. – 6 трав.

681. **Футбол** : Ленинград – Харьков // Пламя. – 1924. – № 7. – С. 23.

682. **Футбол** : [открытие новой площадки о-ва "Спортинг-Клуб". Матч между командами Харькова и Москвы] // Харьк. губерн. ведомости. – 1913. – 5 июня.

683. **Футбольный** матч Франция – Харьков // Пролетарий. – 1929. – 13 июля.

684. **Футбольный** календарь 1984 – 1985. – Харьков : Соціаліст. Харківщина, 1985. – 256 с.

685. **Футбольный** матч Харьков – Одесса : [на первенстве Юга России в Одессе харьк. команда заняла второе место] // Харьк. губерн. ведомости. – 1913. – 16 окт.

686. **Харків** – Ленінград : [повідомл. про футбол. матч, що відбувся у Харкові] // Всесвіт. – 1927. – № 25. – С. 7.

687. **Харків** переміг : [збірна Харкова з футболу на стадіоні "Спартак" виграла у команади нац. спорт. спілки Уругваю з рахунком 6 : 0] // Комсомолець України. – 1928. – 10 серп.

688. **Харьков** – Киеву : [харьк. футболисты в составе киев. "Динамо" в 1936 – 1996 гг.] // Футбол. – 2009. – № 16. – С. 15 : фот.

689. **Харьков** – Львов – 2 : 1 : [встреча футбол. команд., депутатов и работников исполкомов Харькова и Львова] // Харьк. изв. – 2011. – 12 мая. – С. 2 : фот.

690. **Хвильовий, А.** Безсонову кожне очко, що злиток золота : [ігри футбол. клубу "Харків" у 21-му турі чемпіонату України у Вищ. лізі] // Слобід. край. – 2008. – 18 берез. – С. 11.

691. **Христоєв, В. А**. Відроджуємо спортивну велич Слобожанщини : [бесіда з начальником упр. з питань фіз. культури та спорту Харк. міськради В. А. Христоєвим / записав І. Тесло] // Слобід. край. – 2006. – 28 груд. – С. 11.

692. **Шаленко, В. В**. Футбол на Харковщине // Футбол в Україні. Витоки, традиції, перспективи : матеріали наук. конф., присвяч. 110-річчю укр. футболу. – Л. ; К., 2004. – С. 186 – 199.

693. **Шевченко, Л**. "Летучий голландец" харьковского спорта : [о судьбе футбол. клуба "Харьков"] // Время. – 2010. – 20 авг. : фот.

694. **Шевченко, Л**. "Отдам футбольный клуб в хорошие руки" : [футбол. клуб "Харьков" прекратил существование] // Время. – 2010. – 8 июня. – С. 1, 4.

695. **Щегоцький, К. В**. Харківські іспити : [футбол. матч харків'ян з киянами у 1932 р.] // У грі та поза грою : спогади футболіста / К. В. Щегоцький. – К., 1972. – С. 35 – 38.

Дитячий футбол на Харківщині

696. **Андриевский, В.** Надежды нашей "Быстрый мяч" : [итоги 5-го турнира юных футболистов в Харькове] // Событие. – 1997. – 18 янв.

697. **Антонова, Л.** Поле, футбольное поле … : [о работе дет. спортив. клубов и орг.] // Офиц. ведомости. – 2001. – № 35 – 36 (6 сент.). – С. 17.

698. **Борисов, А.** "Турнир тысячи команд" : [итоги обл. дет. футбол. турнира] // Событие. – 2004. – № 4. – С.20 : фот.

699. **Зубов, В.** Праздник, который всегда с тобой : в Харькове финишировал футбол. "Турнир 1000 команд" // Время. – 2007. – 6 февр. – С. 1, 4.

700. **Крюковських, І.** Турнір пам'яті героя : [футбол. турнір між командами ДЮСШ на приз пам'яті О. Ф. Зубарева] // Лен. зміна. – 1987. – 24 січ.

701. **Кулиниченко, И.** Харьков – столица детского футбола : [17-й турнир по футзалу среди школьников] // Харьк. изв. – 2010. – 30 нояб. – С. 5 : фот.

702. **Попов, А.** Так тримати, школярі! : [юні харків'яни – чемпіони України з футболу] // Соціаліст. Харківщина. – 1980. – 12 серп.

703. **Соколовский, В**. «Юбилейный» как стартовая площадка : [итоги 12-го дет. турнира по мини-футболу на призы Харьк. горсовета] // Событие. – 2003. – № 3. – С. 20 : фот.

704. **Тесло, І.** Андрій Шевченко відкриває Італію : [про п'яту дит. футбол. фієсту – «Турнір 1000 команд» у Харкові] // Слобід. край. – 2006. – 16 лют.

705. **Тесло, І.** Березня високий акорд : [про розіграш Кубка "Слобідського краю" серед шкіл. футбол. команд, смт Сахновщина Харк. обл. : за матеріалами бесіди з голов. арбітром змагань Сергієм Глушаком] // Слобід. край. – 2007. – 13 берез. – С. 12.

706. **Тесло, І.** "Переможці є, переможених немає" : [про завершення VI традиц. дит. футбол. "Турніру 1000 команд", Харків : за матеріалами бесіди з ініціатором змагань, нар. деп. України О. Фельдманом] // Слобід. край. – 2007. – 6 лют. – С. 11.

707. **Тесло, І.** Тенді – символ "Турніру 1000 команд" : [5-й дит. турнір із футболу] // Слобід. край. – 2006. – 24 січ.

708. **Тимошевский, Л.** "Турнир 1000 команд" и 100 лет украинского футбола : [в Харькове прошел дет. футбол. турнир] // Время. – 2008. – 15 янв. : фот.

709. "**Турнир** 1000 команд" – проект, нацеленный в будущее : [2-й обл. дет. турнир по футболу на Кубок "Металлиста"] // Событие. – 2002. – № 48. – С. 6.

710. **Хомутков, Д. В.** "Зірки" спалахують у глибинці : [про дит.-юнац. "Турнір 1000 команд", Харків : бесіда з голов. тренером команди Куп'ян. загальноосвіт. шк. № 11 Харк. обл. Д. В. Хомутковим / записав І. Тесло] // Слобід. край. – 2007. – 27 лют. – С. 11.

Черкаська область

711. **Антонець, Н. В.** Олімпійська слава Черкащині / Н. В. Антонець. – Черкаси : Відлуння – Плюс, 2008. – 159 с. : ілюстр. портр. – Бібліогр.: С. 158 (31 назва).

712. **Антонець, Н. В.** Перший олімпійський чемпіон Черкащини / Н. В. Антонець. – Черкаси : Відлуння – Плюс, 2005. – 47, [1] с. : ілюстр., портр. – Частина тексту рос. – Бібліогр.: с. 48 (8 назв).

713. **Страшевич, В.** Дівчата здружилися з футболом : [про перший чемпіонат Черкащини з міні-футболу серед жінок] // Черкас. край. – 2007. – 8 берез. – С. 18.

714. **Страшевич, В. Б.** Колектив виходить на старт : з історії розвитку спорту в Черкас. політехн. технікумі / В. Б. Страшевич. – Черкаси : Облредвидав "Сіяч", 1997. – 36 с. : ілюстр. – Бібліогр.: с. 36 (11 назв).

715. **Страшевич, В.** Останній програш із присмаком фінансового краху : [про черкас. футбол. клуб "Дніпро"] / В. Страшевич, Р. Кирей // Черкас. край. – 2008. – 9 лип. – С. 7.

716. **Страшевич, В. Б.** Футбол Черкаського краю // Футбол в Україні. Витоки, традиції, перспективи : матеріали наук. конф., присвяч. 110-річчю укр. футболу. – Л. ; К, 2004. – С. 49 – 60.

717. **Фощій, В. Г.** Футбольного воза мають тягнути фахівці : [бесіда з кер. Федер. футболу Черкас. обл. В. Г. Фощієм / записав В. Павлюк] // Черкас. край. – 2007. – 16 листоп. – С. 9.

718. **Футбол** Черкасской области. Ч. 1 : Период УССР / [авт.-сост.] В. Стриха, – Черкас-сы : Чабаненко Ю. А., 2007. – 234 с.

719. **Футбол** Черкащини : історія, сучасність і перспективи розвитку : наук.-практ. конф., присвяч. 100-річчю футболу Черкащини / Черкас. нац. ун-т та ін. – Черкаси : ЧНЦ, 2005. – 105 с.

Інші області

720. **Андрієнко, В.** Крутий поворот : [за матеріалами звіт.-вибор. конф. Черніг. регіон. федер. футболу] // Деснян. правда. – 2008. – 8 берез. – С. 9.

721. **Астахов, В.** "Як тебе не любити …" : [розвиток фізкультури і спорту в Києві] // Старт. – 1982. – № 5. – С. 2 – 3.

722. * **Бобак, Л.** Відродження "Хуртовини" : [футбол. центр Прикарпаття] / Л. Бобак, М. Лопушинський. – Л., 2006.

723. "**Буковина-90**" : программа – сувенир / Черновиц. обл. хозрасчет футбол. клуб "Буковина" ; [авт.-сост. П. Г. Шваб]. – Черновцы : Облполиграфиздат, 1990. – 57, [1] с., [4] л.: ил.

724. **Валерко, В.** Київщина футбольна – 2008 / В. Валерко. – К. : Фенікс, 2009. – 169 с. : ілюстр. – (Національний футбольний літопис ; кн. 1.).

725. **Валерко, В.П.** Київщина футбольна – 2009 / В. Валерко. – К. : Фенікс, 2010. – 221 с. – (Національний футбольний літопис України ; кн. 2).

726. **Гайдук, С.** Святкове дійство у Добрянці : [про футбол. клуб "Полісся", смт Добрянка Черніг. обл.] // Деснян. правда. – 2007. – 15 груд. – С. 8.

727. **Горбань, С. Н.** К формированию региональных программ развития футбола в Украине // Педагогіка, психологія та медико-біол. пробл. фіз. виховання і спорту. – 1999. – № 18. – С. 36 – 39. – Бібліогр.: 6 назв.

728. **Грудняк, С.** Коротка історія Волинського футболу // Футбол в Україні. Витоки, традиції, перспективи : матеріали наук. конф., присвяч. 110-річчю укр. футболу. – Л. ; К., 2004. – С. 110 – 118.

729. **Дорохов, В. О.** Київ – спортивний / В. О. Дорохов, А. А. Кондрацький // Укр. іст. журн. – 1982. – № 4. – С. 88 – 95. – Рез. рос. – Бібліогр. в підрядк. приміт.

730. **Іващенко, Б. М.** Зірки чернігівського спорту : портр. 15-ти провід. спортсменів області / Б. М. Іващенко. – Чернігів : РВК «Деснян. правда», 1998. – 49, [6] с. : ілюстр., портр.

731. **Карабін, М.** "Створюємо всі умови для занять фізкультурою та спортом" : [бесіда з головою від-ня Нац. олімп. ком. України в Івано-

Франків. обл. М. Карабіним / записала В. Юрчишина] // Спорт. газ. – 2007. – 6 – 9 лип. – С. 12.

732. **Легкий, Л.** Футбол Тернопілля / Л. Легкий. – Т. : Лілея, 2002. – 169 с.

733. **Мужичок, В. О.** Розвиток українського футболу на Буковині до ІІ світової війни / В. О. Мужичок, Б. Ф. Ведмеденко, В. О. Марчук // Футбол в Україні. Витоки, традиції, перспективи : матеріали наук. конф., присвяч. 110-річчю укр. футболу. – Л. ; К., 2004. – С. 93 – 109.

734. **Поліщук, В.** "Буде і в нас ліга чемпіонів" : [інтерв'ю з головою Рівнен. обл. федер. футболу В. Поліщуком / розмовляв А. Бабінець] // Вільне слово. – 2008. – 7 лют. – С 13.

735. **Радченко, І.С.** Спортивні зірки Лебединщини : від минулого до майбутнього : спорт.-іст. вид. / І. С. Радченко. – Лебедин : ВВ "Білий лебідь" ; ТОВ "Будьмо разом", 2004. – 239 с. : ілюстр., портр.

736. **Ревуцький, А.** З владних кабінетів завжди лунали туманні обіцянки : [інтерв'ю з президентом Івано-Франків. проф. першоліг. футбол. клубу "Прикарпаття" А. Ревуцьким / записав Б. Білецький] // Галичина. – 2011. – 2 квіт. – С. 7.

737. **Соболенко, І.М.** Історія уманського футболу / І. М. Соболенко – К. : Раритет, 2003. – 167 с. : ілюстр., табл., портр.

738. **120 лет** одесскому футболу // Футбол-интер. – 1998. – № 2. – С. 26 – 27 : ил.

739. **Трофим'як, Б.Є.** Фізичне, виховання і спортивний рух у Західній Україні (з початку 30-х років XIX ст. до 1939 р.) : навч. посіб. / Б.Є. Трофим'як // Ін-т змісту і методів навчання. – К. : ІЗМН, 1997. 418, [1] с. : ілюстр. – Бібліогр. в кінці розділів та в підрядк. прим.

740. **Шевчук, Ф.** Меморіал Дмитра Заболотного : у неділю, 27 верес. на міськ. стадіоні Бершаді відбувся міжобл. турнір з футболу пам'яті Дмитра Заболотного // Вінниччина. – 2009. – 29 верес.

741. **Шкутяк, З.** "Це велика помилка, що футбол в Україні змішали з політикою" : [бесіда з головою Івано-Франків. обл. федер. футболу З. Шкутяком / записав Б. Білецький] // Галичина. – 2002. – 19 груд. – С. 9.

742. **Юрченко, А.** В одесском футболе не бывает каникул // 2000. – 2005. – 11 – 17 марта. – С. Д2.

743. **Якимишин, І. Д.** Розвиток футболу в регіонах, спортивних товариствах та клубах Західної України / І.Д. Якимишин, В.В. Соломонко // Футбол в Україні. Витоки, традиції, перспективи : матеріали наук. конф., присвяч. 110-річчю укр. футболу. – Л. ; К., 2004. – С. 225 – 232.

3.3.2 Українські футбольні клуби та команди

3.3.2.1 Загальні матеріали

744. **Вступаючи** в сезон … : слово – старшим тренерам укр. [футбол.] клубів вищ. ліги // Старт. – 1977. – № 3. – С. 18 – 19. – Із змісту: Напруження зросте / В. Лобановський ; Тепер, або … / Е. Юст ; Пошук атаки … / А. Алєскеров ; Повчальні уроки / В. Сальков ; Прогрес очевидний / В. Каневський ; Берегти честь клубу / Є. Пєстов.

745. **Головахін, В.** Лебідь, рак і щука : укр. футбол. клуби // Укр. тиждень. – 2008. – № 36. – С. 68 – 69.

746. **Гришко, В.** "Для створення команди потрібен час" : [бесіда з головою міськ. Федер. футболу В. Гришко / записав Є. Низов] // Одес. вісті. – 2010. – 25 листоп. – С. 14.

747. **Есин, Е.** "В контракте не сказано, что будет снег" : [о тенденциях трансферов в укр. футбол. клубах : беседа с первым укр. агентом ФИФА Е. Есиным] / записал М. Розенко // Спорт сегодня. – 2005. – 17 – 23 янв. – С. 3.

748. **Ідзковський, А.** Сезон проведено добре : [про футбол. команди України] // Старт. – 1969. – № 1. – С. 18 – 19.

749. **Клубы** : сборник – М. : Физкультура и спорт, 1968. – 88 с. – (Все о футболе).

750. **Клубы** мира. Европа. Америка. Африка. Азия : [справочник] / сост. И. В. Гольдес. – М. : Терра-спорт, 2003. – 624 с. – (Сер. История футбола). – Из содерж.: [история укр. клубов : «Динамо» (Киев), «Металлург» (Запорожье), «Таврия» (Симферополь), «Черноморец» (Одесса), «Шахтер» (Донецк)]. – С. 192 – 194, 327 – 328, 328–329, 329, 504–505, 587–588, 591–592.

751. **Кращі** футбольні клуби Європи / авт. : О. В. Іванов та ін. – Х. : Фактор, 2009. – 192 с. : ілюстр. – Із змісту: «Динамо» (Київ). – С. 3 – 12 ; «Шахтар» (Донецьк). – С. 13 – 20 ; «Чорноморець» (Одеса). – С. 21 – 26 ; «Карпати» (Львів). – С. 27 – 32 ; «Дніпро» (Дніпропетровськ). – С. 33 – 40 ; «Металіст» (Харків). – С. 41 – 50.

752. **Пасховер, А.** Донбасская битва. Мультимиллионер Ринат Ахметов и Игорь Суркис выводят на Донбасс – Арену две самые могучие футбольные армии страны // Корреспондент. – 2010. – № 16. – С. 28 – 30.

753. **Пригорницкий, В.** Доноры футбола // Футбол. – 2011. – № 25. – С. 22 – 24. – Из содерж.: 2. Шахтер : Ринат Ахметов – С. 23 – 24 ; 16. Днепр : Игорь Коломейский. – С. 28; 17. Ворскла : Константин Жеваго.

754. **Прядко, И.** Схватка состояний : украинские футбольные клубы // Корреспондент. – 2011. – № 18. – С. 34 – 37.

755. **Рахманін, С**. Футболом единим : [про успіхи футбол. клубів України] // Дзеркало тижня. – 2009. – 8 – 14 серп. – С. 2.

756. **Турнір** з 10 невідомими : [про укр. футбол. команди] : репортаж // Фізкультура і спорт. – 1960. – № 3. – С. 4 – 5. – Підпис : Оглядач.

757. **Фоміних, М**. Твої товариші : [про футбол. юнац. команду "Динамо"] // Фізкультура і спорт. – 1960. – № 10. – С. 26.

758. **Шева, А.** Чемпіона треба любити : [до пробл. клуб. футболу] // Ранок. – 1967. – № 12. – С. 18 – 19.

3.3.2.2 Команди класу «А»

759. **Галинський, А.** Техніка передусім : [про укр. футбол. команди класу "А"] // Фізкультура і спорт. – 1959. – № 1. – С. 11 – 12.

760. **Лесік, М.** Третя спроба золота : [про переможця першої групи класу "А" львів. футбол. команду "Карпати"] // Старт. – 1971. – № 1. – С. 10 – 12.

761. **Мартинюк, Ф.** Рік прожито добре! : [про гру футбол. команд класу "А"] / Ф. Мартинюк, Б. Шмигельський // Старт. – 1967. – № 1. – С. 8 – 9.

762. **Меркушев, М.** В другому ешелоні : [про гру футбол. команд другої групи класу "А"] // Старт. – 1967. – № 2. – С. 8 – 9.

3.3.2.3 Команди класу «Б»

763. **Ідкзовський, А.** Шість претендентів : [про футбол. команди України класу "Б"] // Фізкультура і спорт. – 1962. – № 10. – С. 9 – 10.

764. **Познайомтесь** з класом "Б" : [про футбол. команди 2-ї групи] // Фізкультура і спорт. – 1959. – № 5. – С. 10 – 11.

765. **Фоміних, М.** Вибоїни на марафонській трасі : [про недостатню техн. підготов. футболістів України класу "Б"!] // Фізкультура і спорт. – 1963. – № 7. – С. 20.

766. **Шмигельський, Б.** Перед турніром восьми : чим радують [футбол.] команди класу "Б" // Старт. – 1968. – № 10. – С. 22 – 23.

767. **Щанов, О.** Міцніє другий ешелон : [про укр. футбол. команди класу "Б"] // Фізкультура і спорт. – 1962. – № 5. – С. 9.

768. **Щанов, О.** Проблеми другого ешелону : [про змагання футбол. команд класу "Б"] // Фізкультура і спорт. – 1961. – № 8. – С. 4 – 5.

3.3.2.4 Національна збірна України

769. **Баль, А.** "У Європі слабких суперників не залишилось" : [пробл. розв. укр. футболу : бесіда з тренером збірної України А. Балем] / записав М. Михайлів // Демокр. Україна. – 2004. – 6 серп. – С. 11.

770. **Бахін, С.** Олега Блохіна призначено головним тренером національної збірної [України з футболу] // Хрещатик. – 2003. – 23 верес. – С. 14.

771. **Блохін, О.** "Засілля легіонерів гальмує розвиток збірної : [бесіда з голов. тренером нац. збірної України з футболу О. Блохіним / записали І. Ніцак, С. Циба] // Молодь України. – 2005. – 21 квіт.

772. **Блохін, О.** "Лінія оборони – мій головний біль" : [бесіда з голов. тренером нац. збірної з футболу О. Блохіним / записав С. Циба] // Молодь України. – 2005. – 1 лют.

773. **Блохін, О.** "Моя мета – створити збалансовану в усіх лініях команду" : [бесіда з голов. тренером нац. збірної України з футболу О. Блохіним] / записав О. Григор'єв // Робітн. газ. – 2004. – 18 серп.

774. **Блохин, О.** "В клубе работать проще, но в сборной мы еще не сказали своего последнего слова" : [беседа с О. Блохиным / Записал Е. Гресь // Команда плюс]. – 2006. – № 12. – С. 8 – 11.

775. **Блохин, О.** Наш матч с Францией – не решающий : [беседа с глав. тренером сборной Украины по футболу О. Блохиным] // Жизнь. – 2007. – 1 июня. – С. 15.

776. **Блохин, О**. "Наша цель – попасть на чемпионат мира" : [беседа глав. тренера нац. сборной команды по футболу О. Блохина с журналистами на пресс-конф. / подгот. И. Мирошниченко] // Правда Украины. – 2003. – 25 – 31 дек. – С. 28.

777. **Блохин, О.** Сборная страны – это не исправительно-трудовая колония : [беседа с тренером сборной Украины по футболу О. Блохиным] // Жизнь. – 2007. – 23 марта. – С. 15.

778. **Блохін, О**. "Усвідомлюю всю відповідальність, яку взяв на себе : [бесіда з голов. тренером нац. збірної України з футболу О. Блохіним / записав Ю. Самоткан] // Молодь України. – 2003. – 23 верес.

779. **Блохін, О.** "Я прогнозів не даю, інакше поставив би на греків!" : [бесіда з голов. тренером збірної України з футболу О. Блохіним / записали О. Костенко, А. Мироненко] // Робітн. газ. – 2004. – 6 лип.

780. **Блохін, О.** "Яка там ще група смерті?" : [про відбірк. раунд чемпіонату світу – 2006 : бесіда з кер. тренер. штабу нац. збірної України з футболу О. Блохіним] / записав В. Браницький // Голос України. – 2003. – 16 груд. – С. 31.

781. **Бобруєнко, Ю.** Наставник збірної України не випустив Шевченка в основі національної дружини / післямова О. Михайличенка, Б. Штанге // Хрещатик. – 2008. – 8 верес. – С. 5.

782. **Буряк, Л.** "З гарячим серцем і холодною головою" : [за матеріалами прес-конф. та бесіди з голов. тренером нац. футбол. команди України Л. Буряком і з ген. дир. компанії – комерц. партнером ФФУ "Україна Футбол Інтернешнл" О. Шкрьобою / записав В. Браницький] // Голос України. – 2003. – 28 берез. – С. 27.

783. **Буряк, Л.** "Постараємося переконати хлопців, що ні в чому не поступаємося Іспанії : [про підготов. збірної України з футболу до зустрічі з ісп. командою : бесіда з голов. тренером збірної Л. Буряком / записав В. Новобранець] // Слобід. край. – 2003. – 27 берез.

784. **Буряк, Л.** «Хочу превратить мечту в реальность: беседа с гл. тренером сборной команды Украины по футболу Л. Буряком / Записал О. Сивак // Футбол-интер. – 2002. – № 1, 2. – С. 10 – 13.

785. **Буряк, Л.** "Я не повинен звітувати перед Блохіним" : [бесіда з екс-тренером нац. футбол. команди Л. Буряком] // Молодь України. – 2004. – 9 січ.

786. **Вирный, П.** Все – в Австрию! И в Харьков! : [о победах сборной Украины] // Футбол. – 2011. – № 49. – С. 14 – 15.

787. **Главный** – это тот, кто отвечает : с пресс-конф. нового глав. тренера нац. сборной Украины по футболу Олега Блохина / подгот. В. Маевский // Правда Украины. – 2003. – 9 – 15 окт. – С. 28 – 29.

788. **Глумин, П.** Тренер победы : новый глав. тренер футбол. сборной Украины Мирон Маркевич // Корреспондент. – 2010. – № 4. – С. 36 – 37.

789. **Гресь, Е.** На линии огня : тактика игры в обороне сборной Украины // Команда. – 2003. – № 11. – С. 26 – 29.

790. **Еринин, В**. Беглый капитан // Команда плюс. – 2003. – № 1 – 2. – С. 8 – 13.

791. **Збірна** України перевершила очікування французьких футбольних фанів : [про товарис. матч збірних України та Франції, Париж] // Вільне слово. – 2004. – 11 черв. – С. 14.

792. **Калитвинцев, Ю.** Експерименти закінчуються ... : [бесіда з в. о. тренера збірної України з футболу Ю. Калитвинцевим] // Голос України. – 2010. – 17 листоп. – С. 12.

793. **Карман, Ю.** Когда наступит завтра : сборная Украины в отбороч. цикле Евро–2004 // Команда. – 2002. – № 11. – С. 8 – 14.

794. **Карман, Ю.** Свет в конце тоннеля : игры сборной Украины по футболу // Команда. – 2001. – № 11. – С. 6 – 10.

795. **Коваленко, С.** Воспитанник "Ювентуса" хочет в сборную Украины : беседа с футболистом С. Коваленко / записал Д. Кирсань] // 2000. – 2005. – 27 мая. – 2 июня. – С.Д3.

796. **Корольов, І.** Не шукати порятунку, а знайти себе : які завдання має збірна [з футболу] України в остан. матчах Євро–2004 // Україна молода. – 2003. – 5 серп. – С. 15.

797. **Корольов, І.** Святкуй, Україно! Ми – чемпіони! : [про перемогу юнац. збірної України з футболу у фіналі чемпіонату Європи] // Висок. Замок. – 2009. – 3 серп. – С. 1.

798. **Котельников, С.** На порозі визнання : [про збірну команду УРСР з футболу] // Старт. – 1986. – № 10. – С. 3 – 4.

799. **Котельников, Є**. Приємне повторення : [про збір. футбол. команду України] // Старт. – 1982. – № 9. – С. 10 – 11.

800. **Кудырко, А.** Шева поборол вирус и тряхнул стариной : игры сборной Украины // Команда плюс. – 2006. – № 11. – С. 8 – 11.

801. **Куценко, В.** Збірна України [з футболу] прямує до чемпіонату світу 2010 року з новим наставником О. Михайличенком / комент. Г. Суркіса // Хрещатик. – 2008. – 4 верес. – С. 13.

802. **Лисенчук, Г.** У збірній гратимуть найсильніші : [про підготов. збірної до чемпіонату України з футболу : бесіда с президентом Асоц. футболу України Г. Лисенчуком / записав М. Герасименко] // Демокр. Україна. – 2004. – 16 лип. – С. 11.

803. **Люлька, О.** Сколько стоит [футбольная] сборная Украины // Спорт. сегодня. – 2005. – 7 – 13 февр. – С. 3.

804. **Лужний, О.** "Нашій збірній уже ніхто не допоможе" : [бесіда з укр. футболістом О. Лужним] // Молодь України. – 2004. – 25 трав.

805. **Лобановский, В. В**. Концепции и принципы подготовки сборной страны // Футбол : ежегодник. – М., 1983. – С. 4 – 6.

806. **Маркевич, М.** «Готовий слухати поради. Але рішення прийматиму сам ...» : [бесіда з голов. тренером нац. збірної України з футболу М. Маркевичем / записав І. Фаріон] // Висок. Замок. – 2010. – 4 – 10 лют. – С. 10.

807. **Маркевич, М.** «До натуралізації ставлюся нормально» : [бесіда з голов. тренером збірної команади України з футболу М. Маркевичем] / підгот. І. Кузьменко // Зоря. – 2010. – 20 трав. – С. 14.

808. **Маркевич, М.** «На преміальних не зациклюємося» : [бесіда з голов. тренером збірної України з футболу М. Маркевичем] / підгот. І. Кузьменко // Зоря. – 2010. – 3 черв. – С. 14.

809. **Маркевич, М.** «Я нічого не боюся» : [бесіда з голов. тренером збірної України з футболу М. Маркевичем / записав О. Треб'єв] // Пенсійн. кур'єр. – 2010. – 12 лют. – С. 6.

810. **Маркевич, М.** «Якщо не ставити високої мети, не варто виходити на поле» : [розмова з голов. тренером нац. збірної України з футболу М. Маркевичем] / підгот. М. Герасименко // Демократ. Україна. – 2010. – 5 лют. – С. 23.

811. **Михайличенко, О**. До Афін – перемагати : [бесіда з тренером збірної України з футболу О. Михайличенком / спілкувалася С. Васильєва] // Голос України. – 2009. – 11 листоп. – С. 6.

812. **Михайличенко, О.** Дивитися тільки вперед : [про матч Україна – Греція, Донецьк : бесіда з голов. тренером збірної України з футболу О. Михайличенком] // Голос України. – 2009. – 18 листоп. – С. 14.

813. **Михайличенко, О.** Із почуттям відповідальності : [за матеріалами прес-конф. тренера нац. збірної України з футболу О. Михайличенка] // Голос України. – 2009. – 7 жовт. – С. 14.

814. **Михайличенко, О.** На короткому полі під акомпанемент вітру ... : [за матеріалами прес-конф. тренера нац. збірної України з футболу О. Михайличенка] / підгот. В. Браницький // Голос України. – 2009. – 14 жовт. – С. 11.

815. **Михайличенко, О.** "Зміна поколінь у збірній неминуча..." : [бесіда з тренером збірної України з футболу О. Михайличенком] // Голос України. – 2008. – 20 берез. – С. 24.

816. **Михайличенко, О.** "Наша команда не квітки нюхає на полі" : [інтерв'ю з тренером збірної команди України з футболу О. Михайличенком / записав В. Браницький] // Голос України. – 2008. – 8 жовт. – С. 4.

817. **Михайличенко, О.** У Греції гратимемо на перемогу : [бесіда з голов. тренером збірної України з футболу О. Михайличенком] // Свобода слова. – 2009. – 12 листоп. – С. 1, 15.

818. **Національна** збірна України з футболу впевнено очолила 2-гу відбірну групу : [про матч зі збірною Туреччини, Стамбул] // Вільне слово. – 2004. – 24 листоп. – С. 7.

819. **Нове** обличчя першої команди : [товарис. матч нац. футбол. збірної України з командою Сербії] / підгот. А. Шульга // Демократ. Україна. – 2008. – 28 берез. – С. 30.

820. **Пара** лелек – талісман Національної збірної [на Олімпійських іграх у Пекіні 2008 р., намальований полтавчанином В. Яковенком] // Уряд. кур'єр. – 2007. – 13 квіт. – С. 16.

821. **Пилькевич, С.** В Париж – за картиной : укр. сборная по футболу в Париже // Команда плюс. – 2004. – № 5. – С. 36 – 38.

822. **Рекунов, В.** Год умноживший футбольные печали : игры сборной Украины на первенство в Европе // Команда. – 2003. – № 12. – С. 34 – 41.

823. **Рекунов, В.** Турецкий марш [украинской футбольной] команды Блохина // 2000. – 2004. – 26 нояб. – 2 дек. – С.Д3.

824. **Сами** себе легионеры : зарубеж. игроки в сборной Украины // Команда плюс. – 2006. – № 11. – С. 16 – 17.

825. **Самобутність** – вищість таланту : [за матеріалами бесіди з голов. тренером нац. збірної команди України з футболу Л. Буряком] // Уряд. кур'єр. – 2003. – 15 лип. – С. 12.

826. **Сафіуллін, Р.** У кого ж не в пошані "чесна гра"? : [про укр. футбол. збірну : бесіда з президентом Проф. футбол. ліги України Равілем Сафіулліним / записав В. Галинський] // Дзеркало тижня. – 2004. – 13 – 19 берез. – С. 23.

827. **Світлик, Я.** Футбольний рік почався з нічиєї : [про товарис. матч збірної України з командою Ізраїлю, Тель-Авів] // Новини Закарпаття. – 2007. – 10 лют. – С. 22.

828. **Сидаш, Е.** Будущее есть! : молодеж. сборная Украины // Футбол-стайл. – 2011. – № 1. – С. 18 – 22.

829. **Татаровський, М.** Фундамент надійності : [про підготов. збір. команд УРСР до фіналів IX літ. Спартакіади народів СРСР] // Старт. – 1986. – № 6. – С. 2 – 4.

830. **Тредевич, Д.** Сборная Украины : удач. старт на Евро–2008 // Уик-энд. – 2006. – № 10. – С. 56 – 57.

831. **Франков, А**. Под визг болгарки : [сборная Украины выиграла матч со сборной Болгарии] // Футбол. – 2011. – № 81. – С. 4 – 6.

832. **Франков, А.** Тяжелой походкой мы вышли из бани … : [матч сборной Украины и Швеции] // Футбол. – 2011. – № 64. – С. 4 – 10.

3.3.2.5 "Авангард" (Харків)

833. **Галинский, А.** Загадки украинского футбола // Спортив. игры. – 1965. – № 6. – С. 3 – 6 – Из содерж.: о харьк. "Авангарде". – С. 3 – 5.

834. **Жилін, В.** Футбол. "Авангард". 1963 : [відповіді тренера команди "Авангард" В. Жиліна на запитання футбол. оглядача В. Ровчана] // Прапор. – 1963. – № 3. – С. 104 – 106.

835. **Мішин, М.** "Авангард" в авангарді : [про харк. футбол. команду] // Фізкультура і спорт. – 1961. – № 7. – С. 6 – 7.

836. **Ровчан, В.** Дебют "Авангарда" в класі "А" : [про гру харк. футболістів у 1960 р.] // Прапор. – 1960. – № 12. – С. 79 – 83.

837. **Ровчан, В.** Україна футбольна 1961 року : [про харк. команду "Авангард"] // Прапор. – 1962. – № 1. – С. 94 – 97.

838. **Спортивні** інтерв'ю … з гросмейстером М. Талем …, з старшим тренером футбольної команди "Авангард", заслуженим майстром спорту О. Пономарьовим // Прапор. – 1961. – № 4. – С. 104 – 105.

3.3.2.6 "Арсенал" (Київ)

839. **Буряк, Л.** "За моєю інформацією, Лужний залишиться в "Арсеналі" : [бесіда з тренером нац. футбол. команди України Л. Буряком / записав Р. Шахрай] // Молодь України. – 2003. – 3 черв.

840. **Грозний, В**. "Психологія переможця – не просто слова" : [бесіда із голов. тренером київ. футбол. команди "Арсенал" В. Грозним] / записав В. Полєтаєв // Столиця. – 2003. – 11 – 17 квіт. – С. 28 – 29.

841. **Грозный, В. В.** Принцип Грозного : [беседа с рук. киев. футбол. клуба "Арсенал" В. В. Грозным / записал К. Дульцев] // 2000. – 2003. – 24 – 30 янв. – С.Д2.

842. **Грозний, В.** "Я ніколи не граю у брудні ігри" : [бесіда з голов. тренером київ. футбол. муніцип. команди "Арсенал" В. Грозним] / Записав С. Бахін // Хрещатик. – 2002. – 29 листоп. – С. 10 – 11.

843. **Грозний, В.** "Я українець!" : [відповіді голов. тренера київ. футбол. клубу "Арсенал" В. Грозного на запитання читачів та журналістів у "Прямій лінії" газ. "Молодь України" та "Український футбол" / підгот. І. Клименко та ін.] // Молодь України. – 2002. – 31 жовт.

844. **Даценко, О.** Важкі сходинки [київського футбольного клубу] "Арсенала" // Спорт. газ. – 2007. – 19 – 22 жовт. – С. 9.

845. **Заваров, О.** "Усі мають бути в однаковому становищі" : [інтерв'ю з тренером футбол. команди "Арсенал" О. Заваровим] / записав О. Бадак // Одес. вісті. – 2008. – 19 січ. – С. 23.

846. **Заваров, О.** "Прогрес – це наслідок конкуренції" : [розмова з кер. київ. футбол. клубу "Арсенал" О. Заваровим / бесіду вів К. Ніколаєв] // Нар. армія. – 2008. – 6 верес. – С. 7.

847. **Коновалов, С.** "Мечта сыграть в "Арсенале" и "Интере" осуществилась!" : [интервью с футболистом С. Коноваловим] / записав В. Пригорницкий // Футбол. – 2011. – № 70. – С. 23 – 27.

848. **Поживанов, М.** "Омельченко вважає, що "Арсенал" – це серйозно і надовго ..." : [про одноим. київ. муніцип. футбол. клуб : відповіді заст. голови столич. міськдержадмін., президента клубу М. Поживанова на запитання читачів у «Прямій лінії» газ. «Молодь України» / підгот. М. Моторний та ін.] // Молодь України. – 2003. – 13 лют.

849. **Поживанов, М.** "Призначення мене президентом "Арсеналу" стало повною несподіванкою ..." : [пробл. і перспективи одноим. київ. футбол. клубу : бесіда із заст. голови столич. держадмін. М. Поживановим / записали С. Бахін, А. Полегенько] // Хрещатик. – 2003. – 7 берез. – С. 12 – 13.

3.3.2.7 "Десна" (Чернігів)

850. **Андрієнко, В.** ... І новобранець, якого вітав Президент України : чернігів. [футбол. команда] "Десна" готується до нового сезону // Деснян. правда. – 2008. – 17 січ. – С. 16.

851. **Андрієнко, В.** Чим обернеться відставка [Олександра] Томаха : [про черніг. футбол. клуб "Десна"] // Деснян. правда. – 2007. – 8 трав.

852. **Із новим** тренером й оновленним складом "Десна" стартувала з двох перемог : [за матеріалами бесіди з тренером черніг. футбол. клубу С. П. Кучеренком] // Гарт. – 2007. – 27 лип. – С. 21.

853. **Козлянський, С.** "Десна" – знову лідер! : це дрібниця, але приємно : [про черніг. футбол. команду "Десна"] // Гарт. – 2007. – 21 верес. – С. 20.

854. **Кучеренко, С.** " ... А нове завдання вимагає серії істотних коректив" : [бесіда з голов. тренером черніг. футбол. команди "Десна" С. Кучеренком / бесіду вів В. Андрієнко] // Деснян. правда. – 2007. – 2 жовт.

855. **Муха, В. А.** Піввіку "Десни" : [інтерв'ю, спогади футбол. команди "Десна"] / В. Муха. – Чернігів : Лозовий В. М., 2010. – 263 с. : ілюстр.

856. **Муха, В.** Півстоліття "Десни" : [про ювіл. вечір з нагоди 50-річчя з дня заснування чернігів. футбол. команди] // Деснян. правда. – 2011. – 15 січ.

857. **Муха, В. А.** Семь рекордов "Десны" : о выступлении в футбол. чемпионате Украины 1996 – 1997 гг. черниг. команды "Десна" / В. А. Муха. – Чернігів : Деснян. правда, 1997. – 96 с.

858. **Муха, В.** Усе було вперше : [до 50-річчя ювілею чернігів. футбол. команди "Десна"] // Деснян. правда. – 2010. – 9 лют.

859. **Рябоконь, О.** "А президента я не бачив ..." : [Інтерв'ю з голов. тренером чернігів. футбол. клубу "Десна" О. Рябоконем / записав В. Муха] // Деснян. правда. – 2009. – 14 листоп.

860. **Скала, О.** "Я міг би заробити і в Америці" : [інтерв'ю з голов. тренером чернігів. футбол. команди "Десна" О. Скалою / інтерв'ю взяв В. Муха] // Деснян. правда. – 2010. – 5 жовт.

861. **Томах, О.** "Ми оперативно виправили ситуацію" : [щодо чемпіонату України з футболу : бесіда з голов. тренером чернігів. ФК "Десна" О. Томахом / записав В. Муха] // Деснян. правда. – 2004. – 25 листоп. – С. 10.

862. **Чаус, І.** "Боротьба буде запеклою" : [бесіда з президентом чернігів. футбол. клубу "Десна" І. Чаусом / записав В. Муха] // Деснян. правда. – 2004. – 27 берез.

863. **Чаус, І.** "Завтра може бути уже пізно ... [бесіда з президентом чернігів. футбол. клубу "Десна" І. Чаусом / записав М. Вікторчук] // Деснян. правда. – 2006. – 14 листоп.

864. **Чаус, І.** "Зроблено багато, але й суперники не дрімали" : [бесіда з президентом футбол. клубу "Десна" І. Чаусом / записав В. Муха] // Деснян. правда. – 2005. – 2 квіт.

865. **Чаус, І.** "Новий старт – нові надії" : [бесіда з президентом чернігів. футбол. клубу "Десна" І. Чаусом / записав В. Андрієнко] // Деснян. правда. – 2007. – 17 берез.

866. **Чаус, І.** "Подібні сезони – рідкість" : [бесіда з президентом чернігів. футбол. клубу "Десна" І. Чаусом у 2004 р. / записав В. Муха] // Деснян. правда. – 2004. – 18 груд.

3.3.2.8 "Динамо" (Київ)

867. **О награждении** киевской футбольной команды "Динамо" Почетной Грамотой Президиума Верховного Совета Украинской ССР : указ. Президиума Верхов. Совета УССР. – [от 30 мая 1975 г. № 3839 – VIII] // Ведомости Верхов. Совета УССР. – 1975. – № 23. – С. 399.

868. **О награждении** тренеров и игроков киевской футбольной команды "Динамо" Почетной Грамотой и Грамотой Президиума Верховного Совета Украинской ССР : указ. Президиума Верхов. Совета УССР. 30 мая 1975 г. № 3840–VIII // Ведомости Верхов. Совета УССР. – 1975. – № 23. – С. 400.

* * *

869. **Агєєв, А.** Реванш не пройшов, кубок знову у "Динамо" : [щодо підсумків 5-ї відкритої першості Повітряних сил Збройних сил України з футболу на Кубок газ. "Крила України", Вінниця] // Крила України. – 2010. – 22 – 27 лют. – С. 15.

870. **Аркадьев, Д. А.** Два сезона : рассказ спортив. журналиста [о киев. футбол. команде "Динамо"] / Д. А. Аркадьев ; предисл. В. Коротича ; послесл. Й. Сабо. – Киев : Молодь, 1976. – 95 с.

871. **Аркадьев, Д. А.** "Динамо" Киев. Возрождение ... / Д. А. Аркадьев. – Киев : АТВ-Стиль, 1998. – 272 с., [16] л. ил.

872. **Атака** чи захист? : [про футбол. гру київ. команди "Динамо"] // Фізкультура і спорт. – 1963. – № 1. – С. 5 – 6.

873. **Бака, М.** Славний ювілей "Динамо" : [до 50-річчя укр. спорт. т-ва] // Старт. – 1973. – № 4. – С. 10 – 11.

874. **Бахін, С.** "Авантюрний, жахливий, бездушний, бездумний футбол" : [про матч між київ. "Динамо" та турец. "Трабзонспором"] // Хрещатик. – 2004. – 12 серп. – С. 14.

875. **Бахін, С.** Без страху перед фаворитом : [про футбол. матч між київ. "Динамо" і лондон. "Арсеналом"] // Хрещатик. – 2003. – 23 жовт. – С. 13.

876. **Бахін, С.** Кубок Лобановського залишився в Києві : "Динамо" виграло почес. трофей удруге поспіль // Хрещатик. – 2004. – 18 трав. – С. 11.

877. **Бишовець, А.** Ключі від воріт : [розповідь центр. нападаючого збірної СРСР і київ. "Динамо"] // Наука і суспільство. – 1968. – № 5. – С. 44 – 45.

878. **Біба, А.** Дай руку, товаришу! : [нотатки капітана київ. футбол. команди "Динамо"] // Старт. – 1967. – № 3. – С. 6 – 7.

879. **Бобруєнко, Ю.** "Динамо" двічі поставило на коліна "народну команду" / комент. І. Суркіса, Ю. Сьоміна, І. Ледяхова // Хрещатик. – 2008. – 29 серп. – С. 5.

880. * **Боденчук, В.** Львівський батяр у київському "Динамо" / В. Боденчук, М. Моторний. – К. : Молодь України, 1992.

881. **Буряк, Л.** Гарячі точки поля : [розповідь півзахисника київ. "Динамо"] / записав М. Михайлов // Старт. – 1981. – № 11. – С. 22 – 23.

882. **Буряк, Л.** Футбол во сне и наяву : [беседа со спорт. директором футбол. клуба "Динамо" (Киев) Л. Буряком / записали И. Вербицкий, Е. Смертенко] // Спорт сегодня. – 2005. – 16 – 22 мая. – С. 6 – 7.

883. **Валерко, А.** Во Францию – со своим шампанским : 25 лет киев. "Динамо" // Футбол-стайл. – 2011. – № 5. – С. 40 – 47.

884. **Винокуров, В.** Чемпіон, якого ми чекали : [про київ. футбол. команду "Динамо"] // Дніпро. – 1986. – № 4. – С. 137 – 144.

885. **Гавранчич, Г.** "Ми не актори!" : [бесіда з югосл. легіонером київ. футбол. клубу "Динамо" Г. Гавранчичем] // Молодь України. – 2003. – 15 квіт.

886. **Газзаєв, В.** Багато працювати й прагнути до мети : [інтерв'ю з голов. тренером київ. футбол. клубу "Динамо" В. Газзаєвим] // Голос України. – 2010. – 8 лип. – С. 24.

887. **Газзаєв, В.** Динамовці відкривали двері ... : [бесіда з голов. тренером київ. футбол. команди "Динамо" В. Газзаєвим / записала С. Грушко] // Голос України. – 2009. – 28 жовт. – С. 30.

888. **Газзаєв, В.** "Іноземців середнього класу в команді не буде" : [розмова з тренером футбол. команди "Динамо" (Київ) В. Газзаєвим / записав В. Браницький] // Голос України. – 2010. – 16 січ. – С. 7.

889. **Газзаєв, В.** Краще мати стабільний склад : [бесіда з тренером київ. футбол. клубу "Динамо" В. Газзаєвим / розмову вів Д. Шаповал] // Голос України. – 2009. – 25 верес. – С. 14.

890. **Газзаєв, В.** Потрібні два гравці для повного ... щастя : [інтерв'ю з голов. тренером київ. футбол. команди "Динамо" В. Газзаєвим] // Голос України. – 2010. – 15 черв. – С. 24.

891. **Газзаєв, В.Г.** Спілкування на ганку : [бесіда з тренером київ. футбол. команди "Динамо" В.Г. Газзаєвим] // Голос України. – 2010. – 13 берез. – С. 14.

892. **Газзаєв, В.** Школа мужності : [бесіда з голов. тренером київ. футбол. клубу "Динамо" В. Газзаєвим / розмовляв В. Браницький] // Голос України. – 2009. – 22 жовт. – С. 16.

893. **Герасименко, М.** "Динамо" – чемпіон! // Демократ. Україна. – 2007. – 12 черв. – С. 11.

894. **Герасименко, М.** Зимовий запас "Динамо" : [про футбол. поєдинок між київ. "Динамо" та одес. "Чорноморцем", Одеса] / комент. В. Догадайла, А. Дем'яненка // Демократ. Україна. – 2006. – 28 листоп. – С. 11.

895. **Герої** сезону : [про київ. команду "Динамо", чемпіона СРСР з футболу 1961 р.] // Фізкультура і спорт. – 1961. – № 11. – С. 18 – 20.

896. **Головахін, В.** "Динамо" нокаутувало "Дніпро" // Укр. тиждень. – 2008. – № 10. – С. 68 – 69.

897. **Головня** Е. Від першого до тисячного : [футбол. ювілей київ. "Динамо"] // Старт. – 1965. – С. 14 – 15.

898. **Головня, Е.** З динамівського літопису : [участь футболістів київ. "Динамо" в чемпіонатах] // Старт. – 1967. – № 1. – С. 9.

899. **Готовність** номер один : чемпіони країни динамівці Києва на старті нового [футбол.] сезону // Старт. – 1969. – № 4. – С. 27 – 28.

900. **Горянов, Л. Б.** Характер чемпионов / Л. Б. Горянов. – М. : Совет. Россия, 1968. – 176 с.

901. **Григор'єв, Г.** Сенсація та закономірність : (замітки про футбол. чемпіона) : [київ. Динамо"] // Дніпро. – 1962. – № 1. – С. 119 – 125.

902. **Григорьев, К.** Наша команда : ["Динамо" (Киев)] : фоторассказ / К. Григорьев. – Киев : Изомузгиз УССР, 1961. – 40 с.

903. **Двенадцатикратные!** : "Динамо" (Киев) : проспект / Гос. ком. УССР по физкультуре и спорту, Упр. спорт. сооружений. – Киев : Реклама, 1986. – [32] с. : ил.

904. **Те саме.** – 2-е изд. – Киев : Реклама, 1987. – [32] с. : ил.

905. **Дегтярьов, І.** "Динамо" – 40 років // Фізкультура і спорт. – 1963. – № 4. – С. 26 – 27.

906. **Деконський, А.** З вірою і надією : [про футболістів київ. "Динамо"] // Ранок. – 1970. – № 1. – С. 16.

907. **Демьяненко, А.** Нам удалось сплотить динамовский интернационал : [беседа с наставником киев. футбол. клуба "Динамо" А. Демьяненком] // Жизнь. – 2007. – 14 июня.

908. **Дем'яненко, А.** "Питатиму з гравців суворіше" : [за матеріалами прес-конф. голов. тренера футбол. команди "Динамо" А. Дем'яненка] // Укр. столиця. – 2006. – 15 – 21 груд. – С. 29.

909. **Дем'яненко, А.В.** Під знаком Кабана – до перемог! : [бесіда з тренером футбол. клубу "Динамо" (Київ) А.В. Дем'яненком / записав В. Браницький] / Голос України. – 2006. – 14 груд. – С. 24.

910. "**Динамо**" (Київ), [заснований 13 трав. 1927 р., неодноразовий чемпіон СРСР, володар Кубка СРСР, чемпіон України, володар Кубка кубків, володар Суперкубка УЄФА] // № 651. – С. 3 – 12.

911. "**Динамо**" (Киев) : [к 50-летию футбол. клуба : фотоальбом / фото И.М. Шаинского ; авт. текста Ф.А. Остапченко]. – Киев : Мистецтво, 1976. – 143 с.

912. **Дмитерко, Л.** Спасибі, земляки! : [про чемпіона країни київ. футбол. команду "Динамо"] // Старт. – 1969. – № 1. – С. 13.

913. **Журба, М.** Шанси "Динамо" цілком реальні : [про матч між футбол. командами "Динамо" (Київ) та англ. "Ньюкасл Юнайтед" (Ньюкасл)] // Уряд. кур'єр. – 2002. – 31 жовт. – С. 22.

914. **Засєда, І.** Київське "Динамо" крізь збільшувальне скло // Прапор. – 1975. – № 4. – С. 64 – 70.

915. **Зелінський, Ю.** Перша зірка українського футболу : динамівці [Києва] відзначили десяте чемпіонство гімном уболівальникам // День. – 2003. – 2 лип. – С. 6.

916. **Зубалій, М.** Народження київського "Динамо" / М. Зубалій, В. Зубалій // Фіз. виховання в шк. – 2007. – № 5/6. – С. 20 – 23.

917. **Кацаров, О.** Що з [футбольною командою] "Динамо" // Молодь України. – 2006. – 19 – 25 жовт. – С. 20 – 21.

918. **Киевскому** "Динамо" 60 лет / Укр. респ. совет Всесоюз. физкультур.-спорт. о-ва "Динамо" ; [подгот. В.И. Мирский]. – Киев : Реклама, 1987. – 23 с.

919. **Ковєрін, М.** "Динамо" 50 : [спорт. шлях київ. футбол. команди] // Старт. – 1977. – № 11. – С. 26 – 28.

920. **Коли** пропонують вірити на слово : [щодо ситуації у київ. футбол. команді "Динамо"] // Вечір. Київ. – 2007. – 20 січ. – С. 7.

921. **Колотов, В.** Золота крапка : [ст. капітана київ. футбол. команди "Динамо"] // Старт. – 1978. – № 1. – С. 8 – 10.

922. **Коман, М.** Всі ми вийшли з дубля : [про київ. футболистів – дублерів команди "Динамо"] // Старт. – 1966. – № 1. – С. 7.

923. **Коман, М.** "В українському футболі талантів не бракує" : [бесіда з кер. футбол. команди "Динамо – 3" М. Команом / записав М. Журба] // Уряд. кур'єр. – 2003. – 1 квіт. – С. 9.

924. **Коман, М.** Розвідка "боєм" : [розповідь тренера футбол. команди київ. "Динамо"] // Старт. – 1972. – № 4. – С. 27 – 28.

925. **Коман, М. М.** Сьогоднішнім "майстрам" є з кого брати приклад ... : [бесіда з футболістом київ. "Динамо" М.М. Команом / записав М. Максимов] // Молодь України. – 2003. – 1 квіт.

926. * **Корж, В.** "Динамо" України – віхи історії / В. Корж, П. Воробйов. – К., 1999.

927. **Кубок** полный надежд : [сб. очерков и репортажей о киев. футбол. команде "Динамо"]. – Киев : Здоров'я, 1975. – 95 с.

928. **Кузьмін, Г.** Сезон 1941-го : [з історії київ. футбол. команди "Динамо"] // Старт. – 1989. – № 6. – С. 11 – 12, 15.

929. **Кулеба, В.** Господину Ньето-арбитру и человеку ... : киев. "Динамо", двадцать лет назад завоевавшее Кубок Кубков и Суперкубок, изгнано из Лиги чемпионов // Огонек. – 1995. – № 40. – С. 90.

930. **Ларин, С.** 75 лет в движении : [о футбол. клубе "Динамо" (Киев)] // 2000. – 2002. – 13 – 19 дек. – С. Д3.

931. **Луків, М.** Про шанси київського "Динамо", яких нібито немає ... : у середу подопічні Валерія Газзаєва продовжать боротьбу за найпрестижніший європ. кубок // Висок. Замок. – 2009. – 15 верес. – С. 7.

932. **Макаров, О. О.** Воротар : зап. спортсмена київ. команди "Динамо" / О. О. Макаров ; літ. запис М. Михайлова; з рос. пер. О. С. Дяченко; передм. М. Кузнєцова. – К. : Рад. письм., 1962. – 367 с. : ілюстр.

933. **Максимов, М.** О первом динамовском "золоте" : к 40-летию первого чемпион. звания "Динамо" // Команда. – 2001. – № 11. – С. 18 – 20.

934. **Масальський, А.** "Динамо" – машина : як Суркіс, Медведчук і Янукович зробили з укр. нар. [футбол.] команди пересіч. клуб із Віргін. островів // Україна молода. – 2004. – 10 серп. – С. 4 – 5.

935. **Махиня, М.** Щасливого продовження, "Динамо"! : [з історії київ. футбол. команди] // Старт. – 1986. – № 5. – С. 11 – 12.

936. **Мирский, В.И.** Атакующая вершины : о футбол. команде мастеров киев. "Динамо" / В. И. Мирский. – Киев : Здоров'я, 1930. – 279 с.

937. **Мирский, В.И.** "Динамо" – чемпион – 80 / В.И. Мирский. – Киев : Реклама, 1980. – 16 с.

938. **Мирський, В.** До вершин : розд. з докум. повісті про київ. "Динамо" / В. Мирський, Б. Семибратський // Україна. – 1978. – № 1. – С. 22.

939. **Мирський, В.** Навіщо футболові кібернетика? : [роздуми про гру київ. "Динамо"] // Ранок. – 1978. – № 1. – С. 21 – 22.

940. **Михайличенко, А.** "Пригласим Чигиринского" : [беседа с тренером футбол. клуба "Динамо", Киев А. Михайличенко] // Жизнь. – 2007. – 31 мая.

941. **Михайличенко, О.** "Третього лютого вирушаємо до Португалії" : [бесіда з кер. київ. футбол. команди "Динамо" О. Михайличенком / записав О. Ньюпорт] // Робітн. газ. – 2003. – 30 січ.

942. **Михайлов, М.** Бокс, дзюдо чи футбол? : [про гру футболістів київ. "Динамо"] // Ранок. – 1966. – № 11. – С. 22 – 23.

943. **Михайлов, М.** Двома складами : [про основний та дублюючий склади київ. футбол. команди "Динамо"] // Старт. – 1977. – № 1. – С. 12 – 14.

944. **Михайлов, М.** "Динамо" і динамівці : [про футболістів київ. "Динамо"] // Дніпро. – 1975. – № 4. – С. 112 – 119.

945. **Михайлов, М.** "Динамо" Київ – 1966 : [про спорт. шлях лідерів рад. футболу] / М. Михайлов. – К. : Здоров'я, 1967. – 84 с.

946. **Михайлов, М**. Їм аплодує вся Європа : десятиріч. шлях футболістів київ. "Динамо" на Європ. кубкову вершину увінчався блискучою перемогою // Старт. – 1975. – № 7. – С. 14 – 18.

947. **Михайлов, М.** Молодці : [про футболістів київ. "Динамо"] // Старт. – 1966. – № 12. – С. 3 – 4.

948. **Михайлов, М.** Перша золота : [про футболістів київ. "Динамо"] // Старт. – 1981. – № 2. – С. 16 – 18.

949. **Михайлов, М.И**. Повесть о чемпионе : [киев. "Динамо"] / М.И. Михайлов. – М. : Физкультура и спорт, 1970. – 158 с.

950. **Михайлов, М.І.** Повість про "Динамо" : [київ. футбол. команда] / М. Михайлов. – К. : Здоров'я, 1969. – 158 с.

951. **Михайлов, М.** Право називатись чемпіоном : [про чемпіона СРСР київ. футбол. команду "Динамо"] // Старт. – 1968. – № 12. – С. 20 – 21.

952. **Михайлов, М.** Творча лабораторія вітчизняного футболу : [про майстерність футболістів київ. "Динамо"] // Ранок. – 1967. – № 1. – С. 20.

953. **Михайлів, М**. Трибуни вітають дублера : [київ. футбол. команда "Динамо"] // Старт. – 1968. – № 8. – С. 8 – 9.

954. **Михайлов, М**. Форвади стали тренерами : [про тренерів, футболістів київ. "Динамо" В. Лобановського та донец. "Шахтаря" О. Базилевича] // Ранок. – 1973. – № 12. – С. 20 – 21.

955. **Михайлов, М.** Чемпіон перемагає – чемпіон вчить : [про київ. футбол. команду "Динамо"] // Старт. – 1968. – № 1. – С. 3 – 5.

956. **Михайлов, М.** Чемпіон : повість про київ. "Динамо" // Дніпро. – 1969. – № 1. – С. 27 – 34 ; № 2. – С. 25 – 37.

957. **Мішин, М.** Батьки й сини : [перша зустріч команди київ. "Динамо" з ветеранами футболу] // Старт. – 1969. – № 1. – С. 20 – 21.

958. **Мішин, М.** Шоста кубкова висота : [про київ. футбол. команду "Динамо"] // Старт. – 1982. – № 6. – С. 20 – 21.

959. **Молодці!** : футбол. команда київ. "Динамо", рік 1966 : фотоальбом / авт. тексту К. Михайленко ; фото Й.М. Шаїнського. – К. : Реклама, 1966. – 36 с. : ілюстр.

960. **Нартовский, Б.А**. К футбольным вершинам : кн. о динамовцах с берегов Днепра : худож.-док. очерки / Б.А. Нартовский. – Киев : Молодь, 1988. – 189, [2] с. – (Знаменосцы спорта).

961. **Нервова** перемога "Динамо", або у всьому винні жінки : [про матч чемпіонату України з футболу серед команд Вищ. ліги між київ. "Динамо" і луган. "Зорею"] / підгот. М. Герасименко, комент. Й. Сабо, О. Косевича // Демократ. Україна. – 2007. – 12 жовт. – С. 31.

962. **Несенюк, М.** Вісімдесятий день народження [футбольної команди] "Динамо" // День. – 2007. – 2007. – 8 верес. – С. 1, 6.

963. **Несенюк, М.** Київське "Динамо" у дванадцятий раз стало чемпіоном України [з футболу] // День. – 2007. – 12 черв. – С. 1.

964. **Несенюк, М.** "Резервний" трофей : київ. "Динамо" здобуло "Суперкубок" третім складом гравців // День. – 2007. – 12 лип. – С. 1.

965. **Одиннадцатое** восхождение : футбол. команда "Динамо" Киев : реклам. просп. / Ком. по физкультуре и спорту при Совете Министров УССР, упр. спорт. сооружений. – Киев : Реклама, 1986. – 32 с. : ил.

966. **Онищенко, В.** Це неможливо – перестати бути динамівцем : [бесіда з заст. нач. упр. АТ "ФК Динамо-Київ" В. Онищенком / записав М. Максимов] // Україна. – 1996. – № 4/5. – С. 28 – 30.

967. **Остапченко, Ф.** Київському "Динамо" 40 років : [з історії футбол. команди] // Старт. – 1967. – № 11. – С. 29.

968. **Осьмак, В.** Золотая осень : [о футбол. команде киев. "Динамо"] // Совет. Україна. – 1962. – № 5. – С. 183 – 187.

969. **Ошемков, М.** Гранди європейського футболу : [діалог кер. бюро інформації київ. "Динамо" М. Ошемкова і спорт. журналіста Л. Каневського] / М. Ошемков, Л. Каневський // Старт. – 1988. – № 4. – С. 6 – 7.

970. **Ошенков, О.** "Динамо" на старті : [про київ. футбол. команду] // Фізкультура і спорт. – 1959. – № 3. – С. 2 – 3.

971. **Панасов, И.** "Испанский вариант" игры киевского "Динамо" // Наш досуг. – 2005. – № 7. – С. 110 – 111.

972. **Панін, І. М.** Було славетне минуле, є оптимістичне майбутнє : [інтерв'ю з першим заст. голови ради Київ. міськ. орг. ФСТ "Динамо" України І. Паніним / записав С. Даценко] // Спорт. газ. – 2007. – 26 – 29 жовт. – С. 12.

973. **Пушкарьов, К**. Смак забитого м'яча : [про футболістів київ. "Динамо"] // Ранок. – 1966. – № 1. – С. 19.

974. **Рац, В.** "Ми вважалися аматорами, хоч «пахали» більше ніж справжні профі" : [бесіда з футболістом київ. "Динамо" В. Рацом / записав К. Ніколаєв] // Нар. армія. – 2007. – 14 квіт. – С. 7.

975. **Римаренко, П**. "Динамо" Київ : від чого залежить атакуючий стиль? // Ранок. – 1986. – № 1. – С. 22 – 23.

976. **Римаренко, П**. Чи легко бути екс-фаворитом? : "Динамо" (Київ) : учора, сьогодні, завтра // Дніпро. – 1985. – № 5. – С. 137 – 144.

977. **Ринкон, Д.** В «Реал» не пойду. «Динамо» – лучше!" : [беседа с нападающим киев. футбол. команды бразильцем Диего Ринконом / записал В. Лябик] // 2000. – 2004. – 12 – 18 нояб. – С. Д1, Д3.

978. **Сабо, Й.** До воріт – 11 метрів : [розповідь майстра спорту футбол. команди "Динамо" : з прим. ред.] // Старт. – 1966. – № 6. – С. 28 – 29.

979. **Сабо, Й.** "Мені сьогодні соромно …" : [бесіда з тренером київ. футбол. команди "Динамо" Й. Сабо] // Голос України. – 2004. – 16 груд. – С. 16.

980. **Сабо, Й.** "Я ні про що не шкодую" : [бесіда з віце-президентом київ. футбол. команди "Динамо" Й. Сабо / записав М. Михайлів] // Демокр. Україна. – 2007. – 26 трав. – С. 7.

981. **Севідов, О.** "Динамо" в новому сезоні : [розповідь старш. тренера київ. футбол. команди : з прим. ред] // Старт. – 1971. – № 4. – С. 10 – 11.

982. **Серебряников, В.** "Динамо" проти "Кліпнерса" : [зустріч київ. футболістів з америк. командою в Сан-Франциско] // Старт. – 1969. – № 5. – С. 22 – 23.

983. **Скоцень, О.** Львівський "батяр" у київському "Динамо" : [спомини] / О. Скоцень. – К. : Преса України, 1992. – 223 с. : ілюстр. – (Б-чка "Молоді України").

984. **Соловйов, В.** Джерела сили : [про футбол. команду київ. "Динамо" : розповідь старш. тренера В. Соловйова] // Фізкультура і спорт. – 1962. – № 4. – С. 12 – 14.

985. **Стан** [футбольної команди] "Динамо" : хворий, але живий // Спорт. газ. – 2006. – 15 – 18 груд. – С. 6.

986. **Старков, В.** До початкової історії футбольної команди київського "Динамо" // Футбол в Україні. Витоки, традиції, перспективи : матеріали наук. конф., присв. 110-річчю укр. футболу. – Л. ; К., 2004. – С. 119 – 128.

987. **Старчевський, Б.** Втретє на п'єдесталі : [про футбол. команду київ. "Динамо" та її гравців] // Ранок. – 1968. – № 12. – С. 19.

988. **Суркіс, І.** "Без збереження динамівських традицій ми нічого не досягнемо" : [бесіда з президентом футбол. клубу "Динамо" І. Суркісом / записали С. Циба, Р. Шахрай // Молодь України. – 2005. – 25 січ.

989. **Суркіс, І.** "Пишуть правильно ..." : [про ситуацію навколо футбол. клубу "Динамо" (Київ) : бесіда з президентом клубу І. Суркісом / записав М. Несенюк] // День. – 2005. – 15 квіт. – С. 23.

990. **Суркіс, І.** Футбол невичерпний! : [бесіда з президентом ФК "Динамо" (Київ) І. Суркісом / записав М. Несенюк] // День. – 2004. – 16 січ. – С. 22.

991. **Сьомін, Ю.** "Динамо" обрало Сьоміна : [розмова з новим тренером ФК "Динамо" Ю. Сьоміним / вів В. Браницький] // Голос України. – 2007. – 11 груд. – С. 16.

992. **Тахтерин, В.** А есть у "Динамо" резерв? // Футбол. – 2011. – № 23. – С. 20.

993. **Твардовський, О.** Трагічна сторінка історії київського "Динамо" // Альманах українського народного союзу на 1996 рік. – Нью-Йорк, 1994. – С. 61 – 67.

994. **Трошкін, В.** "Після «Динамо» в іншій команді себе не уявляв" : [бесіда з футболістом В. Трошкіним] / записав Д. Короков] // Молодь України. – 2002. – 1 жовт.

995. **Турянчик, В.** Дорогі мої товариші : [розповідь про гравців основ. складу київ. футбол. команди "Динамо"] // Старт. – 1969. – № 1. – С. 16 – 18.

996. * **Федоренко, І.** Це славне ім'я "Динамо" / І. Федоренко. – К. : Здоров'я, 1994.

997. **Філатов, Л.** "Динамо" кидає виклик : [розд. з кн. "По порядку"] // Старт. – 1988. – № 7. – С. 14 – 15.

998. **Флаг** сборной над киевским "Динамо" / Киев. гор. центр науч.-техн. творчества молодежи "Прогресс". – Киев : б.и., 1988. – 15 с. : ил.

999. **Фоменко, М.** Чому цим чудовим хлопцям не знайшлося місця в реєстрах ФІФА та УЄФА? : розмова з голов. тренером київ. "Динамо" М. Фоменком / [розмову вів М. Максимов] // Україна. – 1993. – № 15. – С. 29 – 31.

1000. **Франков, А.** Игра в пятнашку : игра киев. "Динамо" // Команда плюс. – 2003. – № 10. – С. 12 – 18.

1001. **Франков, А.** Лига выдающихся джентльменов : игроки "Динамо" в Лиге чемпионов // Команда. – 2003. – № 11. – С. 5 – 10.

1002. **Франков, А.** Миф о "Динамо" : [о команде киев. "Динамо"] // Футбол. – 2011. – № 60. – С. 16 – 17.

1003. **Франков, А.** Первый "Последний аргумент" : [о премьере фильма, посвящ. "Динамо"] // Футбол. – 2011. – № 59. – С. 16.

1004. **Футбол** на Бессарайские ворота : [история киев. "Динамо" с 1961-го по 2000 год] / авт.-сост. Владимир Кулеба. – Киев : Київ. правда, 2003. – 448 с. : ил.

1005. **Футбол** у квітні : [про міжнар. зустрічі київ. "Динамо"] // Старт. – 1975. – № 5. – С. 24 – 25.

1006. **Футбольний** клуб «Динамо – Київ» // Спортивний олімп України. – К., 2003. – С. 200 – 205.

1007. **Чеботарев, А.** Увы, [киевская футбольная команда] "Динамо" выходит из еврокубков / коммент. В. Газзаева, Хосепа Гвардиолы // Магістраль. – 2009. – 19 – 25 груд. – С. 19.

1008. **Черкаський, О.** Суперкубок – наш! : [про зустріч київ. "Динамо" з мюнхен. футбол. командою "Баварія" у 1975 р.] // Старт. – 1975. – № 11. – С. 18 – 19.

1009. **Чечило, В.** "Спартак" продинамив Лігу чемпіонів : [про перемогу київ. футбол. команди "Динамо" над моск. "Спартаком"] // Хрещатик. – 2008. – 15 серп.

1010. **Шахов, А.** Без Шевченко и с минимумом украинцев : [о ФК "Динамо"] // Футбол. – 2011. – С. 12 – 13.

1011. **Шахов, А.** Второй дебютный матч Семина : [об игре "Динамо" с израил. клубом "Бней Эйлат"] // Футбол. – 2011. – № 7. – С. 16.

1012. **Шева, А.** Срібло на вагу золота : [про київ. футбол. команду "Динамо"] // Ранок. – 1965. – № 12. – С. 18 – 19.

1013. **Шевченко, А.** Про себе, збірну і клуб … : [бесіда з нападником київ. футбол. команди "Динамо" А. Шевченком] // Голос України. – 2010. – 6 берез. – С. 21.

1014. **Шкляр, В.** Гол, який треба забити: [про футболістів київ. "Динамо"] // Ранок. – 1982. – № 1. – С. 20 – 21.

1015. **Шкляр, В.** "Динамо" (Київ) – "Ранок" : [зустріч гравців футбол. команди в ред. журн.] // Ранок. – 1981. – № 10. – С. 22 – 23.

1016. **Шульга, А.** Динамівці прагнуть інтриги : [про ігри XVI чемпіонату України з футболу] // Демократ. Україна. – 2006. – 14 листоп. – С. 11.

1017. **Щербачов, В.** Родом з київського "Динамо" : [з історії київ. футбол. команди] // Старт. – 1989. – № 8. – С. 19 – 22 ; № 9. – С. 19 – 22 ; № 10. – С. 19 – 22.

1018. **Энциклопедический** словарь по физической культуре и спорту : в 3 т. Т. 3. – М. : Физкультура и спорт, 1963. – 423 с. – Из содерж. : состав футбол. команды "Динамо" Киев 1961 г. – С. 415.

1019. **Юмашев, Б.** Третя спроба : [про перемогу київ. "Динамо" над австр. футбол. командою "Аустрія"] // Старт. – 1969. – № 11. – С. 16 – 17.

1020. **Якимов, Д.** "Динамо" за и против Израиля : [об играх ФК "Динамо"] // Футбол. – 2011. – № 8. – С. 12.

Див також №№ 116, 123.

3.3.2.9 "Дніпро" (Дніпропетровськ)

1021. **"Дніпро"** (Дніпропетровськ), [заснований 1918 р., чемпіон СРСР – 1983, 1988 рр., у 1989 – володар Кубка СРСР, у 1988 – володар Кубка, сезону, рекордсмен за кількістю матчів СРСР та України] // № 651. – С. 33 – 40.

1022. **Григор'єв, О.** "Дніпро" : 35 років потому : [про заходи, присвяч. річниці виходу дніпропетр. футбол. команди у Вищу лігу чемпіонату СРСР] // Робітн. газ. – 2006. – 25 листоп. – 1 груд. – С. 8.

1023. **Емец, В.А.** Золотой сезон "Днепра" : [днепропетр. футбол. команда] / В.А. Емец, Г.А. Жиздик, А.Н. Косый. – Днепропетровск : Промінь, 1984. – 38 с. : ил.

1024. **Кузьменко, С.** Веселий початок, сумний кінець : [про футбол. матч між дніпропетр. командою "Дніпро" та донец. "Шахтарем" // Зоря – 2007. – 27 верес. – С. 13.

1025. **Кучеревский, Е.** "Можем пригласить в Марсель" : [беседа с глав. тренером футбол. команды "Днепр" Е. Кучеревским] / записал Д. Коротков // Спорт сегодня. – 2004. – 5 – 11 янв. – С. 2.

1026. **Кучеревский, Е.М.** Футбольный "гурман" : [беседа с тренером днепропетр. "Днепра" Е.М. Кучеревским / записали С. Аллахвердян, М. Розенко] // 2000. – 2003. – 31 окт. – 6 нояб. – С. ДІ, ДЗ.

1027. **Кучеревський, Є.** "Шаную тих, хто перемоги здобуває розумом ..." : [бесіда з тренером дніпропетр. футбол. команди "Дніпро" Є. Кучеревським / записав О. Петров] // Молодь України. – 2003. – 23 груд.

1028. **Лобановський, В.** Вдалий дебют : [бесіда зі старш. тренером футбол. команди "Дніпро" В. Лобановським / записав О. Черкаський] // Старт. – 1969. – № 12. – С. 26 – 27.

1029. **Лютий, В.** З Лютим за чашечкою кави : [бесіда з нападаючим футбол. команди "Дніпро" В. Лютим / записав Ю. Шаїнський] // Старт. – 1989. – № 5. – С. 12 – 13.

1030. **Ляпин, А.В.** Команды молодости нашей : летопись десятилетий. Достижения. Тренеры и игроки. Цифры и любопытные факты. – Днепропетровск : Вкраїна, 1996. – 351 с. – К 85-летию днепропетр. футбола и 60-летию команды "Днепр" посвящается.

1031. **Міщин, М.** Велика вага малого золота : [про перемоги футбол. команди "Дніпро"] // Старт. – 1971. – № 12. – С. 16 – 18.

1032. **Мыленко, В.** Несостоявшееся чемпионство "Днепра" / [фото Н. Бочек и др.] // Футбол.-стайл. – 2011. – № 3. – С. 70 – 75.

1033. **Назаренко, С.** "З приходом Євгена Кучеревського в "Дніпрі" змінилося усе" : [бесіда з футболістом С. Назаренком / записав О. Петров] // Спорт. газ. – 2007. – 15 – 18 черв. – С. 6.

1034. **Одиннадцать** : футбол. клуб "Днепр" : реклам.-информ. просп. / [сост. А.Л. Львов]. – Днепропетровск : Облполиграфиздат, 1988. – 16 с. : ил.

1035. **Протасов, О.** Хозяева "Днепра" не будут бросать миллионы на ветер : [беседа с глав. тренером ФК "Днепр" О. Протасовым] // Жизнь. – 2007. – 7 дек. – С. 15.

1036. **Семененко, О.** Нестримна течія : гість журн. – футбол. команда "Дніпро" // Дніпро. – 1985. – № 4. – С. 139 – 144.

1037. **Стеценко, А.** "З «Реала» до «Дніпра» ніхто не перейде, а от з «Валенсії»… : [бесіда з ген. дир. дніпропетров. футбол. клубу "Дніпро" А. Стеценком] / підгот. Р. Колесников // Зоря. – 2010. – 9 груд. – С. 14.

3.3.2.10 "Закарпаття" (Ужгород)

1038. **Алексєєв, С.** До виживання не звикати … : [бесіда з форвардом Ужгород. футбол. клубу "Закарпаття" С. Алексєєвим / розмовляв С. Жулян] // Новини Закарпаття. – 2010. – 6 берез. – С. 21.

1039. **Буняк, Р.** "Глухий кут" для ФК [футбольного клубу] "Закарпаття" : ужгородці можуть не побачити свою команду в рід. місті // Новини Закарпаття. – 2009. – 21 лют. – С. 21.

1040. **Варга, Ш.** Футбольний агент світового рівня Шандор Варга розповідає "Новинам Закарпаття" про себе, закарпатські футбольні реалії … / записав Р. Буняк] // Новини Закарпаття. – 2009. – 22 серп. – С. 22 – 23.

1041. **Гамула, І.** З надією на повернення : [інтерв'ю з голов. тренером ужгород. футбол. команди "Закарпаття" І. Гамулою / інтерв'ю провели Р. Буняк, В. Нитка] // Голос України. – 2010. – 1 лип. – С. 24.

1042. **Гамула, І.В.** "Не впадемо лицем у багнюку", обіцяє новий наставник ФК "Закарпаття" : [бесіда з тренером футбол. клубу "Закарпаття" І.В. Гамулою / спілкувався Р. Буняк] // Новини Закарпаття. – 2009. – 4 лип. – С. 22.

1043. **Світлик, Я.** "Вишка" : "Закарпаття" повернулося до еліти укр. футболу // Новини Закарпаття. – 2007. – 23 черв. – С. 22.

1044. **Світлик, Я.** "Візьмемо граблі, й будемо гребти" : Кушлик [голов. тренер футбол. клубу "Закарпаття"] упевнений, що війде у "вишку" // Новини Закарпаття. – 2007. – 31 берез. – С. 22.

1045. **Шіц, І.Т.** В Ужгороді збираються творити нову футбольну реальність власними силами : [бесіди з ген. дир. футбол. клубу "Закарпаття" І.Т. Шіцом / записав Р. Буняк] // Новини Закарпаття. – 2007. – 19 трав. – С. 22.

1046. **Шіц, І.** : "Наші вихованці повинні грати в місцевій команді" : [бесіда з ген. дир. ужгород. футбол. клубу "Закарпаття" І. Шіцом] / розмовляв Р. Сенишин] // Новини Закарпаття. – 2011. – 15 січ. – С. 22.

3.3.2.11"Зірка" (Кіровоград)

1047. **Коваль, Ю.Г.** "Зірка" готується до завершального кола серйозно : [бесіда з голов. тренером кіровогр. футбол. команди Ю.Г. Ковалем / записав М. Цибульський] // Кіровогр. правда. – 2003. – 4 лют.

1048. **Коваль, Ю.Г.** Перед "Зіркою" тепер одне завдання : вища ліга : [бесіда з голов. тренером Ю.Г. Ковалем / записал М. Цибульський] // Кіровогр. правда. – 2002. – 26 листоп.

1049. **Коваль, Ю.** "Вища ліга – і радість, і неспокій" : [бесіда з голов. тренером кіровогр. футбол. команди "Зірка" Ю. Ковалем / записав М. Цибульський] // Кіровогр. правда. – 2003. – 24 черв.

3.3.2.12 "Зоря" (Луганськ)

1050. **Аркадьєв, Д.** Зльот "Зорі" : [ворошиловгр. футбол. команда, чемпіон СРСР 1972 р.] // Ранок. – 1972. – № 12. – С. 21.

1051. **Білкун, М.** Зійшла "Зоря" ясно … : [ворошиловгр. футбол. команда] // Старт. – 1973. – № 1 . – С. 8 – 9.

1052. **Брусилов, В.** Схід "Зорі" : [про ворошиловгр. футбол. команду] // Старт. – 1971 . – № 3. – С. 18 – 19.

1053. **Геллер, Е.** : "Я предпочитаю делать, а не говорить" : [беседа с президентом луган. футбол. клуба "Заря" Е. Геллером] / подгот. Ю. Шматченко // Голос Донбасса. – 2010. – 28 окт. – С. 15.

1054. **Каневський, Л.** Ці гострі сюжети : [про ворошиловгр. команду "Зоря"] // Старт. – 1987. – № 1. – С. 10 – 11.

1055. **Міщин, М.** Запас міцності : [про футбол. команду "Зоря" Луганська] // Старт. – 1966. – № 11. – С. 25.

3.3.2.13 "Карпати" (Львів)

1056. **Александров, М.** Три місяці з життя команди : [львів. футбол. команда "Карпати"] // Старт. – 1969. – № 2. – С. 21 – 22.

1057. **Будьте** знайомі – "Карпати" ! : [про володарів кубка СРСР з футболу 1969 р., львів. команду "Карпати"] // Старт. – 1969. – № 10. – С. 16 – 18.

1058. **Дячук-Ставицький, Ю.** "Ліміт на легіонерів – не панацея, але кращого виходу в нас немає … " : [бесіда зі спорт. дир. львів. футбол. клубу "Карпати" Ю. Дячуком-Ставицьким / записав М. Романяк] // Спорт. газ. – 2007. – 13 – 16 лип. – С. 6.

1059. **Іщенко, М.** "У Львові підтримка трибун допомагала, так буде й у Дніпропетровську" : [бесіда з екс-капітаном футбол. команди "Карпати" М. Іщенком / розмовляв І. Корольов] // Висок. Замок. – 2009 . – 8 – 14 жовт. – С. 10.

1060. **"Кар – па – ты!"** "Карпати!" : 18 січ. виповнюється 40 років футбол. команді "Карпати" (Львів) / підгот. Б. Копанський // За вільну Україну. – 2003. – 17 – 18 січ. – С. 15.

1061. **Кононов, О.** "Галатасарай" досі у шоковому стані … : [бесіда з голов. тренером львів. футбол. команди "Карпати" О. Кононовим / розмовляв Ю. Назаркевич] / комент. О. Філяєва, В. Сирова // Висок. Замок. – 2010 . – 23 – 29 груд. – С. 10.

1062. **Кононов, О.** "Завдання для "Карпат" незмінне – потрапити до Ліги Європи" : [бесіда з голов. тренером львів. футбол. клубу "Карпати" О. Кононовим / розмовляв Ю. Назаркевич] // Висок. Замок. – 2009. – 17 – 23 груд. – С. 10.

1063. **Кононов, О.** Із самовіддачею у наших форвардів усе гаразд. Але не з реалізацією гольових моментів … : [інтерв'ю з голов. тренером футбол. команди "Карпати" О. Кононовим / розмовляв Ю. Назаркевич] // Висок. Замок. – 2010. – 4 – 10 берез. – С. 10.

1064. **Кононов, О.** "Севілья", "Боруссія" і ПСЖ – це приблизно рівень "Галатасараю" : [бесіда з голов. тренером львів. футбол. команди "Карпати" О. Кононовим / розмовляв Ю. Назаркевич] // Висок. Замок. – 2010. – 2 – 8 верес. – С. 10.

1065. **Кордіяк, Ю.** Повернення "Карпат" : [про львів. футбол. команду] // Старт. – 1979. – Старт. – 1979. – № 12. – С. 14 – 15.

1066. **Кульчицький, І.** "Карпати" : рік за роком / І. Кульчицський, Ю. Назаркевич. – Л . : Галиц. видавн. спілка, 2003. – 231 с.

1067. **Маркевич, М.** "Я не кат, але запроваджуватиму «залізну дисципліну»: [бесіда з тренером львів. клубу "Карпати" М. Маркевичем / записав О. Паук] // Молодь України. – 2003. – 9 верес.

1068. **Михайлов, М.** Сходження : [про досягнення львів. футбол. команди "Карпати"] // Ранок. – 1971. – № 1. – С. 23.

1069. **Очищение** "Карпат" : львов. команда по футболу // PAN Футбол. – 2006. – февр. – С. 7 – 8.

1070. **Пилипчук, П.М.** "Карпати" від А до Я (1963 – 2005 рр .) : [про львів. футбол. команду] / П.М. Пилипчук. – Л. : Галиц. видавн. спілка, 2006. – 151 с. : ілюстр.

1071. **Пилипчук, П.М.** СКА "Карпати" – була така команда, 1982 – 1989 : [про львів. футбол. команду] / П. Пилипчук, І. Блащак, Ю. Назаркевич. – Л. : ЗУКЦ, 2009. – 55 с. : ілюстр., портр.

1072. **Пригорницкий, В.** Карпатский болован Разван Кочиш : [полузащитник львов. "Карпат" и сборной Румынии] // Футбол. – 2011. – № 52. – С. 14 – 17.

1073. **Федоришин, О.** З турботою про рідний футбол, про [футбол. команду] "Карпати"! // За вільну Україну – плюс. – 2006. – 28 груд. – С. 16.

1074. **Шуст, Б.** "Не буду вважати сенсацією, якщо «Карпати» обіграють «Севілью» [Іспанія]" : бесіда з екс-голкіпером львів. футбол. клубу "Карпати" Б. Шустом / розмовляв І. Фаріон // Висок. Замок. – 2010. – 21 – 27 жовт. – С. 10.

1075. **Юст, Е.** Кубок вшосте на Україні : бесіда з тренером "Карпат" Е. Юстом / бесіду провів Г. Кузьмін // Старт. – 1969. – № 10. – С. 18 – 19.

1076. **Яремко, І.** Більшого футбольного тріумфу Львів не переживав ... : 40 р. тому "Карпати" завоювали кубок СРСР // Висок. Замок. – 2009 . – 13 – 19 серп. – С. 10.

1077. * **Яремко, І.** "Карпати" (Львів) / І. Яремко. – Л. : Каменяр, 1990.

3.3.2.14 "Металіст" (Харків)

1078. **Грот, Ю.** Автограф на кришталі : [про харк. футбол. команду "Металіст"] // Старт. – 1988. – № 9. – С. 14 – 15.

1079. **Зубов, В.** "Металлист" и Маркевич – триумфаторы года : [глав. тренер "Металлиста" признан лучшим тренером Украины 2008 г. по итогам интернет-опроса] // Время. – 2009. – 10 янв. : фот.

1080. **Зубов, В.** Прорыв в Европу : ["Металлист" впервые вышел в групповой этап Кубка УЕФА] // Время. – 2008. – 4 окт. – С. 1, 4 : фот.

1081. [**Зустріч** редакції журналу "Прапор" з харківською футбольною командою "Металіст"] // Прапор. – 1985. – № 6. – С. 192. – (Літературно-мистецька хроніка).

1082. **Капитан** о своих товарищах : [рассказ И. Якубовского об игроках харьк. команды "Металлист", завоевавших кубок СССР по футболу] // Футбол – хоккей. – 1988. – № 23. – С. 8 – 9.

1083. **Ланевский, А.** Бронзовый покер "Металлиста" : [почёт. 3-е место в чемпионате Украины по футболу] // Харьк. изв. – 2010. – 8 мая. – С. 3.

1084. **Ланевский, А.** "Металлист" начинает и выигрывает // Харьк. изв. – 2011. – 25 янв. – С. 8 : фот.

1085. **Ланевский, А.** Спасибо болельщикам : [футбол. клуб "Маталлист" на первом месте по посещаемости среди клубов Премьер-лиги] // Харьк. изв. – 2010. – 13 марта. – С. 23 : фот.

1086. **Лемешко, Є.** Грає перша ліга : [бесіда зі старш. тренером харк. футбол. команди "Металіст" Є. Лемешком] / провів Ю. Грот // Старт. – 1980. – № 7. – С. 25 – 28.

1087. **Литовченко, Г.В.** Литовченко хоче зміцнити команду : [бесіда з кер. харк. футбол. клубу "Металіст" Г.В. Литовченком / записав Г. Костянтинов] // Слобід. край. – 2003. – 29 лип.

1088. **Маркевич, М.** "Головна біда нашого футболу останніх десятиліть у самоприниженні" : [інтерв'ю з тренером харк. футбол. команди "Металіст", наставником нац. збірної України з футболу М. Маркевичем / записав М. Несенюк] // День. – 2010. – 3 берез. – С. 18.

1089. **Маркевич, М.** "Українську збірну має готувати український тренер" : [інтерв'ю з голов. тренером. харк. футбол. команди "Металіст" М. Маркевичем / записав І. Фаріон] // Висок. Замок. – 2010. – 7 – 13 січ. – С. 10.

1090. **Маркевич, М.** "Харків отримав те, на що давно заслуговував" : [бесіда з футбол. тренером М. Маркевичем / записав П. Пилипчук] // Спорт. газ. – 2007. – 25 – 31 трав. – С. 5.

1091. **Маркевич, М.** "Не треба команду насилувати" : інтерв'ю з голов. тренером "Металіста" М. Маркевичем / записав І. Федик // Футбол. – 2010. – № 1 – 2. – С. 23 – 27 : фот.

1092. **Маркевич, М.Б.** "Така робота, що не знаєш, коли з неї вилетиш ..." : [бесіда з голов. тренером Харк. футбол. команди "Металіста" М.Б. Маркевичем / записав Р. Пєхлєцов] // Слобід. край. – 2007. – 15 груд. – С. 23.

1093. **Маркевич, М.** "Хочу робити ставку на українців" : [інтерв'ю з тренером харків. футбол. команди "Металіст" М. Маркевичем] / підгот. М. Герасименко // Демократ. Україна. – 2008. – 23 трав. – С. 29.

1094. **"Металіст"** (Харків), [заснований у груд. 1925 р., володар Кубка СРСР – 1988 р., рекордсмен за кількістю матчів у Вищій лізі СРСР та України, рекордсмен за кількістю голів у Вищій лізі СРСР та України] // № 651. – С. 41 – 50.

1095. [**"Металлист"** – обладатель Кубка СССР 1988 года : фото] // Футбол. – 2011. – № 80. – С. 22.

1096. **"Металлист"** 84 : [о харьк. футбол. командах "Металлист" и "Маяк" / авт.-сост. Ю.И. Грот]. – Харьков : Прапор, 1984. – 38 с. : ил.

1097. **Михайлов, М.** Устремління : [про дебютантів Вищої ліги – харк. футбол. команду "Металіст"] // Старт. – 1982. – № 2. – С. 11 – 12.

1098. **Перевозник, В.И.** Количественный и качественный анализ выполнения передач мяча в одно касание командой "Металлист" Харьков в играх кубка УЕФА // Физ. воспитание студентов. – 2009. – № 1. – С. 45 – 48. – Библиогр.: 10 назв.

1099. **Роміних, М.** Сезон на довгу згадку // Старт. – 1987. – № 1. – С. 2 – 3.

Містяться відомості про харківську команду "Металіст".

1100. **Финал** – как финал : напряженный, круто замешанный на борьбе : [о финале кубка СССР "Металлист" – "Торпедо" (Москва)] // Футбол – хоккей. – 1988. – № 23. – С. 6 – 7.

1101. **Франков, А.** Девич, сборная, "Металлист" // Футбол. – 2011. – № 13 . – С. 4.

1102. **Франков, А.** Мирон всемогущий : харьк. "Металлист" // Фокус. – 2009 . – № 10. – С. 56 – 57.

1103. **Франков, А.** Миф о "Металлисте" : [состав команды] // Футбол. – 2011. – № 60. – С. 15.

1104. **Шахов, А.** Не думал, что буду поддерживать "Металлист"! : [состав команды] // Футболист. – 2011. – № 4. – С. 6 – 7.

1105. **Шевченко, С.** Жаркая перестрелка в Харькове : [об игре ФК "Металлист"] // Футбол. – 2011. – № 57. – С. 18 – 19.

1106. **Шевченко, С.** "Металлист" – второй пока что … : [об играх футбол. команды] // Футбол. – 2011. – № 31. – С. 14.

1107. **Шевченко, С.** Пять слитков бронзового "металла" : [бронзовый призер – харьк. "Металлист"] // Футбол. – 2011. – № 41. – С. 12.

Див. також №№ 119, 131.

3.3.2.15 "Спартак" (Івано-Франківськ)

1108. **Агафонов, Г.** Вік зрілості : т-ву "Спартак" 30 років // Фізкультура і спорт. – 1965. – № 4. – С. 15.

1109. **Баженков, В.** "Спартак" – звучить гордо! : [бесіда з головою центр. ради ФСП "Спартак" В. Баженковим / записав А. Волошин] // Спорт. газ. – 2005. – 1 – 4 квіт. – С. 4.

1110. **Баженков, В.** Сімдесят років традицій : [про спорт. т-во "Спартак"] // Уряд . кур'єр . – 2005. – 6 квіт. – С. 13.

1111. **Богданович, В.** Стрибок на 19 сходинок : [про чемпіона України – футболістів івано-франків. "Спартака"] // Старт. – 1973. – № 1. – С. 20 – 21.

1112. **Гнатишин, М.** Сила колишнього "Спартака" була у місцевих футболістах : [бесіда з колиш. старш. тренером футбол. команди "Енергетик" (Бурштин) М. Гнатишиним / записав Б. Білецький // Галичина. – 2004. – 23 жовт. – С. 5.

1113. **Селюченко, О.** Гордість спартаківців : [до 25-річчя з дня заснування спорт. т-ва "Спартак"] // Фізкулькура і спорт. – 1960. – № 4. – С. 9.

3.3.2.16 "Таврія" (Сімферополь)

1114. **Асаулов, В.** Зліт "Таврії" : [про дебютанта Вищої ліги – футбол. команду "Таврія"] // Старт. – 1981. – № 2. – С. 19 – 20.

1115. **Богданович, В.** Два піки "Таврії" : [чемпіон України з футболу 1973 р. – сімфероп. команда "Таврія"] // Старт. – 1974. – № 1. – С. 12.

1116. **Гоменюк, В.** Голи, "штанги" та промахи українського Руні : [бесіда з футболістом сімфероп. "Таврії" В. Гоменюком / записав Є. Цимбалюк] // Вільне сл. – 2007. – 12 лип. – С. 11.

3.3.2.17 "Чорноморець" (Одеса)

1117. **Александров, М.** Особисто відповідальний : [про одес. футбол. команду "Чорноморець"] // Старт. – 1974. – № 2. – С. 15.

1118. **Альтман, С.И.** Инженер футбольных душ : [беседа с тренером футбол. команды "Черноморец" С.И. Альтманом / записал Д. Коротков] // Спорт сегодня. – 2005. – 3 апр. – С. 4 – 5.

1119. **Борщенко, Ю.М.** Як живеш, "Чорноморочко"? : [бесіда з президентом жіноч. футбол. клубу "Чорноморочка" Ю.М. Борщенком, Одеса / записав Є. Низов] // Одес. вісті. – 2008. – 16 жовт. – С. 14.

1120. **Галинский, Б.В.** Черноморцы : зап. о футболе / Б.В. Галинский. – Одесса : Маяк, 1969. – 175 с.

1121. **Гамула, І.** "Конкуренцію нам складуть "Чорноморець" та "Олександрія" : [бесіда з тренером ужгород. футбол. команди "Закарпаття" І. Гамулою / записав Р. Сенишин] // Новини Закарпаття. – 2011. – 29 січ. – С. 22.

1122. **Григорчук, Р.** "Мета номер один – повернутися до Прем'єр-ліги" : [інтерв'ю з голов. тренером Одес. футбол. клубу "Чорноморець" Р. Григорчуком] // Одес. вісті. – 2010. – 23 листоп. – С. 8.

1123. **Дегтярьов, О.** "У 1974 році «Чорноморець» міг виграти «срібло», але й бронзові медалі були величезним успіхом" : [інтерв'ю з віце-президентом Федер. футболу Одеси О. Дегтярьов / записав Є. Низов] // Одес. вісті. – 2008. – 28 лют. – С. 14.

1124. **Марус, О.** "«Чорноморець» посідає активну позицію у розробці регламенту Прем'єр-ліги" : [інтерв'ю з в. о. президента одес. футбол. клубу "Черноморець" О. Марусом / записав Є. Низов] // Одес. вісті. – 2007. – 29 листоп. – С. 14.

1125. **Михайлов, М.** "Ескадру" очолив "Чорноморець" : [успіхи та завдання футбол. команди] // Старт. – 1973. – № 12. – С. 4 – 6.

1126. **Михайлов, М.** Чорноморці : [про футболістів одес. "Чорноморця"] // Фізкультура і спорт. – 1961. – № 10. – С. 10 – 12.

1127. **Низов, Є.** Сезон провалено, почекаємо наступного : [підсумки виступів одес. "Чорноморця" на 17-му чемпіонаті України з футболу серед команд Вищої ліги] // Одес. вісті. – 2008. – 29 трав. – С. 14.

1128. **Низов, Є.** Чорноморець – СКА, як це було : [з історії одес. футболу] // Одес. вісті. – 2003. – 31 лип.

1129. **Низов, Є.** "Чорноморець" – гроза авторитетів // Одес. вісті. – 2008. – 24 січ. – С. 13.

1130. **Низов, Є.** "Чорноморець" – у чвертьфіналі! // Одес. вісті. – 2007. – 3 листоп. – С. 23.

1131. **Романенко, А.** Переможний рейс "Чорноморця" : [про одес. футбол. команду] // Старт. – 1987. – № 12. – С. 18 – 19.

1132. **Поркуян, В.** "Із приходом [Віталія] Шевченка «Чорноморець» заграв в атакуючий футбол" : [бесіда з колиш. тренером одес.

футбол. команди "Чорноморець" В. Поркуяном / записав Є. Низов] // Одес. вісті. – 2008. – 10 січ. – С. 14.

1133. **Руденко, В.** "Чорноморцеві" бракує тандему форвардів Косирін – Балабанов" : [бесіда з голкіпером одес. футбол. команди "Чорноморець" В. Руденком / записав Є. Низов] // Одес. вісті. – 2008. – 8 трав. – С. 13.

1134. **Чилібі, П.** "Бажаю «Чорноморцеві» потрапити до четвірки найкращих!" : [інтерв'ю з голов. тренером одес. команди ветеранів "Ришельє" П. Чилібі / записав Є. Низов // Одес. вісті. – 2008. – 9 жовт. – С. 15.

1135. **"Чорноморець"** (Одеса), [заснований 26 берез. 1936 р., у 1992, 1994 – володар кубка України] // № 651. – С. 21 – 32.

1136. **Шмигельський, Б.** На мить раніше : [про матчі футбол. команд одес. "Чорноморець" і луган. "Трудові резерви"] // Фізкультура і спорт. – 1963. – № 4. – С. 10.

3.3.2.18 "Шахтар" (Донецьк)

1137. **Агахова, Д.** Семнадцатое чудо света : [беседа с нигерийс. легионером укр. футбол. команды "Шахтер" Д. Агахова / записал В. Игнатов] // Спорт сегодня. – 2005. – 28 февр. – 4 марта. – С. 8 – 9.

1138. **Антонюк, В.** Виступає "Шахтар" // Зміна. – 1956. – № 4. – С. 18 – 19.

1139. **Ахметов, Р.** Покупка и продажа – это не одно и то же : [інтервью на ТРК "Украина" с президентом ФК "Шахтер" Р. Ахметовым // Жизнь. – 2007. – 20 дек.

1140. **Ахметов, Р.** "Футбол нужно любить больше, чем деньги" : [беседа с президентом ФК "Шахтер" Р. Ахметовым] // Правда Украины. – 2005. – 2 – 8 июня. – С. 28.

1141. **Бабешко, А.А.** Донецкий футбол, XX век : история, статистика, фотографии / А.А. Бабешко, М.Ю. Левицкий. – Донецк : ИКФ "Сталкер", 1998. – 463 с., [24] л. ил. : табл.. – Библиогр.: с. 459 – 462.

1142. **Базилевич, О.** Повернення "Шахтаря" : [бесіда зі старш. тренером футбол. команди "Шахтар" О. Базилевичем: з прим. ред.] // Старт. – 1973. – № 1. – С. 12 – 13.

1143. **Браницький, В.** Щасливий "квиток" для "Шахтаря" : [про суперкубк. фінал з футболу у Полтаві] // Голос України. – 2008. – 17 лип. – С. 16.

1144. **Брусилов, Б.** Вперше перші : [перемога футболістів донец. команди "Шахтар"] // Старт. – 1968. – № 1. – С. 6.

1144а. **Брусилов, Б.** Кубок у шахтарській касці : [про володаря Кубка СРСР з футболу 1980 р. команду "Шахтар" (Донецьк)] // Старт. – 1980. – № 10. – С. 12 – 14.

1145. **Брусилов, Б.** Шахтарський характер : [про футбол. команду "Шахтар"] // Старт. – 1979. – № 7. – С. 10 – 12.

1146. **Бурлаков, А.** "Шахтер" и в Киеве призвал бороться с сиротством : [благотвор. акція ФК "Шахтер"] // Футбол. – 2011. – № 22. – С. 10.

1147. **Бурлаков, А.** Нам 75, нам 75, и чемпионы мы опять! : [ФК "Шахтер"] // Футбол. – 2011. – № 41. – С. 10 – 11.

1148. **Бурлаков, А.** "Шахтер" : 75-летие длиною в год // Футбол. – 2011. – № 17. – С. 19.

1149. **Бутко, Б.** Футболіст "Шахтаря" прописався у "Волині" : [бесіда з футболістом Б. Бутком / записав Р. Флішаровський] // Волинь-нова. – 2010. – 23 груд. – С. 7.

1150. **Гапоненко, А.** "Шахтер" : грандиозное шоу на 75-летие // Футбол. – 2011. – № 31. – С. 33.

1151. **Глумин, П.** Донецкий марш : донец. "Шахтер" – финалист Кубка УЕФА 2008 – 2009 // Корреспондент. – 2009. – № 17. – С. 38 – 41.

1152. **Головко, О.** Команда, умеющая побеждать : донец. "Шахтер" // Мэр СНГ. – 2003. – № 1. – С. 110 – 113.

1153. **Єсенін, К.** 165 у футболках "Шахтаря" : [футбол. команда Донбасу] // Старт. – 1966. – № 5. – С. 15.

1154. **Кириченко, Ю.** Донецький латераль : [про донец. футбол. клуб "Шахтер"] // Спорт. газ. – 2007. – 30 жовт. – 1 листоп. – С. 8.

1155. **Кубкові** сподобався Донбас : [про успіхи футбол. команди "Шахтар"] // Дніпро. – № 10. – С. 135 – 138. – Підпис : Оглядач.

1156. **Кузьменко, В.** Юбилейный сезон "Шахтера" : [к 40-летию клуба] // Донбас. – 1976. – № 3. – С. 124 – 127.

1157. **Луческу, М.** "Головне – менталітет …" : [про укр. футбол. команду "Шахтар" : бесіда з новим тренером команди М. Луческу / записав В. Браницький] // Голос України. – 2004. – 24 черв. – С. 24.

1158. **Луческу, М.** "Наша мета – перемога у всіх турнірах" : [бесіда з голов. тренером донец. футбол. команди "Шахтар" М. Луческу / записав М. Герасименко // Демократ. Україна. – 2007. – 13 січ. – С. 11.

1159. **Луческу, М.** Міжсезоння фаворитів : [розмова з голов. тренером команди "Шахтар" М. Луческу] / підгот. А. Шульга // Демократ. Україна. – 2010. – 15 січ. – С. 23.

1160. **Луческу, М.** "Сегодня мы проиграли чемпионат" : [беседа с гл. тренером футбол. клуба "Шахтер" М. Луческу] // Жизнь. – 2007. – 8 мая.

1161. **Луческу, М.** "Шахтер" весь в сборе. Пока в Донецке : [беседа с гл. тренером футбол. команды М. Луческу] // Жизнь. – 2007. – 12 янв. – С. 15.

1162. **Мартиненко, О.** Ця казкова українська євровесна : [про перемогу донец. футбол. клубу "Шахтар" в Кубку УЄФА] // Дзеркало тижня. – 2009. – 23 – 29 трав. – С. 1, 4.

1163. **Мирча** неизвестный : [о гл. тренере донец. футбол. клуба "Шахтер" М. Луческу] // Голос Донбасса. – 2010. – 9 дек. – С. 14.

1164. **Михайлов, М.** Золоте срібло "Шахтаря" : [про сріб. призера чемпіонату СРСР з футболу 1975 р. / з прим. ред.] // Старт. – 1976. – № 1. – С. 6 – 8.

1165. **Михайлов, М.** Кубок залишається в Донецьку : [про колектив команди "Шахтар"] // Фізкультура і спорт. – 1962. – № 9. – С. 16 – 18.

1166. **Мірча Луческу** тренуватиме [донецький футбольний клуб] "Шахтар" // Уряд. кур'єр. – 2004. – 19 трав. – С. 16.

1167. **Мішин, М.** Кубок знову на Україні : [про донец. команду "Шахтар", володаря Кубка СРСР з футболу 1961 р.] // Фізкультура і спорт. – 1961. – № 11. – С. 16 – 17.

1168. **Надійний** резерв : [про переможців Всесоюз. чемпіонату юніорів-футболістів донец. "Шахтаря" і київ. "Динамо"] // Старт. – 1968. – № 11. – С. 23.

1169. **Ніколаєв, К.** Перший і останній : [щодо остан. в історії Кубка УЄФА фінал. матчу між бремен. "Вердером" і донец. "Шахтарем"] // Нар. армія – 2009. – 23 трав. – С. 7.

1170. **Ошенков, О.А.** Кубок в Донбассе : [рассказ ст. тренера футбол. команды "Шахтер" О. Ошенкова / лит. запись Л. Санина] // Донбасс. – 1961. – № 6. – С. 146 – 151.

1171. **Палкин, С.** "Говорят, будем орать после игры!" : [интервью с ген. директором ФК "Шахтер" С. Палкиным / записал Н. Савченко] Футбол. – 2011. – № 68. – С. 11.

1172. **Палкин С.** Мозговая атака "Шахтера" : интервью ген. директора донец. "Шахтера" С. Палкина // Футбол-стайл. – 2011. – № 5. – С. 18 – 24.

1173. **П'ятов, А.** Найкращий футболіст не забив жодного гола : [бесіда з воротарем донец. футбол. команди "Шахтар" А. П'ятовим / записав П. Пас] // Волинь-нова. – 2011. – 4 січ. – С. 12.

1174. **Рекунов, В.** Весенняя модель [футбольной команды] "Шахтер" // 2000. – 2006. – 15 – 21 дек. – С. Д 4.

1175. **Савченко, Н.** История весом в 3,8 кг : [презентация кн. "Официальная история 1936 – 2011", посвящ. 70-летию команды "Шахтер"] // Футбол. – 2011. – № 60. – С. 27.

1176. **Савченко, Н.** 75 лет "Шахтеру" : 8000 метров и трансляция в Киеве // Футбол. – 2011. – № 34. – С. 25.

1177. **Сальков, В.** Юрій Ананченко : [футболіст донец. команди "Шахтар"] // Фізкультура і спорт. – 1962. – № 1. – С. 7.

1178. **Самойлов, Х.** За справедливу гру : [про нагородження футбол. команди "Шахтар" (Сталіно) призом газети "Советский спорт"] // Фізкультура і спорт. – 1959. – № 3. – С. 4 – 5.

1179. **Соломко, И.** Ринат и его команда: донец. "Шахтер" // Корреспондент. – 2011. – № 11. – С. 18 – 22.

1180. **Соломко, И.** Шок и трепет Донецка : юбилей футбол. клуба "Шахтер" // Корреспондент. – 2011. – № 19. – С. 20 – 24.

1181. **Тесло, І.** Бразильська пісня для "музикантів" : [щодо перемоги донец. футбол. клубу "Шахтар" у фіналі Кубка УЄФА : за матеріалами бесіди з голов. тренером клубу М. Луческу] // Слобід. край. – 2009. – 23 трав. – С. 19.

1182. **Тимощук, А.** "Все ниспослано нам свыше" : [беседа с капитаном футбол. команды "Шахтер" (Донецк) А. Тимощуком / записал В. Маевский] // Правда Украины. – 2003. – 11 – 17 дек. – С. 29.

1183. **У "Шахтаря"** – румунський наставник : [за матеріалами бесіди з президентом донец. футбол. клубу Р. Ахметовим та новим тренером команди М. Луческу] // Уряд. кур'єр. – 2004. – 20 трав. – С. 21.

1184. **Франков, А.** Еще один неплохой соперник для "Шахтера" [ФК "Интер"] // Футбол. – 2011. – № 22. – С. 3.

1185. **Франков, А.** Сердце бьется на три четверти : ["Шахтеру" – 75 лет] // Футбол. – 2011. – № 39. – С. 18 – 21.

1186. **Харсель, Р.** "Шахтер" переступает предел : [об успехах донец. футболистов] // Донбасс. – 1962. – № 6. – С. 151 – 154.

1187. **Чанов, В.** Арифметика гри : 15 – 0 : [про перемож. матчі футболістів донец. "Шахтаря" у Польщі] // Старт. – 1978. – № 7. – С. 10 – 11.

1188. **Чередник, А.** "Чемпион из футбольной разведки" : [беседа с селекционером донец. "Шахтера" А. Чередником] // 2000. – 2004. – 5 – 11 нояб. – С. 2.

1189. **Черкаський, О.** П’ята кубкова вершина : [про перемогу футболістів київ. "Динамо" над донец. "Шахтарем"] // Старт. – 1978. – № 9. – С. 16 – 17.

1190. **Шахов, А.** Назад, во вторник : [матч за суперкубок : об игре ФК "Шахтер"] // Футбол. – 2011. – № 55. – С. 8 – 9.

1191. **"Шахтер"** выиграл кубок Украины / подгот. Д. Полетаев // Вісті Придніпров’я. – 2008. – 15 трав. – С. 22.

1192. **"Шахтар"** (Донецк), [заснований 24 трав. 1936 р., неодноразовий володар Кубка СРСР, володар Кубка сезону, чемпіон України, володар Кубка України, володар Кубка УЄФА] // № 651. – С. 13 – 20.

1193. **"Шахтар"** – абсолютний чемпіон / підгот. А. Шульга // Демократ. Україна. – 2008. – 18 лип. – С. 30.

1194. **"Шахтар"** послідовно за компасом, та чи він справний? / підгот. О. Даценко // Спорт. газ. – 2007. – 23 – 25 січ. – С. 4 – 5.

1195. **"Шахтар"** (Сталіно) : [короткі довідк. матеріали про учасн. розіграшу першості СРСР з футболу 1949 р.]. – К. : Рад. Україна, 1949. – 31 с. : з портр.

1196. **"Шахтер"** открыл школу [для начинающих футболистов] // Футбол. – 2011. – № 49. – С. 21.

1197. "**Шахтер**" – 1980 : справ. футбол. игр. / сост. М.Ю. Левицкий. – Донецк : Донбасс, 1980. – 47 с.

1198. "**Шахтер**" – 1981 : справочник / Федерация футбола Донец. обл. Федерация спорт. журналистов / [сост. Е.Н. Орлов]. – Донецк : Донбасс, 1981. – 43 с. : портр.

1199. "**Шахтер**" – 1982 : справочник / Федерация футбола Донец. обл. Федерация спорт. журналистов ; [сост. М.Ю. Левицкий]. – Донецк : Донбасс, 1982. – 47 с. : ил.

1200. "**Шахтер**" – 1983 : справочник / Федерация футбола Донец. обл., Федерация спорт. журналистов; [сост. М.Ю. Левицкий]. – Донецк : Донбасс, 1983. – 44 с.

1201. "**Шахтер**" – 1984 : справочник / [сост. М.Ю. Левицкий]. – Донецк : Донбасс, 1984. – 64 с.

1202. "**Шахтер**" – 1985 : справочник / сост. М.Ю. Левицкий. – Донецк : Рад. Донеччина, 1985. – 80 с.

1203. **Шварц, Ю.** "Шахтер" : первенство СССР по футболу, 1955 г. / сост. : Ю. Шварц, Р. Харяль. – Сталино : Обл. изд-во, 1955. – 64 с.

1204. **Шустер, Б.** Футбол по-європейськи : [бесіда з тренером донец. ФК "Шахтар" Б. Шустером / записав А. Шульга] // Демократ. Україна. – 2004. – 20 січ. – С. 11.

1205. **Шустер, Б.** Часу на адаптацію мені не потрібно : [бесіда з голов. тренером "Шахтаря" Б. Шустером // Молодь України. – 2003. – 4 лип. – С. 6.

1206. **Яслик, И.** "Шахтар" как регулятор : [об игре команды] // Футбол. – 2011. – № 32. – С. 10 – 11.

3.3.2.19 Інші клуби

1207. **Гапоненко, А.** На старте Премьер-лиги : [о составе ФК "Шахтер", "Динамо", "Металлист", "Днепр", "Карпаты", "Ворскла", "Таврия", "Металлург", "Арсенал", "Оболонь", "Заря", "Кривбасс", "Александрия", "Черноморец" на кануне чемпионата Украины] // Футбол. – 2011. – № 54. – С. 13 – 17.

* * *

1208. **Головнич, С.С.** Свалявський **"Авангард"** "засидівся" в чемпіонах? : [бесіда з начальником одноймен. футбол. команди С.С. Головничем / записав Р. Буняк] // Новини Закарпаття. – 2006. – 16 груд. – С. 22.

1209. **Ковбасенко, Л.** Висока швидкість "**Автомобіліста**" [житомир. футбол. команда – чемпіон України з футболу] // Старт. – 1968. – № 1. – С. 18.

1210. **Іванов, Р.** "**Арсенал**" – ні кроку назад : [харк. футбол. команда першої ліги] // Слобід. край. – 2003. – 9 січ.

1211. **Емельяненко, Е.** О спасении утопающих : харьк. "**Арсеналу**" 10 лет / Е. Емельяненко, А. Сайко // Футбол-стайл. – 2011. – № 4. – С. 44 – 47.

1212. **Столбецов, О.** "**Арсеналу**" предстоит создать боеспособный коллектив : [футбол. команда "Арсенал", з 2005 – "Харьков"] // Веч. Харьков. – 2005. – 30 июня.

1213. **Футбольний** клуб "**Арсенал** – Київ" // № 1006. – С. 206 – 211.

1214. **Бабій, В.** Від "Сокола" до "**Бистриці**" : [присвяч. 75-річчю богородчан. футболу] / В. Бабій. – Івано-Франківськ : ВПП "Тіповіт", 2003. – 28 с. : ілюстр. – (серія "Футбол +").

1215. **Ковалевич, І.** Досягти успіху можна і з власними кадрами : [про бориспіл. проф. футбол. клуб "Борисфен" : бесіда з президентом клубу І. Ковалевичем / записали Ю. Бобруєнко, І. Корольов] // Україна молода. – 2003. – 18 лип. – С. 15.

1216. Футбольний клуб "**Борисфен**" // № 1006. – С. 213 – 216.

1217. **У керма** [чернівецької футбольної команди] "**Буковини**" нове керівництво / підгот. В. Коржевський // Свобода слова. – 2009. – 25 черв. – С. 15.

1218. **Конкевич, Ю.** Столяр хочет выточить новую "**Волынь**" : [о президенте ФК "Волынь" В. Столяре] // Футбол. – 2011. – № 60. – С. 24.

1219. **Бабарика, С.** Знаки : [полтав. команда "**Ворскла**"] // Футбол. – 2011. – № 67. – С. 10 – 11.

1220. **Шахов, А.** Ах, как жаль! : [впервые на глав. футбол. стадионе Дании играют укр. клуб : «**Ворскла**» – ФК «Копенгаген»] // Футбол. – 2011. – № 75. – С. 13 – 15.

1221. **Пожечевский, В.** "Я щасливий, що багато зробив і для спорту, і для людей" : [інтерв'ю з голов. тренером полтав. футбол. команди "**Ворскла**" В. Пожечевським / записав А. Васевич] // Зоря Полтавщини. – 2007. – 6 листоп.

1222. **Полтавські** "Робін Гуди" : [про футбол. матч між полтав. командою "**Ворскла**" та криворіз. командою "Кривбас", Полтава] // Село полтав. – 2009. – 25 верес. – С. 13.

1223. **Франков, А.** Убойная неделя Павлова [тренера команды "**Ворскла**"] Футбол. – 2011. – № 57. – С. 22 – 23.

1224. **Авачинский, Г.** В Крыму появился еще один перспективный клуб – "**Гвардеец**" : [по материалам беседы с депутатом Симфероп. райсовета И. Чичкиным, тренером красноперекоп. футбол. команды "**Химик**" С. Шевченко] // Крым. изв. – 2010. – 3 дек. – С. 4.

1225. **Анушкевичус, В.** Литовець [Віктор] Анушкевичус і прикарпатський футбол : [бесіда зі спонсором футбол. команди "**Дністер-Рітас**" В. Анушкевичусом / записав Б. Білецький] // Галичина. – 203. – 17 квіт. – С. 11.

1226. **Усатюк, Ю.И.** Fortes Fortuna Adiuvat : [история футбол. клуба "**Днестр**"] / Ю.И. Усатюк. – Одесса : ВМВ, 2009. – 268, [1] с.: [16] л. ил.

1227. **Павлішак, С.** Футбол у Берестянах : [про берест. футбол. команду "**Едельвейс**"]. / С. Павлішак. – Дрогобич : Вимір, 2001. – 93 с.

1228. **Тюрін, А.** Матч тривалістю 100 років! : [щодо святкування 100-річчя футбол. команди "**Зебра**" на Миколаївщині] // Рідне Прибужжя. – 2008. – 21 жовт.

1229. **Жабченко, І.** Нам потрібні повні трибуни : [інтерв'ю з голов. тренером футбол. команди "**Зірка**" І. Жабченком / записав С. Полулях] // Кіровоград. правда. – 2009. – 21 лип. – С. 8.

1230. **Лубоцький, Ю.** Золота бучацька осінь : [про бучац. футбол. команду, фіналіста розіграшу "**Золотий колос**", чемпіона країни, Терноп. обл.] // Старт. – 1969. – № 12. – С. 12 – 13.

1231. **Михайлов, М.** "**Іван**" готується до вирішальних ігор Єврокубка : [відповіді президента футбол. клубу "Іван" М. Михайлова на запитання журналістів під час прес.-конф. керівництва клубу / підгот. А. Вакуленко // Одес. вісті. – 2007. – 14 черв. – С. 14.

1232. **Близнюк, И.** Илье Близнюку некогда рыбачить : [беседа с тренером мариупол. футбол. команды "**Ильичевец**" И. Близнюком / записал А. Бутс] // Магистраль. – 2008. – 8 – 14 берез. – С. 22.

1233. **ВАТ** "Київгаз" // № 1006. – С. 212.

1234. **Буняк, Р.** У кожного правда, проте вона не влаштовує жодну зі сторін … : [про футбол. клуб "**Колодне**"] // Новини Закарпаття. – 2009. – 18 лип. – С. 22.

1235. **Опанащук, І.** Спортивному товариству "**Колос**" – 60 // Житомирщина. – 2010. – 21 серп. – С. 9.

1236. **Расторгуєв, В.В.** Футбольні фронти відкрито! : [бесіда із зав. від. футболу Всеукр. фізкульт.-спорт. т-ва "**Колос**" В.В. Расторгуєвим / записав О. Даценко] // Спорт. газ. – 2007. – 8 – 11 черв. – С. 6.

1237. **Азаркін, С.** Повернення "**Кривбасу**" : [про успіхи проведення Олімпіад] // Старт. – 1977. – № 2. – С. 22 – 24. – (Нотатки міжнародного оглядача).

1238. **Алакін, Є.** "**Кривбас**" – на п'єдесталі : [про футбол. команду, чемпіона УРСР 1981 р.] // Старт. – 1981. – № 12. – С. 19 – 20.

1239. "**Локомотив**" против чемпиона : [чемпионат по футзалу между командами "Локомотив" и "Энергия"] // Харьк. изв. – 2007. – 4 дек. – С. 15.

1240. **Кабанов, Т.** "Максимум зусиль – і ФК "**Львів**" у Прем'єр лізі" : [бесіда з футболістом Т. Кабановим / розмовляв Б. Пастернак] // Висок. Замок. – 2009. – С. 7.

1241. **Шевченко, С.** Дальше без "**Львова**" : [матер. состояние львов. клуба] // Футболист. – 2011. – № 75. – С. 27.

1242. **Журавко, В.** "**Маяк**" наших воспоминаний : [беседа с бывшим тренером Николаев. футбол. команды "Маяк" В. Журавко / записал А. Двойнисюк] // Юж. правда. – 2010. – 25 сент.

1243. **Лутков, О.** "Незабаром наша команда стане грозою авторитетів" : [бесіда з голов. тренером запоріз. футбол. команди "**Металург**" О. Лутковим / записав М. Авраменко] // Уряд. кур'єр. – 2010. – 22 верес. – С. 20.

1244. **ФК [футбольний** клуб з Тернополя] "**Нива**" – у Першій лізі / підгот. О. Ковальський // Нова Ера. – 2009. – 17 – 23 черв. – С. 10.

1245. **Федорчук, О.** "**Ниві**" до снаги посісти місце в десятці : [інтерв'ю з голов. тренером Вінниц. футбол. команди "Нива" О. Федорчуком / записав В. Мельник] // Вінниччина. – 2010. – 14 лип. – С. 14.

1246. **Федорчук, О.** Сезон на чотири з плюсом : [бесіда з голов. тренером Вінниц. футбол. клубу "**Нива**" О. Федорчуком / записав В. Мельник] // Вінниччина. – 2010. – 17 листоп. – С. 14.

1247. **Шулятицький, А.** Шукаємо таланти. Футбольні : [бесіда з президентом Івано-Франків. дит.-юнац. футбол. клубу "**Ніка**" А. Шулятицьким / розмову вів Б. Білецький] // Галичина. – 2009. – 12 – 18 лют. – С. 15.

1248. **Слободян, П.** Придбання іноземних гравців мусить бути розумним : [бесіда з наставником футбол. клубу "**Оболонь**" (Київ) П. Слободяном / записав О. Наказненко] // Укр. газ. – 2003. – 30 січ. – 5 лют. – С. 11.

1249. Футбольний клуб "**Оболонь**" // № 1006. – С. 217 – 219.

1250. **Аноко, Т.М.** Від "Поліграф-техніки" до ПФК "**Олександрія**" / Т.М. Аноко, В.І. Колєсніков. – К. : Фенікс, 2010. – 272 с. :

Книга присвячена 20-річчю футбольного клубу, якій пройшов шлях від аматорської заводської команди до вершин Вищої ліги.

1251. **Казыдуб, В.В.** Футбольные звезды "**Полесья**" : из истории житомир. команды мастеров / В.В. Казыдуб. – Житомир : Полісся, 2009. – 263 с., [4] л. ил. : ил., табл., портр.

1252. **Янковий, В.** З футбольного літопису **«Київської політехніки»** : [про історію футбол. команди "**Політехніки**" Київ. політехн. ін-ту] // Дзеркало тижня. – 2009. – 31 жовт. – 5 листоп. – С. 16.

1253. **Залудяк, М.І.** Знайомтесь : футбольний клуб "**Полтава**" : [бесіда з почес. головою Федер. футболу Полтав. обл. М.І. Залудяком / записала Г. Яловегіна] // Зоря Полтавщини. – 2007. – 25 лип.

1254. **Пташник, С.** У таких жебрацьких умовах ми зробили все, що могли : [інтерв'ю з голов. тренером івано-франків. футбол. клубу "Прикарпаття" С. Пташником / записав Б. Білецький] // Галичина. – 2010. – 10 лип. – С. 7.

1255. **Ревуцький, А.** Останні півтора місяця варті кількох років : [інтерв'ю з президентом івано-франків. футбол. клубу "Прикарпаття" А. Ревуцьким / записав Б. Білецький] // Галичина. – 2010. – 19 серп. – С. 14.

1256. **Форкавець, В.В.** Місцева влада поставила хрест на СК "**Русь**" : [бесіда з голов. тренером хуст. футболістів В.В. Форкавцем / розмову вів О. Терен] // Новини Закарпаття. – 2008. – 14 черв. – С. 21.

1257. **Асаулов, В.** Повернення : [про чемпіона України 1977 р. – футбол. команду **СКА** (Одеса)] // Старт. – 1978. – № 2. – С. 16 – 17.

1258. **Плотниченко, Г.В.** Время, футбол и мы : [о футбол. клубе "**Славхлеб**" г. Славянска. – Славянск : [б. и.]; Донецк : Кальмиус, 2007. – 223 с. ил.

1259. **Пекар, С.** Гордий політ "**Сокола**" : [про футболістів львів. т-ва "Сокіл"] // Старт. – 1967. – № 12. – С. 20 – 21.

1260. **Олаг, К.** Ужгородский "**Спартак**" : (футбол) / К. Олаг, Д. Товт. – Ужгород, 1955. – 52 с.

1261. **Коньков, А.** "Шевченко дебютував у збірній, коли я був головним тренером : [інтерв'ю із спорт. директором алчев. футбол. клубу "**Сталь**" Луган. обл. А. Коньковим / записав Ю. Трохимчук] // Уряд. кур'єр. – 2010. – 13 листоп. – С. 12.

1262. **Гулько, М.** Луганський натиск : [про чемпіона України 1962 р. – футбол. команду "**Трудові резерви**"] // Фізкультура і спорт. – 1963. – № 2. – С. 6 – 7.

1263. **Даценко, О.** "Звужений" фініш [футбольного клубу] "**Узина**" : [про білоцерків. район. чемпіонат з футзалу : за матеріалами бесіди з кер. делегації О. Ю. Похмурком] // Спорт. газ. – 2007. – 16 – 19 берез. – С. 6.

1264. **Андрієнко, І.** Уроки "**Факела**" : [про київ. команду – переможницю змагання з футболу на призи клубу "Шкір. м'яч"] // Старт. – 1986. – № 11. – С. 22.

1265. **Соболь, В.** Володар Кубка області – ФК [футбольний клуб] "**Хіммаш**" (Коростень) : [за матеріалами бесіди з головою обл. Федер. футболу О. Чернявським] // Житомирщина. – 2010. – 3 черв. – С. 2.

3.3.3 Футбольні змагання

3.3.3.1 Загальні питання

1266. **Антонюк, В.П.** Фінали – тільки вершина айсберга : [про турніри на призи "Шкір. м'яча" : бесіда з віце-президентом Асоц. аматор. футболу України В.П. Антонюком / записала І. Холод] // Уряд. кур'єр. – 2003. – 20 верес. – С. 16.

1267. **Борисов, Г.** Футбольна битва. Європа – Південна Америка // Фізкультура і спорт. – 1960. – № 4. – С. 22 – 23.

1268. **Верхолашин, В.К.** Динамовцы / В.К. Верхолашин. – М. : Физкультура и спорт, 1960. – 239 с.

Відомості про зустрічі московської футбольної команди "Динамо" з україн-ськими командами Києва, Харкова, Одеси в іграх на першість СРСР з футболу 1936 – 1959 рр.

1270. **Вихров, К.Л.** Змагання з футболу / К.Л. Вихров. – К. : Здоров'я, 1981. – 112 с.

У книзі відображені питання організації і проведення змагань.

1271. **Всесоюзные** соревнования по футболу на приз клуба "Кожаный мяч", Харьков, 1966 : памятка участника. – Харьков, 1966. – 14 с.

1272. **Гаджиев, Г.М.** Структура соревновательной деятельности как основа комплексного контроля и планирования подготовки футболистов высокой квалификации : автореф. дис. … канд. пед. наук / Г.М. Гаджиев. – М., 1984. – 24 с.

1273. **Журид, С.Н.** Исследование соревновательной деятельности футболистов высокой квалификации // I Всеукраинская научно-практическая конференция "Актуальные вопросы подготовки футболистов" – Киев, 2000. – С. 15 – 20.

1274. **Журид, С.Н.** Сравнительный анализ соревновательной деятельности квалифицированных игроков различного амплуа в женском и мужском футболе / С.Н. Журид, Е.Ю. Насонкина // Физ. воспитание студентов. – 2010. – № 2. – С. 81 – 84. – Библиогр.: 12 назв. – Аннот.: рус., укр., англ.

1275. **Карман, Ю.** Смерть в 36-м секторе : история футбол. чемпионатов // Команда плюс. – 2006. – № 9. – С. 66 – 70.

1276. **Кубок** СССР по футболу, 1951 : [сб. материалов]. – М. : Физкультура и спорт, 1951. – 48 с.

1277. **Лисенчук, Г.** Отбор и прогнозирование достижений как інструмент управления соревновательной деятельностью в футболе / Г. Лисенчук, В. Догадайло, В. Колотов // Наука в олимп. спорте. – 1997. – № 1. – С. 57 – 63.

1278. **Материалы** о проведении областных соревнований по футболу в 1962 году / Обл. совет Союза спорт. о-в и орг. – Сумы, 1962. – 19 с.

1279. **Міронов, І.В.** Першість СРСР з футболу // Спорт. – 1938. – № 7, лип. – С. 14 – 16.

1280. **Организационно-методические** указания по проведению массовых соревнований по футболу на 1973 – 1975 гг. : положение о всесоюзных массовых соревнованиях по футболу на 1973 – 1975 гг. – М., 1973. – 63 с.

1281. **Організація** та проведення змагань з футболу : метод. рек. / [уклад. М.М. Осадець] ; Чернів. нац. ун-т. – Чернівці : Рута, 2005. – 18 с. – Бібліогр. : С. 18 (7 назв.).

1282. **Пузач, А.К.** Фінал на довгий спомин : [ігри Кубка кубків з футболу] // Старт. – 1986. – № 6. – С. 16 – 17, 21.

1283. **50 чемпионатов** СССР по футболу : справочник / [авт. текста А. Горбунов, Ю. Лукашин]. – М. : Сов. спорт, 1988. – 190 с.

1284. **Романенко, С.Д.** Футбол. / С.Д. Романенко. – К. : Молодь, 1956. – 30 с. : ілюстр. – (Спартакиада народов СССР, 1956). – (Бібліотечка фізкультурника).

1285. **Романенко, С.Д.** Футбол : II спартакіада УРСР, 1959 / С.Д. Романенко. – К. : Молодь, 1959. – 28 с.

1286. **Сенченко, О.** Маркетинг змагань з футболу // Теорія і методика фіз. виховання і спорту. – 2001. – № 2/3. – С. 98 – 100. – Рез. : рос., англ. – Бібліогр. : 8 назв. – Назва журн. парал. : англ.

1287. **Слободянюк, М.М.** Використання активного відпочинку для студентів-футболістів у змагальний період // Вісн. нац. авіац. ун-ту. Педагогіка. Психологія. – 2009. – № 2. – С. 89 – 91.

1288.* **Спортивный** ежегодник – 1950 : соревнования, победители, результаты, рекорды. – М. : Физкультура и спорт, 1952.

1289. **Топорнін, Б.** Культурі [футбольних] змагань – увагу! // Старт. – 1969. – № 4. – С. 14 – 15.

1290. **Филатов, Л.** Сборная лучших матчей : история футбол. матчей // Спорт. жизнь России. – 2007. – № 12. – С. 39 – 41; 2008. – № 1. – С. 39 – 41.

1291. **Футбол.** Первенство СССР, 1956 г. / сост. Р. Харсель. – Сталино : Обл. изд-во, 1956. – 46 с. : со схем.

1292. **Футбол** : правила соревнований. – М. : Физкультура и спорт, 1987. – 41 с.

1293. **Футбол** : правила змагань : [затв. ком. по фізкультурі і спорту при Раді Міністрів СРСР 15.04 1969 р.]. – К. : Здоров'я, 1973. – 54 с.

1294. **Футбол** : правила змагань : [затв. ком. по фізкультурі і спорту при Раді Міністрів СРСР 17.02.1959 р.]. – К. : Здоров'я, 1965. – 40 с.

1295. **Футбол** : Правила змагань : [затв. ком. по фізкультурі і спорту при Раді Міністрів СРСР 25.03 1955 р.]. – К. : Молодь, 1957. – 24 с.

1296. **Футбол** : правила змагань, затверджені від. Всеукр. спорт.-тех. ком. – Х. : ВФК, 1930. – 20 с.

1297. **Харсель, Г.** Футбольный сезон 1957 года. – Сталино : Обл. изд-во, 1957. – 64 с. : ил.

1298. **Харьковский** "Турнир 1000 команд" добавил Украине 5-ю звезду : [УЕФА присудил Украине 5-звезд. статус в рамках Хартии массового футбола] // Время. – 2008. – 2 февр.

1299. **Юрченко, М.** Свято краси і сили : [до закінч. Спартакіади УРСР] // Соціаліст. культура. – 1956. – № 8. – С. 16 – 18.

3.3.3.2 Чемпіонати України

1300. **Бахін, С.** Фінал кубка України [з футболу] судитиме … норвежець [Тер'є Хоге] // Хрещатик. – 2005. – 26 трав. – С. 14.

1301. **Бережнов, А.** Кому стрелять шампанским? : XI чемпионат Украины по футболу // Команда плюс. – 2002. – № 3 (32). – С. 5 – 9.

1302. **Богданович, В.** Дорогу здолає далекосяжний … : [про чемпіонат України з футболу серед команд майстрів другої ліги] // Старт. – 1987. – № 4. – С. 22 – 23.

1303. **Буняк, Р.** Прогрес з елементами регресу … : [про чемпіонат обл. з футболу] // Новини Закарпаття. – 2008. – 27 черв. – С. 21.

1304. **Бурлаков, А.** Победа, оплаченная кровью : [матч "Шахтер" – "Днепр"] // Футбол. – 2011. – № 38. – С. 9 – 10.

1305. … **Вже прапор** піднято, свисток дає суддя : [про новий футбол. сезон : статті] // Старт. – 1969. – № 4. – С. 10 – 11. – Із змісту : За новою системою / В. Гранаткін ; Проти антифутболу / М. Латишев.

1306. **Вихованець, В.І.** І знов – у дорогу футбольну : [про 48-й чемпіонат країни] // Ранок. – 1985. – № 3. – С. 20 – 21.

1307. **Войнов, Ю.** В добру путь! : [до початку 45-го чемпіонату СРСР з футболу] // Старт. – 1982. – № 3. – С. 12 – 14.

1308. **Гапоненко, А.** В преддверии супера : [Интер Суперкубок в Украине] // Футбол. – 2011. – № 51. – С. 4 – 5.

1309. **27-й футбольний** стартує : [статті] // Фізкультура і спорт. – 1965. – № 4. – С. 16 – 17. – Із змісту : Ми – дебютанти / О. Макаров ; В добру путь! / Ф. Мартинюк

1310. **Войскобойникова, Л.** Сьогодні зі спортом – завтра з майбутнім! : відбулася IX Всеукр. спартакіада серед збірних команд профспілок та рад ФСТ [федер. спорт. т-в] "Спартак" // Спорт. газ. – 2007. – 22 – 25 черв. – С. 6.

1311. **Дорошенко, М.** Честь … у відставці : роздуми з приводу деяких неспорт. фактів у другій футбол. лізі, колективах фізкультури та в турнірі "Шкір. м’яч" // Дніпро. – 1986. – № 10. – С. 138 – 144.

1312. **Ємець, В.** Спокій нам і не сниться … : нотатки про 47-й футбол. чемпіонат країни // Старт. – 1985. – № 1. – С. 6 – 8.

1313. **Калинюк, Ю.** Футбольные баталии угольщиков : Кубок Минуглепрома Украины по футболу 2007 года // Голос Донбасса. – 2007. – 25 окт. – С. 15.

1314. **Кобушко, Д.** И грянул Громов! : [игра команд "Ворскла-Волынь" в 11 туре Премьер-лиги] // Футбол. – 2011. – № 77. – С. 13.

1315. **Кудырко, А.** Майский Киев для Запорожья : Кубок Украины по футболу // Команда плюс. – 2006. – № 5. – С. 48.

1316. **Кузнецов, М.** 23-й на старті : [про наступ. чемпіонат країни з футболу] // Фізкультура і спорт. – 1961. – № 3. – С. 7 – 8.

1317. **Кузнецов, М.** Незабутній рік : [про успіхи футболістів України в 1961 р.] // Фізкультура і спорт. – 1961. – № 12. – С. 4 – 5.

1318. **Маккаки Кеннет**. Поющий стадіон [в Севастополе : матч "Севастополь" – "Николаев"] // Футбол. – 2011. – № 77. – С. 16.

1319. **Махиня, М.** Коли зупиняється м’яч : [про підсумки спорт. змагань минулого року з футболу] // Фізкультура і спорт. – 1957. – № 12. – С. 24 – 25.

1320. **Мирский, В.** Футбол : чемпіонат СССР – 75 "Динамо" (Киев) – "Спартак" (Москва) : крат. сведения / В. Мирский. – К., 1975. – 13 с.

1321. **Михайлов, М.** Від "Дніпра" до "Карпат" : [про участь укр. футболістів в XXV чемпіонаті країни] // Зміна. – 1963. – № 4. – С. 14 – 15.

1322. **Михайлов, М.** Естафету приймає молодь : [до підсумків V літньої Спартакіади УРСР] // Ранок. – 1971. – № 8. – С. 21.

1323. **Михайлов, М.** Час пошуків і дерзань : футбол. огляд [чемпіонату України] // Фізкультура і спорт. – 1962. – № 11. – С. 9 – 10.

1324. **Міронов, І.** Футбольний кубок УРСР // Спорт. – 1939. – № 9, верес. – С. 5 – 7.

1325. **Найкращі** футболісти – з Київщини : [про футбол. турнір нац. спартакіади держ. службовців] / підгот. В. Валерко / Київ. правда. – 2010. – 30 верес.

1326. **Невдалий** початок …: [про чемпіонат України з футболу у Першій лізі] // Новини Закарпаття. – 2007. – 24 берез. – С. 22.

1327. **Остроумов, Ю.А.** Ежегодник украинского футбола, 94 – 95 : IV чемпіонат Украины. Кубок Украины. Матчи сборной. Европ. кубки / Ю.А. Остроумов, С.П. Пустогвар, С.Н. Симонов. – Харьков : Клуб футболістів, 1996. – 151 с. : табл.

1328. **Оценку** поставила игра : к итогам 12-го чемпионата Украины по футболу : [стат. данные] // Наша газ. – 2003. – 26 июня. – С. 11.

1329. **Ошенков, О.** Щасливого старту, щасливого фінішу! : [до початку XXX чемпіонату країни з футболу] // Старт. – 1968. – № 4. – С. 16 – 18.

1330. **Результати** загальнокомандної першості на III Спартакіаді народів СРСР // Фізкультура і спорт. – 1963. – № 9. – С. 4.

1331. **Ровчан, В.** Україна футбольна 1961 року // Прапор. – 1962. – № 1. – С. 94 – 97.

1332. **Розпочинаємо** на «агов» : [про 17-й чемпіонат України з футболу] // Спорт. газ. – 2007. – 20 – 23 лип. – С. 6.

1333. **Савченко, Н.** Удар, гол, закончили : [матч "Металлург" (Донецк) – Севастополь (Крым)] // Футбол. – 2011. – № 21. – С. 19.

1334. **Сафиуллин, Р.** Украинский чемпионат стал значительно интереснее : беседа с президентом Проф. футбол. лиги, нар. депутатом Украины Р. Сафиуллиным / [вел беседу Б. Схидный] // Мэр СНГ. – 2003. – № 1. – С. 106 – 109.

1335. **Сафіуллін, Р.** Рівень нашого чемпіонату зростає, інша річ – якими темпами : [бесіда з президентом ПФЛ Р. Сафіулліним / записали В. Коцур, Р. Шахрай // Молодь України. – 2005. – 11 січ.

1336. **Сезон** здобутків і втрат : [участь укр. команд у футбол. чемпіонаті країни] // Старт. – 1970. – № 1. – С. 8 – 9.

1337. **Симонян, М.** І сила волі, і сила духу ... : [про фінал. матч розіграшу Кубка СРСР з футболу 1986 – 87 рр. між командами "Динамо" (Київ) – "Динамо" (Мінськ) // Старт. – 1987. – С. 16 – 18.

1338. **Сікора, В.** Перше коло не для всіх було результативним : [про чемпіонати з футболу в Івано-Франків. обл. : бесіда із заст. голови обл. Федер. футболу В. Сікорою / розмову вів Б. Білецький] // Галичина. – 2008. – 26 лип. – С. 11.

1339. **Степовий, В.** Футбол пам'яті й майбутніх перемог : [щодо підсумків II Всеукр. турніру з футболу пам'яті засл. тренера України А.К. Пузача] // Житомирщина. – 2009. – 8 верес. – С. 8.

1340. **Тер-Ованесян А.А.** Перша Всесоюзна : [до 50 річчя I Спартакіади СРСР] // Старт. – 1978. – № 8. – С. 9 – 10.

1341. **Тесло, І.** І «канонірів» розгромили, і гірників перемогли : [про ігри харк. команд у 25-му турі чемпіонату України з футболу у Вищій лізі : за матеріалами бесіди з голов. тренером команди «Металіст» М. Маркевичем] // Слобід. край. – 2007. – 8 трав. – С. 11.

1342. **Трошкін, В.М.** Виняток – це коли наших багато? : [щодо ефективності виступів у чемпіонаті України з футболу інозем. гравців : бесіда з головою Ком. ФФУ зі статусу й трансферів футболістів В.М. Трошкіним, головою техн. ком. ФФУ К.Л. Віхровим, президентом Асоц. міні-футболу Г.А. Лісенчуком / записав Є. Карельський] // Спорт. газ. – 2006. – 24 – 26 жовт. – С. 5.

1343. **Фомін, В.** Біля витоків великої гри : [роздуми ст. тренера футбол. команди майстрів київ. СКА про хід чемпіонату УРСР] // Старт. – 1984. – № 10. – С. 13 – 14.

1344. **Фоміних, М.** Сезон на довгу згадку : [підсумки чемпіонату країни з футболу] // Старт. – 1987. – № 1. – С. 2 – 3.

1345. **Фоміних, М.** Час вирішувати проблеми : [до старту 51-го футбол. чемпіонату країни] // Старт. – 1988. – № 2. – С. 12 – 13.

1346. **Франков, А.** Заколдованный 100-й гол : ["Динамо" – "Шахтер"] // Футбол. – 2011. – № 77. – С. 6 – 9.

1347. **Франков, А.** Золотой "Шахтер" : [Кубок Украины завоевал "Шахтер"] // Футбол. – 2011. – № 42. – С. 3 – 4.

1348. **Футбольна** першість України 1937 року // Спорт. – 1937. – № 10 жовт. – С. 12 – 17.

1349. **Черкаський, О.** Обрії сезону : [до початку футбол. чемпіонату країни] // Старт. – 1985. – № 3. – С. 16.

1350. **Черкаський, О.** Хто ж буде чемпіоном України : [про змагання з футболу] // Фізкультура і спорт. – 1957. – № 9. – С. 12 – 13.

1351. **Шахов, А.** Доблести и гадости : [старт чемпионата Украины] // Футбол. – 2011. – № 58. – С. 12 – 13.

352. **Шевченко, С.** Вторая серия три года спустя : [о матче "Металлист" (Харьков) – "Карпаты" (Львов)] // Футбол. – 2011. – № 35. – С. 15.

1353. **Шевченко, С.** Занятная цифирь : [о чемпионате по футболу в Украине] // Футбол. – 2011. – № 68. – С. 12 – 13.

1354. **Шевченко, С.** Погоня за грандами: [игра "Металлиста" с "Черноморцем" в чемпионате Украины] // Футбол. – 2011. – № 83. – С. 15.

1355. **Шевченко, С.** Сушняк : ["Металлист" – "Арсенал"] // Футбол. – 2011. – № 73. – С. 9.

1356. "**Шкіряний** м’яч – 98", всеукраїнський турнір (Івано-Франківськ) : проспект. – К. : Банк "Аваль", 1998. – [17] с., включ. обкл. : ілюстр.

1357. **Шульга, А.** Динамівці прагнуть інтриги : [про ігри XVI чемпіонату України з футболу] // Демократ. Україна. – 2006. – 14 листоп. – С. 14.

1358. **Юрченко, О.** Чемпіон новий – проблеми давні : [про підсумки 16-гог чемпіонату України з футболу] // Робітн. газ. – 2007. – 6 лип. – С. 6.

Турнір Ліги чемпіонів

1359. **Даценко, О.** Вирвалися з турнірного полону! : [про п’ятий тур груп турніру Ліги чемпіонів] // Спорт. газ. – 2006. – 28 – 30 листоп. – С. 5.

1360. **Даценко, О.** Наче батьки та діти : [про ігри третього туру груп турніру Ліги Чемпіонів з футболу] // Спорт. газ. – 2006. – 20 – 23 жовт. – С. 5.

1361. **Денисюк, О.** Один проти одинадцяти … : [про третій тур груп турніру Ліги чемпіонів з футболу] // Спорт. газ. – 2006. – 20 – 23 жовт. – С. 6.

1362. **Кожному** – по заслугах : [про ігри п'ятого туру груп турніру Ліги Чемпіонів з футболу] / підгот. О. Денисюк // Спорт. газ. – 2006. – 24 – 27 листоп. – С. 13.

1363. **Савченко, Н.** За перове место : [второй тур укр. Премьер-лиги – "Металлург" – "Шахтер"] // Футбол. – 2011. – № 57. – С. 20 – 22.

1364. **Савченко, Н.** «Рубиновое» похмелье : [центр. матч в Лиге чемпионов "Металлург" (Донецк) – "Динамо" (Киев) // Футбол. – 2011. – № 61. – С. 16 – 17.

1365. **Футбол** – 20 чемпіонатів другої ліги (1971 – 1990 рр.) : довідник / клуб любителів футболу "Вірність", м. Кривий Ріг; [уклад. В. В. Гнатюк]. – Д. : Упр. по пресі, 1991. – 99 с. : ілюстр.

1366. **Шевченко, С.** Вторая лига / С. Шевченко, С. Бабарика // Футбол. – 2011. – № 71. – С. 27.

1367. **Шевченко, С.** Занятная цифирь : ["11 тур игр Премьер-лиги" в Украине] // Футбол. – 2011. – № 78. – С. 34 – 35.

Юнацькі турніри

1368. **Авраменко, М. М.** Шлях до Олімпу починається зі спартакіад школярів : [інтерв'ю з начальником обл. упр. фіз. виховання та спорту М-ва освіти і науки України М. М. Авраменком / інтерв'ював К. Арканов] // Запоріз. правда. – 2008. – 12 січ.

1369. **Бобрусенко, Ю.** Коли перемога не головне : у столиці відбувся міжнар. турнір з футболу для дітей з особливими потребами ["Seni Cup 2009"] // Хрещатик. – 2009. – 11 черв. – С. 16.

1370. **Всесоюзные** соревнования юных футболистов на приз клуба "Кожаный мяч", Луганск, 1968 : памятка учасника IV Всесоюз. соревнований юных футболистов на приз клуба "Кожаный мяч", посвящ. 50-летию ВЛКСМ / Луган. обком ЛКСМ Украины. – Луганск, 1968. – 33 с. : ил.

1371. **Кліщ, Г.** Кубок залишається в Радсаді : [про сіл. спорт. змагання з футболу серед вихованців дит.-юнац. спорт. шк. на кубок ім. П.Н. Григоренка, с-ще Радсад Миколаїв. обл.] // Рідне Прибужжя. – 2007. – 20 жовт.

1372. **Линник, И.** Элементы гопака в аргентинском танго : о XII чемпионате по футболу юношей до 20 лет // Олимп. арена. – 2001. – № 3. – С. 46 – 49.

1373. **Перегони** довжиною в двадцять років : [про дит. футбол. турнір на лівому березі, Київ : за матеріалами бесіди з тренером СДЮШОР

"Атлет", членом виконкому Федер. футболу Києва Е. Філенком] // Вечір. Київ. – 2007. – 13 січ. – С. 7.

1374. **Побратимы** выясняют отношения : [9-й междунар. юнош. турнир по футболу среди команд городов-побратимов в Харькове] // Харьк. изв. – 2010. – 17 авг. – С. 3 : фот.

1375. **Послідовним** курсом оновлення : [про товарис. футбол. матч між молодіж. збірними України та Узбекистану] / підгот. О. Даценко // Спорт. газ. – 2006. – 17 – 20 листоп. – С. 6.

1376. **Савицький, П.** Малі – Гвінея – Сенегал : [про подорож футболістів молодіж. збірної України Африкою] // Старт. – 1967. – № 2. – С. 8 – 9.

1377. **Савченко, Н.** "Шахтер" и "Барселона" : опять и снова : [междунар. юнош. турнир в Донецке, приуроч. к 75-летию "Шахтера"] // Футбол. – 2011. – № 68. – С. 17.

1378. **Франков, А.** Большой футбол вне Киева : [финал. игры Дет. лиги в Киев. обл.] // Футбол. – 2011. – № 47. – С. 16.

3.3.3.3 Міжнародні ігри. Товариські зустрічі

1379. **Батурин, Б.** А в остальном все хорошо … : матч по футболу Украина – Румыния 0 : 2 // Мой спорт. – 2003. – № 9. – С. 24 – 27.

1380. **Белик, А.** "Если турок снова плюнет, постараюсь не сорваться" : [о футбол. матче сборной Укрины и Турции : беседа с футболистом А. Беликом / записал О. Люлька] // Спорт сегодня. – 2004. – 15 – 21 нояб. – С. 5.

1381. **Бишовець, А.** По обидві боки океану : [нотатки учасника міжнар. футбол. змагань, майстра спорту] // Старт. – 1968. – № 3. – С. 8 – 9.

1382. **Блохин, О.** "Наш план – набирать очки" : [о футбол. матче между сборной Украины и Грузии : беседа с глав. тренером сборной Украины О. Блохиным и глав. тренером сборной Грузии А. Жирессом / записал Г. Моргун] // Правда Украины. – 2004. – 21 – 27 окт. – С. 28.

1383. **Блохін, О.** Бійцівськими якостями хлопців задоволений : [про товарис. матч із збірною Франції з футболу : бесіда з голов. тренером збірної України О. Блохіним / підгот. Н. Дим за матеріалом ФФУ] // Україна молода. – 2004. – 10 черв. – С. 15.

1384. **Браницький, В.** "Побували в «пеклі» … : [про матч за Кубок УЄФА футбол. команд "Бешикташ" (Туреччина) та "Динамо" (Київ) : за матеріалами бесіди з тренером киян О. Михайличенком, гравцями

"Динамо" Й. Леко та Г. Гавранчичем] // Голос України. – 2002. – 3 груд. – С. 23.

1385. **Бурлаков, А.** Взяли Рим, на очереди – Европа : [матч "Шахтер" – "Рома"] // Футбол. – 2011. – № 20. – С. 6 – 8.

1386. **Бурлаков, А.** Видно, в понедельник их мама родила : [матч между Украиной и Францией в Донецке] // Футбол. – 2011. – № 46. – С. 6 – 9.

1387. **Буряк, Л. И.** "В 2002-м сборная Греции была не слабее той, что выиграла Евро" : [о предстоящем матче между сборными Украины и Греции : беседа с укр. футболистом Л. И. Буряком / записал А. Галицкий] // Спорт сегодня. – 2004. – 4 – 10 окт. – С. 5.

1388. **Вирный, П.** Ой вы сени, мои сени … : [VII междунар. турнир среди воспитанников психоневролог. интернатов Украины в Киеве] // Футбол. –2011. – 3 47. – С. 17.

1389. **Вит, А. Я.** На футбольных полях мира / А. Я. Вит. – М. : Физкультура и спорт, 1967. – 112 с. – Из содерж. : [Сведения об участии укр. футболистов в футбол. соревнованиях сезона 1965/66 г.]. – С. 34 – 35, 64.

1390. **Воронін, А.** Драматичніших матчів у моїй кар'єрі не було : [про футбол. матч між збірними України та Іспанії, Київ : бесіда з форвардом збірної України А. Вороніним] / записав О. Люлька // Молодь України. – 2003. – 4 квіт.

1391. **Воронин, А.** "Не публика шокировала нас, а мы ее" : [о футбол. матче сборной Украины и Турции : беседа с футболистом А. Ворониным / записал И. Вербицкий] // Спорт сегодня. – 2004. – 22 – 28 нояб. – С. 6.

1392. **Джулай, Д.** Чорно-біла історія : міжнар. матчі з футболу // PANфутбол. – 2005. – № 2. – С. 20 – 23.

1393. **Дульцев, К.** Ватерлоо по-киевски : [о футбол. матче между киев. "Динамо" и фр. "Лионом"] // Экон. изв. – 2006. – 19 окт. – С. 12.

1394. **Журба, М.** Оглядини в Ізмірі : [про футбол. матч нац. збірної України і Туреччини] // Уряд. кур'єр. – 2003. – 14 лют. – С. 14.

1395. **Левченко, Б.** Три перемоги не випадок : [про зустріч радян. футболістів з півден.-америк. профес. командою "Васко да Гама"] // Фізкультура і спорт. – 1957. – № 8. – С. 25.

1396. **Легенди** європейського футболу проведуть матч у Києві [проти ветеранів ФК "Динамо" Київ] // Футбол. – 2011. – № 71. – С. 9.

1397. **Леко, Й.** "Нужно было сыграть по той же схеме, что в Киеве" : [о футбол. матче между киев. командой "Динамо" и испан.

командой "Вильяреал" : беседа с хорват. полузащитником укр. команды Й. Леко / записал О. Люлька] // Спорт. сегодня. – 2005. – 28 февр. – 4 марта. – С. 6.

1398. **Лозинский, В. Ф.** "Когда у наших не дрожат колени, получается многое" : [о футбол. поединке в Стамбуле : беседа с тренером по футболу В. Ф. Лозинским / записал Д. Коротков] // Спорт сегодня. – 2004. – 15 – 21 нояб. – С. 4.

1399. **Международные** турниры [по футболу] / сост. А. Соскин. – М. : Физкультура и спорт, 1968. – 64 с. – (Все о футболе).

1400. **Набоков, Б. П.** 256 международных матчей 1957 г. / Б. П. Набоков, Б. И. Туров. – М. : Физкультура и спорт, 1958. – 104 с.

1401. **Несенюк, М.** Запізнілі симптоми одужання : [про футбол. матч між. київ. "Динамо" та румун. "Стяца", Бухарест] // День. – 2006. – 23 листоп. – С. 2.

1402. **Несенюк, М.** Збірна виходить уперед : [про матч між збірними України та Грузії] // День. – 2004. – 15 жовт. – С. 2, 24.

1403. **Несенюк, М.** Лобановський – назавжди! : [про міжнар. футбол. турнір пам'яті В.В. Лобановського в Києві] // День. – 2003. – 14 трав. – С. 1 – 2 ; 16 трав. – С. 2, 6.

1404. **Перель, А.С.** 25 лет международных встреч советских футболистов (1922 – 1947) / А.С. Перель. – М. : Динамо, 1948. – 48 с.

1405. **Перель, А.С.** Футбол. Первенство. Кубок : междунар. встречи : справочник / А.С. Перель ; под. ред. В.А. Гранаткина. – 4-е изд., испр. и доп. – М. : Воениздат, 1952. – 168 с.

1406. **Перель, А.С.** Футбол. Первенство. Кубок : междунар. встречи : справочник. – М. : Медучпособие, 1954. – 100 с. : ил.

1407. **Савченко, Н.** Сборная Франции в Донецке : ждем основу! : // Футбол. – 2011. – № 38. – С. 14.

1408. **Світлик, Я.** Футбольний рік почався з нічиєї : [про товарис. матч збірної України з командою Ізраїлю, Тель-Авів] // Новини Закарпаття. – 2007. – 10 лют. – С. 22.

1409. **Силиверстова, Э.** Рабочий спорт без границ : [об участии укр. команды в междунар. турнире по футболу, организ. Европ. ассоц. рабочего спорта, г. Эйлат (Израиль)] // Профспілк. вісті. – 2007. – 15 черв. – С. 14.

1410. **Черкаська, О.** Фаворитів просять потіснитися : [про перемоги укр. футболістів у міжнар. іграх] // Старт. – 1977. – № 2. – С. 24 – 26.

1411. **Шульга, А.** Футбольний лист турецькому султану : [щодо матчу між збірними України і Туреччини, Стамбул] // Демократ. Україна. – 2004. – 17 листоп. – С. 11.

1412. **Федянин, А.** Португалия и Украина : 8 месяцев до старта / [фото Getty images u AFP] // Футбол-стайл. – 2011. – № 1. – С. 76 – 80.

1413. **Франков, А.** На игру смотри : [Украина – Уругвай] // Футбол. – 2011. – № 71. – С. 6 – 9.

1414. **Франков, А.** Резекция, или плохая кредитная история : [об игре сборных Украины и Чехии] // Футбол. – 2011. – № 72. – С. 7 – 13.

1415. **Рубан, Р.** "Золота осінь" збирає друзів : [про міжнар. футбол. турнір у Севастополі] // Флот України. – 2009. – 11 листоп. – С. 5.

Чемпіонати світу

1416. **Базилевич, О.** Футбольна академія – 74 : [нотатки про X чемпіонат світу] // Старт. – 1974. – № 9. – С. 8 –10, 16 ; № 10. – С. 23 – 25.

1417. **Бишовець, А.** Чемпіонат [світу з футболу в Іспанії] – це надія // Старт. – 1982. – № 6. – С. 19.

1418. **Білкун, М.** А от Мексиці ...: [враження про перебування на IX чемпіонаті світу з футболу] : (урив. з кн.) // Старт. – 1970. – № 11. – С. 22 – 24.

1419. **Борисов, Г.** З біографії "Золотої богині" : [про змагання за першість світу з футболу] // Фізкультура і спорт. – 1962. – № 3. – С. 14 – 15 ; № 4. – С. 14 – 15.

1420. **Браницький, В.** І знов гряде футбольний бій : [до XIII чемпіонату світу з футболу в Мексиці] // Ранок. – 1986. – № 5. – 2-га с. вкл. арк. – С. 17.

1421. **Буряк, Л.** Іспанські сюрпризи : [про футбол. змагання чемпіонату світу] // Старт – 1982. – № 8. – С. 22 – 24.

1422. **Бушуєв, Л.** Від першого до тринадцятого // Старт. – 1986. – № 4. – С. 13 – 14. – (З історії футбольних чемпіонатів світу).

1423. **Бушуєв, Л.** На перехрестях футбольної Європи : [до заключ. відбір. матчів чемпіонату світу – 82] // Старт. – 1982. – № 5. – С. 13 – 15.

1424. **Бушуєв, Л.** Хроніка десяти фіналів : напередодні світ. футбол. чемпіонату // Старт. – 1978. – № 5. – С. 29 – 30.

1425. **Васін, А.** Богиня чекає в Чілі : [підготов. футбол. світу до виріш. ігор за кубок "Золотої богині"] // Фізкультура і спорт. – 1961. – № 12. – С. 9 –10.

1426. **Вдовин, А.** Самые лучшие, самые отчаянные : чемпионат мира по футболу 2002 / А. Вдовин, Д. Вдовин // Итоги. – 2002. – № 22. – С. 60 – 63.

1427. **Від Ріо** до Буенос-Айреса : [про VII чемпіонат світу з футболу] // Фізкультура і спорт. – 1961. – № 8. – С. 5– 6.

1428. **Гальперін, Ф.** Чотири футбольних квартети : до відкриття IX чемпіонату світу // Наука і суспільство. – 1970. – № 5. – С. 58 – 60.

1429. **Герасименко, М.** Українська гостинність : [про відкр. чемпіонату світу 2006 р. матчем Україна – Греція : висловлювання] // Демократ. Україна. – 2004. – 12 жовт. – С. 11. – Авт. О. Блохін, О. Рехагель, О. Шовковський, А. Шевченко.

1430. **Глумин, П.** Бой за "Золотую богиню" : чемпионат мира по футболу 2010 г. // Корреспондент. – 2010. – № 21. – С. 30 – 31.

1431. **Глумин, П.** Золотое кольцо мундиаля : чемпионат мира по футболу 2018 г. в России // Корреспондент. – 2010. – № 47. – С. 48 – 50.

1432. **Глумин, П.** Миллионы на миллионах : закрытие чемпионата мира по футболу // Корреспондент. – 2010. – № 28. – С. 36 – 37.

1433. **Глумин, П.** Получили красную : чемпионат мира по футболу // Корреспондент. – 2010. – № 25. – С. 45.

1434. **Гольдес, И.** История чемпионатов мира // Мировой футбол. – 2006. – № 83. – С. 80 – 89.

1435. **Гольдес, И.** История чемпионатов мира : 1954 Швейцария // Мировой футбол. – 2003. – № 51. – С. 64 – 65.

1436. **Голодес, И.** 1954 : Швейцария : история чемпионатов мира по футболу // Мировой футбол. – 2005. – № 67. – С. 60 – 67.

1437. **Гольдес, И.** 1958. Швеция : история чемпионатов мира // Весь футбол. – 2006. – № 10. – С. 76 – 80; № 12. – С. 80 – 85.

1438. **Гресь, Е.** Три плюса интриги, или Кто будет радоваться летом? // Команда плюс. – 2003. – № 5. – С. 6 – 7. – Чемпионат мира по футболу.

1439. **Дем'яненко, А.** Уроки мексиканського чемпіонату : [бесіда з капітаном збірної команди СРСР з футболу А. Дем'яненком / записав Б. Білейчук] // Ранок. – 1987. – № 1. – С. 17.

1440. **Дмитрук, В.** Уроки Мехіко : [про чемпіонат світу з футболу] // Старт. – 1970. – № 8. – С. 7 – 9.

1441. **Жигулін, М.** "Зіркам" не згасати : [про XIII чемпіонат світу з футболу у Мексиці] // Старт – 1986. – № 10. – С. 21.

1442. **Жигулін, М.** Іспанія чекає бомбардирів : [до чемпіонату з футболу] // Старт – 1982. – № 5. – С. 23.

1443. **Закономірності** і сюрпризи : [про чемпіонат з футболу в Мексиці : статті / записав О. Черкаський] // Старт. – 1986. – № 8. – С. 16 – 19. – Зміст : Важка дорога в гору / В. Матвієнко. – С. 16 – 18; Збірна нашої мрії / В. Трошкін. – С. 18 – 19.

1444. **Засєда, І.** "Богиня" залишається в Європі : [нотатки про світ. чемпіонат з футболу] // Старт. – 1966. – № 9. – С. 7 – 8.

1445. **Засєда, І.** Футбол ... з висоти 10000 метрів : [про чемпіонат світу – 82] // Старт. – 1982. – № 9. – С. 20 – 22.

1446. **Заседа, И.И.** Штурм футбольного Олимпа : очерки о VIII чемпионате мира в Англии / И.И. Заседа. – Киев : Здоров'я, 1967. – 155 с.

1447. **Заславський, М.** За золотий приз : перед першістю світу з футболу // Фізкультура і спорт. – 1958. – № 2. – С. 19 – 20.

1448. **Золотой кубок** : [VI чемпионат мира по футболу]. – М. : Совет. Россия, 1958. – 112 с.

История чемпионатов мира / [авт. коллектив : Е. Белозеров и др.]. – Киев : Всеукр. спортив. газ. "Команда"; Севастополь : Рідне слово, 1998. – (Энциклопедия мирового футбола ; Кн. 1)

1449. Ч. 1: 1930, 1934, 1938 1950, 1954, 1958. – 267 с. – Библиогр.: с. 266.

1450. Ч. 2 : 1962, 1966, 1970, 1974, 1978. – 350 с. ил. – Библиогр.: с. 350.

1451. Ч. 3 : 1982, 1986, 1990, 1994. – 399 с. – Библиогр.: с. 398.

1452. **История** чемпионатов мира // Мировой футбол. – 2001. – № 24. – С. 57 – 67.

1453. **Кригель, М.** Футбол о'кей : чемпионат мира в ЮАР // Фокус. – 2010. – № 29. – С. 26 – 29.

1454. **Курс** на Чілі! : [до чемпіонату світу з футболу в м. Аріка] // Фізкультура і спорт. – 1962. – № 3. – С. 14 – 15.

1455. **Кучеренко, О.** Мировые чемпионаты : 1930, 1943, 1938, 1950, 1954, 1958, 1962 / [авт. и сост. О. Кучеренко, авт. : О. Винокуров, И. Тимошкин; фот. М. Боташова, И. Уткина]. – М. : Ред. еженедельника "Футбол" : МП "Инфолио", 1992. – 48 с.

1456. **Кучеренко, О.** Сім матчів – короткий і довгий шлях [чемпіонату світу з футболу] // Старт. – 1988. – № 5. – С. 20 – 21.

1457. **Лебедько, С.** Большие деньги ФИФА ... : Кубок мира по футболу // Час [юэй]. – 2006. – № 24/25. – С. 64 – 71.

1458.**Лицарі** "Золотої богині" / за ред. Ф. Я. Гальперіна // Наука і суспільство. – 1966. – № 6. – С. 58 – 60. – (Ентузіастам спорту – про футбол).

1459. **Мар'янченко, Ю**. Всі шляхи ведуть у Рим : [про XIV світ. чемпіонат з футболу в Італії] // Старт. – 1989. – № 4. – С. 12 – 13.

1460. **Маслов, В.** Англійський урок : [до підсумків світового чемпіонату з футболу в Лондоні] // Старт. – 1966. – № 11. – С. С. 13 – 14.

1461. **Михайличенко, О.** До Хорватії по очки ... : [про матч відбір. циклу до чемпіонату світу з футболу 2010 р. між командами України та Хорватії : інтерв'ю з тренером збір. команди України О. Михайличенком] // Голос України. – 2009. – 4 черв. – С. 32.

1462. **Мясников, Є.** Фінал "Крадіжки віку" : зникнення "Золотої богині" [кубку чемпіонатів світу з футболу] // Старт. – 1988. – № 11. – С. 20 – 21 ; № 12. – С. 22.

1463. **Олейник, И.** Группа смерти, шесть групп жизни и группа безудержной эйфории : итоги жеребьевки финал. мирового чемпионата 2002 г. // Команда. – 2002. – № 1. – С. 12 – 17.

1464. **Ошенков, О.** Так грали в Чілі : [враження від чілійс. чемпіонату з футболу] // Фізкультура і спорт. – 1962. – № 8. – С. 6 – 8.

1465. **Полегенько, А.** Чемпіонів світу з футболу вітали в Кабміні // Хрещатик. – 2003. – 18 листоп. – с. 14.

1466. **Пузач, А.** Завтра на "Ацтека" : [до відкриття чемпіонату світу з футболу] // Старт. – 1970. – № 5. – С. 24 – 25.

1467. **Радчук, Г.** В семи кроках од мети : [про XIII чемпіонат світу з футболу у Мексиці] // Старт. – 1986. – № 5. – С. 9 – 10.

1468. **Радчук, Г.** "Лев Віллі" чекає гостей : [підготов. кращих футбол. команд до чемпіонату світу] // Старт. – 1966. – № 2. – С. 6 – 8.

1469. **Радчук, Г.** Подих чемпіонату : [підготов. до чемпіонату світу з футболу] // Старт. – 1966. – № 6. – С. 6 – 8 ; № 7. – С. 10 – 12.

1470. **"Сан-Паулу"** уже не остановить : клуб. чемпионат мира // Весь футбол. – 2006. – № 11. – С. 62 – 63.

1471. **Севідж, Н.** Історія першості світу з футболу // Спорт. – 1938. – № 8, серп. – С. 22 – 23.

1472. **Седова, Я.** Велкам ту Раша : чемпионат мира по футболу в 2018 г. // Фокус. – 2010. – № 50. – С. 50 – 52.

1473. **Семенов, А.** Сьомий всесвітній ... : [нотатки про підготов. до VII чемпіонату світу з футболу] // Фізкультура і спорт. – 1961. – № 4. – С. 6 – 7.

1474. **Сичов, Б.** Розповідають цифри : (до підсумків виступу збірної СРСР на футбол. чемпіонаті світу в Мексиці) // Старт. – 1987. – № 1. – С. 13.

1475. **Сорока, М.М.** Український футбол на чемпіонатах світу / М.М. Сорока, О. Сорока. – К. : Київ. правда, 2006. – 286 с. : ілюстр., табл., портр.

1476. **Соскін, О.** "Золота богиня" прокидається : [підготов. до 8-го чемпіонату світу з футболу в Англії] // Фізкультура і спорт. – 1965. – № 2. – С. 20 – 21.

1477. **Талиновский, Б.** World cups : Все чемпионаты мира по футболу / Б. Талиновский, А. Франков. – Киев : Изд. Дом Укр. Медиа Холдинга, 2010. – (Все чемпионаты мира по футболу : в 9 т.).

1478. **Теппер, Ю.** Три тижні футбольного тайфуну : [про X чемпіонат світу з футболу в Мюнхені] // Старт. – 1974. – № 8. – С. 14 – 15.

1479. **Украинские** футболисты в финальных турнирах чемпионатов мира // Команда плюс. – 2006. – № 4. – С. 36 – 37.

1480. **Фентер, А.** "Я був одним з найвидатніших уболівальників збірної України" : [про чемпіонат світу з футболу 2010 р. : інтерв'ю з надзв. і повнов. послом ПАР в Україні А. Фентером / записала О. Пилипенко] // Голос України. – 2010. – 11 черв. – С. 10.

1481. **Філатов, Л.** Шукай гру скрізь : [урив. з одноим. кн., присвяч. трьом чемпіонатам світу з футболу : з прим. ред.] // Старт. – 1971. – № 4. – С. 22 – 24, 28 – 29.

1482. **Фотомундіаль** : [Україна на чемпіонаті світу 2006 / авт. ідеї М. Гошалій ; ред. Р. Дорош ; фотогр. М. Гамалій та ін.]. – К. : Економіка, 2007. – 79 с.

1483. **Чемпионат** мира : история побед сборной СССР в междунар. матчах // Футбол-Интер. – 2002. – № 5. – С. 8 – 11. –

1484. **Чемпіонат** світу – 2010 : [інформ.-стат. довід.] / [уклад.] : І. Блащак, П. Пилипчук. – Л. : ЗУКЦ, 2010. – 44 с.

1485. **Черкаський, О.** ... І знову гомонітиме "Ацтека" : [до XIII світ. чемпіонату з футболу в Мексиці] // Старт. – 1985. – № 12. – С. 18 – 19.

1486. **Черкаський, О.** До оглядин в Аргентіні : [про футбол. чемпіонат світу в 1978 р.] // Старт. – 1978. – № 2. – С. 29 – 30.

1487. **Чілійські** баталії : [про VII чемпіонат світу з футболу] // Фізкультура і спорт. – 1962. – № 7. – С. 4 – 5.

1488. **1958. Швеция.** История чемпионатов мира // Весь футбол. – 2006. – № 11. – С. 74 – 83.

1489. **Шеченко, А.** Головна путівка Шеви : чемпіонат світу з футболу [бесіда з А. Шевченком] / [розмову вів А. Янголь] // Міжнар. туризм. – 2006. – № 3. – С. 8 – 12.

1490. **World cup 2002 :** Чемпионат мира по футболу : иллюстрир. альбом. – Киев : Изд. дом "Играем за Украину вместе", 2002. – 95, [1] с. : ил., портр.

1491. **World cup USA-94 –** Кубок мира 1994 : справ. в цифрах и табл. / [сост. А.С. Андреев]. – Харьков : Фолио, 1994. – [30] с.

Чемпіонати Європи

1492. **Авторитет** гри : [про футбол. чемпіонат європ. континенту / записав Л. Галинський] // Старт. – 1988. – № 10. – С. 6 – 10. – Зміст : Не сюрприз, а закономерность / В. Колоков. – С. 7 – 9 ; Професіоналізм? Так! / Л. Яшин. – С. 9 ; Сьогодні і завтра ... / В. Понедєльнік. – С. 9 – 10.

1493. **Бахін, С.** У Португалії стартує чемпіонат Європи з футболу // Хрещатик. – 2004. – 10 черв. – С. 14 ; 15 черв. – С. 16.

1494. **Білкун, М.** А от у Мексиці ... : [про чемпіонат Європи з футболу] // Старт. – 1970. – № 12. – С. 28 – 29. – Закінч., початок № 11.

1495. **Блохін, О.** "Титули у футболі не грають" : [про чемпіонат Європи з футболу : бесіда з голов. тренером збірної України О. Блохіним / записав Ю. Зелінський] // День. – 2004. – 9 лип. – С. 24.

1496. **Бушуєв, Л.** На фінішній прямій : нотатки про футбол. чемпіонат Європи // Старт. – 1976. – № 2. – С. 28 – 29.

1497. **Вишневський, Ю.** Вистава в Римі : [про Європ. чемпіонати з футболу] // Спорт. газ. – 2007. – 23 – 25 жовт. – С. 7.

1498. **Віт, А.** Європейська карусель : нотатки про футбол. чемпіонати континенту / А. Віт, В. Владимиров // Старт. – 1968. – № 1. – С. 19 – 20.

1499. **Войнов, Ю.** Паризька перемога : [про перемогу рад. футболістів під час розіграшу Кубка Європи] // Фізкультура і спорт. – 1960. – № 9. – С. 4 – 5.

1500. **Галинський, В.** Верхи вже не можуть ... : [про чемпіонат Європи з футболу] // Дзеркало тижня. – 2004. – 10 – 16 лип. – С. 24.

1501. **Гапоненко, А.** "Золотое" поколение : [участие молодеж. сборной Украины в отбороч. Евротурнире] // Футбол. – 2011. – № 46. – С. 22 – 23.

1502. **Дания** ждет : [молодеж. сборная Украины примет участие в молодеж. чемпионате Европы] // Футбол. – 2011. – № 46. – С. 23 – 24.

1503. **Дар, О.** Можлива Євроліга : майбутнє футболу / О. Дар. – Вінниця : Фірма "Континент – ПРИМ", 1998. – 199 с. : табл., схеми.

1504. **Даценко. О.** Підсумки виступів українських [футбольних] команд у єврокубках // Спорт. газ. – 2006. – 19 – 21 груд. – С. 6.

1505. **Даценко, О.** Тбіліський шлагбаум : [про відбірк. матч до Євро–2008 між футбол. збірними України і Грузії] // Спорт. газ. – 2007. – 9 – 11 жовт. – С. 6.

1506. **Даценко, О.** "Фініта ля комедія", панове ... : [про відбірк. матч до Євро–2008 між футбол. збірними України та Італії, Київ] // Спорт. газ. – 2007. – 14 – 17 верес. – С. 6.

1507. **Даценко, О.** Чи осиротіє без нас Європа? : [про участь укр. футбол. команд "Дніпро" і "Металіст" у змаганнях Кубка УЄФА] // Спорт. газ. – 2007. – 9 – 11 жовт. – С. 7.

1508. **Єсін, Є.** Пробитися до європейської еліти футбольних агентів теоретично можливо : [бесіда з суддею Є. Єсіним] / записав В. Коржевський // Свобода слова. – 2007. – 26 квіт. – С. 17.

1509. **Ігри** з підвищеною відповідальністю : [про європ. чемпіонати з футболу] // Спорт. газ. – 2006. – 20 – 23 жовт. – С. 7.

Карман, Ю. Кубок европейских чемпионатов / Ю. Карман, Ю. Корзаченко. – Киев : Спортив. газ. ; Севастополь : Рідне слово, 1998. – (Энциклопедия мирового футбола ; кн. 4).

1510. Ч. 1. – 1998. – 383, [1] с., [8] л. ил. – Библиогр.: с. 383.

1511. **Кашликов, А.** За футбол! : чемпионат Европы // Профиль. – 2008. – № 22. – С. 46 – 49.

1512. **Коли** женешся за кількома "зайцями" ... : [про чемпіонат Європи з футболу 1976 р.]. / підгот. В. Краснодемський // Голос України. – 2011. – 21 квіт. – С. 24.

1513. **Корж, В.** "Євроігри–2007 – чудова презентація спортивної України на міжнародній арені" : [бесіда з міністром у справах сім'ї, молоді та спорту В. Коржем / записали Л. Мовчан, М. Моторний] // Спорт. газ. – 2007. – 27 – 30 лип. – С. 5.

1514. **Краснодемський, В.** А починали за здравіє ... : [про чемпіонат Європи з футболу 1980 р.] // Голос України. – 2011. – 28 квіт. – С. 24.

1515. **Кучеревський, Є.** "Хотів би побачити у фіналі Англію і Швецію" : [про чемпіонат Європи з футболу : бесіда з голов. тренером дніпропетр. футбол. клубу "Дніпро" Є. Кучеревським / записали О. Костенко, А. Міроненко] // Робітн. газ. – 2004. – 23 черв.

1516. **Макаров, О.** На шляху до фіналу : [підгот. збірної СРСР з футболу до чемпіонату Європи] // Старт. – 1987. – № 12. – С. 15, 18.

1517. **Маркарян, Н.** Україна готується до чемпіонату Європи [з футболу] // Флот України. – 2008. – 6 лют. – С. 6.

1518. **Мирский, В.И.** Футбол : чемпионат Европы, 75 : отбороч. матч СССР (сборная) – Швейцария (сборная) ; характеристика команд / В. И. Мирский. – Киев, 1975. – 15 с. : ил.

1519. **Нашу долю** вирішила ... монетка : [про чемпіонат Європи з футболу – Кубок Анрі Делоне] / підгот. В. Краснодемський // Голос України. – 2011. – 24 берез. – С. 16.

1520. **Останні** постріли перед зимовою сплячкою : [про відбірк. ігри з футболу EURO–2008] / підгот. О. Денисюк // Спорт. газ. – 2006. – 17 – 20 листоп. – С. 7.

1521. **Панкратов, Е.** Схватка гигантов : игры на первенство Европы по футболу // Команда плюс. – 2000. – № 10. – С. 10 – 23.

1522. **Первушкін, О.А.** Крізь призму Євро-2008 : [бесіда з першим віце-президентом Укр. студент. футбол. асоц. О.А. Первушкіним / записав В. Браницький] // Голос України. – 2007. – 19 лип. – С. 16.

1523.**Радчук, Г.** Прогноз і реальність : [до чемпіонату Європи з футболу] // Старт. – 1979. – № 5. – С. 22 – 24.

1524. **Сколоздра, Ю.** Особенности национального ЕВРО // Профиль. – 2008. – № 46. – С. 20 – 24.

1525. **Тесло, І.** Суддя допоміг італійцям : [про футбол. матч відбірк. груп. турніру Євро–2008 між нац. збірними України та Італії : за матеріалами бесіди з голов. тренером укр. збірної О. Блохіним] // Слобід. край. – 2006. – 10 жовт. – С. 11.

1526. **Франков, А.** Взять Европу : [позиции украинцев в европ. футбол. союзе] // Футбол. – 2011. – № 53. – С. 12 – 13.

1527. **Франков, А.** Своя футболка ближе к телу : отбороч. турнир по футболу Евро–2004 // Команда плюс. – 2003. – № 5. – С. 16 – 26.

1528. **Франков, А.** Урок толерантности от Маркевича : [групповой турнир лиги Европы в Харькове : "Металлист" – АЗ (Голландия)] // Футбол. – 2011. – № 79. – С. 36 – 37.

1529. **Футбол :** Еврокубки 1955/56 – 1995/96 : история и статистика всех турниров : Лига : (Кубок Чемпионов, Кубок Кубков, Кубок УЕФА) : справ. изд. / авт. методологии анализа стат. данных и сост. И.В. Лебедев. – Одесса : Все живое, 1996. – 641 [2] с.

1530. **Чемпионаты** Европы, 1960 – 1992: справ. стат. данных о 9 турнирах, в которых футбол. державы Европы вели спор за серебрян. кубок Андре Депанея / [сост. Ю. Ландер]. – Харьков : б.в, 1995. – 255 [1] с. – (Футбол – история и статистика ; вып. 14).

1531. **Черкаський, О.** Хто задає тон? : футбол. кубки Європи // Старт – 1980. – № 3. – С. 28.

1532. **Шарипов, Р.** "Від надміру легіонерів у клубах потерпають збірні : [про чемпіонат Європи та пробл. розв. укр. футболу : бесіда з дир. Запоріз. обл. СДНШОР з футболу Р. Шариповим / записав А. Копеліович] // Робітн. газ. – 2004. – 30 черв.

1533. **Шарій, Д.** Вересневий пролог : Європ. футбол. кубки // Старт – 1978. – № 9. – С. 24.

1534. **Шульга, А.** Футболісти Латвії : "Несолодкі булочки–2" : [про матчі за право виступати на чемпіонаті Європи 2004 р. у Португалії] // Демократ. Україна. – 2003. – 21 листоп. – С. 11.

1535. **Яслик И.** "Волынь" : на разогреве у "Барселоны" : [футбол. игры Лиги Европы в Украине] // Футбол. – № 68. – С. 14 – 16.

1536. **UEFA EURO 2008™ :** чемпионат Европы по футболу 2008 : офиц. путеводитель : [пер. с нем.]. – Харьков ; Белгород, 2008. – 152 с. – Из содерж. : [сведения об укр. футболе в табл. матчей и статистике голов.]. – С. 143.

Підготовка України до Євро–2012

1537. **Деякі** питання Організаційного комітету з підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу : постанова Каб. Міністрів України від 16 січ. 2008 р. № 18 // Уряд. кур'єр. – 2008. – 23 січ. – С. 5.

1538. **Деякі** питання підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу : розпорядження Каб.

Міністрів України від 11 лип. 2007 р. № 502-р. // Уряд. кур'єр. – 2007. – 19 лип. – С. 19.

1539. **Концепція** Державної цінової програми "Забезпечення підготовки і проведення в Польщі та Україні фінального турніру чемпіонату Європи УЄФА 2010/12 з футболу на 2007 – 2012 роки в Україні // Спорт. газ. – 2007. – 15 – 18 черв. – С. 4.

1540. **Про деякі** заходи щодо підготовки проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу : указ Президента України // Уряд. кур'єр. – 2004. – 28 квіт. – С. 11 – 12.

1541. **Про деякі** питання підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу : указ Президента України від 24 жовт. 2007 р. № 1005/2007 // Уряд. кур'єр. – 2007. – 27 жовт. – С. 4.

1542. **Про забезпечення** підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу : указ Президента України // Уряд. кур'єр. – 2007. – 12 трав. – С. 4.

Склад Координаційної ради з підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу.

1543. **Про заходи** щодо забезпечення підготовки та проведення в Україні фінального турніру чемпіонату Європи 2012 року з футболу : указ Президента України // Уряд. кур'єр. – 2007. – 28 квіт. – С. 4.

1544. **Про організацію** та проведення фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу в Україні і закон України від 19 квіт. 2007 р. № 962-V // Голос України. – 2007. – 19 черв. – С. 9.

1545. **Те саме** // Уряд. кур'єр. – 16 черв. – С. 13.

1546. **Про невідкладні** заходи з підготовки України до участі у тендері на право проведення фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу в Україні та Республіці Польща : указ Президента України 2005 р. // Уряд. кур'єр. – 2005. – 19 трав. – С. 24.

* * *

1547. **Анатолій Голубченко** побував у люкс-номерах : [про буд-во у Києві готелів до Євро–2012] // Хрещатик. – 2008. – 7 квіт. – С. 4.

1548. **Беродинских, К.** Полный аут : подгот. Украины к проведению Евро-2012 // Корреспондент. – 2008. – № 26. – С. 16 – 19.

1549. **Бурлаков, А.** 485 дней до Евро : реал. готовность Донецка // Футбол. – 2011. – № 11. – С. 9 – 11.

1550. **Березняк, В.** Українське Євро–2012 в контексті футбольної історії / В. Березняк, В. Страшевич // Черкас. край. – 2007. – 18 трав. – С. 16.

1551. **Бєльченко, Т.** Наввипередки з локомотивом УЄФА : [про підготов. Укрзалізниці до Євро–2012 : за матеріалами темат. наради в Мінтрансзв'язку] // Магистраль. – 2008. – 2–8 квіт. – С. 1, 6.

1552. **Бондар, В.** Віктор Бондар : "Підготовка до Євро–2012 сприятиме розвитку Дніпропетровська" : [за матеріалами темат. наради в облдержадмін. / записав В. Прудченко] // Вісті Придніпров'я. – 2008. – 15 квіт. – С. 2.

1553. **Буняк, Р.** Євро по-українськи, або Як слово розходиться з ділом : [про підготов. до Євро–2012] // Новини Закарпаття. – 2008. – 16 лют. – С. 22.

1554. **Вакараш, В.** Час покликав зодчих : [щодо підгшотов. до Євро–2012 в Україні : інтерв'ю з головою Київ. облдержадмін. В. Вакарашем / записав А. Краслянський] // Голос України. – 2010. – 6 лют. – С. 10.

1555. **Валерко, А.** Олимпийское строительство / [фото А. Валерко] // Футбол-стайл. – 2011. – № 1. – С. 106 – 109.

1556. **Вацко, В.** Желто-синяя загадка : сборная Украины, подготовка к Евро–2012 / [фото : И. Хохлов и др.] // Футбол-стайл. – 2011. – № 2. – С. 38 – 43.

1557. **Гапоненко, А.** Львов : открываем стадион [к Евро-12] // Футбол. – 2011. – № 70. – С. 15.

1558. **Гапоненко, А.** "Олимпийский" готов принять гостей // Футбол. – 2011. – № 80. – С. 14.

1559. **Гапоненко, А.** 300 дней до Евро : [подгот. городов-участников к Евро] // Футбол. – 2011. – № 66. – С. 16 – 17.

1560. **Гаюн, Г.** Добрий стан підготовки Дніпропетровська до Євро–2012 / Т. Гаюн, В. Прудченко // Вісті Придніпров'я. – 2008. – 25 берез. – С. 2.

1561. **Герасименко, М**. Оптимістичні надії претендентів : [щодо провед. фінал. частини чемпіонату Європи 2012 р. з футболу] // Демократ. Україна. – 2006. – 10 листоп. – С. 11.

1562. **Герасименко, М.** Шанси мінімальні, або Хто стане господарем Євро–2012 / Демократ. Україна. – 2007. – 16 лют. – С. 11.

1563. **Герасимов, І.О.** Яке Євро–2012 нам потрібно, а яке – ні! : [інтерв'ю з головою Ради орг. ветеранів України І.О. Герасимовим / провів В. Бризгунов] // Голос України. – 2008. – 22 лют. – С. 7.

1564. **Голубченко, А.** "Ми намагаємося підготуватися так, щоб гості Євро–2012 захотіли приїхати до нас іще не раз" : [бесіда з першим заступ. голови Київ. міжськдержадмін. А. Голубченком] / підгот. В. Курінний // Хрещатик. – 2009. – 30 верес. – С. 3.

1565. **Гордиенко, С**. Садик или стадион? : подгот. к Евро–2012 во Львове // Профиль. – 2008. – № 33. – С. 14 – 16.

1566. **Данилевич, Е.** Навстречу Евро–2012 : два города – две страны // Жизнь. – 2008. – 3 июля.

1567. **Даниленко, Е**. Без фанатизма : накануне Евро–2012 укр. болельщики рискуют попасть в чер. списки футбол. хулиганов // Фокус. – 2011. – № 15. – С. 36 – 40.

1568. **Даценко, О.** Бравурним маршем серед павутиння проблем : [про робочу нараду стосовно боротьби за виграш тендеру на Євро–2012 з футболу] // Спорт. газ. – 2006. – 8 – 11 груд. – С. 4.

1569. **Девич** – друг Евро–2012 : [нападающий команды "Металлист" М. Девич получил почет. статус Друга Евро–2012] // Харьк. изв. – 2011. – 21 мая – С. 16.

1570. **Дейч, Б**. Эвро–2012 – шанс відкрити Україну світу // Дзеркало тижня. – 2007. – 8 – 14 груд. – С. 4.

1571. **Дойников, Д.** Евро–2012 – в Курахове?! : [по материалам беседы с пред. правления АОЗ "Донбассатомэнергомонтаж" В. Никитенко, начальником спорткомплекса "Олимпийский" С. Юрьевым, глав. врачом санатория-профилактория "Кураховский" І. Григорашем, зам. гор. пред. Р. Лубинским] // Жизнь. – 2008. – 28 февр.

1572. **Дойников, Д**. Милиция начинает подготовку к Евро // Жизнь. – 2008. – 12 марта.

1573. **Євро–2012** – тест на європейську інтеграцію : круглий стіл "Хрещатика" : [виступи] // Хрещатик. – 2008. – 20 черв. – С. 6. – Авт. : М. Шпарик, Г. Глінський, О. Охотніков, К. Клинчик.

1574. **Жаров, В.** Про виконання державної цільової програми підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу // Інтелектуал. власність. – 2009. – № 1. – С. 4 – 7.

1575. **Зона, В.** На примере Евро–2009 Донбасс доказал, что сможет провести Евро–2012 на высоком уровне // Журналіст України. – 2009. – № 9. – С. 20 – 22.

1576. **Зубов, В.** Евро–2012 выбрало Харьков : [утвержден список городов, принимающих матчи чемпионата Европы 2012 г., в т. ч. Харьков] // Время. – 2009. – 12 дек. : фот.

1577. **Ісаченко, Л.** До европейських стандартів : [про підготов. до чемпіонату Європи 2012 р. з футболу] // Уряд. кур'єр. – 2007. – 5 груд. – С. 20.

1578. **Ісаченко, Л.** Міські голови про футбол : [за матеріалами прес-конф. на тему "Українські міста – господарі Євро-2012"] // Уряд. кур'єр. – 2008. – 1 лют. – С. 6.

1579. **Капустін, А.** Євро–2012. За п'ять місяців до моменту істини : [щодо підготов. до Євро–2012 у Польщі та України] // Дзеркало тижня. – 2009. – 27 черв. – 3 лип. – С. 1,4 ; 4 – 10 лип. – С. 2; 15 – 21 лип. – С. 3.

1580. **Капустін, А**. Центр Євро-тертя : [щодо підгот. України до Євро–2012] // Дзеркало тижня. – 2008. – 5 – 11 квіт. – С. 4.

1581. **Клімов, Л.** "Залишаються не розв'язаними два головні питання" : [про підготов. до футбол. чемпіонату "Євро–2012" : бесіда з почес. президентом футбол. клубу "Чорноморець" Л. Клімовим / записав С. Марін] // Одес. вісті. – 2007. – 4 верес. – С. 6.

1582. **Кожушко, С.** Євро–2012 відкриває рахунок ... на користь вітчизняних Гіппократів : [щодо готовності мед. галузі до проведення в Україні фінал. частини чемпіонату Європи 2012 р. з футболу] // Уряд. кур'єр. – 2009. – 20 серп. – С. 13.

1583. **Козирєва, Т.** Візит Колеснікова – новий стиль : [про офіц. візит віце-прем'єра з питань Євро–2012 Б. Колеснікова до Львова] / комент. І. Гулика, І. Балинського, Ю. Шведи // День. – 2010. – 18 березн. – С. 1.

1584. **Колесніков, Б.** "Давайте – у всьому розберемося" : [щодо підготов. до Євро–2012 : розмова з віце-прем'єр-міністром з підготов. України до Євро–2012 Б. Колесніковим / спілкувалися А. Капустін, Ю. Мостова] // Дзеркало тижня. – 2010. – 27 берез. – 2 квіт. – С. 1 – 2.

1585. **Колесніков, Б.** "Особливих активістів саботажу не знайшлося" : [інтерв'ю з віце-прем'єр-міністром з підготов. України до Євро–2012 Б. Колесніковим / записав А. Капустін] // Дзеркало тижня. – 2010. – 26 черв. – 2 лип. – С. 3.

1586. **Колесников, Б.** Центр-форвард : єксклюзив. интервью с Б. Колесниковым, курирующим подготовку страны к Евро–2012 / [записала И. Соломко] // Корреспондент. – 2010. – № 26. – С. 24 – 25.

1587. **Корж, В.** "Бізнес допоможе державі з «Евро–2012» : [бесіда з міністром України у справах сім'ї, молоді та спорту В. Коржом / записала І. Лопатіна] // Хрещатик. – 2007. – 13 лип. – С. 12.

1588. **Корж, В.** "Євро–2012 дає Україні шанс реально наблизитися до європейських стандартів" : [бесіда з міністром України у справах сім'ї, молоді і спорту В. Коржом / записала О. Котляр] // Спорт. газ. – 2007. – 5 – 7 черв. – С. 2.

1589. **Корж, В.** "Євро–2012 має об'єднати політичних опонентів" : [інтерв'ю з міністром України у справах сім'ї, молоді та спорту В. Коржом / записала О. Котляр] // Спорт. газ. – 2007. – 27 – 29 листоп. – С. 2.

1590. **Корж, В.** "На реалізацію Державної програми передбачено 127 млрд грн." : [про підготов. до футбол. чемпіонату "Євро–2012" : бесіда з міністром України у справах сім'ї, молоді та спорту В. Коржом / записав Д. Дубенський] // Хрещатик. – 2007. – 4 верес. – С. 5.

1591. **Корж, В.** "У нормативно-правовому забезпеченні підготовки до Євро–2012 Україна значно випереджає Польщу" : [бесіда з міністром України у справах сім'ї, молоді і спорту В. Коржом / записала О. Котляр] // Спорт. газ. – 2007. – 10 – 12 лип. – С. 2.

1592. **Корж, В.** "Українці мають шанс об'єднатися..." : [про проведення чемпіонату з футболу Євро–2012 в Україні : бесіда з міністром України у справах сім'ї, молоді та спорту / записала О. Котляр] // Спорт. газ. – 2007. – 24 – 26 квіт. – С. 2.

1593. **Косий, М.** У Харкові підготовка до Євро–2012 стала ідеєю всієї громади : [про реконструкцію стадіону "Металіст", аеропорту та готелів] // Голос України. – 2009. – 13 серп. – С. 18 : фот.

1594. **Красник, Ю.** Харьков везде первый : [презентация цветоч. логотипа Евро–2012] // Харьк. изв. – 2010. – 8 июня. – С. 2 : фот.

1595. **Кригель, М.** Один пишем, три в уме : подгот. к Евро–2012 / М. Кригель, Е. Даниленко // Фокус. – 2009. – № 20. – С. 20 – 23.

1596. **Курінний, В.** Київ показує приклад : мери укр. міст ознайомилися з підготов. столиці до Євро–2012 // Хрещатик. – 2009. – 27 серп. – С. 1.

1597. **Ларіонова, Н.** Через чотири роки тут буде місто-сад : [про підготов. Донецька до проведення Євро–2012]. // Донеччина. – 2008. – 11 січ.

1598. **Левченко, Н.В**. Євро–2012 – наша нова національна ідея : [відповіді голови постійн. коміс. Харк. облради з питань молодіж. політики, фіз. культури, спорту та туризму Н.В. Левченка на запитання

читачів у "Прямій лінії" в ред. газ. "Слобід. край" / підгот. Н. Васюта] // Слобід. край. – 2007. – 28 квіт. – С. 4.

1599. **Линник, І.** Євро–2012 : як казку зробити дійсністю : [щодо підготов. до футбол. свята] // Дзеркало тижня. – 2008. – 2 – 8 серп. – С. 3.

1600. **Линник, І.** На фронтах Євро–2012 : [про підготов. до чемпіонату] // Дзеркало тижня. – 2008. – 8 – 14 листоп. – С. 3.

1601. **Лисак, І.** Євро–2012 : територія сподівань і очікувань : [про підготов. України і Польщі до чемпіонату Європи з футболу] // Дзеркало тижня. – 2008. – 5 – 11 лип. – С. 1, 3.

1602. **Логотип** чемпіонату : чемпіонат Євро–2012 // Атлант. панорама. – 2009. – № 6. – С. 4 – 5.

1603. **Лубківський, М.** Тепер усе залежить лише від України : [бесіда з дип. турніру УЄФА "Євро–2012" в Україні М. Лубківським / розмову вів А. Добровольський] // Голос України. – 2010. – 5 черв. – С. 15.

1604. **Лукашик, С.** Львів скористається шансом прийняти Євро : [бесіда з начальником голов. упр. архіт., містобудування і простор. розв. Львів. облдержадмін. С. Лукашиком / розмову вела О. Мельник] // Уряд. кур'єр. – 2010. – 30 квіт. – С. 3.

1605. **Лук'янченко, О**. Не будувати повітряних замків : [до Євро–2012 : бесіда з міськ. головою Донецька О. Лук'янченком / вів В. Нікіпєлов] // Голос України. – 2008. – 8 лют. – С. 11.

1606. **Макогон, Н.** Зустріч двох влад : Денис Басс запропонував нім. інвесторам масштаб. проекти до Євро–2012 // Хрещатик. – 2008. – 22 лип. – С. 1.

1607. **Малик, Р.** Євро–2012 : ще один шанс перемогти : [за матеріалами спіл. прес-конф. віце-прем'єр-міністра І. Васюника та голови Федер. футболу України Г. Суркіса] // Уряд. кур'єр. – 2009. – 15 трав. – С. 3.

1608. **Малинський, Г.** Євро закришують? : [про підготов. до Євро–2012 в Україні] // Дзеркало тижня. – 2009. – 22 – 28 серп. – С. 9.

1609. **Маркарян, А.** У місті Лева швидкими темпами готуються до Євро–2012 : [за матеріалами бесіди з головою Львів. облдержадмін. В. Горбалем, дир. турніру УЄФА "Євро–2012" в Україні М. Лубківським, генпідрядником з буд-ва стадіону дир. ТОВ "Альткомкиївбуд" В. Огородником та ін.] // Флот України. – 2010. – 4 верес. – С. 7.

1610. **Марус, О.** "Одеса за крок від втрати Євро–2012" : [інтерв'ю з в. о. президента одес. футбол. клубу "Чорноморець" О. Марусом записав Є. Низов] // Одес. вісті. – 2007. – 4 жовт. – С. 14.

1611. **Мельник, О**. До Євро–2012 відпустки чиновникам "не світять" / О. Мельник, П. Кущ // Уряд. кур'єр. – 2010. – 13 серп. – С. 2.

1612**. Мельник, С.** Євро–2012 : у семи няньок ... // Голос України. – 2008. – 7 лют. – С. 24.

1613. **Мельник, С.** Переймаються проблемами Євро–2012 : [за матеріалами доп. голови парламент. ком. з питань сім'ї, молодіж. політики, спорту та туризму П. Костенка на тему : "Про організацію та проведення фінальної частини чемпіонату Євро 2012 року з футболу в Україні" під час парламент. слухань] // Голос України. – 2009. – 13 берез. – С. 3.

1614. **Миколюк, О.** На старт! : уряд. зобов'язав чиновників готуватися до Євро–2012 // День. – 2007. – 16 черв. – С. 5.

1615. **Митьков, А.** Олимпийское неспокойствие : Олимп. игры 2012 // Итоги. – 2004. – № 20. – С. 72 – 74.

1616. **Михайлів, М.** Чемпіонат Євро–2012 – міф чи реальність? : [про ідею проведення спіл. укр.-пол. чемпіонату Європи 2012 р. з футболу] // Демократ. Україна. – 2004. – 30 лип. – С. 11.

1617. **Немировский,** С. Украина и Польша – футбольный Евросоюз? // 2000. – 2003. – 7 – 13 нояб. – С. ДЗ.

1618. **Олькович, А**. Евро–2012 пройдет в Украине и Польше – и точка : интервью с вице-президентом Федерации футбола Польши, главой пол. оргком. Евро–2012 А. Ольковичем / [беседовал О. Андрейчук] // Профиль. – 2008. – № 37. – С. 26 – 28.

1619. **Павелко, А.** Дніпропетровськ в умовах підготовки до Євро–2012 : соціол. вимір пробл. // Актуал. пробл. держ. упр. – 2008. – № 2. – С. 277 – 285. – Бібліогр.: 14 назв.

1620. **Павелко, А.В.** Протидія насильству у футболі та підготовка України до Євро–2012 : соціол. вимір пробл. // Менеджер. – 2008. – № 2. – С. 79 – 88. – Бібліогр.: 30 назв.

1621. **Павленко, Ю**. Пенальті не буде? Основну підготовку до Євро–2012 маємо закінчити в 2010 році : [інтерв'ю з міністром України у справах сім'ї, молоді та спорту Ю. Павленком] // День. – 2008. – 10 квіт. – С. 1, 6.

1622. **Петрушенко, М.** Євро–2012 вимагає активізації роботи : [за матеріалами засід. Координац. ради з підготов. та проведення у нашій державі фінал. частини чемпіонату Європи 2012 р. з футболу] // Уряд. кур'єр. – 2008. – 9 лют. – С. 1 – 2.

1623. **П'єцух, М**. Гол у свої ворота : пробл. підгот. до Євро–2012 / М. П'єцух, Б. Рудь // Новинар. – 2008. – № 24. – С. 16 – 19.

1624. **Пидлуцкий, О.** Инвестиции в чемпионат : Украина и Польша взялись за подгот. к Евро–2012 / О. Пидлуцкий, Д. Иванова // Профиль Украина. – 2007. – № 22. – С. 22 – 23.

1625. **Полегенько, А.** Єврофутбол по-українськи : [про фінал. частину чемпіонату Європи з футболу 2012 2012 р.] / комент. А. Куркова, О. Богдановича, М. Гринишина та ін. // Хрещатик. – 2007. – 19 квіт. – С. 1, 15.

1626. **Президент** ФІФА [Міжнародна Федерація Футбольних Асоціацій] зізнався в коханні до України : [про візит президента ФІФА Йозефа Блаттера до Києва] // День. – 2007. – 20 берез.

1627. **Проведение** Чемпионата Европы по футболу в Украине нашло активную поддержку среди киевлян // Маркетинг. исслед. в Украине. – 2007. – № 4. – С. 58 – 59.

1628. **Рекунов, В**. Євро–2012 : відкриття у Варшаві, фінал – у Києві: [за матеріалами засід. члена виконкому УЄФА, о-в Мадейра] // Уряд. кур'єр. – 2009. – 15 груд. – С. 15.

1629. **Рожков, Г.** Евро–2012 : партнерство и сотрудничество : [перспективы участия фр. компаний в подгот. Харькова и обл. к Евро–2012] // Харьк. изв. – 2010. – 5 июня. – С. 14 : фот.

1630. **Садовий, А.** Євро–2012 приймають міста! [бесіда з головою міськ. держадмін. А. Садовим / записала І. Єгорова] // День. – 2008. – 26 лют. – С. 1, 6.

1631. **Семенченко, М.** Ціна фіаско : Україна може втратити право на проведення Євро–2012 // День. – 2007. – 26 груд. – С. 5.

1632. **Сергеева, В.** Мы – хозяева Евро–2012 : [открытый урок для учащихся старших кл. харьк. общеобразоват. шк. "Мы – хозяева Евро–2012" в киноконцерт. зале "Украина"] // Харьк. изв. – 2011. – 27 янв. – С. 2 : фот.

1633. **Слюсаренко, О**. Скоординовані дії – запорука успіху Євро–2012 : [про підготов. футбол. чемпіонату Європи в Україні] // Голос України. – 2008. – 2 верес. – С. 10.

1634. **Стратегія** з прицілом на Євро–2012 : [про засід. виконав. ком. Всеукр. спорт. громад. орг. "Федер. футболу України"] // Уряд. кур'єр. – 2007. – 15 трав. – С. 16.

1635. **Суркіс, Г.** "За прийнятою програмою Київ повною мірою спроможний провести Євро–2012 на належному рівні" : [бесіда з президентом Федер. футболу України Г. Суркісом / розмовляв Д. Дубенський] // Хрещатик. – 2008. – 8 трав. – С. 14.

1636. **Суркіс, Г.** "Преміальний фонд збірної поповнювався переважно за мій рахунок" : [про підготов. до Євро–2012 : інтерв'ю з гл. Федер. футболу Г. Суркісом / записали А. Капустін, С. Рахманін] // Дзеркало тижня. – 2010. – 17 – 23 квіт. – С. 1, 6.

1637. **Суркіс, Г.** Спершу про євроінтеграцію : Україна і Польща підписали Дор. карту з підготов. до Євро–2012 : [про офіц. візит Прем'єр-міністра М. Азарова до Республіки Польща] // Уряд. кур'єр. – 2010. – 1 жовт. – С. 3.

1637а. **Талисманы** УЕФА Евро–2012 в Харькове! : [презентация офиц. талисмана Евро–2012 – близнецы-футболисты в Харькове] // Харьк. изв. – 2010. – С. 1, 8 : фот.

1638. **Тищенко, Ю.** "Євро–2012" : [про підготов. до проведення в Україні фінал. турніру чемпіонату Європи з футболу] // Свобода слова. – 2007. – 3 трав. – С. 7.

1639. **Треба** працювати, бо буде "се ля ві" : [про візит до України президента УЄФА Мішеля Платіні] // Зоря. – 2008. – 10 лип. – С. 13.

1640. **Україна** і Польща мають намір разом провести Євро–2012 з футболу // Уряд. кур'єр. – 2003. – 9 серп. – С. 16.

1641. **Франков, А.** Год Бориса Колесникова : [подгот. к Евро–2012 в Украине] // Футбол. – 2011. – № 28. – С. 20 – 21.

1642. **Хомик, Г.** ЕВРО–2012 : опас. тенденции : футбол. фанаты // Губерния. – 2010. – № 11. – С. 26 – 28.

1643. **Червоненко, Є.** "Ін'єкцію" правди краще зробити зараз, поки не пізно : [розмова з головою Нац. агентства, що безпосередньо опікується Євро–2012 Є. Червоненком] / бесіду вів К. Ніколаєв // Нар. армія. – 2008. – 19 квіт. – С. 7.

1644. **Чирва, А.** Євро–2012 – це вже завтра... // Уряд. кур'єр. – 2007. – 7 серп. – С. 17.

1645. **Широков, Ф.** Без якої частини тіла дитина у семи няньок? або Про земельні та фінансові пристрасті навколо Євро–2012 // Профспілк. вісті. – 2008. – 22 лют. – С. 28.

1646. **Юнчич, С.** Час сподівань і звершень : [про підготов. Харкова до "Євро–2012"] // Харьк. газ. – 2007. – С. 8.

1647. **Ярославський, О.** "Дайте мені точку опори, і ми відбудуємо країну до Євро–2012" : [інтерв'ю з ген. інвестором проекту Євро–2012 у Харкові О. Ярославським / записав А. Капустін] // Дзеркало тижня. – 2009. – 1 – 7 серп. – С. 4.

1648. **Ярославский, А**. "На Евро–2012 все города – главные" : беседа с президентом харьк. футбольного клуба "Металлист" // Фокус. – 2009. – № 12. – С. 10 – 11.

Див. також розділ 2.1 Законодавчі документи.

Олімпійськи ігри

1649. **Афины :** игры XXVIII Олимпиады 2004. – Б. м. : б.н., [2005]. – 16 с. : ил.

1650. **Борисов, Г.** На обрії Рим і Сант-Яго : [підготов. футбол команд до участі в XVII Олімпіаді 1960 р.] // Фізкультура і спорт. – 1959. – № 5. – С. 19 – 21.

1651. **Волошин, А.П.** У Олимпийской черты / А.П. Волошин, Ф.М. Ксензенко. – Киев : Молодь, 1988. – 398 с.

Містяться відомості про участь українських футболістів у складі збірних команд СРСР на Олімпійських іграх.

1652. **Гранаткін, В.О.** Футбол на Олімпіаді-80 : [відповіді на запитання віце-президента Міжнар. федерації футболу, члена Оргкомітету Олімпіади-80 В.О. Гранаткіна] / записав В. Ульянов // Старт. – 1978. – № 2. – С. 18 – 19.

1653. **Жугулін, М.** Олімпійське футбольне табло // Старт. – 1980. – С. 20 – 21.

1654. **Засєда, І.** Довгий шлях до визнання : [підгот. до XXV Олімп. ігор у Барселоні, Іспанія] // Старт. – 1989. – № 9. – С. 10 – 11.

1655. **Засєда, І.** Україна олімпійська : 1952 – 2004 : дух, що кличе до бою : [про ігри XXVIII Олімпіади] // Голос України. – 2004. – 14 серп. – С. 7.

1656. **Игры** XXVIII Олимпиады (Афины, 2004) // № 1675. – С. 498 – 524. – Из содерж. : [футбол]. – С. 523.

1657. **Качалин, С.** Об итогах подготовки и участии советских футболистов в XVI Олимпийских играх : докл. С.Д. Качалина на пленуме науч.-метод. совета / С.Д. Качалин ; Ком. по физ. культуре и спорту при Совете Министров СССР. – М., 1957. – 11 с.

1658. **Киктенко, Г.** Престижнее Кубка мира : [о выступлениях совет. футбол. команд на Олимпиадах : из истории] // 2000. – 2006. – 15 – 21 дек. – С. Д1, Д5.

1659. **Колосков, В.И.** Итоги подготовки и выступления советских футболистов на XXIV Олимпийских играх / В.И. Колосков, С.Ю. Тю-

леньков, А.Ф. Бышовец и др. // Науч.-спортив. вестн. – 1989. – № 2. – С. 54 – 61.

1660. **Костенко, М.** "Орієтир Експертної ради – Олімпіада!" : [бесіда з головою Експерт. ради з питань підготов. та участі спортсменів України в XXIX літ. Олімп. іграх М. Костенком / записала Л. Радченко] // Спорт. газ. – 2007. – 6 –7 лип. – С. 4.

1661. **Кубертен, П.** Олімпійські мемуари : історія сучас. Олімп. ігор, їх становлення та перетворення на попул. міжнар. культ.-спорт. подію / [П. Кубертен; відп. ред. В. Петровський]. – К. : Олімп. л-ра, 1997. – 178 [1] с.

1662. **Лапутин, А.Н.** Олимпийскому спорту высокие технологии / А.Н. Лапутин, В.И. Бобровник. – Киев : Т-во "Знання", 1999. – 164 с.

1663. **Москалець, М.М.** Участь спортсменів Української РСР в олімпійських іграх : [публ. арх. док. та вступ. ст. М.М. Москалець, Л.Ю. Портнова] // Арх. України. – 1980. – № 4. – С. 19 – 32.

1664. **Нетто, І.** Згадка про минуле : [про перемоги збір. команди СРСР з футболу на XVI Олімп. іграх в Мельбурні] / записав І. Бару // Старт. – 1980. – № 7. – С. 9 – 10.

1665. **Олимпийский** справочник / сост. В. Н. Гаврилов. – Харьков, 1980. – 72 с.

1666. **Основні** документи з науково-методичного забезпечення підготовки до ігор XXX Олімпіади // Наука в олімп. спорті. – 2009. – № 1. – С. 222 – 239.

Платонов, В.Н. Олимпийский спорт : учебник : в 2 кн. / В.Н. Платонов, С.И. Гуськов. – Киев : Олимп. лит., 1994 – 1997

1667. Кн. 1. – 496 с.

1668. Кн. 2. – 384 с.

1669. **Система** подготовки национальной команды Украины к Играм XXX Олимпиады 2012 г. в Лондоне // Наука в олимп. спорте. – 2009. – № 1. – С. 198 – 218.

1670. **Спортсмены** Украины на Играх XXIX Олимпиады // Наука в олимп. спорте. – 2009. – № 1. – С. 79 – 97.

1671. "**Сучасний** олімпійський спорт" : міжнар. наук. конгр. (1997; Київ). (16 – 19 трав. 1997). – К. : ТОВ "Міжнар. фін. агенція", 1997. – 281 с.

1672. **Украинский** республиканский стадион : сб. справ. материалов по проведению игр футбол. турнира Олимпиады-80 на Респ. стадионе в г. Киеве / Ком. по физкультуре и спорту при Совете Министров УССР. – Киев : Реклама, 1980. – 11 с.

1673. **Футбол** [на Паралимпийских играх] // № 1675. – С. 480

1674. **Футбол** : [на Олимп. играх] // Олимпийский спорт : информация, статистика : энцикл. олимп. спорта. – Киев, 2004. – С. 459 – 466.

1675. **Футбол** // Олимпийский спорт в Украине : энцикл. олимп. спорта : в 5 т. / под общей ред. В. Н. Платонова. – Киев, 2004. – Т. 5. – С. 409 – 410.

1676. **Характеристика** видов спорта, представленных в программах Игр Олимпиад // Энциклопедия Олимпийского спорта. – Киев, 2004. – Т. 2. – С. 12 – 237. – Из содерж. : [футбол]. – С. 220 – 225.

1677. **Энциклопедия** современного олимпийского спорта : в 5 т. Т. 5 Олимпийский спорт в Украине / под общ. ред. В. Н. Платонова. – Киев : Олимп. лит., – 2004. – 527 с.

4 ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ФУТБОЛУ

4.1 ПРАВИЛА ГРИ У ФУТБОЛ

1678. **Відповіді** на запитання з правил гри у футбол : метод. рек. / уклад. М.М. Осадець ; Чернів. нац. ун-т. – Чернівці : Рута, 2005. – 23, [1] с. : ілюстр. – Бібліогр. : с. 23 (9 назв).

1679. **Выбор** тактической схемы и расстановка игроков на поле // Шпиль! – 2006. – № 2, спецвып. – С. 24 – 25.

1680. **Коман, М.** Основи оборони : шк. молодого футболіста // Старт. – 1967. – № 10. – С. 21.

1681. **Лісенчук, Г.** Ведення гри без м'яча у сучасному футболі // Теорія і методика фіз. виховання і спорту. – 2002. – № 4. – С. 7 – 10. – Бібліогр.: 7 назв.

1682. **Махиня, М.** Перші технічні прийоми : шк. молодого футболіста // Старт. – 1967. – № 6. – С. 24 – 25.

1683. **Махиня, М.** Стандартні положення : шк. молодого футболіста // Старт. – 1968. – № 8. – С. 22 – 23.

1684. **Можаровский, Л.С.** Футбол : рук. и правила / Л.С. Можаровский ; пер. с нем. – Одесса. : Тип. газ. «Одес. новости», 1909. – 50 с.

1685. **Нове** у футболі // Фізкультура і спорт. – 1960. – № 2. – С. 8.

1686. **Новые** правила по футболу : сост. и приняты … 11 марта 1926 г. – М. ; Л. : Гудок, 1926. – 24 с.

1687. **Основні** правила гри та трактування окремих ігрових епізодів у футболі : метод. рек. / уклад. М.М. Осадець ; Чернів. нац. ун-т. – Чернівці : Рута, 2005. – 75, [1] с. : ілюстр. ; табл. – Бібліогр.: с. 74 (10 назв.).

1688. * **Правила** игры в футбол. – Спб. : Изд. С.-Петерб. футбол. лиги, 1908. – 24 с.

1689. **Те саме.** – 3 изд., испр. – Петроград. : Изд. петроград. футбол. лиги, 1915. – 65 с.

1690. **Правила** игры в футзале / пер. с исп. В.В. Овешникова; Междунар. федерация футбола в залах (ФИФУСА). – М. : ИПО "Полигран", 1992. – 39 с.

1691. **Симаков, В.И.** Футбол. Комбинации в парах / В.И. Симаков. – М. : Физкультура и спорт, 1980. – 118 с.

1692. **Симаков, В.И.** Футбол : положение "вне игры" / В.И. Симаков. – М. : Физкультура и спорт, 1984. – 110 с. : ил.

1693. **Соломонко, В.В.** Єдиноборства у футболі / В.В. Соломонко. – К. : Здоров'я, 1981. – 87 с. : ілюстр.

1694. **Фабер, П.** Футбол : английская игра в мяч : рук. и правила игры / П. Фабер ; пер. с нем. с доп. М. Перец. – Спб. : Тип. М.П. Петрова, 1913. – 63 с.

1695. **Те саме.** – Изд. 3-е доп. – 1914. – 63 с. ; с. 41 рис. + 21 рис.

1696. **Франков, А.** Учиться никогда не поздно, учиться никогда не вредно : [о правилах игры в футбол] // Футбол. – 2011. – № 40. – С. 7 – 9.

1697. **Футбол** "Association" : правила, история, тренировка, тактика, игра / под ред. М. Ромм ; пер. с англ. М. Пампель, М. Ромм. – М. : Изд. магазин А.А. Биткова (тип. товарищества И.Н. Кушнерев и К°), 1912. – 120 с. : с рис.

1698. **Футбол** : правила гри : затв. 2.09.–1975 р. / Ком. по фізкультурі і спорту при Раді Міністрів СРСР. Федер. футболу СРСР ; пер. з рос. – К. : Здоров'я, 1976. – 41 с.

1699. **Футбол** : правила гри. – К. : Молодь, 1961. – 44 с. : схеми.

1700. **Футбол** : правила гри / затв. Всесоюз. ком. у справах фіз. культури і спорту при Раді Міністрів СРСР 8/IX – 1950 р. – К. : Молодь, 1951. – 55 с. : ілюстр. – (Бібліотечка сільського фізкультурника).

1701. **Футбол** : правила гри обов'язкові для всіх змагань, які провадяться в СРСР / Всесоюз. ком. в справах фізкультури та спорту при РНК СРСР. – К. ; Л., 1946. – 24 с. : ілюстр.

1702. **Футбол** : правила игры : утв. Бюро Президиума Центр. совета Союза спортив. обществ и орг. СССР 24/XI 1964 г. – М. : Физкультура и спорт, 1965. – 55 с.

1703. **Футбол** : правила игры / [сост. Н. Латышев ; утв. ком. по физкультуре и спорту при Совете Министров СССР 17.02.1959 г.]. – Симферополь : Крымиздат, 1962. – 32 с. : схемы.

1704. **Футбол :** правила игры / [утв. ком. по физ. культуре и спорту при Совете Министров СССР, 15 апр. 1969 г.] // Правила соревнований : легкая атлетика, футбол. руч. мяч 7 : 7, велосипед. спорт, тяжелая атлетика. – М., 1971. – С. 142 – 176.

4.2 СТИЛЬ. ТЕХНІКА. ТАКТИКА

4.2.1 Загальні питання

1705. **Абдель** Нассер Саац Захлоль. Совершенствование сложнокоординационных технических приемов в футболе / Абдель Нассер Саац Захлоль. – Киев. : Укр. держ. ун-т фіз. виховання і спорту, 1994. – 44 с. : ілюстр. – Бібліогр. : с. 32 – 36 (69 назв.)

1706. **Адоян, Г.А.** Особенности изменения результативности игры в футболе / Г.А. Адоян, Г.Г. Адоян // Теория и практика физ. культуры. – 2002. – № 11. – С. 37 – 38.

1707. **Альямани, Ф.А.** Формирование умений по управлению командой в футболе с использованием активных методов : автореф. дис. … канд. пед. наук : 13.00.04. / Ф.А. Альямани. – Киев, 1991. – 24 с.

1708. **Апухтин, Б.Т.** Обманные приемы в футболе / Б.Т. Апухтин. – М. : Физкультура и спорт, 1969. – 64 с.

1709. **Аркадьев, Б.А.** Тактика футбольной игры / Б.А. Аркадьев. – 3-е изд. перераб. и доп. – М. : Физкультура и спорт, 1962. – 168 с.

1710. **Базилевич, О.П.** Стратегия игры и программа тренировки / О.П. Базилевич, А.М. Зеленцов, В.В. Лобановский // Футбол-хоккей. – 1977. – № 38. – С. 12 – 13.

1711. **Балакін, М.** До воріт 25 метрів : [про майстерність дальнього удару в футболі] // Фізкультура і спорт. – 1960. – № 5. – С. 18 – 19.

1712. **Башашкін, А.** Броня проти м’яча : [про техн. майстерність футболістів] // Старт. – 1966. – № 7. – С. 16 – 17.

1713. **Бетти, З.** Современная тактика футбола : пер. с англ. / З. Бетти. – М. : Физкультура и спорт, 1980. – 135 с.

1714. **Бишокс, К.** Единоборство в футболе / К. Бишокс, Х.-В. Герард. – М. : Терра – Спорт, 2003. – 168 с.

1714а. **Бойченко, С.В.** Методы измерения и совершенствования ловкости в футболе / С.В. Бойченко, Г.А. Лисенчук // Физ. воспитание студентов творч. специальностей : сб. науч. тр. – 2005. – № 4. – С. 3 – 9. – Библиогр.: 3 назв.

1715. **Бойченко, С.В.** Развитие ловкости футболистов / С.В. Бойченко, В.И. Терещенко // Физ. воспитание студентов твор. специальностей: сб. науч. тр. – 2004. – № 5. – С. 3 – 8.

1716. **Бразильська** "зона" : [техніка футбол. гри] // Старт. – 1965. – № 10. – С. 10 – 11.

1717. **Винокуров, В.** Думка, помножена на одинадцять : [до питання майстерності у футболі] // Старт. – 1972. – № 4. – С. 10 – 12.

1718. **Віхров, К.** Техніка гри : зупинка м'яча // Фіз. виховання в шк. – 2001. – № 3. – С. 4 – 9.

1719. **Галинський, А.** Від Мадрида до Лондона : [про тактику футбол. гри радян. збір. команди] // Старт. – 1965. – № 7. – С. 10 – 12.

1720. **Голубєв, В.** Троє на лінії : [розповідь майстра спорту з футболу] // Фізкультура і спорт. – 1960. – № 4. – С. 20 – 21.

1721. **Доланьски, Б.** Технико-тактические действия футболистов команды первой лиги во время классификационных матчей и тренировочных игр / Б. Доланьски, А. Шварц // Физ. воспитание студентов твор. специальностей : сб. науч. тр.– 2005. – № 5. – С. 3 – 20. – Библиогр.: 10 назв.

1722. **Зеленцов, А.М.** Тактика и стратегия в футболе / А.М. Зеленцов, В.В. Лобановский, В.Г. Ткачук и др. – Киев : Здоров'я, 1989. – 192 с.

1723. **Те саме.** – [2-ге вид., доп.]. – К. : УСХА, 1996. – 256 с.

1724. **Зеленцов, А.М.** Технико-тактические действия футболистов / А.М. Зеленцов, В.В. Лобановский, Е.В. Разумовский // Футбол. – 1982. – С. 9 – 14.

1725. **Ігри** для вдосконалення техніки футболу / наук.-метод. від. Федер. футболу України // Фіз. виховання в шк. – 2000. – № 1. – С. 5 – 10.

1726. **Ідзковський, А.** Одинадцятиметровий : [поради футболістів] // Фізкультура і спорт. – 1960. – № 6. – С. 7 – 8.

1727. **Ідзковський, А.Л.** Футбол / А.Л. Ідзковський. – К. : Молодь, 1962. – 32 с. : ілюстр. – (Бібліотечка колективу фізкультури). – Бібліогр. : с. 31.

1728. **Качалин, Г.Д.** Тактика футбола / Г.Д. Качалин. – М. : Физкультура и спорт. – 1986. – 128 с.

1729. **Коман, М.** Мить удару : [питання вдосконалення футбол. гри] // Старт. – 1977. – № 8. – С. 14 – 15.

1730. **Качалин, Г.Д.** Тактика футбола / Г.Д. Качалин. – М. : Физкультура и спорт, 1986. – 128 с.

1731. **Костюкевич, В.М.** Интегральная оценка технико-тактической деятельности футболистов в процессе игры // III Всеукраинская научно-практическая конференция "Актуальные вопросы развития футбола". – Киев, 2003. – С. 88 – 95.

1732. **Котловой, А.** Высокий футбол : [новые технологии футбола] // Вокруг света (укр. изд.). – 2006. – № 6. – С. 94 – 99.

1733. **Леонтьєв, О.** Хто ж "ставить крапку"? : [про майстерність футболістів] // Фізкультура і спорт. – 1962. – № 1. – С. 13 – 14.

1734. **Лисенчук Г.А.** Пути дальнейшего совершенствования технологии управления в футболе // Физ. воспитание студентов твор. специальностей : сб. науч. тр. – 2002. – № 3. – С. 35 – 43.

1735. **Лісенчук, Г.А.** Тактика футболу / Г.А. Лісенчук, В.Г. Лоос, В.Г. Догадайло. – К. : РНМК М-ва України в справах молоді та спорту, 1991. – 86, [2] с. : ілюстр. – Библиогр.: с. 85 – 87.

1736. **Мержанов, М.** Дивлячись у завтра : [про тактич. перебудову рад. футболу] // Фізкультура і спорт. – 1965. – № 3. – С. 9 – 10.

1737. **Михайлов, М.** Суперечка стилів : нотатки футбол. оглядача // Старт. – 1981. – № 7. – С. 10 – 12.

1738. **Методические** разработки по футболу : сб. ст. [Вып. 1]. / Ком. по физкультуре и спорту при Совете Министров УССР. Киев. гос. ин-т физкультуры ; предисл. О. Ошенкова. – Киев, 1971. – 2, 84 с.

1739. **Мітова, О.** Аналіз ефективності техніко-тактичних дій футболістів команд першої ліги під час змагальної діяльності / О. Мітова, В. Матяш // Спорт. вісн. Придніпров'я. – 2010. – № 1. – С. 60 – 64. – Бібліогр.: 9 назв.

1740. **Мішин, М.** Передача п'яткою : [про майстерність футболістів] // Старт. – 1982. – № 9. – С. 19.

1741. **М'ясоєденков, К.О.** Футбол : навч. посіб. / К.О. М'ясоєденков, О.В. Яценко; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. – К., 2010. – 173 с. : ілюстр., табл. – Бібліогр.: с. 171 – 173 (52 назви).

1742. **Перепелица, П.Е.** Временные рамки, отведенные футболистам на командные "действия" и "противодействия" / П.Е. Перепелица,

С.Э. Демкович // Педагогіка, психологія та мед.-біол. пробл. фіз. виховання і спорту. – 2007. – № 2. – С. 99 – 102.

1743. **Ротштейн, А.П.** Интернет-ориентированная нейро-сетевая модель извлечения правил если-то для футбольного прогнозирования / А.П. Ротштейн, М. Познер, А.Б. Ракитянская // Оптико-електрон. інформ.-енерг. технології. – 2002. – № 2. – С. 133 – 143. – Библиогр.: 20 назв.

1744. **Сальников, Ю.** Ода техніці [футболу] // Старт. – 1974. – № 6. – С. 9 – 11.

1745. **Синиця, А.В.** Шляхи вдосконалення методики розвитку швидкості у футболістів // Педагогіка, психологія та медико-біол. пробл. фіз. виховання і спорту. – 2010. – № 4. – С. 137 – 139. – Бібліогр.: 9 назв.

1746. **Сичов, Б.В.** Дослідження ефективності стандартних положень в футболі // Слобожанський науково-спортивний вісник. – Х., 1999. – Вип. 1. – С. 47 – 49. – Бібліогр. : 4 назви.

1747. **Стратегія** і тактика у футболі : метод. рек. [для студ. ф-тів. фіз. виховання / [уклад. М.М. Осадець]. – Чернівці : Рута, 2002. – 51 с. : ілюстр. ; табл. – Бібліогр.: с. 50 (10 назв.).

1748. **Тактика** игры в футболе / А.М. Зеленцов, В.В. Лобановский, В.Г. Ткачук и др. – Киев : Здоров'я, 1989. – 192 с.

1749. **Тактика** и стратегия в футболе / А.М. Зеленцов, В.В. Лобановский, В.Г. Ткачук, А.Н. Кондратьев. – Киев : Здоров'я, 1989. – 192 с. – Библиогр. : с. 187 – 190.

1750. **Уроки** футбола / А.М. Зеленцов, В.В. Лобановский, В. Коуэр и др. – Киев : УСХА, 1996. – 256 с.

1751. **Футболист** в игре и тренировке / И.М. Асович, А.А. Гуминский, Ю.П. Ильичев и др. – М. : Физкультура и спорт, 1975. – 108 с.

1752. **Хеддерготт, К.-Х.** Новая футбольная школа / К.-Х. Хеддерготт ; предисл. Л. Прибыловского ; пер. с нем. В.П. Милютина – М. : Физкультура и спорт, 1976. – 239 с.

1753. **Хьюс, Ч.** Футбол. Тактические действия команды : пер. с англ. / Ч. Хьюс ; предисл. В. Николаева. – М. : Физкультура и спорт, 1979. – 144 с.

1754. **Чанади, А.** Футбол. стратегия : пер. с венг. / А. Чанади ; предисл. В.И. Козловского. – М. : Физкультура и спорт, 1981. – 208 с. : ил.

1755. **Чанади, А.** Футбол. Техніка : пер. с венг. / А. Чанади. – М. : ФиС ; 1984. – 247 с.

1756. **Шева, А.** Футбольний м'яч у грі // Ранок. – 1967. – № 4. – С. 23.

1757. **617 м'ячів** : футбол. огляд // Старт. – 1966. – № 1. – С. 3 – 5. – Підпис : Оглядач.

1758. **Шиловський, В.** Нова тактика народжується : [про тактику футболу] / В. Шиловський, А. Галинський // Фізкультура і спорт. – 1958. – № 3. – С. 18 – 19.

4.2.2 Тактика нападу

1759. **Бесков, К.И.** Игра нападающих / К.И. Бесков. – 2-е изд. – М. : Физкультура и спорт, 1958. – 107 с.

1760. **Каневський, В.** Форварди вчора, сьогодні, завтра : на запитання кор. "Старту" відповідає старш. тренер "Дніпра", майстер спорту СРСР В. Каневський // Старт. – 1974. – № 7. – С. 16 – 18.

1761. **Коман, М.** Атака : [поради майстра спорту футболістам] // Фізкультура і спорт. – 1961. – № 9. – С. 7 – 8.

1762. **Коман, М.М.** Атака : [розповідь заслуж. тренера УРСР про досвід рад. футболістів] / М.М. Коман ; літ. зап. М. Михайлова. – К. : Молодь, 1963. – 144 с. : ілюстр.

1763. **Коман, М.** Клас форварда : обговорюємо пробл. майстерності // Старт. – 1973. – № 6. – С. 6 – 8.

1764. **Михайлов, М.** І голкіпер не розгубився : у площині футбол. воріт // Знання та праця. – 1972. – № 3. – С. 28 – 29.

1765. **Онищенко, В.** Я – форфард : [розповідь футболіста] // Старт. – 1978. – № 12. – С. 18 – 20.

1766. **Подоляка, О.Б.** Определение основных принципов идентификации формаций нападения в американском футболе // Физ. воспитание студентов твор. специальностей : сб. науч. тр. – 2004. – № 3. – С. 46 – 50. – Библиогр.: 9 назв.

1767. **Ровный, А.С.** Зависимость точности передачи мяча у футболистов при целенаправленном развитии выносливости // Педагогіка, психологія та мед.-біол. пробл. фіз. виховання і спорту. – 2000. – № 11. – С. 12 – 19. – Бібліогр. : 13 назв.

1768. **Терентьєв, В.** Десятеро на рубежі атаки // Старт. – 1968. – № 11. – С. 26 – 27.

1769. **Штеллер, И.П.** Наступление – тактика победы / И.П. Штеллер. – М. : Физкультура и спорт. – 1968. – 158 с.

1770. **Якимишин, І.** Аналіз ударів по воротах при застосуванні різних тактичних систем у міні-футболі (футзалі) // Українському футбо-

лу – 115 років : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. (Львів, 26 листоп. 2009 р.). – Л., 2009. – С. 98 – 103. – Список використ. л-ри : с. 103. – Рез. англ.

4.2.3 Тактика захисту

1771. **Алєскеров, А.** Захисники – вперед! : інтерв'ю кор. "Старту" дає старш. тренер команди "Чорноморець", засл. тренер УРСР, майстер спорту А. Алєскеров // Старт. – 1974. – № 10. – С. 13 – 14.

1772. **Віхров, К.** Тактика захисту [у футболі] // Фіз. виховання. – 2004. – № 4. – С. 17 – 21.

1773. **Защита** [в футболе] // Шпиль! – 2006. – № 2, спецвып. – С. 35 – 38.

1774. **Калинин, А.Л.** Игра защитников / А.Л. Калинин. – 4-е изд., испр. и доп. – М. : Физкультура и спорт, 1967. – 79 с. : ил.

1775. **Колотов, В.** Півзахист – місце команди : [бесіда з капітаном київ. "Динамо", майстром спорту В. Колотовим] // Старт. – 1974. – № 8. – С. 18 – 20.

1776. **Лоос, В.Г.** Эффективность и надежность тактической деятельности полузащитников футбольных команд // Теория и практика физ. культуры. – 1987. – № 4. – С. 38 – 41.

1777. **Решко, С.** Надійність захисника : [розповідь футболіста, засл. майстра спорту] // Старт. – 1979. – № 2. – С. 22 – 24.

1778. **Спорт :** На підступах до воріт : [про майстерність захисника в футбол. грі] / за ред. Ф.Я. Гальперіна // Наука і суспільство. – 1967. – № 7. – С. 56 – 58.

1779. **Терентьєв, В.** Атакующий захисник : [про нову тактику в футболі : з приміт. ред.] // Фізкультура і спорт. – 1962. – № 8. – С. 14.

4.2.4 Техніка гри воротаря

1780. **Акимов, А.М.** Игра футбольного вратаря / А.М. Акимов. – М. : Физкультура и спорт, 1982. – 95 с.

1781. **Банников, В.** Воротарі // Старт. – 1980. – № 5. – С. 20 – 22.

1782. **Банников, В.** Воротар – початок атаки : бесіди про футбол. пробл. // Старт. – 1974. – № 12. – С. 16 – 18.

1783. **Вратарская** площадка : худож.-документ. очерки : [сб. о лучших футбол. вратарях] / сост. Л.П. Франчук. – Киев : Молодь, 1985. – 152 с. ил. – (Знаменосцы спорта).

1784. **Дасаев, Р.Ф.** Команда начинается с вратаря / Р.Ф. Дасаев, А.Л. Львов. – 2-е изд., доп. – М. : Совет. Россия, 1988. – 318 с. : ил.

1785. **Жилулін, М.** Клуб воротарів Льва Яшина // Старт. – 1982. – № 8. – С. 13 – 14.

1786. **Кавазашвили, А.** На линии года : уроки заслуженного мастера спорта, вратаря А. Кавазашвили // Первый тайм. – 1995. – № 2. – С. 9 – 10.

1787. **Каневський, Л.** Без права на помилку : [про футбол. воротарів] // Старт. – 1985. – № 4. – С. 16 – 18.

1788. **Коман, М.** Передо мною воротар : [розповідь майстра спорту з футболу] // Фізкультура і спорт. – 1959. – № 11. – С. 6 – 9.

1789. **Макаров, О.** Вартовим стою біля воріт : [поради заслуж. майстра спорту воротарям футбол. команд] // Фізкультура і спорт. – 1962. – № 5. – С. 6 – 8.

1790. **Макаров, О.** Воротар без м'яча : [про поведінку воротаря під час гри] // Фізкультура і спорт. – 1961. – № 6. – С. 5 – 6.

1791. **Михайлов, М.** Скільки кроків до перемоги? : у площині футбол. воріт // Знання та праця. – 1972. – № 4. – С. 26 – 27.

1792. **Михайлов, М.** У площині футбольних воріт : [про воротар. майстерність : з приміт. ред.] // Знання та праця. – 1972. – № 1. – С. 28 – 29.

1793. **Михайлов, М.** Штрафной удар і … алгебра : [про майстерність воротаря] // Знання та праця. – 1972. – № 2. – С. 28 – 29.

1794. **Перхун, В.С.** Мой сын – вратарь / В. Перхун. – Днепропетровск : Проспект, 2005. – 255 с.

1795. **Рудаков, Є.** "Помилка гравця – помилка, помилка воротаря – гол!" : [розповідь воротаря київ. "Динамо"] // Наука і суспільство. – 1967. – № 6. – С. 39.

1796. **Сичов, Б.В.** Дослідження ефективності стандартних положень в футболі // I Всеукраинская научно-практическая конференция "Актуальные вопросы подготовки футболистов". – Киев, 2000. – С. 21 – 25.

1797. **Соболєв, В.** Коли воротар не чекає … : [техніка футбол. гри] // Старт. – 1965. – № 11. – С. 10 – 11.

1798. **Хачатрян, С.Т.** Индивидуально-тактическая подготовка вратарей на основе адаптации движений футболиста : автореф. дис. … канд. пед. наук / С. Т. Хачатрян. – М., 2000. – 19 с.

1799. **Шварц, А.** Протокол наблюдений и оценки эффективности действий вратаря в футболе / А. Шварц, М. Хамера // Педагогіка, психологія та методико-біол. пробл. фіз. виховання і спорту. – 2010. – № 4. – С. 161 – 166. – Бібліогр. : 12 назв.

1800. **Яковлев, Е.** Вне игры – вечное проклятие футбола? : техника футбол. игры // Спорт. жизнь России. – 2008. – № 1. – С. 34 – 35.

1801. **Яремко, І.** Воротарі з бомбардирським нахилом : чимало голкіперів відзначаються умінням забивати голи // Висок. Замок. – 2009. – 14 груд. – С. 6.

1802. **Яшин, Л.** Футбол : [нотатки заслуж. майстра спорту] // Фізкультура і спорт. – 1960. – № 1. – С. 4 – 6.

Див. також № 21.

Лисенчук, Г. Отбор и прогнозирование достижений как инструмент управления соревновательной деятельностью в футболе / Г. Лисенчук, В. Догадайло, В. Колотов и др. // Наука в олимпийском спорте. – 1997. – № 1. – С. 57 – 63.

Гурман, Л.Д. Основи теорії і методики спортивного тренування : курс лекцій / Л.Д. Гурман ; Кам'янець-Поділ. нац. ун-т. – Кам'янець-Поділ., 2010. – 367 с.

Журид, С.Н. Сравнительный анализ соревновательной деятельности квалифицированных игроков различного амплуа в женском и мужском футболе / С.Н. Журид, Е.Ю. Насонкина // Физ. воспитание студентов. – 2010. – № 2. – С. 81 – 84. – Библиогр.: 12 назв. – Аннот. : рус., укр., англ.

Обучение и тренировка начинающих футболистов : метод. пособие / ком. по физ. культуре и спорту Харьк. облисполкома, киев. гос. ин-т физ. культуры, харьк. тренер. фак. [разраб. В.А. Мариенко, В.И. Страшицкий]. – Х. ; 1986. – 76 с.

Петров, О.П. Методика навчання футболу : навч.-метод. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Кам'янець-Поділ. держ. ун-т. – Кам'янець-Подільський, 2006. – 127 с. : ілюстр., табл. – Бібліогр. : с. 126 – 127 (16 назв.).

Платонов, В.М. Фізична підготовка спортсмена : навч. посіб. / В.М. Платонов, М.М. Булатова. – К. : Олімп. л-ра, 1995. – 317, [2] с. : ілюстр. – Бібліогр. в кінці розд.

Портных, Ю.И. Спортивные игры и методика преподавания / Ю.И. Портных. – М. : Физкультура и спорт, 1986. – 320 с.

Соломонко, В.В. Новобранцям футбола : поради й рек. / В.В. Соломонко. – К. : Здоров'я, 1970. – 100 с. ілюстр. Бібліогр. : с. 100.

Руднев, С.В. 100 вопросов и ответов по футболу / С.В. Руднев. – М. : Б.и., 1961. – 46 с.

Основи методики навчання гри у футбол : метод. рек. / уклад. : В.І.Музика, В.В.Луцишин ; Чернів. нац. ун-т. –Чернівці : Рута, 2006. – 83, ілюстр. – Бібліогр.: с. 82 (17 назв).

Тактика игры в футболе / А.М.Зеленцов, В.В.Лобановский, В.Г.Ткачук и др. – К. : Здоров'я, 1989. – 192 с.

Тактика и стратегия в футболе / А.М. Зеленцов, В.В.Лобановский, В.Г.Ткачук, А.Н.Кондратьев. – К.: Здоров'я, 1989. – 192 с. – Библиогр. : с. 187 – 190.

5 ОСНОВИ СПОРТИВНОЇ ПІДГОТОВКИ ФУТБОЛІСТІВ

5.1 ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ

1803. **Аладашвили, Г.А.** Прыжковая подготовленность футболистов и методика ее оценки : автореф. дис. ... канд. пед. наук / Г.А. Аладашвили. – М., 1998. – 20 с.

1804. **Ангелов, В.** Индивидуальная подготовка футболиста / В. Ангелов, Н. Аладжов. – София, 1973. – С. 10 – 26.

1806. **Байрачний, О.** Динаміка формування самооцінки футболістів з урахуванням ігрового амплуа // Теорія і методика фіз. виховання і спорту. – 2009. – № 3. – С. 3 – 6. – Бібліогр.: 9 назв.

1807. **Богдан, І.** Повага до суперника – повага до себе : [на теми виховання спортсменів] // Старт. – 1977. – № 6. – С. 20 – 21.

1808. **Боген, М.М**. Обучение двигательным действиям / М.М. Боген, – М. : Физкультура и спорт, 1985. – 192 с. : ил.

1809. **Бойченко, Б.Ф.** Техническая подготовка футболистов : [учеб. пособие] / Б.Ф. Бойченко ; Полтав. обл. федер. футбола, науч.-метод. (техн.) ком. – Полтава : ТОВ "АСМІ", 2002. – 30 с. : ил., табл.

1810. **Бухтєєв, С**. Весняне тренування футболіста // Спорт. – 1939. – № 4, квіт. – С. 5 – 7.

1811. **Войнаровський, А.** Динаміка професійної зацікавленості студентів як майбутніх спеціалістів із спортивної дисципліни "Футбол" // Фіз. виховання, спорт і культура здоров'я у сучас. сусп-ві. – 2010. – № 3. – С. 10 – 12. – Бібліогр.: 5 назв.

1812. **Высочин, Ю.В.** Факторы, лимитирующие прогресс спортивных результатов и квалификация футболистов / Ю.В. Высочин, Ю.П. Денисенко // Теорит. и практ. физ. культуры. – 1994. – № 2. – С. 17 – 21.

1813. **Годик, М.А.** Система подготовки футболистов высокой квалификации // Футбол : учеб. для ин-тов физ. культуры / под ред. М.С. Полишкиса, В.А. Выжгина. – М., 1999. – С. 175 – 234.

1814. **Голденко, Г.А**. Индивидуальные программы технико-тактической подготовки футболистов высокой квалификации с учетом особенностей соревновательной деятельности : автореф. дис. ... канд. пед. наук / Г.А. Голденко. – М., 1984. – 24 с.

1815. **Гриндлер, К.** Техническая и тактическая подготовка футболистов / К. Гриндлер. – М. : Физкультура и спорт, 1989. – 243 с.

1816. **Гриндлер, К.** Физическая подготовка футболистов : пер. с нем. / К. Гриндлер, Х. Пальке, Х. Хемо. – М. : Физкультура и спорт, 1976. – 231 с.

1818. **Гуменюк, М.П.** Володіти собою : [заняття з аутоген. тренування спортсменів] // Наука і суспільство. – 1977. – № 1. – С. 50 – 52.

1819. **Гурман, Л.Д.** Теорія і методика тренування кваліфікованих спортсменів : курс лекцій ; Кам'янець-Поділ. держ. ун-т. – Кам'янець-Поділ., 2007. – 183 с. – Бібліогр. на початку тем.

1820. **Евгеньева, Л.Я.** Комплексный контроль подготовленности футболистов по морфофункциональным показателям / Л.Я. Евгеньева. – Киев : Научн.-метод. (техн.) ком. Федер. футбола Украины, 2002. – 64 с.

`1821. **Зеленцов, А.М.** Разработка целевых комплексных программ подготовки футболистов : метод рекомендации НУФВС Украины / А.М. Зеленцов, М.В. Бальчас, Г.А. Лисенчук. – К., 1999. – 62 с.

1822. **Зонин, Г.С.** Исследование физической технической подготовленности и их совершенствование у футболистов : автореф. дис. ... канд. пед. наук. / Г.С. Зонин. – Ленинград, 1975. – 71 с.

1823. **Инструкция** по составлению целевых программ подготовки сборных и клубных профессиональных команд по футболу / О.Н. Джус. – Киев : Науч.-метод. (техн.) ком. Федер. футбола Украины, 2001. – 30 с.

1824. **Искусство** подготовки высококвалифицированных футболистов : науч.-метод. пособие / под ред. проф. Н.М. Люкшинова. – М. : Совет. спорт, 2003. – 416 с.

1825. **Ищенко, В.** Сравнительный анализ физической подготовленности футболистов команд разной квалификации / В. Ищенко, Г. Лисен-

чук, В. Дараган // Наука в олимпийском спорте. – 2003. – № 1. – С. 50 – 56. – Библиогр.: 17 назв.

1826. **Ідзковський, А.Л.** Вправи з технічної і тактичної підготовки футболіста : [посібник / А.Л. Ідзковський ; пер. Е.Т. Максимчук]. – К. : Держмедвидав УРСР, 1952. – 48 с. : ілюстр.

1827. **Іщенко, В.** Багаторічна динаміка фізичної підготовленості футболістів команди вищої ліги Чемпіонату України ЦСКА (Київ) // Теорія і методика фіз. виховання і спорту. – 2004. – № 4. – С. 69 – 71.

1828. **Йорданская, Ф.А.** Оценка специальной работоспособности в процессе управления подготовкой футболистов / Ф.А. Йорданская, О.И. Романцев, В.Н. Кузьмина и др. // Теория и практика физической культуры. – 1993. – № 11 – 12. – С. 16 – 19.

1829. **Кашуба, В.А.** К вопросу использования интерактивных технологий в системе профессиональной подготовки специалистов по физическому воспитанию и спорту / В.А. Кашуба, О.А. Должикова // Физ. воспитание студентов. – 2009. – № 3. С. 46 – 50. – Библиогр.: 19 назв.

1830. **Кирпенко, В.М.** Вимоги до змісту навчальної програми для навчальних груп секції спортивного виховання зі спеціалізації "футбол" / В.М. Кирпенко, В.І. Кондратюк, О.Г. Піддубний // Педагогіка, психологія та мед.-біол. пробл. виховання і спорту. – 2008. – № 4. – С. 53 – 56.

1831. **Козловский, В.И.** К вопросу о разработке модельных характеристик футболистов / В.И. Козловский, В.С. Левин, Г.В. Шинкарев // Теория и практика физ. культуры. – 1978. – № 1. – С. 5 – 7.

1832. **Козловский, В.И.** Квалиметрическая оценка технико-тактических действий футболистов // Теория и практика физ. культуры. – 1991. – № 10. – С. 38 – 40.

1833. **Костюкевич, В.М.** Модельні показники спортивних можливостей висококваліфікованих футболістів // Теорія та методика фіз. виховання. – 2007. – № 8. – С. 24 – 28. – Бібліогр.: с. 28.

1834. **Костюкевич, В.М.** Модельні показники функціональної підготовленості футболістів // Збірник наукових праць з галузі фізичної культури і спорту. – Л., 2006. – Вип. 10. – С. 78.

1835. **Котельников, Є.** Вчора новачок – завтра майстер : [питання підготов. молодих футболістів] // Старт. – 1978. – № 5. – С. 11 – 12.

1836. **Лаптев, А.П.** Режим футболиста / А.П. Лаптев. – 2-е изд., доп. – М. : Физкультура и спорт, 1985. – 81 с.

1837. **Леонтьєв, О.** "Таємниці" футбольних лабораторій : [про методику навчально-тренув. процесу] // Фізкультура і спорт. – 1965. – № 6. – С. 6 – 8.

1838. **Лисенчук, Г.А.** Контроль соревновательной деятельности в системе управления подготовкой футболистов / Г.А. Лисенчук, С.М. Решко, В.С. Левин // Педагогіка, психологія та мед.-біол. пробл. фіз. виховання і спорту. – 2002. – № 9. – С. 61 – 67.

1839. **Лисенчук, Г.А.** Модельные характеристики соревновательной деятельности футболистов высокой квалификации на основе анализа игр финальной части чемпионата мира 1990 г. в Италии и 1994 г. в США / Г.А. Лисенчук, В.Г. Догадайло, Р.И. Горобец и др. – К. : Олимп. лит., 1996. – 24 с.

1840. **Лисенчук, Г.** Отбор и прогнозирование достижений как инструмент управления соревновательной деятельностью в футболе / Г. Лисенчук, В. Догадайло, В. Кулыба и др. / Наука в олимпийском спорте. – 1997. – № 1. – С. 57 – 62.

1841. **Лісенчук, Г.** Програмування, моделювання та контроль в управлінні тренуванням футболістів // Теорія і методика фіз. виховання і спорту. – 2001. – № 2/3. – С. 14 – 17. – Рез. : рос., англ. – Бібліогр.: с. 17. – Назва журн. парал.: англ.

1842. **Лисенчук, Г.А.** Соревновательные микроциклы в подготовке квалифицированных футболистов : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Г.А. Лисенчук. – М., 1987. – 188 с.

1843. **Лисенчук, Г.А**. Соревновательные микроциклы в подготовке футболистов высокой квалификации : автореф. дис ... канд. пед. наук / Г.А. Лисенчук. – Киев, 1989. – 24 с.

1844. **Лисенчук, Г.А.** Специфика управления процессом подготовки футболистов // Педагогіка, психологія та мед.-біол. пробл. фіз. виховання і спорту. – 2002. – № 18. – С. 62 – 69. – Библиогр.: 28 назв.

1845. **Лисенчук, Г.А.** Управление подготовкой футболистов / Г.А. Лисенчук. – Киев : Олимп. лит., 2003. – 271 с. – Лит. : с. 268 – 271.

1846. **Макаренко, В.Г.** Управление физической подготовленностью футболистов на основе модельных характеристик : автореф. ... канд. пед. наук / В.Г. Макаренко. – М., 1981. – 21 с.

1847. **Максименко, І.Г.** Порівнювальний аналіз параметрів технічної майстерності футболістів та футболісток різної кваліфікації // Педагогіка, психологія та мед.-біол. пробл. фіз. виховання і спорту. – 2007. – № 1. – С. 78 – 80. – Бібліогр.: 5 назв.

1848. **Маляр, Е**. Вплив засобів футболу на рівень професійно-прикладної фізичної підготовки студентів-початківців // Спорт. вісн. Придніпров'я. – 2006. – № 2. – С. 94 – 98.

1849. **Марченко, В.А**. Оптимізація швидкісної підготовки кваліфікованих футболістів // II Всеукраинская научно-практическая конференция "Научно-практические аспекты подготовки футболистов". – Киев, 2001. – С. 21 – 23.

1850. **Маслов, В.** В футбол играют головой : на спортив. волне // Радуга. – 1967. – № 4. – С. 179 – 189.

1851. **Махиня, М**. Футболіст, готуйсь до бою! : нотатки про індивід. підготов. гравця // Фізкультура і спорт. – 1957. – № 5. – С. 27 – 28.

1852. **Обучение** и тренировка начинающих футболистов : метод. пособие / Ком. по физкультуре и спорту Харьк. облисполкома, Киев. гос. ин-т физкультуры, Харьк. тренер. фак. ; [разраб. : В.А. Марченко, В.И. Страшинский]. – Харьков : Б. и., 1986. – 76 с. – Библиогр.: с. 75 (24 назв).

1853. **Оптимизация** управления процессом совершенствования технического мастерства спортсменов высшей квалификации : сб. науч. тр. / Ком. по физ. культуре и спорту при Совете Министров УССР, Киев. гос. ин-т физ. культуры. – Киев, 1979. – 98 с.

1854. **Основи** методики навчання гри у футбол : метод. рек. / уклад. : В.І. Музика, В.В. Луцишин ; Чернів. нац. ун-т. –Чернівці : Рута, 2006. – 83 с. : іпюстр. – Бібліогр.: с. 82 (17 назв).

1855. **Петров, О.П.** Методика навчання футболу : навч. метод. посіб. [для вищ. навч. закл.] / О.П. Петров ; Кам'янець-Поділ. держ. ун-т. – Кам'янець-Поділ., : К., 2006. – 127 с.

1856. **Питание** в системе подготовки спортсменов / [под ред. В.М. Смульского и др.] – Киев : Олимп. лит., 1996. – 221 [1] с. : ил., табл. – Библиогр. в конце гл.

1857. **Планы** практических занятий по футболу : для студентов II – III курсов / Киев. ин-т нар. хоз-ва. – Киев : КИНХ, 1982. – 22 с.

1858. **Платонов, В.Н.** Адаптация в спорте / В.Н. Платонов. – Киев : Здоров'я, 1988. – 214 с.

1859. **Платонов, В.Н**. Общая теория подготовки спорсменов в олимпийском спорте : учеб. для студентов вузов физ. воспитания и спорта / В.Н. Платонов. – Киев : Олимп. лит., 1997. – 384 с.

1860. **Платонов, В.Н.** Подготовка квалифицированных спортсменов [футболистов] / В.Н. Платонов. – М. : Физкультура и спорт, 1986. – 286 с. : ил.

1861. **Платонов, В.Н.** Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте : общая теория и практ. прил. – К. : Олимп. лит., 2004. – 808 с.

1862. **Платонов, В.Н.** Структура мезо- и микроциклов подготовки / В.Н. Платонов, Ф.П. Суслов. – М., 1995. – С. 407 – 425.

1863. **Платонов, В.Н.** Теория и методика спортивной тренировки / В.Н. Платонов. – К. : Вищ. шк. (голов. изд-во), 1984. – 352 с.

1864. **Подготовка** спортсменов высокой квалификации в спортивных играх : сб. науч. тр. / М-во Украины по делам молодежи и спорта, Киев. гос. ин-т физкультуры ; [редкол. : Л.А. Латышкевич (отв. ред.) и др.]. – Киев, 1992. – 69, [1] с. : ил. – Библиогр. в конце ст.

1865. **Подготовка** футболистов : сб. ст. – М. : Физкультура и спорт, 1977. – 173 с.

1866. **Полишкис, М.С**. Совершенствование тактической подготовки футболистов с учетом их индивидуально-психологических особенностей : автореф. дис. ... канд. пед. наук / М.С. Полишкис. – М., 1977. – 25 с.

1867. **Пшибыльски, В.** Физическая подготовка футболистов высокого класса : монография / В. Пшибыльски, В. Мищенко. – Киев : Наук. світ, 2004. – 157, [1] с. : ил., табл. – Библиогр.: с. 151 – 157 (93 назв.).

1868. **Пшибыльски, В**. Функциональная подготовленность высококвалифицированных футболистов : монография / В. Пшибыльски, В.С. Мищенко. – Киев : Наук. світ, 2005. – 161 с. : ил., табл. – Библиогр.: с. 155 – 160 (93 назв.).

1869. **Рабинович, П.Н.** Развитие гибкости и ловкости футболистов : метод. рек. Спец. упражнения / П.Н. Рабинович, В.Г. Лоос, Д.И. Лавриненко ; [предисл. В.Н. Трошкина] ; Гос. ком. УССР по физкультуре и спорту, Респ. науч.-метод. каб. – Киев : РНМК Госкомспорта УССР, 1990. – 108, [2] с. : ил. – Библиогр.: с. 108 – 109.

1870. **Ромм, М.Д**. Футбол : пособие для инструкторов физкультуры и активистов футбол. секций / М.Д. Ромм. – 5-е изд., перераб. и доп. – М. : Физкультура и туризм, 1937. – 158 с.

1871. **Савин, С.А.** Футбол : учеб. пособие для секций коллективов физ. культуры / С.А. Савин. – 2-е, испр. и доп. изд. – М. : Физкультура и спорт, 1955. – 247 с.

1872. **Сенченко, Н.И.** Программное обеспечение для гибридного моделирования процесса подготовки спортсменов / Н.И. Сенченко,

Г.В. Космачевский, С.Ф. Танянский // Пробл. бионики. – 1984. – Вып. 32. – С. 57 – 64.

1873. **Сиренко, П.А**. Развитие двигательных качеств у квалифицированных футболистов / П.А. Сиренко. – Харьков : Новое слово, 2009. – 81 с. : ил., табл. – Библиогр.: с. 81 (11 назв).

1874. **Скоморохов, Е.В.** Комплексный контроль и методы совершенствования специальной подготовленности высококвалифицированных футболистов : автореф. дис. ... канд. пед. наук / Е.В. Скоморохов. – М., 1980. – 22 с.

1875. **Скурвидас, А**. Особенности совершенствования точности ударов у футболистов в стандартных и нестандартных ситуациях / А. Скурвидас, А. Вицевас, Г. Манкус // Наука в олимп. спорте. – 1998. – № 1. – С. 35 – 38.

1876. **Слободянюк, М.М**. Використання активного відпочинку для студентів-футболістів у змагальний період // Вісн. Нац. авіац. ун-ту : педагогіка, психологія. – 2009. – № 2. – С. 89 – 91. – Бібліогр.: 22 назви.

1877. **Смульский, В.Л**. Питание в системе подготовки спортсменов / В.Л. Смульский, В.Д. Моногаров, М.М. Булатова. – Киев : Олимп. лит., 1996. – 223 с.

1878. **Современная** система спортивной подготовки / под ред. Ф.П. Суслова и др. – М. : СААМ, 1995. – 446 с.

1879. **Соломонко, В.В**. Новобранцям футболу : поради й рек. / В.В. Соломонко – К. : Здоров'я, 1970. – 100 с. : ілюстр. – Бібліогр.: с. 100.

1880. **Соломонко, В.В.** Футбол : [підручник] / В.В. Соломонко, Г.А. Лісенчук, О.В. Соломонко. – 2 вид., випр. і доп. – К. : Олімп. л-ра, 2005. – 295 с.

1881. **Супрунович, В.О.** Діагностика і формування ігрового мислення футболістів різної статі на етапах багаторічного спортивного вдосконалення / В.О. Супрунович, І.Д. Глазирін // Вісн. Запоріз. нац. ун-ту фіз. виховання. – 2009. – № 2. – С. 140 – 144.

1882. **Тарасенко, Д.О.** Використання комп'ютерної програми для тактичної підготовки футболістів / Д.О. Тарасенко, О.Б. Подоляка // Педагогіка, психологія та мед.-біол. пробл. фіз. виховання і спорту. – 2009. – № 9. – С. 148 – 150.

1883. **Тенцзюнь Тянь**. Особенности дифференцированной функциональной подготовки футболистов разных игровых амплуа // Спорт. вісн. Придніпров'я. – 2009. – № 1. – С. 56 – 58. – Бібліогр.: 18 назв.

1884. **Тер-Ованесян А.А**. О технике спортивных упражнений // Тр. Львов. ин-та физ. культуры. – 1958. – Т.3. – С. 129 – 137. – Библиогр.: 15 назв.

1885. **Тюленьков, С.Ю**. Теоретико-методические аспекты управления подготовкой высококвалифицированных футболистов : автореф. дис. ... докт. пед. наук. / С.Ю. Тюленьков. – М., 1996. – 44 с.

1886. **Фоміних, М.** Футбол вимагає чистоти // Старт. – 1977. – № 4. – С. 14 – 15.

1887. * **Футбол** : учеб. для ин-тов физ. культуры / под ред. М.С. Полишкиса, В.А. Выжгина. – М. : Физкультура, образование, наука, 1999.

1888. **Целенаправленное** обучение спортивным двигательным действиям : учеб. пособие / О.И. Камаев, Г.Г. Хохлов, А.М. Попов и др. ; под ред. О.И. Камаева ; М-во Украины по делам молодежи и спорта и др. – Харьков, 1996. – 55 с. : ил. – Библиогр.: с. 35 (17 назв.).

1889. **Чаговець, Р.В.** Харчування спортсменів / Р.В. Чаговець. – К. : Держмедвидав УРСР, 1959. – 62 с.

1890. **Шамардин, В.** Научно-методическое обеспечение подготовки футболистов высокой квалификации / В. Шамардин. – Киев : Науч.-метод. (техн.) ком. Федер. футбола Украины, 2001. – 65 с.

1891. **Шамардін, В.** Періодичність результативності змагальної діяльності футбольних команд вищої кваліфікації у річному циклі підготовки. // Спорт. вісн. Придніпров'я. – 2009. – № 1. – С. 48 – 52. – Бібліогр.: 11 назв.

1892. **Шамардин, В.Н.** Футбол : учеб. пособие для студентов, преподавателей спец. учеб. заведений, тренеров / В.Н. Шамардин, В.Г. Савченко. – Днепропетровск : Пороги, 1997. – 237, [1] с. : ил., табл. – Библиогр.: с. 235 – 236.

1893. **Шева, А.** Де ти, футбольна фортуно? : [про недоліки в підготовці футбол. команд до міжнар. зустрічей] // Зміна. – 1964. – № 12. – С. 12, 14.

1894. **Шишенков, В.М.** Содержание этапного контроля технической подготовленности футболистов : автореф. дис. ... канд. пед. наук / В.М. Шишенков. – М., 1982. – 24 с.

1895. **Шукан, В.И**. Параметры скоростной направленности у футболистов : автореф. дис. ... канд. пед. наук / В.И. Шукан. – М., 1981. – 26 с.

5.2 ВІДБІР ФУТБОЛІСТІВ

1896. **Бойченко, Б.Ф.** Возрастная динамика физических качеств и технико-тактического мастерства в связи с совершенствованием системы отбора юных футболистов : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Б.Ф. Бойченко. – Киев, 1986. – 22 с.

1897. **Булкин, В.А.** Педагогическая диагностика как фактор управления двигательной деятельностью спортсменов : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.04. / В.А. Булкин. – М., 1987. – 46 с.

1898. **Гарсаллах, Н.** Критерии первичного отбора юных спортсменов в футболе и прогнозирование их перспективности // Педагогіка, психологія та мед.-біол. пробл. фіз. виховання і спорту. – 2005. – № 1. – С. 58 – 62. – Библиогр.: 6 назв.

1899. **Даценко, О.** Ну, не змогла! : [про відбірк. турніри нац. збір. з футболу до Євро – 2008 та молодіж. Євро – 2009] // Спорт. газ. – 2007. – 16 – 18 жовт. – С. 6.

1900. **Дорошенко, Е.** Основні методичні принципи оцінювання спортивної майстерності кваліфікованих футболістів // Теорія і методика фіз. виховання і спорту. – 2009. – № 3. – С. 7 – 11. – Бібліогр.: 26 назв.

1901. **Дулібський, А.В.** Спортивний відбір у футболі / А.В. Дулібський, А.Г. Ященко, В.В. Ніколаєнко ; Наук.-метод. (техн.) ком. Федер. футболу України. – 2003. – 135 с.

1902. **Иванов, Д.** Искусство предугадывать звезд : [о воспитании профессионалов в футболе] // Компаньон. – 2005. – № 5. – С. 36 – 39.

1903. **Иванов, А.В.** Критерии отбора в современном футболе / А.В. Иванов, П.Е. Перепелица // Теорія і практика фіз. виховання. – 2005. – № 1/2. – С. 67 – 77.

1904. **Лисенчук, Г.** Отбор и прогнозирование достижений как инструмент управления соревновательной деятельностью в футболе / Г. Лисенчук, В. Догадайло, В. Колотов и др. // Наука в олимпийском спорте. – 1997. – № 1. – С. 57 – 63.

1905. **Лисенчук, Г.А.** Управление на этапах максимальной реализации индивидуальных возможностей футболистов // Педагогіка, психологія та мед.-біол. пробл. фіз. виховання і спорту. – 2002. – № 17. – С. 48 – 55. – Библиогр.: 26 назв.

1906. **Максименко, И.Г.** Основы отбора, обучения и тренировки футболистов / И.Г. Максименко. – Луганск : ПКФ "Знание", 2002. – 422 с. : ил., табл. – Библиогр.: 413 – 421 (94 назв.).

1907. **Максимов, А.** Вік футболіста : [про тривалість актив. футбол. діяльності гравця] // Фізкультура і спорт. – 1961. – № 6. – С. 6 – 8.

1908. **Модельные** характеристики мастеров футбола : справ.-информ. материалы для студентов ин-тов физкультуры и тренеров команд / Б.В. Зуб, В.И. Перевозник ; Харьк. гос. ин-т физкультуры. – Харьков : ХаДІФК, 1994. – 84 с., табл. – Бібліогр.: с. 83 (19 назв.).

1909. **Осташев, П.В.** Прогнозирование способностей футболиста / П.В. Осташев. – М. : Физкультура и спорт, 1982. – 96 с.

1910. **Санд, С.Д.** Отбор в группы начальной подготовки и индивидуализаци тренировочного процесса с учетом уровня биологического развития футболистов 9 – 11 лет / С.Д. Санд. – Киев : ООО "Междунар. финансовое агенство", 1997. – 12 с. : ил., табл.

1911. **Сергієнко, Л.П.** Математичне моделювання взаємодії фізичних якостей та швидкості оволодіння руховими навичками [спортсменів] / Л.П. Сергієнко, О.В. Петунін // Теорія і практика фіз. виховання та спорту. – 1973. – Вип. 4. – С. 44 – 47.

1912. **Смирнов, Ю.И.** Комплексная оценка и контроль спортивной подготовленности : учеб. пособие / Ю. И. Смирнов. – Малаховка : МОГИ ФК, 1986. – 68 с.

1913. **Сутула, В.А.** Особенности отбора и комплектования игровых линий в детско-юношеских футбольных командах / В. Сутула, Р. Альовайдат, М. Фоменко ; Харьк. гос. ин-т физ. культуры. – Харьков, 1999. – 182 [1] с. : ил., табл., портр. – Библиогр.: с. 141 – 176 (336 назв.).

1914. **Сучилин, А.А.** Отбор на этапе спортивного совершенствования // Юный футболист / под ред. А.П. Лаптева, А.А. Сучилина. – М., 1983. – С. 162 – 167.

1915. **Хоршид, Ф.** Обоснование критериев отбора в футболе : метод. пособие / Ф. Хоршид ; Укр. гос. ун-т физ. воспитания и спорта. – Киев, 1996. – 46 с. – Библиогр.: с. 41 – 45.

1916. **Хоршид Фадель Хамза Аббас**. Теоретико-методологические основы спортивного отбора в современном спорте : автореф. дис. ... д-ра наук по физ. воспитанию и спорту / Ф. Хоршид. – Киев, 1996. – 49 с.

1917. **Шаленко, В.В.** Организация и методика отбора юных футболистов // Педагогіка, психологія та мед.-біол. пробл. фіз. виховання і спорту. – 2004. – № 9. – С. 108 – 114.

1919. **Шамардін, В**. Характеристика рухової та ігрової діяльності футболістів // Спорт. вісн. Придніпров'я. – 2007. – № 1. – С. 87 – 89.

5.3 ПІДГОТОВКА ФУТБОЛЬНОГО РЕЗЕРВУ

1920. **Арестов, Ю.М**. Подготовка футболистов высших разрядов / Ю.М. Арестов, М.А. Годик. – М., 1980. – 128 с.

1921. **Беккер, С.И.** Структура специальной подготовленности и развитие физических качеств квалифицированных футболистов // Физ. воспитание студентов творч. специальностей. – 2004. – № 6. – С. 17 – 23.

1922. **Верхошанский, Ю.В**. Основы силовой подготовки в спорте / Ю.В. Верхошанский. – М. : Физкультура и спорт, 1970. – 261.

1923. **Войнов, Ю**. Резерви ешелону резервів : [про майстерність футбол. команд] // Старт. – 1977. – № 12. – С. 26 – 28.

1924. **Волков, В**. Фізична підготовка та контроль за станом тренованості студентів під час занять з футболу : [навч.-метод. посіб.] / В. Волков, Д. Капустинський ; Держ. ун-т інформ. комунікац. технологій. – К. : Нора-принт, 2004. – 29 с. : ілюстр., табл. – Бібліогр.: с. 29 (22 назви).

1925. **Воронова, В.** Модельні особистісні характеристики футболістів залежно від ігрового амплуа / В. Воронова, О. Байрачний // Теорія і методика фіз. виховання і спорту. – 2008. – № 1. – С. 90 – 93.

1926. **Золотарев, А.П.** Актуальные проблемы развития структуры и содержания многолетней подготовки спортивного резерва в футболе // Педагогіка, психологія та мед.-біол. пробл. фіз. виховання і спорту. – 2000. – № 20. – С. 50 – 54. – Бібліогр.: 10 назв.

1927. **Костюкевич, В.М**. Модельні показники спортивних можливостей висококваліфікованих футболістів // Теорія та методика фіз. виховання. – 2007. – № 8. – С. 24 – 28.

1928. **Марченко, В. А**. Взаємозв'язок між руховими якостями у підготовці футболістів на етапі спортивного вдосконалення // Слобожанський науково-спортивний вісник. – Х., 1999. – Вип. 1. – С. 35 – 36. – Бібліогр.: 3 назв.

1929. **Модельные** характеристики мастеров футбола : справ.-информ. материалы для студентов физ. культуры и тренеров команд / Б.В. Сычев, Н.С. Каштанов, В.Н. Зуб, В.И. Перевозник ; Харьк. гос. ин-т физ. культуры. – Харьков, 1994. – 84 с. – Библиогр.: с. 83 (49 назв.).

1930. **Ніколаєнко, В**. Стан підготовки футбольного резерву в Україні / В. Ніколаєнко, О. Байрачний // Теорія і методика фіз. виховання і спорту. – 2010. – № 2. – С. 32 – 35. – Рез.: рос., англ. – Бібліогр.: 9 назв.

1931. **Папаіка, В.О**. Структура фізичної підготовленості футболісток різної кваліфікації // Педагогіка, психологія та мед.-біол. пробл. фіз. виховання і спорту. – 2005. – № 15. – С. 34 – 38.

1932. **Радченко, Л.** Про підготовку олімпійців дбаємо гуртом : [про виїздну нараду-семінар Нац. олімп. ком. України присвяч. "Прогр. розв. олімп. руху в Україні на період 2005 – 2010 рр.", Кіровоград] // Спорт. газ. – 2007. – 16 – 18 жовт. – С. 2.

1933. **Сахновский, К.П.** Подготовка спортивного резерва / К.П. Сахновский. – Киев : Здоров'я, 1990. – 149, [2] с. – Библиогр.: с. 146 – 150 (98 назв.).

1934. **Сучилин, А.А.** О совершенствовании системы подготовки футбольного резерва / А.А. Сучилин, А.П. Лаптев // Теория и практика физ. культуры. – 1983. – № 5. – С. 25.

1935. **Уильямс, М**. Эргогенные средства в системе спортивной подготовки : учеб. пособие / М. Уильямс. – Киев : Олимп. лит., 1997. – 255 с. : ил., табл. – Библиогр.: с. 222.

1936. **Физиологическое** тестирование спортсмена высокого класса / под ред. Дж. Дункана Макдугала, Говарда Э. Уэнгера, Говарда Дж. Грина. – Киев : Олимп. лит., 1998. – 430 с.

1937. **Шамардин, В.Н.** Моделирование подготовленности квалифицированных футболистов : учеб. пособие / В.Н. Шамардин. – Днепропетровск : Пороги, 2002. – 201 с. : ил., табл., порт. – Библиогр.: с. 195 – 200 (56 назв.).

1938. **Шамардин, В.** Функциональная подготовленность футболистов различных игровых амплуа / В. Шамардин, Тензюнь Тянь // Спорт. вісн. Придніпров'я. – 2007. – № 2/3. – С. 132 – 135.

5.4 ТРЕНУВАЛЬНІ ЗАНЯТТЯ

1939. **Арестов, Ю.М.** Оценка управления тренировочными нагрузками : метод. рекомендации / Ю.М. Арестов, Н.А. Кириллов. – М. : ГЦОЛИФК, 1976. – 18 с.

1940. **Базилевич, О.П.** Моделирование тренировочных занятий футболистов / О.П. Базилевич, А.М. Зеленцов // Управление процессами восстановления в спортивной тренировке. – Киев, 1973. – С. 101 – 108.

1941. **Базилевич, О.П**. Оптимизация подготовки футболистов на основе моделирования тренировочного процесса // Футбол : ежегодник. – М., 1980. – С. 39 – 41.

1942. **Базилевич, О.П**. Управление подготовкой футболистов на основе моделирования тренировочного процесса : автореф. дис. ... канд. пед. наук / О.П. Базилевич. – М., 1983. – 20 с.

1943. **Балакін, М**. Зима і футбол : [поради до занять взимку : з дод. плану занять] // Старт. – 1965. – № 12. – С. 8 – 9.

1944. **Бальчос, М.В.** Влияние различных программ тренировок на динамику работоспособности футболистов / I Всеукраинская научно-практическая конференция "Актуальные вопросы подготовки футболистов". – Киев, 2000. – С. 48 – 58.

1945. **Бойченко, С.В.** Индивидуализация учебно-тренировочного процесса футболистов на основе педагогического контроля // Педагогіка, психологія та мед.-біол. пробл. фіз. виховання і спорту. – 2004. – № 20. – С. 86 – 91. – Библиогр.: 4 назв.

1946. **Бондарчук, А.П.** Периодизация спортивной тренировки / А.П. Бондарчук. – Киев, 2000. – 568 с.

1947. **Вихров, К.Л.** Игры в тренировке футболистов : метод. пособие / К.Л. Вихров. – Киев : Здоров'я, 1983. – 94 с. – Библиогр.: с. 93.

1948. **Вихров, К.Л**. Разминка футболистов : метод. пособие / К. Вихров, А. Дулибский ; Федер. футбола Украины. – Киев : Комби ЛТД, 2005. – 191 с. – Библиогр.: с. 189 – 191.

1949. **Герасимов, В.В.** До питання про вправи на розслаблення / В.В. Герасимов, А.І. Шунін // Теорія і практика фіз. виховання та спорту. – 1972. – Вип. 3. – С. 72 – 74.

1950. **Голомазов, С.В.** Футбол : методика тренировки техники игры головой / С.В. Голомазов, Б.Г. Чирва. – М. : СпортАкадемПресс, 2001. – 80 с.

1951. **Голомазов, С.В**. Футбол : тренировка вратаря / С.В. Голомазов, Б.Г. Чирва. – М. ; Пески : б. и., 1996. – 202 с. – (Зеленое поле ; кн. 3).

1952. **Голомазов, С**. Футбол : тренировка спец. работоспособности или новое в физ. подгот. футболистов / С. Голомазов, И. Шинкаренко. – М. : б. и., 1994. – 77 с. – (Зеленое поле ; кн. 2).

1953. **Дараган, В.** Вплив тренувальних занять з футболу на статодинамічну стійкість кваліфікованих спортсменів // Педагогіка, психологія та мед.-біол. пробл. фіз. виховання і спорту. – 2005. – № 4. – С. 8 – 18. – Бібліогр.: 15 назв.

1954. **Еделев, О.С.** Дидактико-виховний аспект тренування юних футболісток / О.С. Еделев, В.О. Єфімако, О.Г. Шалар // Педагогіка, пси-

хологія та мед.-біол. пробл. фіз. виховання і спорту. – 2008. – № 11. – С. 16 – 20. – Бібліогр.: 5 назв.

1955. **Ермаков, С.С**. Тренажеры в футболе : учеб. пособие / С.С. Ермаков ; Харьк. гос. акад. дизайна и искусств. – Харьков : ХГАДИ, 2005. – 86 с. – Библиогр.: с. 85.

1956. **Зеленцов, А.М.** Моделирование тренировки в футболе / А.М. Зеленцов, В.В. Лобановский. – Киев : Здоров'я, 1985. – 136 с.

1957. **Те саме**. – 2-е изд., перераб. и доп. – Киев : Альтепресс, 1998. – 212 с. : ил., табл.

1958. **Зеленцов, А.М**. Научно-методическое обеспечение современного учебно-тренировочного процесса на примере "Динамо" Киев / А.М. Зеленцов, А.И. Козлов, В.И. Лазаренко // I Всеукраинская научно-практическая конференция "Актуальные вопросы подготовки футболистов". – Киев, 2000. – С. 44 – 47.

1959. **Качани, Л**. Тренировка футболистов / Л. Качани, Л. Горский ; пер. со словац. – М. : Физкультура и спорт, 1984. – 316 с.

1960. **Келлер, В.С.** Індивідуальне тренування футболіста / В.С. Келлер, В.В. Соломонко. – К. : Здоров'я, 1975. – 80 с.

1961. **Климин, В.П**. Цель и содержание индивидуальной тренировки футболиста // Футбол : ежегодник. – М., 1984. – С. 21 – 22.

1962. **Комплексная** оценка эффективности спортивной тренировки : тез. докл. науч. конф. / Ком. по физкультуре и спорту при Совете Министров УССР ; [отв. ред. И.В. Муравов, редкол. : Л.В. Волков и др.]. – Киев, 1978. – 233 с.

1963. **Костюкевич, В**. Модельные тренировочные задания как средство повышения эффективности тренировочного процесса групп ПСМ по футболу в условиях ВУЗ // Материалы всеукраинской конференции ; Оптимизация процесса физического воспитания в системе образования. – Тернополь, 2003. – С. 61 – 64.

1964. **Костюкевич, В.М**. Модельні тренувальні завдання – один із шляхів оптимізації підготовки футболістів в умовах ДЮСШ // Актуальні проблеми фізичного виховання та методики спортивного тренування : зб. наук. пр. – Вінниця, 2003. – С. 44 – 50.

1965. **Костюкевич, В.** Модельні тренувальні ігри як засіб і метод. адаптації футболістів до змагальних навантажень // Теорія і методика фіз. виховання і спорту. – 2006. – №2. – С. 9 – 11.

1966. **Костюкевич, В.М.** Структура і зміст тренувального процессу в реабілітаційно-підготовчому періоді річного тренувального циклу // Теорія і методика фіз. виховання і спорту. – 2006. – № 1. – С. 44 – 47.

1967. **Костюкевич, В.М.** Управление тренировочным процессом футболистов в годичном цикле подготовки / В.М. Костюкевич. – Винница : Планер, 2006. – 683 с. – Библиогр.: с. 590 – 624 (416 назв.).

1968. **Лисенчук, Г.** Направленность тренировочного процесса в зависимости от индивидуальных особенностей футболистов / Г. Лисенчук, Ф. Хоршид // IV Міжнародний науковий конгрес «Олімпійський спорт і спорт для всіх : проблеми здоров'я, рекреації, спортивної медицини та реабілітації», Київ (Україна), 16 – 19 трав. 2000. – К., 2000. – С. 69.

1969. **Лисенчук, Г.А**. Управление тренировочным процессом футболистов // Педагогіка, психологія та мед.-біол. пробл. фіз. виховання і спорту. – 2001. – № 11. – С. 55 – 67. – Библиогр.: 21 назв.

1970. **Максименко, И.Г**. Исследование показателей структуры физической и технической подготовленности футболистов различной квалификации на протяжении годичного цикла тренировки // Физ. воспитание студентов творческих специальностей – 2002. – № 8. – С. 23 – 30. – Библиогр.: 6 назв.

1971. **Максименко, І.** Планування тренувальних навантажень футболістів на початковому етапі з урахуванням енерговитрат // Теорія і методика фіз. виховання і спорту. – 2010. – № 2. – С. 28 – 31. – Рез. : рос., англ. – Бібліогр.: 10 назв.

1972. **Мищенко, В**. Физиологический мониторинг спортивной тренировки : современные подходы и направления // Наука в олимп. спорте. – 1997. – № 1. – С. 92 – 103.

1973. **Осадець, М.М**. Основи тренувального процесу у футболі : навч. посіб. / М.М. Осадець ; Чернів. нац. ун-т. – Чернівці : Рута, 2002. – 150 с. : ілюстр., табл. – Бібліогр.: с. 150 – 151 (20 назв.).

1974. **Те саме**. – 2005. – 187 с. – Бібліогр.: с. 184.

1975. **Палфаи, Я**. Тренировка футболиста : пер. с венгер. / Я. Палфаи. – М. : Физкультура и спорт, 1959. – 256 с.

1976. **Перепелица, П.Е**. Совершенствование тренировочного процесса, направленного на сокращение затрат времени на переключение действий игроков из "режима атаки" в "режим обороны" // Педагогіка, психологія та мед.-біол. пробл. фіз. виховання і спорту. – 2007. – № 11. – С. 72 – 74. – Бібліогр.: 10 назв.

1977. **Пшибыльский, В.** Специальная физическая подготовленность квалифицированных футболистов в подготовительный период тренировки // Наука в олимпийском спорте. – 2003. – № 1. – С. 23 – 27. – Библиогр.: 9 назв.

1978. **Ровний, А.С**. Стан сенсорних реакцій футболістів в залежності від швидкісно-силового спрямування тренувальних занять // Педагогіка, психологія та мед.-біол. пробл. фіз. виховання і спорту. – 2000. – № 7. – С. 28 – 34. – Бібліогр.: 5 назв.

1979. **Романенко, А.Н**. Тренировка футболистов / А.Н. Романенко, О.Н. Джус, М.Е. Догадкин. – Киев : Здоров'я, 1979. – 285 с. – Библиогр.: с. 283 – 284.

1980. **Те саме**. – 2-е изд. перераб. и доп. – Киев : Здоров'я, 1984. – 263 с. – Библиогр.: с. 261 – 262.

1981. **Савин, С.А.** Тренировка футболиста / С.А. Савин. – М. : Физкультура и спорт, 1957. – 107 с.

1982. **Соломонко, В.В**. Побудова тренувальних занять з футболу : метод. рек. / В.В. Соломонко, А.В. Соломонко. – К. : Федер. футболу України, 2005. – 40 с.

1983. **Соломонко, В.В.** Тренировка вратаря в футболе. / В.В. Соломонко – Киев : Здоров'я, 1986. – 122 с. : ил.

1984. **Управление** подготовкой спортсменов высокой квалификации в спортивных играх : сб. науч. тр. / Киев. гос. ин-т физкультуры ; [редкол. : Л.А. Латышкевич (отв. ред.) и др.]. – Киев , 1989. – 186 с. : ил.

1985. **Учебно-тренировочная** и соревновательная деятельность в процессе многолетней подготовки юных вратарей : на примере футбола / Э.Ю. Дорошенко, П.А. Шалфеев, В.А. Воробец и др. // Физ. воспитание студентов творч. специальностей. – 2007. – № 1. – С. 47 – 59. – Библиогр.: 20 назв.

1986. **Фалес, И.Г.** Влияние специализированной тренировки на показатели физической работоспособности футболистов высокой квалификации : автореф. дис. ... канд. пед. наук / И.Г. Фалес – М., 1982. – 23 с.

1987. **Фалес, Й**. Підготовка тренерських кадрів з футболу у Львівському інфізкульті / Й. Фалес, І. Чорнобай // Теорія та методика фіз. виховання. – 2006. – № 4. – С. 30 – 31.

1988. **Фалес, Й.Г.** Фізіологічні аспекти визначення структури тренувальних навантажень і функціонального стану футболістів // II Всеукраинская научно-практическая конференция "Научно-практические аспекты тренировки футболистов". – Киев, 2001. – С. 31 – 35.

1989. **Фураева, Н.В**. О факторах, определяющих структуру годичного соревновательно-тренировочного цикла в современном футболе // Теория и практика физ. культуры. – 2001. – № 5. – С. 28 – 31.

1990. **Футбол.** Домашний тренер / Харви Д. и др. ; [пер. с англ. М. Плачинта] . – Харьков ; Белгород : Кн. клуб семейн. досуга, 2008. – 256 с.

1991. **Хоршид, Ф.** Ориентация тренировочного процесса футболистов : метод. пособие / Ф.Х. Хоршид ; Укр. гос. ун-т физ. воспитания и спорта. – Киев : УГАФВиС, 1996. – 21 с.

1992. **Ченади А**. Футбол. Тренировка / А. Чанади ; пер. с венг. В.М. Помявского – М. : Физкультура и спорт, 1985. – 256 с.

1993. **Цирик, Б.Я.** Игровые упражнения в тренировке футболистов : (занимат. тренировка) / Б.Я. Цирик – 2-е изд., испр. и доп. – М. : Физкультура и спорт, 1966. – 109 с.

1994. **Ціпов'яз, А.Т**. Колове тренування : монографія / А.Т. Ціпов'яз. – Кременчук : Щербатих О.В., 2010. – 119 с. : ілюстр.

1995. **Шамардин, В.Н**. Оптимизация учебно-тренировочного процесса и предсоревновательной подготовки спортсменов высших разрядов // I Всеукраинская научно-практическая конференция "Актуальные вопросы подготовки футболистов". – Киев, 2000. – С. 6 – 9.

1996. **Шамардін, В.М.** Технологія планування тренувального процесу в річному циклі підготовки футболістів високої кваліфікації // Спорт. вісн. Придністров'я. – 2002. – № 2. – С. 22 – 25.

1997. **Школьников, Е**. Кредо тренерское и кредо человеческое // Футбол-интер. – 1998. – № 10. – С. 30 – 31.

1998. **Штуденер Х.** Тренировка футболистов : сб. упражнений : [сокр. пер. с нем.] / Х. Штуденер, В. Вольф. – М. : Физкультура и спорт. 1970. – 272 с.

5.5 КОНТРОЛЬ У СПОРТИВНОМУ ТРЕНУВАННІ

1999. **Васильчук, А.Г.** Педагогічний контроль за швидкістю та спритністю висококваліфікованих футболістів / А.Г. Васильчук, Ю.В. Гій, М.В. Остапович // II Всеукраинская научно-практическая конференция "Научно-методические аспекты тренировки футболистов". – Киев, 2001. – С. 24 – 28.

2000. **Годик, М.А.** Контроль и планирование нагрузок в подготовительном периоде тренировки квалифицированных футболистов : метод. рекомендации / М.А. Годик, А.К. Беляев. – М. : ГЦОЛИФК, 1985. – 25 с.

2001. **Ищенко, В.Л.** Показатели физической подготовленности футболистов разных амплуа команды высшей лиги чемпионата Украины ЦСКА, Киев // Физ. воспитание студентов творч. специальностей : сб. науч. тр. – 2004. – № 3. – С. 24 – 33. – Библиогр.: 15 назв.

2002. **Костюкевич, В.М.** Контроль за змагальною діяльністю футболістів // II Всеукраїнська науково-практична конференція "Науково-методичні аспекти тренування футболістів". – К., 2001. – С. 10 – 13.

2003. **Курилко, Н.Ф.** Характеристика величины нагрузок и контроль физической подготовленности в футболе // Физ. воспитание студентов творч. специальностей. – 2008. – № 5. – С. 42 – 50. – Библиогр.: 9 назв.

2004. **Лисенчук, Г.** Особенности соревновательной деятельности футболистов как фактор, определяющий требования к контролю специальной подготовленности игроков // Наука в олимпийском спорте. – 2002. – № 1. – С. 5 – 11.

2005. **Лісенчук, Г.** Програмування, моделювання та контроль в управлінні тренуванням футболістів // Теорія і методика фіз. виховання і спорту. – 2001. – № 2/3. – С. 14 – 17. – Рез. : рос., англ. – Бібліогр.: 24 назви.

2006. **Мохник, С.** Компоненти підготовленості футболістів у структурі моделювання їх спортивної діяльності // Фіз. виховання в шк. – 2001. – № 2. – С. 10 – 13. – Бібліогр.: 11 назв.

2007. **Пшибыльский, В.** Количественные и качественные критерии оценки специальной работоспособности футболистов в эргометрических тестах / В. Пшибыльский, Г. Лисенчук, А. Стула // Фіз. виховання, спорт і культура здоров'я у сучас. сусп-ві : зб. наук. пр. – Луцьк, 1999. – С. 1024 – 1029.

2008. **Сокунова, С.Ф.** Контроль за выносливостью спортсменов // Теория и практика физкультуры. – 2002. – № 8. – С. 56 – 59.

2009. **Тюленьков, С.Ю.** Методика этапного контроля физической работоспособности футболистов // Теория и практика физ. культуры. – 2001. – № 11. – С. 37 – 39.

2010. **Шамардин, В.Н.** Контроль функциональной подготовленности футболистов // Теорія і практика фіз. виховання. – 2003. № 1. – С. 112 – 118. – Рез. : англ. – Библиогр.: 7 назв.

5.6 НАВЧАННЯ ДІТЕЙ ГРИ У ФУТБОЛ

5.6.1 Загальні роботи

2011. **Андреев, С.Н.** Футбол – твоя игра : кн. для учащихся сред. и ст. кл. / С.Н. Андреев. – М.: Просвещение, 1989. – 144 с. : ил. – (Спорт в твоей жизни).

2012. **Аров, Б.** "Орлятко"! : [про юних переможців на приз клубу "Шкіряний м'яч", м. Жовтневе Миколаїв. обл.] // Старт. – 1973. – № 10. – С. 10. – С. 26 – 27.

2013. **Бербець, Й.Є.** Тут виховують чемпіонів : [бесіда з дир. спорт. дит.-юнац. шк. олімп. резерву Й.Є. Бербецем // розмову вів Б. Білецький] // Галичина. – 2008. – 2 – 8 жовт. – С. 18.

2014. **Бойченко, Б. Ф.** Возрастная динамика физических качеств и технико-тактического мастерства в связи с совершенствованием системы отбора юных футболистов : автореф. дис. … канд. пед. наук : 13.00.04. / Б.Ф. Бойченко – Киев, 1986. – 22 с.

2015. **Бутов, С.Е.** Соотношение средств общей физической подготовки в направленном воспитании физических способностей юных футболистов на этапе начальной спортивной специализации : дис. … канд. пед. наук : 13.00.04 / С.Е. Бутов. – Киев, 1989. – 186 с.

2016. **Васильчук, А.Г.** Гуртки з футболу в школі : навч. посіб. / А.Г. Васильчук ; Федер. футболу України ; Буковин. держ. фін. акад. – Чернівці : Технодрук, 2009. – 231 с. : ілюстр., табл., портр. – Бібліогр. : с. 225 – 228 (74 назв.).

2017. **Васильчук, А.Г.** Науково-методичні основи програмованого навчання фізичного виховання (на прикл. уроку з футболу) // Теорія та методика фіз. виховання. – 2003. – № 2. – С. 21 – 26.

2018. **Віхров, К.** Методика технічної підготовки школярів у футбольних гуртках // Фіз. виховання в шк. – 2007. – № 3. – С. 21 – 22.

2019. **Віхров, К.** Основи методики навчання й тренування юних футболістів // Фіз. виховання в шк. – 2007. – № 2. – С. 10 – 13.

2020. **Віхров, К.** Розминка юного футболіста // Фіз. виховання в шк. – 2003. – № 1. – С. 19 – 21.

2021. **Вихров, К.Л.** Футбол в школе : пособие для учителя / К. Л. Вихров. – Киев : Здоров'я, 1983. – 188 с.

2022. **Те саме.** – Киев : Рад. шк., 1990. – 190 с. : ил.

2023. **Віхров, К.Л.** Футбол у школі : навч.-метод. посіб. / К. Л. Віхров. – К. : Комбі ЛТД, 2004. – 255 с.

2024. **Голомазов, С.** Футбол : тренировка точности юных спортсменов / С. Голомазов, Б. Чирва ; [Рос. футбол. союз]. – М. : б. и., 1994. – 81 с.

2025. **2 : 0 і загальний** успіх : [про юнац. збірну України з футболу] // Старт. – 1977. – № 9. – С. 11.

2026. **Деонега, В.І.** Чемпіони з Валок : [про дит. футбол на Харківщині : бесіда з головою асоц. виробників «ЛАУМ» і віце-президентом футбол. клубу "Універ-Локо" В. І. Деонегою] / записав І. Тесло] // Слобід. край. – 2004. – 24 січ. – С. 13.

2027. **Джанузаков, К.И.** Индивидуализация учебно-тренировочного процесса футболистов 16 – 17 лет на основе педагогического контроля : автореф. дис. ... канд. пед. наук / К.И. Джанузаков. – М., 1982. – 23 с.

2028. **Джармен, Д.** Футбол для юных / Д. Джармен : пер. с англ. Л. Зараховича. – М. : Физкультура и спорт, 1982. – 62 с. – (Для тренеров и молодых футболистов).

2029. **Дудин, Н.** Возрастные особенности формирования точностных двигательных навыков ударов по воротам у футболистов 11 – 18 лет // Наука в олимп. спорте. – 2002. – № 3 – 4. – С. 86 – 92.

2030. **Дулібський, А.В.** Моделювання тактичних дій у процесі підготовки юнацьких команд з футболу / А.В. Дулібський. – К. : Наук.-метод. (техн.) ком. Федер. футболу України, 2001. – 130 с.

2031. **Дулібський, А.В.** Побудова моделей міжігрових циклів з урахуванням особливостей змагальної діяльності юних футболістів // II Всеукраинская научно-практическая конференция "Научно-практические аспекты тренировки футболистов". – Киев, 2001. – С. 77 – 82.

2032. **Дулібський, А.В.** Техніко-тактична підготовка юних футболістів / А.В. Дулібський, Й.Г. Фалес. – К. : Наук.-метод. (техн.) ком. Федер. футболу України, 2001. – 61 с.

2033. **Загальна** фізична школа молодого футболіста : урок 1-й / веде М.Б. Махиня // Старт. – 1967. – № 5. – С. 24.

2034. **Зусин, В.Я.** Юным футболистам о культуре поведения : пособие для учащихся общеобразоват. и спортив. шк. / В.Я. Зусин. – Мариуполь : Рената, 2007. – 67 с. : ил. – Библиогр.: с. 66 (12 назв).

2035. **Ивасев, В.З.** Возможности подготовки юных футболистов на основе учета разносторонности технико-тактических действий // Педаго-

гіка, психологія та мед.-біол. пробл. фіз. виховання і спорту. – 2000. – № 23. – С. 29 – 34. – Бібліогр.: 11 назв.

2036. **Ідзковський, А.** Гра воротаря : шк. молодого футболіста // Старт. – 1968. – № 3. – С. 25, № 4. – С. 24.

2037. **Качур, В.Л.** Як нам врятувати закарпатський футбол : [бесіда з головою дит.-юнац. футбол. ліги Закарпаття В.Л. Качуром / записав Я. Світлик] // Новини Закарпаття. – 2007. – 4 серп. – С. 22.

2038. **Киянченко, В.** Щастя вам, хлопчики! : [підгот. футболістів у Респ. спорт. шк.-інтернаті, Київ] // Старт. – 1984. – № 11. – С. 12 – 13.

2039. **Коломоєць, Г.** Розвиток рухових якостей та зміцнення здоров'я школярів засобами футболу // Теорія та методика фіз. виховання. – 2007. – № 11. – С. 30 – 32.

2040. **Коман, М.** "Потрібно наблизити дітей до футболу" : [бесіда з колиш. футболістом київ. "Динамо" М. Команом / записав О. Наказненко] // Укр. газ. – 2003. – 13 лют. – С. 15.

2041. **Коман, М.** Нам уже рік : [про спец. дит.-юнац. футбол. шк. при київ. команді "Динамо"] // Старт. – 1975. – № 10. – С. 20 – 21.

2042. **Котельников, Є.** Зміна акцентів : нові орієнтири юнац. футболу // Старт. – 1985. – № 10. – 9 – 10.

2043. **Кочетов, І.** Київ стане містом футболістів, якщо міським хлопчакам буде де грати у футбол : [бесіда із заст. голови Федер. футболу Києва І. Кочетковим] / записав М. Маленко] // Дзеркало тижня. – 2005. – 28 трав. – 3 черв. – С. 18.

2044. **Круглих, О.** Збірна "завтрашнього дня" : [про юнац. збірну футбол. команду СРСР] // Старт. – 1976. – № 7. – С. 22 – 23.

2045. **Леонідов, О.** Поради юним футболістам : [з приміт. ред.] // Старт. – 1965. – № 8. – С. 12.

2046. **Лисенчук, Г.** Технология оценки потенциальных возможностей футболистов детского возраста // Наука в олимп. спорте. – 2002. – № 3 – 4. – С. 45 – 48.

2047. **Лопачев, Ю. Н.** Мальчишкам о футболе / Ю.Н. Лопачев. – Ташкент : Медицина, 1986. – 110 с. : ил. – (Сам себе тренер).

2048. **Луцький, В.** Куди котиться шкіряний м'яч : [про дит.-юнац. футбол на Прикарпатті : бесіда з виконав. дир. Обл. федер. футболу В. Луцьким / записав Б. Білецький // Галичина. – 2006. – 23 листоп. – С. 15.

2049. **Махиня, М.** Ведіння м'яча : шк. молодого футболіста // Старт. – 1968. – № 2. – С. 30 – 31.

2050. **Махиня, М.** Півзахист : шк. молодого футболіста // Старт. – 1968. – № 5. – С. 21.

2051. **Медвідь, Ф.** Мужнійте, дорогі хлоп'ята! : [розповідь майстра спорту міжнар. класу з футболу] // Старт. – 1987. – № 10. – С. 8 – 9.

2052. **Миненко, Ю.** Малий футбол незгірше великого : [за матеріалами бесіди з головою правл. Київ. дит. футбол. клубу "Зірка" І.І. Жердєвим] // Столиця. – 2003. – С. 29.

2053. **Михайленко, К.** Шлях у великий футбол : [про підготов. молодих футболістів у київ. шк. "Спорт-інтернат"] // Ранок. – 1969. – № 12. – С. 20.

2054. **Михута, И.** Исследование специфических координационных способностей у юных футболистов // Теорія та методика фіз. виховання. – 2008. – № 2. – С. 7 – 10. – Бібліогр.: с. 10.

2055. **Николаенко, В.В.** Построение учебно-тренировочных программ, направленных на развитие физических качеств юных футболистов в группах начальной подготовки СДЮШОР : автореф. дис. … канд. пед. наук : 13.00.04 / В.В. Николаенко. – Киев, 1989. – 22 с.

2056. **Перегони** довжиною в двадцять років : [про дит. футбол. турнір на Лівому березі, Київ : за матеріалами бесіди з тренером СДЮШОР "Атлет", чл. виконкому Федер. футболу Києва Е. Філенком] // Вечір. Київ. – 2007. – 13 січ. – С. 7.

2057. **Пшибыльский, В.** Комплексный контроль в системе многолетней подготовки футболистов детского и юношеского возраста : дис. … д-ра наук по физ. воспитанию и спорту : 24.00.01 / В. Пшибыльский. – Киев, 1998. – 372 с.

2058. **Пшибыльский, В.** Критерии оценки подготовленности футболистов детско-юношеского возраста // Наука в олимп. спорте. – 1997. – № 2. – С. 23 – 28.

2059. **Пшибыльский, В.** Критерии оценки скоростно-силовых качеств футболистов детского и юношеского возраста / В. Пшибыльский, Г. Лисенчук, А. Стула и др. // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві : зб. наук. пр. – Луцьк, 1999. – С. 1029 – 1032.

2060. **П'ятигорська, Є.М.** Дружна п'ятірка вчиться грати : [поради тренера юним футболістам] / Є.М. П'ятигорська. – К. : Здоров'я, 1970. – 90 с.

2061. **Районна** дитячо-юнацька футбольна ліга : з досвіду орг. дит.-юнац. футбол. ліги у Василів. р-ні Запоріз. обл. / Упр. у справах

молоді та спорту Запоріз. обл. держ. адмін. та ін. – Запоріжжя : Б.в., 2005. – 15 с.

2062. **Рогальский, Н.** Футбол для юношей : [сокр. пер. с нем.] / Н. Рогальский , Э.-Г. Дегель. – М. : Физкультура и спорт, 1971. – 144 с.

2063. **Столітенко, Є.** Методи навчання школярів гри у футбол // Освіта. – 2003. – 16 – 23 квіт. – С. 15.

2064. **Столітенко, Є.** Розвиток шкільного футболу в Україні // Освіта. – 2004. – 6 – 13 жовт. – С. 13.

2065. **Столітенко, Є.** Урок фізкультури з елементами футболу в 2 класі // Фіз. виховання в шк. – 2003. – № 2. – С. 22 – 24.

2066. **Столітенко, Є.** Урок фізкультури з елементами футболу в 10 класі // Фіз. виховання в шк. – 2005. – № 2. – С. 33 – 38.

2067. **Столітенко, Є.** Уроки фізкультури з елементами футболу в 11 класі // Фіз. виховання в шк. – 2005. – № 3. – С. 12 – 18.

2068. **Суркіс, Г.** Урок футболу в школі // Освіта. – 2003. – 26 лют. – 5 берез. – С. 45.

2069. **Сутула, В.А.** Отбор в комплектование игровых линий в детско-юношеских футбольных командах / В.А. Сутула, Р. Аль Овайдат, М.И. Фоменко. – Харьков, 1999. – 171 с.

2070. **Тесло, І.** "Переможці є, переможених немає" : [про завершення VI традиц. дит. футбол. "Турніру 1000 команд", Харків : за матеріалами бесіди з ініціатором змагань нар. деп. України О. Фельдманом] // Слобід. край. – 2007. – 6 лют. – С. 11.

2071. **Титовець, Н.** І великий футбол у селі : [про дит. футбол. команду "Лілія", с. Письменне Дніпропетр. обл. : за матеріалами бесіди з кер. одноймі. фермер. госп-ва В. Петриком та капітаном команди А. Мудраком] // Голос України. – 2003. – 11 груд. – С. 23.

2072. **Тюрін, О.Ю.** За дитячого тренера замовлю слово: [розмова з віце-президентом Дит.-юнац. футбол. ліги України О.Ю. Тюріним / записав І. Тесло] // Слобід. край. – 2010. – 9 січ. – С. 9.

2073. **Фепонов, Г.І.** Тренінг дитячої футбольної команди // Спорт. – 1936. – № 8. – С. 15 – 16.

2074. **Фоміних, М.** Основа спритності : [поради молодим футболістам] // Фізкультура і спорт. – 1962. – № 6. – С. 13.

2075. **Фоміних, М.** Форвард "на замовлення" : [пробл. дит.-юнац. футболу] // Старт. – 1986. – № 6. – С. 10 – 11.

2076. **Футбол :** навч. прогр. для дитячо-юнац. спорт. шк. олімп. резерву. – К., 2003. – 72 с.

2077. **Футбол :** навч. прогр. для дитячо-юнац. спорт. шк. олімп. резерву, шк. вищ. спорт. майстерності / В.Г. Авраменко, О.М. Джус, О.М. Костюкевич та ін. – К.: Респуб. наук.-метод. каб., 2003. – 103 с.

2078. **Цирик, Б.Я.** Футбол [для детей] / Б.Я. Цирик, Ю.С. Лукашин. – М. : Физкультура и спорт, 1975. – 191 с. : ил. – (Азбука спорта).

2079. **Чи є майбутнє** у дитячого футболу? : [за матеріалами "круглого столу" у Федер. футболу України] / підгот. С. Бахін // Хрещатик. – 2003. – 19 верес. – С. 11.

2080. **Шаленко, В.В.** Формирование сложных двигательных действий юных футболистов // Физ. воспитание студентов творч. специальностей : сб. науч. тр. – 2004. – № 5. – С. 57 – 62.

2081. **Швыков, И.А.** Футбол в школе / И.А. Швыков. – М.: Терра : Спорт; Олимпия Пресс, 2002. – 144 с.

2082. **Шкільний** футбол : нові перспективи : [за матеріалами "круглого столу" на тему "Урок футболу в шк. України : перспективи розв."] // Спорт. газ. – 2005. – 9 – 15 квіт. – С. 2.

2083. **Шмигельський, Б.** Завтрашні гвардійці м'яча : [про юних укр. футболістів] // Старт. – 1965. – № 12. – С. 6 – 7.

2084. **Шпиг, Ф.** Фінал "Шкіряного м'яча" – вершина дитячого футбольного айсберга : [про проведення щоріч. дит. турніру юн. футболістів : бесіда з президентом Асоц. аматор. футболу Ф. Шпигом / записав М. Моторний] // Молодь України. – 2005. – 26 трав.

2085. **Щегоцький, К.** Напад : шк. молодого футболіста / за ред. М. Махині // Старт. – 1968. – № 7. – С. 30 – 31.

2086. **Юный** футболист / А.К. Абрамов, М.Г. Калашников, Д.И. Ликучев и др. – М. : Физкультура и спорт, 1974. – 159 с.

Див. також № 1196.

5.6.2 Підготовка різних вікових груп

2087. **Авраменко, В.Г.** Виховання фізичних здібностей і моральних якостей у дітей 8 – 9 років у процесі занять футболом / В.Г. Авраменко, В.А. Голуб // Українському футболу – 115 років : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. (Львів, 26 листоп. 2009 р.). – Л., 2009. – С. 4 – 13. – Список використ. л-ри : с. 12 – 13. – Рез. англ.

2088. **Авраменко, В.Г.** Особливості методики тренувальних занять у навчально-тренувальних группах (8 – 9 років) з футболу в Кременецькій

ДЮСШ / В.Г. Авраменко, О.М. Довгань, І.В. Шуст // Там само. – С. 24 – 31. – Список використ. л-ри : с. 30 – 31. – Рез. англ.

2089. **Голуб, В.А.** Динаміка розвитку фізичної підготовлeності та функціональних можливостей дітей молодого шкільного віку 8 і 9 років // Актуальні проблеми гуманітарної освіти : зб. наук. пр. – К. ; Кременець, 2007. – С. 183 – 187.

2090. **Диму, Д.** Динамика структуры и специальной физической подготовленности футболистов 14 – 15 лет в годичном цикле тренировки : автореф. дис. … канд. пед. наук / Д. Диму. – Киев, 1997. – 24 с.

2091. **Диму, Д.** Содержание комплексного этапного контроля физической подготовленности футболистов 14 – 15 лет в разные периоды годичного цикла тренировки : метод. пособие / Д. Диму ; М-во Украины по делам молодежи и спорта, Укр. гос. ун-т физ. воспитания и спорта. – Киев : ТОВ «»Междунар. финансовое агентство, 1997. – 21 с. : табл. – Библиогр.: с. 15 (6 назв.).

2092. **Дубіцька, С.** Особливості проведення занять з футболу із школярами середнього шкільного віку // Спорт. вісн. Придніпров'я. – 2007. – № 2/3. – С. 82 – 84.

2093. **Зайцев, А.А.** Динамика физической и технической подготовленности юных футболистов 11 – 12 лет различных соматических типов и вариантов развития : автореф. дис. … канд. пед. наук : 13.00.04. / А.А. Зайцев. – Малаховка, 1994. – 18 с.

2094. **Лалаков, Г.** Чередование тренировочных нагрузок в микроциклах подготовительного периода у футболистов 17 – 19 лет: [учеб. пособие] / Г. Лалаков; Омский гос. ин-т фмз. культуры, Омск : ОПИФК, 1986. – 49 с.

2095. **Лисенчук, Г.А.** Особенности физической подготовленности футболистов 15 – 16 лет как основа для комплексного контроля / Г.А. Лисенчук, В.В. Залойло, С.А. Журавлев // Физ. воспитание студентов. – 2010. – № 1. – С. 75 – 79.

2096. **Пашков, І.М.** Урок з футболу в середніх і старших класах // Теорія та методика фіз. виховання. – 2002. – № 3. – С. 19 – 24.

2097. **Романюк, В.П.** Третій урок футболу і його вплив на розвиток системи дихання хлопчиків 11 років // Педагогіка, психологія та мед.-біол. пробл. фіз. виховання і спорту. – 2004. – № 15. – С. 113 – 117. – Бібліогр.: 10 назв.

2098. **Самер Джаміль Мохамед Саід.** Комплектування груп початкової підготовки на підставі комплексної оцінки функціональних

можливостей юних футболістів 9 – 11 років : автореф. дис. … канд. наук з фіз. виховання і спорту : 24.00.01 / Самер Джаміль Мохамед Саід. – К., 1998. – 16 с.

2099. **Степаненко, В.** Вплив морфофункціональних та психофізіологічних особливостей юних футболістів 11 – 15 років на показники ефективності захисних дій у процесі змагальної діяльності // Теорія і методика фіз. виховання і спорту. – 2005. – № 1. – С. 52 – 58.

2100. **Степаненко, В.М.** Критерії оцінювання рівня ігрової майстерності юних футболістів 13 років // Педагогіка, психологія та мед.-біол. пробл. фіз. виховання і спорту. – 2008. – № 10. – С. 109 – 111. – Бібліогр. : 6 назв.

2101. **Степаненко, В.М.** Морфофункціональна та психофізіологічна обумовленість ефективності захисних дій юних футболістів 11 – 15 років / В.М. Степаненко, М.П. Дудін // Педагогіка, психологія та мед.-біол. пробл. фіз. виховання і спорту. – 2005. – № 12. – С. 52 – 61.

2102. **Сухачев, С.Г.** Индивидуализация развития скоростно-силовых качеств юных футболистов 15 – 16 лет с учетом периодических изменений их функциональной подготовленности : автореф. дис. … канд. пед. наук / С.Г. Сухачев. – Л., 1989. – 22 с.

2103. **Шаленко, В.В.** Динаміка формування елементів технічної підготовленості в залежності від розвитку сили м'язів у юних футболістів 11 – 14 років // Педагогіка, психологія та мед.-біол. пробл. фіз. виховання і спорту. – 2006. – № 2. – С. 121 – 124.

2104. **Шарфи Риад.** Индивидуальная направленность физической подготовки юных футболистов 13 – 14 лет : автореф. дис. … канд. пед. наук : 13.00.04 / Шарфи Риад. – Киев, 1983. – 24 с.

5.7 ТРЕНЕРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

2105. **Андрієнко, Г.М.** Дослідження тренерської діяльності в спорті вищих досягнень // Наука і освіта. – 2002. – № 6. – С. 3 – 4. – Рез. : рос., англ.

2106. **Атаманов, В.Д.** Размышление о профессии преподавателя физического воспитания и тренера // Теорія и практика фізичного виховання : наук.-метод. журн. – 2001. – № 1/2. – С. 95 – 103 ; № 3/4. – С. 102 – 108.

2107. **Баранов, В.** Людина і сталь : [розповідь громад. тренера з футболу] // Фізкультура і спорт. – 1962. – № 5. – С. 26 – 27.

2108. **Буланчик, Є.** Знайти і зберегти : [питання тренер. майстерності] // Старт. – 1976. – № 1. – С. 21 – 22.

2109. **Високе** покликання тренера : [бесіда в ред. "Старту" з тренерами] : І. Клопов, Є. Буланчик, І. Масленников, Б. Юмашев, М. Єгоров, В. Борзов // Старт. – 1970. – № 9. – С. 4 – 6.

2110. **Високе** покликання тренера : [передова] // Старт. – 1965. – № 10. – С. 2.

2111. **Володін, В.** Спорідненість душ : [про взаємини між спортсменом та тренером] // Старт. – 1977. – № 1. – С. 10 – 11.

2112. **Волянюк, Н.Ю.** Психологічні засади професійного становлення тренера – викладача : автореф. дис. … д-ра психол. наук : 19.00.01 / Н.Ю. Волянюк ; Ін-т психології ім. Г.С. Костюка АПН України. – К., 2006. – 34 с.

2113. **Волянюк, Н.Ю.** Психологія професійного становлення тренера : монографія. – Луцьк : Волин. обл. друк, 2006. – 444 с. : ілюстр., табл. – Бібліогр.: с. 406 – 444 (474 назви).

2114. **Глумин, П.** С крупным счетом : гонорары глав. тренеров укр. и рос. футбол. клубов приблизились к заработкам их европ. коллег и голливуд. звезд // Корреспондент. – 2008. – № 11. – С. 50 – 52.

2115. **Гурман, Л.Д.** Основи теорії і методики спортивного тренування : курс лекцій / Л.Д. Гурман ; Кам'янець-Поділ. нац. ун-т. – Кам'янець-Поділ., 2010. – 367 с.

2116. **Деминский, А.Ц.** Научные основы конструирования дидактических моделей тренера-преподавателя к работе в системе образования / А.Ц. Деминский. – Кировоград : ДЛАУ, 1998. – 303 с. : ил., табл. – Библиогр.: с. 278 – 300 (409 назв.).

2117. **Жмарев, Н.В.** Управленческая и организаторская деятельность тренера / Н.В. Жмарев. – Киев: Здоров'я, 1980. – 141 с. : ил. – Библиогр.: с. 139 – 140.

2118. **Те саме.** – 2-е изд., перераб. и доп. – Киев : Здоров'я, 1986. – 128 с. : схем. – Библиогр.: с. 126 – 127 (36 назв.).

2119. **Исаев, А.К.** Футбол : советы футболистам и тренерам / А.К. Исаев, Ю.С. Лукашин. – М. : Физкультура и спорт, 1967. – 160 с.

2120. **Ідзковський, А.Л.** Футбол / А.Л. Ідзковський. – К. : Здоров'я, 1967. – 36 с. : ілюстр. – Бібліогр.: с. 36. – (Б-чка громад. тренера та інструктора, 1967).

2121. **Кандиба, П.О.** Професійно-психологічні дії вчителя, тренера, викладача при вирішенні конфліктних ситуацій // Теорія та методика фіз. виховання. – 2003. – № 2. – С. 34 – 36.

2122. **Кочетков, А.П.** Управление футбольной командой / А.П. Кочетков. – М. : Астрель; АСТ, 2002. – 192 с. – (Профессия – тренер).

2123. **Лоос, В.Г.** Тренер з футболу : навч. посібник / В.Г. Лоос, Ф.А. Альямани – Киев : Респ. наук.-метод. каб. М-ва в справах молоді та спорту України, 1991. – 111, 2 с. – Бібліогр.: с. 85 – 93 : ілюстр.

2124. **Мыленко, В.** Российский след … на тренерской скамейке : рос. специалисты во главе укр. футбол. клубов / [фото В. Дудуш и др.] // Футбол-стайл]. – 2011. – № 3. – С. 32 – 35.

2125. **Пожилова, В.** Назавжди відповідальні : [виховання юних спортсменів та вдосконалення роботи тренерів] // Старт. – 1974. – № 7. – С. 14 – 15.

2126. **Прибыловский, Л.П.** Тренеры большого футбола / Л.П. Прибыловский. – М. : Физкультура и спорт, 1980. – 168 с.

2127. **Пушкарьов, К.** Грай красиво! : [до питання заохочення до техн. та красивої гри в футболі] // Ранок. – 1971. – № 7. – С. 21.

2128. **Пушкарьов, К.** Чого ти шукаєш? : [про взаємини тренера і спортсмена] // Старт. – 1971. – № 1. – С. 21 – 22.

2129. **Романенко, А.** Книга тренера по футболу / А. Романенко, О. Джус, Н. Доганин. – Киев : Здоровье, 1988. – 253 с.

2130. **Самообразование** тренера-преподавателя / М-во нар. образования УССР, Респ. сред. общеобразоват. шк.-интернат спорт. профиля, лаб. биомех. контроля спортив. тренировки : метод. рек. ; [сост. : А.Ф. Стрельников и др.]. – Киев : Респ. сред. общеобразоват. шк.-интернат спортив. профиля, 1988. – 30, [1] с. – Библиогр.: с. 31 (12 назв.).

2131. **Сассо, Э.** Футбольный тренер : [пер. с итал.] / Э. Сассо ; предисл. А. Вичини. – [новые доп. изд.]. – М. : Терра Спорт ; Олимпия Пресс, 2003. – 198 с.

2132. **Солдаткин, В.** Грэм оказался невостребованым : замена тренерского состава клубов премьер-лиги в английском футболе // Мировой футбол. – 2001. – № 23. – С. 32 – 33.

2133. **Сушков, М.П.** Футбол : обучение и тренировка : в помощь обществ. инструктору физ. культуры / М. П. Сушков. – 3-е изд. – М.: Физкультура и спорт, 1952. – 148 с.

2134. **Ткачов, Ф.** Тренер і спортсмен // Фізкультура і спорт. – 1958. – № 1. – С. 9 – 10.

2135. **Тренеры** рассказывают / лит. запись Ю. Метаева, В. Ульянова. – М. : Физкультура и спорт, 1975. – 112 с.

2136. **Франков, А.** На электрическом стуле : рейтинг тренеров футбол. команд // Команда плюс. – 2004. – № 9. – С. 22 – 25.

2137. **Фурманов, О.** Прилад – помічник тренера : [прилад "Старт", для вимірювання швидкіс. реакцій спортсменів] // Старт. – 1969. – № 1. – С. 26 – 27.

2138. **Футбол :** учеб. пособие для тренеров / С. А. Савин, Г. Д. Комалин, Н. Д. Граевская и др. – изд. 2-е, испр. и доп. – М. : Физкультура и спорт, 1969. – 279 с.

2139. **Футбол** в коллективах физкультуры : пособие для тренеров и футболистов / сост. : А.Д. Брейкин, В.А. Акимов, О.Ф. Солдатов, В.Т. Салымов. – М. : Физкультура и спорт, 1979. – 168 с.

2140. **Шерстюк, Н.В.** Всесоюзная классификация тренеров : (предложения ком. по физ. культуре и спорту при Совете Министров СССР) // Тр. Киев. ин-та физ. культуры. – 1958. – Вып. 6. – С. 84 – 91.

2141. **Щербина, В.А.** Пособие физкультурному руководителю. – Киев : Здоров’я, 1990. – 124, [2] с. : – Библиогр.: с. 124 – 125 (34 назв.).

2142. **Юный** футболист : учеб. пособие для тренеров / А.М. Акимов, А.И. Шамардин, Ю.М. Арестов и др. – М.: Физкультура и спорт, 1983. – 256 с.

2143. **Юный** футболист : учеб. пособие для тренеров / под ред. А. П. Лаптева, А.А. Сучилина. – М. : Физкультура и спорт, 1983. – 256 с.

2144. **Якимов, А.М.** Основы тренерского мастерства / А.М. Якимов. – М. : Медицина, культура и спорт, 1992. – 155 с.

5.8 МЕДИКО-БІОЛОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ І ВІДНОВЛЕННЯ ОРГАНІЗМУ ФУТБОЛІСТІВ

2145. **Амир Сейфаддини Мохаммед Реза**. Об эффективности использования информации о биомеханической структуре в качестве основы педагогического процесса освоения футбольного удара // Физ. воспитание студентов творч. специальностей. – 2008. – № 1. – С. 3 – 7. – Библиогр.: 7 назв.

2146. **Бєсков, К.** Аритмія : інтерв'ю кор. "Старту" дає ст. тренер збірної СРСР з футболу, засл. майстер спорту К. Бєсков // Старт. – 1974. – № 5. – С. 10 – 12.

2147. **Бойчук, В.А.** Гартуються сильні і спритні / В.А. Бойчук. – К. : Здоров'я, 1984. – 29 с. – (Б-ка передового досвіду. [сер.] «Фізкультура. Спорт»).

2148. **Горкин, М.Я.** Физиологическое обоснование разминки в спорте // Сб. тр. каф. физиологии Киев. ин-та физ. культуры. – 1960. – Т. 1. – С. 67 – 83. – Библиогр.: С. 81 – 83.

2149. **Граевская, Н.Д.** Влияние спорта на сердечно-сосудистую систему / Н.Д. Граевская. – М.: Медицина, 1975. – 218 с.

2150. **Грибов, Є.** Харчування гравця : шк. молодого футболіста / за ред. заслуж. майстра спорту М. Махині // Старт. – 1968. – № 9. – С. 27.

2151. **Гугушвили, Д.С.** Характеристика показателей иммунитета юных футболистов / Д.С. Гугушвили, Э.В. Фероян // Физ. воспитание студентов творч. специальностей. – 2007. – № 4. – С. 8 – 14.

2152. **До проблеми** клінічного обстеження опорно-рухового апарату в юних футболістів / Ю.Я. Серафин, А.М. Герцик, Е.Д. Ігнатенко, В.В. Гуменюк // Травма. – 2005. – Т. 6, № 4. – С. 451 – 453. – Бібліогр.: 11 назв.

2153. **Єленський, Г.** На старті – кібернетика : [втілення в спорт. програм. навчання, кібернет. і електрон. приладів керування розвитком організму] // Старт. – 1968. – № 6. – С. 19 – 20.

2154. **Ильницкий, В.И.** Особенности структурно-функционального состояния левого желудочка сердца у юных спортсменов разной специализации / В.И. Ильницкий, Е.Н. Панасюк, О.В. Ильницкий // Физиол. журн. – 1989. – Т. 35, № 4. – С. 69 – 74. – Рез. : англ. – Библиогр.: 20 назв.

2155. **Карменов, Б.А.** Использование метода взаимоконтроля близнецов при развитии пронаторно-супинаторной подвижности в коленном суставе у футболистов // Близнецовый метод в биологии, медицине, спорте. – Винница, 1984. – С. 45 – 46.

2156. **Карпман, В.Л.** Динамика кровообращения у спортсменов / В.Л. Карпман, В.Г. Любика. – М. : Физкультура и спорт, 1982. – 134 с.

2157. **Карпман, В.Л.** Сердце и работоспособность спортсмена / В.Л. Карпман, С.В. Хрущев, Ю.А. Борисова. – М. : Физкультура и спорт, 1978. – 120 с.

2158. **Келлер, В.С.** Деятельность спортсменов в вариативных конфликтных ситуациях / В.С. Келлер. – Киев: Здоров'я, 1977. – 110 с.

2159. **Кириллов, А.А.** Исследование физической работоспособности футболистов : автореф. … канд. пед. наук / А.А. Кириллов. – М., 1978. – 18 с.

2160. **Корж, В.П.** Подходы к оптимизации фукционального состояния спортсменов – футболистов // Вестн. физиотерапии и курортологии. – 2009. – Т. 15, № 4. – С. 62 – 66. – Рез. англ. – Бібліогр.: с. 66.

2161. **Коц, Я.М.** Физиологические основы физических (двигательных) качеств // Спортивная физиология. – М., 1986. – С. 53 – 105.

2162. **Кравченко, А.І.** Голкорефлексотерапія як один із основних засобів відновлення працездатності футболістів з вадами зору // Педагогіка, психологія та мед.-біол. пробл. фіз. виховання і спорту. – 2006. – № 3. – С. 44 – 47.

2163. **Кравченко, А.І.** Особливості застосування природних засобів відновлення після ушкоджень колінного суглобу у футболістів із вадами зору / А.І. Кравченко, О.М. Звіряна, М.Б. Чхайло // Педагогіка, психологія та мед.-біол. пробл. фіз. виховання і спорту. – 2004. – № 19. – С. 33 – 37.

2164. **Крюков, Ю.Г.** Основи першої медичної допомоги та вимоги до техніки безпеки на заняттях з фізичної культури та спорту : метод. посіб. / Ю. Г. Крюков, Т.В. Булгач, В.І. Бобр ; Держ. ун-т інформ.-комунікац. технологій. – К.: Норапрінт, 2004. – 49 с. : ілюстр., табл. – На обкл. авт. не зазначено. – Бібліогр.: с. 49 (16 назв.).

2165. **Левицька, А.** На що хворіють геркулеси? : [пробл. травматології у спорті] // Старт. – 1989. – № 2. – С. 10 – 12.

2166. **Люгайло, С.С.** Новые направления и оригинальные методы обследования спортсменов-футболистов высокой квалификации // Теорія і практика фіз. виховання. – 2007. – № 1/2. – С. 104 – 109.

2167. **Ляпун, Г.М.** Зміна м'язового тонусу в спортсменів залежно від їхньої спортивної спеціалізації та ступеня тренованості / Г.М. Ляпун, Л.Г. Миронов // Теорія і практика фіз. виховання та спорту. – 1972. – Вип. 3. – С. 85 – 87.

2168. **Макарова, Э.В.** Особенности травматизма в футболе / Э.В. Макарова, В.В. Залойло // Педагогіка, психологія та мед.-біол. пробл. фіз. виховання і спорту. – 2004. – № 24. – С. 64 – 68.

2169. **Мастеровой, Л.И.** Профилактика заболеваний и повреждений опорно-двигательного аппарата у футболистов : учеб. пособие / Л.И. Мастеровой ; Волгогр. гос. ин-т физ. культуры. – Волгоград, 1987. – 95 с.

2170. **Медицинская** подготовка волонтеров к оказанию первой медицинской помощи при проведении юношеского чемпионата Европы по

футболу // Літопис травматології та ортопедії. – 2009. – № 1 – 2. – С. 192 – 193.

2171. **Медико-біологічні** основи спортивного тренування у циклічних видах спорту : навч. посіб. для ін-тів фізкультури / Київ. держ. ін-т фізкультури ; [В.Г. Ткачук та ін.]. – К. : КДІФК, 1991. – 90, [1] с. : табл.

2172. **Михайлов, В.В.** Дыхание спортсмена / В.В. Михайлов. – М. : Физкультура и спорт, 1983. – 104 с.

2173. **Михалюк, Е.Л.** Изменение структурно-геометрических функциональных показателей сердца и содержания тропонина 1 при метаболической кардиологии вследствие физического перенапряжения у футболистов высокого класса / Е.Л. Михалюк, В.В. Сыволап // Буковин. мед. вісн. – 2006. – Т. 10, № 1. – С. 43 – 46.

2174. **Михалюк, Е.Л.** Состояние центральной гемодинамики и физической работоспособности у представителей мини-футбола и футбола // Запорож. мед. журн. – 2004. – № 2. – С. 58 – 60.

2175. **Мищенко, В.С.** Функциональные возможности спортсменов : [монография]. – Киев : Здоров'я, 1990. – 200 с. – Список лит.: с. 197 – 199.

2176/ **Моногаров, В.Д.** Утомление в спорте / В.Д. Моногаров. – Киев : Здоров'я, 1986. – 120 с.

2177. **Мотылевская, Р.Е.** Ритм сердца у спортсмена / Р.Е. Мотылевская, Р.М. Баевский. – М. : Физкультура и спорт, 1986. – 144 с.

2178. **Некоторые** эхокардиографические показатели кардиогемодинамики у спортсменов и физкультурников в состоянии покоя и после физической нагрузки / В.И. Доломан, Н.Д. Вардимиади, Ю.И. Жданюк и др. // Мед. пробл. физ. культуры. – 1986. – Вып. 10. – С. 66 – 69. – Библиогр.: 7 назв.

2179. **Никитюк, Б.А.** Адаптация скелета спортсменов / Б. А. Никитюк, Б.И. Коган. – Киев : Здоров'я, 1989. – 125, [2] с. : ил. – Библиогр.: с. 123 – 126 (80 назв.). – Из содерж.: Скелет нижней конечности футболистов. – С. 101 – 106.

2180. **Ніколаєнко, В.** Аналіз рухової діяльності юних футболістів // Теорія і методика фіз. виховання і спорту. – 2007. – № 3. – С. 15 – 16.

2181. **Особливості** змін морфологічних типів еритроцитів у спортсменів-футболістів / І.М. Башкін, Л.І. Левченко, С.В. Плетінь, Т.А. Рассудіхіна // Мед. перспективи. – 2003. – Т. 8, № 4. – С. 77 – 81.

2182. **Почему** растет число футбольных инвалидов / [подгот. А. Колосков] // Физкультура и спорт, 1999. – № 7. – С. 6 – 7.

2183. **Пєшкова, О.В.** Процеси адаптації та кінезо-комбінаційна діяльність у футболістів при початкових ступенях перетренованості // Пробл. мед. науки та освіти. – 2005. – № 1. – С. 42 – 44. – Бібліогр.: 9 назв.

2184. **Попов, С.** Бережіть ноги : [поради футболістам] // Старт. – 1967. – № 6. – С. 25.

2185. **Предупреждение** ошибок и осложнений в лечении больных с повреждением менисков коленного сустава : (метод. рекомендации) / М-во здравоохранения УССР ; [сост. : Б.И. Симекач, В.А. Ручко, Н.Н. Сак и др.]. – Киев, 1979. – 19 с.

2186. **Сак, Н.Н.** Изменения суставного хряща в условиях длительных физических нагрузок / Н.Н. Сак, Н.Н. Санжарова // Антропогенетика, антропология и спорт. – Винница, 1980. – Т. 2. – С. 284 – 286.

2187. **Соколова, Н.И.** Комплексное лечение синдрома дисплазии соединительной ткани у футболистов / Н.И. Соколова, Н.В. Криволап, С.В. Красножон // Теорія і практика фіз. виховання. – 2007. – № 1/2. – С. 109 – 116.

2188. **Солодков, А.С.** Функциональные состояния и восстановление футболистов // Искусство подготовки высококвалифицированных футболистов : науч.-метод. пособие / под ред. проф. Н. М. Люкшинова. – М., 2003. – С. 246 – 271.

2189. **Соломонко, В.В.** Визначення величин тренувальних навантажень футболістів за показниками психічної напруженості виконуваних вправ / В.В. Соломонко, А.В. Соломонко // II Всеукраинская научно-методическая конференция "Научно-методические аспекты тренировки футболистов". – Киев, 2001. – С. 47 – 51.

2190. **Спортивная** медицина : практ. рекомендации / под ред. Р. Джексона. – Киев : Олимп. лит., 2003. – 383 с.

2191. **Спортивная** метрология : учеб. для ин-тов физ. культуры / под ред. В. И. Зациорского. – М. : Физкультура и спорт, 1982. – 256 с. : ил.

2192. **Стратійчук, Н. А.** Раціональне харчування спорсменів і його корекція : метод. рек. / Н.А. Стратійчук, Н.М. Козік ; Чернів. нац. ун-т. – Чернівці : Рута, 2007. – 48 с. : табл. – Бібліогр.: с. 48 (16 назв).

2193. **Таровитов, М.Я.** Морфофункціональні особливості спортсменів залежно від спортивної спеціалізації // Теорія і практика фіз. виховання та спорту. – 1972. – Вип. 3. – С. 57 – 61.

2194. **Тихонов, О.І.** Лікарська терапія мікротравм у спортивній медицині / О.І. Тихонов, В.Г. Гончаров, Т.М. Будникова // Фармац. журн. – 1988. – № 5. – С. 34 – 39. – Бібліогр.: 60 назв.

2195. **Фишелев, Л.М.** Влияние тренировочных занятий по футболу на организм подростков // Тр. Укр. НИИ физ. культуры. – 1939. – Сб. 1. – С. 80 – 88.

2196. **Фомин, Н.А.** На пути к спортивному мастерству : (адаптация юных спортсменов к физическим нагрузкам) / Н.А. Фомин. – М. : Физкультура и спорт, 1986. – 159 с.

2197. **Шамардин, В.Н.** Медико-биологические основы спортивной тренировки футболистов / В.Н. Шамардин. – Днепропетровск : Пороги, 1998. – 133 с.

2198. **Экстранд Дж.** Профилактика повреждений в футболе // Спортивные травмы, клиническая практика предупреждения и лечения / под общ. ред. Ф.Х. Ренстрема. – Киев, 2003. – С. 235 – 241.

5.9 МОРАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ГРИ У ФУТБОЛ

2199. **Алаторцев, В.А.** Психологические основы готовности спортсмена к соревнованию // Науч. тр. Всесоюз. ин-та физич. культури. – 1970. – Т.1. – С. 169 – 172.

2200. **Байрачний, О.** Вплив психологічних показників на ефективність змагальної діяльності футболістів високої кваліфікації різних ігрових амплуа // Теорія і методика фіз. виховання і спорту. – 2010. – № 4. – С. 85 – 89.

2201. **Башкин, С.Г.** Оценка пространственно-временных характеристик двигательной деятельности футболистов высокой квалификации : автореф. дис. … канд. пед. наук / С.Г. Башкин. – М., 1987. – 22 с.

2202. **Бобрусь, Л.** Команда – друга сім'я : лір. монолог засл. майстра спорту капітана київ. «Спартака» // Старт. – 1978. – № 10. – С. 22 – 24.

2203. **Бузник, А.** Аналіз впливу рольових взаємин на конфлікти в спортивній команді // Теорія і методика фіз.. виховання і спорту. – 2001. – № 4. – С. 64 – 68. – Рез.: рос., англ.. – Бібліогр. (5 назв).

2204. **Бузник, А.И.** Ролевые взаимоотношения в юношеской сборной команде по футболу // Физ. воспитание студентов твор. специальностей. – 2002. – № 2. – С. 12 – 16.

2205. **Воронова, В.** Аналіз психологічних показників юних футболістів різних ігрових амплуа / В. Воронова, О. Байрачний // Теорія і методика фіз. виховання і спорту. – 2006. – № 4. – С. 85 – 87.

2206. **Воронова, В.** Личностные качества футболистов высокой квалификации как вид модельных психологических характеристик / В. Воронова, С. Шутова // Наука в олимп. спорте. – 2005. – № 2. – С. 34 – 40.

2207. **Воронова, В.И.** Психологическое сопровождение спортивной деятельности в футболе / В.И. Воронова. – Киев : Науч.-метод. (техн.) ком. Федер. футбола Украины, 2001. – 138 с.

2208. **Гагиева, Г.М.** Психология футбола / Г.М. Гагиева. – М. : Физкультура и спорт, 1969. – 214 с.

2209. **Герасімова, Н.Є.** Психологія спорту : практикум / Н. Є. Герасімова, Т.В. Пархоменко ; Черкас. нац. ун-т ім.. Б. Хмельницького. – Черкаси : ЧНУ, 2007. – 107 с. : ілюстр., табл. – Бібліогр.: с. 104 – 107 (55 назв).

2210. **Граевская, Н.Д.** Врачебные наблюдения над футболистами / Н.Д. Граевская, М.Г. Шареева – М. : Физкультура и спорт, 1957. – 175 с. – Библиогр.: с. 173 – 174 (31 назв.).

2211. **Гуменюк, М.П.** Олімпійський характер : про психологію в спорті / М.П. Гуменюк. – К. : Молодь, 1978. – 144 с.

2212. **Денисов, А.** В украинском футболе 70% скандалов происходит из-за некачественного показа : [беседа с ведущим программы «Футбол. уик-энд»] // Жизнь. – 2007. – 6 сент.

2213. **Зубенко, А.К.** Режим и самоконтроль спортсмена / А.К. Зубенко. – Киев : Госмедиздат УССР, 1958. – 104 с. : ил. – Библиогр.: с. 102 – 104.

2214. **Келлер, В.С.** Деятельность спортсменов в вариативных конфликтных ситуациях / В. С. Келлер. – Киев : Здоров'я, 1977. – 183 с. : ил. – Список лит.: с. 181 – 182.

2215. **Кретти, Бр. Дж.** Психология в современном спорте / Бр. Дж. Кретти. – М. : Физкультура и спорт, 1982. – 224 с.

2216. **Лента** или лепет? : [конфлікт. ситуація у футболі] // Команда плюс. – 2006. – № 12. – С. 16 – 17.

2217. **Лисенчук, Г.А.** Роль вестибулярной системы в полисенсорном поддержании статистического равновесия футболистов / Г. Лисенчук, Л. Евгеньева, О. Кампи // Наука в олимпийском спорте. – 2000. – № 2. – С. 72 – 77.

2218. **Маєвський, В.** Вольовим не родяться … : [про тренування волі у спортсменів] // Фізкультура і спорт. – 1959. – № 11. – С. 9 – 10.

2219. **Михайлов, М.** Людина в біді : [на теми морал. виховання спортсменів] // Старт. – 1970. – № 12. – С. 14 – 15.

2220. **Морально-волевая** и специальная психологическая підготовка спортсменов / Киев. гос. ин-т физкультуры : сб. науч. тр. ; [редкол. : И.М. Онищенко (отв. ред.) и др.]. – Киев : КГИФК, 1987. – 163 с. – Библиогр. в тексте.

2221. **Мужичок, В.О.** Психологічна підготовка футболіста як елемент прояву ігрової дисципліни // Теорія та методика фіз. виховання. – 2003. – № 3. – С. 39 – 42. – Бібліогр. : с. 42.

2222. **Нечаев, В.И.** Изменение функционального состояния двигательных, зрительных и вестибулярных анализаторов на занятиях футболом и их влияние на формирование психофизиологических качеств авиаспециалистов // Педагогіка, психологія та мед.-біол. пробл. фіз. виховання і спорту. – 2000. – № 10. – С. 30 – 33.

2223. **Ошенков, О.** Психологія футболіста : [нотатки засл. майстра спорту, засл. тренера УРСР] // Фізкультура і спорт. – 1962. – № 3. – С. 12 – 13.

2224. **Пічурін, В.** Локус контролю особистості й агресивності у футболі // Спорт. вісн. Придніпров'я. – 2005. – № 1. – С. 7 – 8.

2225. **Понедєльник, В.** Футбольний талант, психологія і … молодь // Старт. – 1972. – № 6. – С. 10 – 11.

2226. **Радчук, Г.** Де межа футбольної кар'єри? : [до питання спорт. довголіття в футболі] // Старт. – 1973. – № 3. – С. 22 – 23.

2227. **Рыжкова, В.Е.** Врачебный контроль в футбольних командах / В.Е. Рыжкова. – Л. : Медгиз, Ленингр. отд-ние, 1957. – 71 с. – (Б-ка практ. врача). – Библиогр.: с. 69 – 70.

2228. **Сабо, Й.** Нове обличчя футболу : благородство, людяність, милосердя // Старт. – 1989. – № 10. – С. 11, 18.

2229. **Сигал, Н.С.** Влияние технологических свойств нервной системы, темперамента и личностных особенностей на саморегуляцию психических состояний футболистов // Педагогіка, психологія та мед.-біол. пробл. фіз. виховання та спорту. – 2006. – № 7. – С. 109 – 112.

2230. **Сікора, В.** У Снятині президент клубу побив суддю … : [бесіда із заст. голови Івано-Франків. обл. Федер. футболу В. Сікорою / записав Б. Білецький] // Галичина. – 2009. – 24 груд. – С. 18.

2231. **Соломко, И.** Неспортивное поведение : [футбол. скандал] // Кореспондент. – 2006. – № 46. – С. 18 – 22.

2232. **Тахтерін, В.** Футболісти – наркомани / В. Тахтерін // PAN Футбол. – 2005. – № 2. – С. 46 – 49.

2233. **Ханин, Ю.Л.** Психология общений в спорте / Ю.Л. Ханин. – М. : Физкультура и спорт, 1980. – 208 с.

2234. **Ходак, М.** Чистота матчу – чистота футболу : [до питання культури футболу] // Старт. – 1974. – № 3. – С. 6 – 8.

2235. **Цурковський, Я.І.** Методика психологічного дослідження спортсменів з допомогою контролографа // Наук. зап. / НДІ психології. – 1959. – Т. 11. – С. 204 – 208.

6 ФУТБОЛЬНИЙ АРБІТРАЖ

2236. **Бахрамов, Т.Б**. Судья показывает на центр / Т.Б. Бахрамов ; [лит. запись П. Савина]. – М. : Физкультура и спорт, 1972. – 183 с.

Про динаміку футболу, авторитет радянської школи суддівства.

2237. **Вихров, К.** Діалоги футбольних арбітрів // Старт. – 1978. – № 11. – С. 24 – 26.

2238. **Вихров, К.Л.** Знакомство с футболом : [метод. советы судьям, тренерам, футболистам] / К.Л. Вихров – Киев : Реклама, 1983. – 80 с.

2239. **Вихров, К.Л**. Компаньон футбольного арбитра / К.Л. Вихров. – Киев : Федер. футбола Украины : ПКФ "Комби ЛТД", 2006. – 358 с. : ил., табл. – Библиогр.: с. 355 – 358 (69 назв).

2240. **Вихров, К.** Моральний кодекс арбітра : [з приміт. ред.] // Старт. – 1977. – № 5. – С. 19 – 20.

2241. **Вихров, К.** Персональне покарання : [пробл. футбол. суддівства] // Старт. – 1987. – № 4. – С. 18 – 19.

2242. **Вихров, К.Л.** Подготовка футбольного арбитра / К.Л. Вихров. – Киев : Здоров'я, 1987. – 198 с. : ил.

2243. **Вихров, К.Л.** Чому суддя дав свисток? // Старт. – 1979. – № 3. – С. 14 – 15 ; № 6. – С. 20 ; № 7. – С. 12 – 13 ; № 8. – С. 30 ; № 11. – С. 23; 1980. – № 1. – С. 12 ; № 2. – С. 26 ; № 3. – С. 20; № 4. – С. 22 ; № 5. – С. 22 – 23 ; № 6. – С. 20 – 21 ; № 7. – С. 28 ; № 12. – С. 26 ; 1981. – № 1. – С. 20 – 21 ; № 5. – С. 14 – 15 ; № 7. – С. 12 ; № 8. – С. 28 ; № 9. С. 30. № 12. – С. 20 ; 1982. – № 1. – С. 4 – 5 ; № 2. – С. 4; № 5. – С. 23 – 24 ; № 7. – С. 23 ; № 10. – С. 23 ; 1985. – № 6. – С. 20 – 21 ; № 8. – С. 29 ; 1986. – № 4. – С. 18 – 19.

2244. **Грубість** – ворог футболу : [бесіда з укр. арбітрами О. Мугурдумовим, Б. Шмигельським, М. Балакіним, О. Цаповецьким] // Старт. – 1968. – № 3. – С. 4 – 5.

2245. **Доклад** о работе Харьковской футбольно-хоккейной коллегии судей, 1938 г. / Харьков. ком. по делам физ. культуры и спорта, футбольно-хоккейная, коллегия судей. – Харьков. 1938. – 8 с.

2246. **Латишев, М.Г**. Біди футбольної Феміди : [інтерв'ю з суддею міжнар. і всесоюз. категорії з футболу М.Г. Латишевим / записав Л. Галинський] // Старт. – 1989. – № 9. – С. 8 – 9.

2247. **Латышев, Н.Г.** Судейство соревнований по футболу / Н.Г. Латышев. – 4-е испр. и доп. изд. – М. : Физкультура и спорт, 1965. – 276 с.

2248. **Левітін, А.** Про підготування суддів : фізкультурних // ВФК. – 1930. – № 6. – С. 7.

2249. **Липатов, В.Г**. 435 вопросов и ответов : [судейство в футболе] / В.Г. Липатов. – М. : Прейскурантиздат, 1991. – 63 с.

2250. **Лоренц**. Суддя повинен пройти школу спорту // ВФК. – 1930. – № 6. – С. 7.

2251. **Мяконьков, В.Б.** Профессионально важные качества судей премьер-лиги по футболу и методики их изучения / В.Б. Мяконьков, А.Н. Николаев // Теория и практика физ. культуры. – 2003. – № 7. – С. 60 – 62.

2252. **Методические** и информационные материалы по вопросам судейского футбола. – М., 1962. – 43 с. – (Союз спортивных обществ и организаций РСФСР. Всероссийская федерация футбола: бюл. № 3).

2253. **Міхельсон, Є.** Суддівство футбольних та хокейних ігор / Є. Міхельсон, Г. Фепонов ; пер. В.Ф. Давиденко. – Х. ; К., 1931. – 164 с.

2254. **Памятка** для судьи по футболу (хоккею). – Харьков : Тип. газ. "Комінтерновець", 1938. – 43 с.

2255. **Программа** по подготовке общественных инструкторов и судей по видам спорта / М-во высш. и сред. спец. образования УССР. Киев. гос. ун-т им. Т.Г. Шевченко. Фак. обществ. профессий. Отд-ние инструкторов физкультуры и спорта / [сост. В.В. Драга]. – Киев, 1978. – 25 с.

2256. **Санін, Л.** Тут готують футбольних арбітрів : [про шк. футбол. арбітрів при Донец. обл. раді ДТС "Авангард"] // Старт. – 1978. – № 10. – С. 25 – 26.

2257. **Ступар, М**. Кожен арбітр повинен мати своє лице : [бесіда з головою наук.-метод. коміс. ком. арбітрів Федер. футболу України М. Ступаром / записав Б. Білецький] // Галичина. – 2003. – 27 верес. – С. 6.

2258. **Упражнения** для тренировки внимания судьи / Упр. футбола СССР. Всесоюз. коллегия судей по футболу ; [сост. : К.Л. Вихров, В.Г. Лоос]. – Киев : Облполиграфиздат, 1978. – 12 с. : ил.

2259. **Футбольний** арбітр України : [інформ. матеріали ФІФА, УЄФА, ФФУ / упоряд. В.Г. Дердо] ; Федер. футболу України, Ком. арбітрів. – К. : ВКФ "Комбі ЛТД", 2006. – 238 с. : ілюстр., табл.

2260. **Футбольный** арбитр Украины : теорет. исслед. пробл. судейства / Федерация футбола Украины, Судейс. ком. ; [сост. К.Л. Вихров]. – Киев : Б. в., 1995. – 111 с. ; табл.

2261. **Цаповецький, О.** Пильнуй, арбітре! : [до питання майстерності суддів футбол. матчів] // Старт. – 1972. – № 5. – С. 18 – 19.

2262. **Шмигельський, Б.** Не повторювати помилок : [питання суддівства у футболі] // Старт. – 1982. – № 3. – С. 26.

2263. **Шмигельський, Б.** Троє в одній бригаді : [про футбол. суддівство : бесіда з суддею Б. Шмигельським] // Старт. – 1987. – № 5. – С. 14 – 15.

7 ІНШІ ВИДИ ФУТБОЛУ

7.1 ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ

2264. **Бондар, Ю.В.** На футбольному полі – журналісти : до історії журналіст. футболу в Україні / Ю.В. Бондар. – К. : Б. в., 2006. – 89 с. : ілюстр., портр.

2265. **Мельников, М.** Футуробол : игра XX века выходит на новый виток : мяч начали гонять роботы // Новое время. – 2001. – № 1. – С. 30 – 31.

2266. **Наші** аматори – найкращі! : [про звіт.-вибор. конф. Асоц. аматор. футболу України] // Спорт. газ. – 2007. – 20 – 23 квіт. – С. 7.

Американський футбол

2267. **Андриевский, В**. "Атланты" начинают с победы : [1-й в Харькове матч чемпионата страны по амер. футболу] // Событие. – 1991. – 10 июля.

2268. **Андрієвський, В**. Дебют на славу : [перший матч з амер. футболу в Україні та участь у ньому харк. команди] // Лен. зміна. – 1990. – 19 верес.

2269. **Андриевский, В**. Победу "на-гора" : [победа харьковчан в 1-м чемпионате СССР по амер. футболу] // Событие. – 1991. – 26 июня.

2270. **Гамбургский** счет "Атланты" : [турне по Германии команды по амер. футболу] // Событие. – 1993. – 4 мая.

2271. **Грот, Ю.** Советы Куртиса Флетчера : амер. футбол : [глав. приз на чемпионате Украины – 93 по амер. футболу завоевали "Харьковские атланты"] // Воскрес. панорама. – 1993. – июль (№ 30) : фот.

2272. **Подоляка, О.Б**. Роль полевой позиции в американском футболе // Физ. воспитание студентов творч. специальностей. – 2002. – № 8. – С. 11 – 18. – Библиогр.: 5 назв.

2273. **Свищев, С.** "Атланты" пересекают Атлантику : [турне команды по США] // Событие. – 1992. – 7 нояб.

2274. **Свищев, С.** Гамбургский счет "Атлантов" : [участие команды "Харьковские атланты" в междунар. турнире по амер. футболу в Гамбурге] // Событие. – 1994. – 16 февр.

2275. **Томашевский, В**. Американский футбол – украинская перспектива // 2000. – 2004. – 30 янв. – 5 февр. – С. Д5.

2276. **Тредевич, Д**. Американский футбол // Уик-энд. – 2006. – № 4. – С. 40 – 41.

2277. **Тур, М.** Кубок наш : [харьк. команда "Антланты" – первый обладатель Кубка Украины по амер. футболу] // Солидарность. – 1993. – 26 июня.

2278. **Четверте** місце в Європі? [укр. команда – учасниця чемпіонату Європи] // Старт. – 1996. – № 1. – С. 9 – 10.

Жіночій футбол

2279. **Бабець, В.І**. "Коломакчаночку" знають і в Україні : [про дівочу футбол. команду : інтерв'ю з дир. Коломак. навч.-вихов. комплексу В.І. Бабцем / записав І. Тесло] // Слобід. край. – 2007. – 25 жовт. – С. 11.

2280. **Борщенко, Ю.М**. Кому потрібний жіночий футбол? : [бесіда з президентом обл. спорт. жіноч. футбол. клубу "Чорноморочка" Ю.М. Борщенком / записал Є. Низов] // Одес. вісті. – 2004. – 3 квіт. – С. 9.

2281. **Борщенко, Ю.** "Жіночий футбол потребує державної підтримки" : [інтерв'ю з президентом обл. спорт. жіночого футбол. клубу "Чорноморочка" Ю. Борщенком / записав Є. Низов] // Одес. вісті. – 2008. – 31 січ. – С. 14.

2282. **Грудневый, В.** "Серебро" – в Кубок : [харьк. команда "Жилстрой – 1" выиграла Кубок Украины по жен. футболу, а в чемпионате Украины заняла 2-е место] // Время. – 2007. – 21 нояб. : фот.

2283. **Гхазы, С**. Іранські жінки взувають кросівки : про жіноч. футбол. // Кур'єр ЮНЕСКО. – 1999. – Черв. – С. 14 – 15.

2284. **Дацюк, А**. Женский футбол как часть жизни нации // 2000. – 2003. – 24 – 30 окт. – С. Д1.

2285. **Звонков, Ю.** Станет традиционным : [мини-футбол для женских команд] // Крас. знамя. – 1990. – 6 февр.

2286. **Золотой** дубль : [команда "Харьков" впервые выиграла чемпионат и Кубок Украины по жен. футболу] // События. – 2003. – № 41. – С. 20 : фот.

2287. **Зубов, В.** "Золото" – в Кубок : [харьк. жен. футбол. клуб "Жилстрой – 1" чемпион Украины 2008 г.] // Время. – 2008. – 18 дек. : фот.

2288. **Кулаев, В.П.** Харьковский "Металлист" : Здравствуй, Лига чемпионов! : [харьк. футбол. команда стала чемпионом Украины : интервью с глав. тренером В.П. Кулаевым / записал В. Маслак // Гол! – 2004. – № 38. – С. 15 : фот.

2289. **Маківчук, О**. Жіночий футбол наближає літо : [про III обл. літ. спорт. ігри з футболу серед жіноч. Команд. смт Вишкове] // Новини Закарпаття. – 2007. – 8 квіт. – С. 22.

2290. **Повторный** дубль харьковчанок : [харьк. жен. команда "Металлист" выиграла Кубок Украины – 2004] // Событие. – 2004. – № 42. – С. 20.

2291. **Страшевич, В.Д**. Дівчата здружилися з футболом : [про перший чемпіонат Черкащини з міні-футболу серед жінок] // Черкас. край. – 2007. – 8 берез. – С. 18.

2292. **Сушко, В.** У команді ... тільки дівчата : [про жіночу футбол. команду "Нафтохімік", м. Калуш Івано-Франків. обл. : бесіда із спорт. дир. клубу "Навтохімік" В. Сушком та голов. тренером команди І. Юрченком / записали А. Гетьманчук, П. Шевчук] // Галичина. – 2007. – 7 лип. – С. 5.

2293. **Харьковчанки** – лучше : [харьк. футбол. команда "Жилстрой – 1" выиграла кубок Украины по футболу среди жен. команд] // Харьк. изв. – 2010. – 21 авг. – С. 22 : фот.

2294. **Чайка, Л**. Мини-футбол – это серьезно : [о команде по мини-футболу среди девушек "Динамо-Луганск" дет. юнош. спортив. шк. № 3] // Луган. правда. – 2009. – 16 июля. – С. 6.

2295. **Юрківський, В.І**. Дівчата подружились зі шкіряним м'ячем : [про чемпіонат Вінниц. обл. з футболу серед жіноч. команд : інтерв'ю з тренером тульчин. клубу "Плеяда" В. Юрківським / записав О. Гольперін] // Поділля. – 2007. – 2007. – 31 жовт. – С. 10.

Див. також № 1931.

Міні-футбол

2296. **Андриевский, В**. Звонкое эхо победы "Эхо" : [очеред. розыгрыш Кубка памяти В. Стариченко по мини-футболу] // Событие. – 1994. – 30 нояб.

2297. **Без'язичний, Б.І**. Дослідження особливостей змагальної діяльності у міні-футболі / Б.І. Без'язичний, О.В. Сірий // Педагогіка, психологія та мед.-біол. пробл. фіз. виховання і спорту. – 1999. – № 20. – С. 14 – 15.

2298. **Валимов, В**. "Схід" на злеті : [перший республ. турнір з міні-футболу] // Вечір. Харків. – 1988. – 13 груд.

2299. **Галега, В.** В Італії розпочався чемпіонат Європи з міні-футболу ... : [за матеріалами бесіди з голов. тренером нац. зібрної України з міні-футболу Г. Лисенчуком] // Хрещатик. – 2003. – 18 лют. – С. 5.

2300. **Зінченко, Є**. Кубок Колотова у команди "Трейд-Лайн" : [про завершення п'ятого Міжнар. турніру з міні-футболу пам'яті засл. майстра спорту СРСР В. Колотова, Київ] // Хрещатик. – 2007. – 21 берез. – С. 10.

2301. **Зінченко, Н.** Урочистості на олімпійській базі "Святошин" : [про п'ятий Міжнар. турнір. з міні-футболу пам'яті В. Колотова, Київ] // Хрещатик. – 2007. – 16 берез. – С. 10.

2302. **Зубов, В**. Мал золотник, да дорог : [сборная Украины стала бронзовым презером V чемпионата мира по мини-футболу среди студентов] // Веч. Харьков. – 1996. – 20 авг.

2303. **Иванов, И**. Мини-футбол – игра на пять // Наука и жизнь – 1999. – № 2. – С. 105 – 107.

2304. **Климчук, Ю.** Перемога випадковою не буває : [команда з міні-футболу Харк. військ. ун-ту перемогла у першості Збройних сил України серед вищих навч. закладів] // Панорама. – 2001. – 30 берез. – С. 12.

2305. **Кубок** поїхав до Сум : [про підсумки IV чемпіонату України з міні-футболу] // Персонал Плюс. – 2004. – 22 – 28 берез. – С. 7.

2306. **Ланевский, А**. Новая ассоциация [мини-футбола в Харьковской области] // Слобода. – 1999. – 5 февр. – С. 2.

2307. **Левчук, В.Є**. Міні-футбол / В.В. Соломонко, Г.А. Лисенчук, О.В. Соломонко. – К. : Олімп. л-ра, 1997. – 288 с.

2308. **Лисенчук, Г.А**. "Взуємо" Європу з "чобота"? : [про першість континенту в Італії : бесіда з голов. тренером міні-футбол. збірної України Г.А. Лисенчуком / записав Ю. Бобруєнко] // Молодь України. – 2003. – 15 лют. – С. 7.

2309. * **Лисенчук, Г.А**. Упражнения для технико-тактической подготовки в мини-футболе : метод. рекомендации / Г.А. Лисенчук, А.В. Ромко, С.Г. Лисенчук. – К., 1998.

2310. **"Локомотив"** снова первый : чемпионат страны среди Высшей лиги по мини-футболу // Харьк. изв. – 2011. – 22 марта. – С. 8 : фот.

2311. **Мячиков, В.** "Серебро" с желто-блакитным отливом : [сборная Украины стала вице-чемпионом Европы по мини-футболу] // Событие. – 2003. – № 9. – С. 20 : фот.

2312. **Маршина, С.** Щоби в Одесі був великий футбол і маленький : [до 10-річчя з дня заснування Асоц. міні-футболу в обл.] // Одес. вісті. – 2011. – 13 січ. – С. 14.

2313. **Нагорний, Д.** Вшанування пам'яті Віктора Колотова : [про V Міжнар. турнір з міні-футболу, Київ] // Спорт. газ. – 2007. – 23 – 26 берез. – С. 4.

2314. **Новиков, О.** Первый шаг в будущее : [в спорткомплексе ХАИ прошел 1-й гор. турнир по мини-футболу среди команд вузов] // Время регионов Харьковщины. – 2008. – 5 апр. – С. 15 : фот.

2315. **Оксьом, П.М**. Міні-футбол як ефективний засіб підвищення рівня фізичного стану студенток // Теорія і практика фіз. виховання. – 2004. – № 3. – С. 107 – 112. – Рез. англ. – Бібліогр.: 5 назв.

2316. **Оксьом, П.М**. Вплив занять міні-футболом на фізичний стан студенток вищого педагогічного навчального закладу // Педагогіка, психологія та мед.-біол. пробл. фіз. виховання і спорту. – 2005. – № 5. – С. 21 – 28. – Бібліогр.: 12 назв.

2317. **Полегенько, А.** Міні-футбол у міні-країні : Андоррі стартував відбірковий турнір мундіалю : [за матеріалами бесіди з голов. тренером збірної України Г.А. Лисенчуком] // Хрещатик. – 2003. – 5 листоп. – С. 9.

2318. **Рева, Г.** У перше в Сумах проведено фінальний матч-розіграш Кубка України з міні-футболу : [за матеріалами бесіди з

президентом АМФ України Геннадієм Лисенчуком.] // Сумщина. – 2005. – 20 квіт.

2319. **Ревнивцев, Н.П.** Верность избранному пути : [возникновение и развитие мини-футбола] / Н.П. Ревнивцев, В.А. Мелещик, И.И. Загора. – Дніпропетровськ : Поліграфіст, 1999. – 145 [3] с.

2320. **Свердлов, В.** Мини-футбольные баталии в Красном Лимане // Магістраль. – 2007. – 13 – 19 черв. – С. 12.

2321. **Тюрін, А.** Празькі старти вознесенських футболістів : [про участь команди клубу "Зелений Гай" в міжнар. юнац. турнірі з міні-футболу, Чехія] // Рідне Прибужжя. – 2007. – 3 лют.

2322. "**Элита**" и зимой в элите : [итоги 9-го зим. кубка харьк. лиги мини-футбола. Победила команда "Элита"] // Событие. – 1996. – 14 февр.

Див. також № 2500.

Паралимпийский футбол

2323. **Береговий, В**. Сила – в згуртованості : [про підсумки чемпіонату Європи з міні-футболу серед людей з вадами зору, м. Нант, Франція] // Деснян. правда. – 2009. – 8 серп. – С. 12.

2324. **Гапоненко, А**. Паралимпийские игры : [участие укр. команды в Кубке Кипра] // Футбол. – 2011. – № 12. – С. 5 – 12.

2325. **Денисенко, Д.** Вдруге чемпіони світу : [про чемпіонат світу з футболу серед спортсменів з наслідками ДЦП у Буенос-Айресі] // День. – 2003. – 28 жовт. – С. 8.

2326. **Зайцева, Е.А**. Главные старты паралимпийцев : [беседа об особенностях подгот. и развития спорта инвалидов Украины Е. А. Зайцевой / записал А. Крисковец] // Правда Украины. – 2004. – 22 – 28 июля. – С. 29.

2327. **Гарач, Н**. Дебютанти стали чемпіонами : гравці укр. футбол. збірної інвалідів по слуху – володарі кубку переможців // День. – 2007. – 22 листоп. – С. 8.

2328. **Герої** паралімпійських стартів : [про участь збірної України у ХІІ літ. Паралімпіаді, Афіни] // Уряд. кур'єр. – 2004. – 2 жовт. – С. 12.

2329. **Куценко, В.** Вітчизняні паралімпійці увійшли до еліти світового спорту : вони виграли в Афінах п'ять медалей ... // Хрещатик. – 2004. – 5 жовт. – С. 12.

2330. **Стадниченко, К.** Из Евпатории в Афины : [о подгот. укр. сборной к Паралимпиаде – 2004] // Деловая Украина. – 2003. – 29 авг. – С. 15.

Пляжний футбол

2331. **Бобруєнко, Ю.** Гідропарк приймає свято : за підтримки київ. мерії там відбудеться фест. пляж. футболу // Хрещатик. – 2009. – 18 серп. – С. 1.

2332. **Заікіна, Н.** У Тростянці нова мода : [про пляж. футбол] // Сумщина. – 2009. – 10 лип. – С. 8.

2333. **Курінний, В.** М'яч на піску : [про першість України з пляж. футболу] : за матеріалами бесіди з президентом асоц. з цього виду спорту С. Харченком // Хрещатик. – 2003. – 11 черв. – С. 11.

2334. **Миколюк, О**. Доросла гра на піску : в Україні відбувся V чемпіонат України з пляж. футболу // День. – 2007. – 14 серп. – С. 2.

2335. **Павліченко, О.В.** Пляжний футбол – це насамперед шоу : [інтерв'ю з президентом Федер. пляж. футболу в Полтав. обл. О.В. Павліченком] // Вечір. Полтава. – 2007. – 8 листоп. – С. 10.

2336. **Харченко, С.** Кінцевий пункт – Марсель ... : [бесіда з президентом пляж. Федер. футболу С. Харченком / записав В. Браницький] // Голос України. – 2008. – 8 трав. – С. 24.

Футзал

2337. **Андреев, С.А**. Футзал / С.А. Андреев. – М. : ФиС, 1978. – 111 с.

2338. **Залойло, В**. Аналіз техніко-тактичних дій футзалістів високої кваліфікації // Теорія і методика, фіз. виховання і спорту. – 2006. – № 4. – С. 49 – 51.

2339. **Кириченко, Ю**. Уся боротьба ще попереду : [про ігри Кубка України з футзалу] // Спорт. газ. – 2007. – 16 – 19 берез. – С. 6.

2340. **Тесло, І.** Відібрали у фаворита очки : [про чемпіонат України з футзалу серед команд Вищ. ліги] // Слобід. край. – 2007. – 15 лют. – С. 11.

2341. **Тесло, І**. Футбольна "ластівка" з Валок : [команда "Лаум-Валки" – переможець першості України з футзалу серед юнаків] // Слобід. край. – 2004. – 17 січ.

Вуличний футбол

2342. **Бабак, А**. Майже в "десятці" : [про Чемпіонат світу з вулич. футболу для безпритульних, Данія] // День. – 2007. – 9 серп. – С. 2.

2343. **Бабак, А.** Українські безпритульні зіграють у футбол. У Данії : [про Чемпіонат світу з вулич. футболу серед безпритульних Homeless World Cup – 2007, Копенгаген, Данія] // День. – 2007. – 28 лип. – С. 2.

8 УКРАЇНСЬКІ ФУТБОЛИСТИ, ТРЕНЕРИ, АРБІТРИ, КОМЕНТАТОРИ

8.1 ЗАГАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

2344. **Батич, Г.** "Баля й Броварського розумів із півпогляду" : [бесіда з ветераном укр. футболу Г. Батичем / розмовляв В. Гаврилів] // Високий Замок. – 2008. – 6 лют. – С. 7.

2345. **Боденчук, В.І.** "Золотий м'яч" – зіркам футболу / В. Боденчук, Ю. Бондар, Б. Нартовський; Укр. асоц. футбол. репортерів. – К. : УАФР, 1992. – 77 с.: ілюстр. – (Все про футбол).

2346. **Босянок, Д.** Маяки ніколи не зраджують: [про сучас. футболістів] // PAN Футбол. – 2005. – № 3. – С. 52 – 55.

2347. * **Возианов, В.Ф.** Эта счастливая жажда победы : рассказы об олимп. чемпионах / В.Ф. Возианов, И.И. Заседа. – Киев: Молодь, 1978. – 255 с.

2348. **Герої** спортивного року : нариси про видат. укр. спортсменів :

18 вип. – К.: Здоров'я, 1966. – 1988. – Вип. 1 – 18.

Містяться відомості про українських футболістів.

2349. **Горбунов А.А.** Лауреаты "Золотого мяча" : [о Л. Яшине, О. Блохине, И. Беланове] / А. А. Горбунов. – М. : Физкультура и спорт, 1989. – 45 с.

2350. **Гордон, Д.И.** Звезды спорта / Д. И. Гордон. – Харьков : Фолио, 2003. – 398 с.

Збірка інтерв'ю з відомими українськими спортсменами, серед яких футболісти: І. Беланов, О. Блохін, Л. Буряк, С. Журавльов, О. Заваров, О. Кузнецов, В. Лобановський, Є. Рудаков, Й. Сабо, В. Чанов.

2351. **Горянов Л.Б.** Повесть о вратарях / Л. Б. Горянов. – М. : Совет. Россия, 1965. – 149 с. : ил.

2352. **Грот, Ю.** Прапороносець : [зірки харк. футболу : А. Бем, П. Чекмарьов] // Вечір. Харків. – 1989. – 26 січ.

2353. **20 самых** перспективных футболистов Украины // Фокус. – 2009. – № 20. – С. 48 – 49.

2354. * **Звезды** советского футбола, 1918 – 1987 : справочник / сост. Ю.С. Лукашин. – М. : Центр. стадион им. В. И. Ленина, 1988.

2355. **Звезды** спорта : справочник. – 2-е изд., перераб. и доп. / сост. Б. Н. Хавин. – М.: Физкультура и спорт, 1979. – 429 с.

Містяться відомості про українських футболістів: Л.Й. Буряка, Ю.М. Войнова, В.Ф. Мунтяна.

2356. **Игроки** : игроки украинских команд // Б-52. – 2006. – № 6. – С. 34 – 43.

2357. **Ігнатенко, В.** Спортивні постаті Тернопілля / В. Ігнатенко, Г. Гунтік. – Т. : Лілея, 2003. – 99 с.

2358. **Каневский, Г.** Большие люди большого спорта : лучшие интервью [со спортсменами-футболистами : С. Балтача, А. Балем, К. Бесковым, В. Бессоновым, В. Буряком, А. Бышовцем, К. Вихровым, Б. Воскресенским и др.] / Г. Каневский. – Киев : Схили Дніпра, 2007. – 403 с.

2359. **Кто есть кто** в мировом футболе : [крат. биографии лучших футболистов мира]. – М., 1994. – 32 с. – (Библиотека еженедельника "Футбол"; 3). – Из содерж.: [Александр Николаевич Аверьянов, Олег Петрович Базилевич, Григорий Федорович Балаба, Николай Николаевич Балакин, Сергей Павлович Балтача, Виктор Максимович Банников, Игорь Иванович Беланов, Александр Андреевич Бережной, Владимир Васильевич Бессонов, Андрей Андреевич Биба, Георгий Васильевич Бикезин, Олег Владимирович Блохин, Анатолий Иванович Боговик, Лев Рудольфович Броварский, Леонид Иосифович Буряк, Анатолий Федорович Бышовец, Владимир Григорьевич Веремеев, Иван Евгеньевич Вишневский – укр. футболисты : крат. биогр. справки]. – С. 3 – 29.

2360. **Лицарі** "Золотої богині" /за ред. Ф.Я. Гальперіна // Наука і суспільство. – 1966. – № 6. – С. 58 – 60. – (Ентузіастам спорту – про футбол).

2361. **Ляпин, А.В.** Команды молодости нашей : тренеры и игроки / А.В. Ляпин. – Днепропетровск, 1996. – 351 с.

2362. **Ляпікова, Т.** "Герої спортивного року – 2006" : [за матеріалами прес-конф. президента Нац. олімп. ком. України С. Бубки та

першого заст. міністра України у справах сім'ї, молоді та спорту В. Руденка, приуроч. однойм. Всеукр. урочистій церемонії, Київ] // Хрещатик. – 2007. – 23 берез. – С. 4.

2363. **Майстри** атаки : [про футболістів київ. "Динамо" : статті] // Старт. – 1987. – № 2. – С. 12 – 13. – Із змісту: Покликання – форвард : [І. Бєланов] / А. Пузач; Його найкращі сезони – попереду : [О. Заваров] / Й. Сабо.

2364. **Максимов, М.** Мы живы, пока о нас помнят! : они выбрали футбол. Футбол выбрал их … : из моего футбол. арх. – Киев : Майстерня кн., 2008. – 365 с. : ил., портр.

2365. **Мирский, В.И.** Десятая вершина : футболисты киев. "Динамо" – чемпионы СССР 1981 г. / В.И. Мирский. – Киев : Реклама, 1981. – 31 с. : ил.

2366. **Михайленко, К.** Команда з берега Дніпра : про тричі чемпіонів Радян. Союзу футболістів київ. "Динамо" / К. Михайленко. – К. : Реклама, 1969. – 102 с. : ілюстр.

2367. **Михайлов, М.** Великий дебют : [про укр. футболістів : воротарів Є. Рудакова, В. Мунтяна, бомбардирів київ. "Динамо" А. Бишовця, В. Поркуяна] // Герої спортивного року : [нариси]. – К., 1968. – С. 5 – 20.

2368. **Михайлов, М.** Динамівська трійка : [про футболістів В. Лобановського, О. Базилевича і В. Серебрянікова] // Фізкультура і спорт. – 1961. – № 4. – С. 5.

2369. **Михайлов, М.** Творці великого футболу // Старт. – 1977. – № 12. – С. 20 – 21.

2370. **Они признаны** лучшими [футболистами 1964 года. Среди них игроки команды "Шахтер" (Донецк), "Динамо" (Киев)] // Спорт. игры. – 1965. – № 2. – С. 10 – 15.

2371. **Очкурова, О. Ю.** 50 знаменитых спортсменов Украины / О.Ю. Очкурова, И. Рудычева, А. Ильченко. – Харьков : Фолио, 2004. – 510, [1] с.: портр. – (Серия "100 знаменитых").

2372. **Пилипчук, П.** Футбольні постаті Львова / П. Пилипчук. – Л.: Галиц. вид. спілка, 2008. – 159 с. : ілюстр. – Бібліогр.: с. 159 (9 назв.).

2373. **Поляченко А.** Сумские футбольные звезды // Панорама. – 2008. – 16 – 23 апр. – С. 22.

2374. **Попов, Ю.В.** Жизнь выдающихся людей. 115 знаменитых спортсменов : судьбы и рекорды / Ю.В. Попов. – Донецк : ПКФ "БАО", 2006. – 638, [1] с. : портр.

2375. **Про друзів** – товаришів : [інтерв'ю ветеранів київ. "Динамо"] // Старт. – 1967. – № 2. – С. 6 – 7. – Зміст: "Один, як ціла ланка" : капітан "Динамо" А. Біба про гру Анатолія Бишовця / А. Біба; "У Володі Мунтяна світла голова" : про свого молодшого партнера розповідає Й. Сабо / Й. Сабо ; "Євгену Рудакову – п'ять з плюсом" : таку оцінку дає воротареві "Динамо" В. Турянчик / В. Турянчик.

2376. **Пушкарьов, К.** Рекорди. Сенсації. Медалі : [про укр. спортсменів – чемпіонів і призерів V Спартакіади народів СРСР] // Ранок. – 1971. – № 10. – С. 20.

2377. **50 лучших** игроков чемпионата Украины / [текст и интервью И. Бойко и др.]; фот. И. Хохло и др. // Футбол стайл. – 2011. – № 1. – С. 40 – 53.

2378. **Ритмы** атаки: худож.-докум. рассказы о совет. спортменах / [сост. В.З. Фисюн ; предисл. : И. Турчина, Н. Фоминых]. – Киев : Молодь, 1984. – 134 с. : 8 л. ил. – (Знаменосцы спорта).

2379. **Спортсмени** : [С.П. Палтача, В.В. Безсонов, О.В. Блохін, Л.Й. Буряк, В.Г. Веремєєв, Ю.М. Войнов, Ю.К. Ємєєв, В.О. Звягінцев, В.М. Колотов, А.Д. Коньков, А.Я. Куксов, В.М. Лютий, В.А. Матвієнко, О.О. Михайличенко, В.І. Онищенко, С.М. Решко, Є.В. Рудаков, В.М. Семенов, В.Й. Татарчук, В.М. Тищенко, В.М. Трошкін, М.І. Фоменко, О.В. Чередник : короткі біогр. довідки] // Енциклопедія олімпійського спорту України / за ред. В.М. Платонова. – К., 2005. – С. 371 – 373.

2380. **Старостин, Н.П.** Звезды большого футбола / Н.П. Старостин. – 3-е изд., испр. и доп. – М. : Физкультура и спорт, 1969. – 334 с.

2381. **Тренери** : [А.Ф. Бишовець, Г.С. Зонін, Є.М. Кучеревський, В.В. Лобановський, В.О. Маслов, О.О. Севидов : корот. біогр. довідки] // Енциклопедія олімпійського спорту України. – К., 2005. – С. 373 – 374.

2382. **Футболисты,** тренеры, судьи : [справочник]. – М. : Физкультура и спорт, 1970. – 112 с. – (Все о спорте).

2383. **Харьковчанка** [Е. Монзуль] получила высшую категорию ФИФА [в рейтинге Комитета арбитров и вошла в список междунар. арбитров на 2011 г.] // Харьк. изв. – 2011. – 15 янв. – С. 16 : фот.

2384. **Хомич, О.** Вартовим ти стоїш біля воріт : [про кращих воротарів-футболістів] // Старт. – 1966. – № 5. – С. 16 – 19.

2385. **Черкаський, О.** У списках не значиться : [про футболістів київ. "Динамо" 1941 р. Т. Єдинака та О. Лаєвського] // Старт. – 1987. – № 11. – С. 18 – 19.

2386. **Черкашин, Є.** Навколо шкіряного м'яча : [про укр. футболістів] // Дніпро. – 1959. – № 4. – С. 136 – 138.

2387. **Яремко, І.Я.** 100 персон львівського спорту : [розповіді про спортсменів, тренерів, керівників, журналістів] / І. Яремко. – Л. : Тріада плюс, 2010. – 387 с. : ілюстр. – (Сер. "Львівська сотня").

8.2 ПЕРСОНАЛІЇ

ОЛЕГ БАЗИЛЕВИЧ

2388. **Базилевич, О.** Олег Базилевич – тренер "Славії" : [бесіда зі старш. тренером футбол. команди Народної Республіки Болгарії] // Старт. – 1988. – № 10. – С. 20 – 21.

2389. **Браницький, В.** Один із зіркового дуету : [про видат. укр. футболіста і тренера О. П. Базилевича] // Голос України. – 2008. – 5 лип. – С. 12.

2390. **Чеботарев, А.** Звезды украинского спорта : [о рук. науч.-исслед. центра футбол. клуба "Динамо" О. Базилевиче] // Магістраль. – 2009. – 27 черв. – 3 лип. – С. 23.

АНДРІЙ БАЛЬ

2391. **Баль, А.** "Мій принцип : пообіцяв – зроби" : [бесіда з політ. помічником голов. тренера збірної України з футболу А. Балем / розмову вів М. Герасименко] // Демократ. Україна. – 2008. – 18 січ. – С. 29.

2392. **Баль, А.М.** "Можу подарувати булку з родзинками" : [бесіда з психологом і тренером укр. збірної з футболу А.М. Балем / записали С. Циба, М. Крилов // Молодь України. – 2004. – 31 груд. – С. 10.

2393. **Баль, А.** Нашенский "иностранец" : [беседа с помощником глав. тренера сборной Украины по футболу А. Балем / записал Д. Коротков] // Спорт сегодня. – 2004. – 6 – 12 дек. – С. 8 – 9.

ВІКТОР БАННІКОВ

2394. **Банніков, В.** Йду на м'яч : [розповідь воротаря, майстра спорту] // Старт. – 1971. – № 3. – С. 19 – 20.

2395. **Віктор Банніков** дає інтерв'ю кореспонденту "Фізкультури і спорту" : найсильніший воротар 1964 р. на Україні // Фізкультура і спорт. – 1965. – № 1. – С. 12 – 13.

2396. **Логофет, Г.** Вратарь выигрывает поединок : об игре вратаря киев. "Динамо" В. Банникова // Спортив. игры. – 1964. – № 12. – С. 32 : табл.

2397. **Михайлов, М.** Воротар завжди на місці : [Віктор Банніков] // Герої спортивного року : нариси про видат. укр. спортсменів. – К., 1966. – С. 133 – 148.

ВОЛОДИМИР БЕЗСОНОВ

2398. **Бессонов Владимир Васильевич** : (5.03.1958, Харьков) // № 1675. – Т. 5. – С. 410.

2399. **Безсонов, В.** Усе задумане – збудеться : [ст. гравця київ. "Динамо" і збірної СРСР] // Старт. – 1977. – № 12. – С. 19.

2400. **За один** сезон у двох збірних : [про гравця київ. "Динамо" В. Безсонова] // Старт. – 1978. – № 1. – С. 11.

2401. **Щербачев, В.** Ведущий вперед [В. Бессонов] // Ритмы атаки : художеств.-документ. рассказы. – Киев, 1984. – С. 92 – 95.

АНАТОЛІЙ БИШОВЕЦЬ

2402. **Бишовець, А.** Анатолій Бишовець : свій серед чужих? : [монолог футболіста київ. "Динамо" і збірної СРСР / підгот. В. Галинський] // Дзеркало тижня. – 2004. – 30 квіт. – 14 трав. – С. 21.

2403. **Бышовец Анатолий Федорович** : [тренер] (23.04.1946, Киев) // № 1675. – Т. 5. – С. 413.

2404. **Нартовский, Б.** Избранные матчи Анатолия Бышовца // Ритмы атаки : художеств.-документ. рассказы. – Киев, 1984. – С. 44 – 59.

ОЛЕГ БЛОХІН

2405. **Адаменко, Е.З.** Мой сын Олег Блохин : монолог матери // Фізкультура и спорт. – 1975. – № 1. – С. 7 – 9.

2406. **Аркадьев, Д.** Спорт : Олег Блохин – самый результативный за всю историю совет. футбола форвард // Культура и жизнь. – 1986. – № 6. – С. 44 – 45.

2407. **Блохін** відмовляється від фарту : [за матеріалами прес-конф. голов. тренера футбол. збірної України О. Блохіна] / підгот. А. Шульга // Демократ. Україна. – 2007. – 12 жовт. – С. 30.

2408. **Блохин Олег Владимирович** : (5.11.1952, Киев) // № 1675. – Т. 5. – С. 410.

2409. **Блохин, О. В.** Гол, который я не забил : повесть о футболе / О. Блохин ; лит. запись И. Заседы. – Киев : Молодь, 1981. – 158 с. – (Сер. "Знаменосцы спорта").

2410. **Блохін, О.** "Дайте мені команду на місяць …" : [бесіда з голов. тренером збірної України з футболу О. Блохіним / записав В. Браницький] // Голос України. – 2007. – 23 серп. – С. 23.

2411. **Блохин О.В.** Золотая путевка от Блохина : [беседа с тренером сборной Украины по футболу О.В. Блохиным / записал А. Крисковец] // Правда Украины. – 2005. – 20 – 26 янв. – С. 28.

2412. **Блохін, О.** Недосяжні рекорди Олега Блохіна : [бесіда з футболістом / записав М. Журба] // Уряд. кур'єр. – 2002. – 5 листоп. – С. 10 – 11.

2413. **Блохін, О.** Олег Блохін пояснює : [бесіда з голов. тренером нац. збір. команди України з футболу] // Робітн. газ. – 2003. – 14 листоп. – С. 5.

2414. **Блохін, О.** Перед трьохсотим матчем : бесіда з нападаючим київ. "Динамо" О. Блохіним / [записав Б. Нартовський] // Ранок. – 1983. – № 4. – С. 22 – 23.

2415. **Блохін, О.** Підкорення Австрії : [інтерв'ю з О. Блохіним / записав Ю. Шаїнський] // Старт. – 1988. – № 11. – С. 16 – 17.

2416. **Блохин, О.** Олег Блохин : пока я форвард и студент // Студен. меридиан. – 1976. – № 4. – С. 40 – 42.

2417. **Блохин, О.В.** Право на час : Олег Блохин рассказывает о своей жизни в футболе журналисту Дєви Аркадьеву, который дополняет и комментирует футболиста / О. В. Блохин. – М. : Физкультура и спорт, 1984. – 224 с. – (Сердца, отданные спорту).

2418. **Блохин, О.** "Решающий "выстрел" в ворота сродни близости с первой женщиной" : беседа с О. Блохиным / [беседовала Н. Мальчик] // Караван историй. Украина. – 2003. – Сент. – С. 54 – 73.

2419. **Блохин, О.** "Тренер не всегда должен гладить футболиста по голове" : [материалы пресс-конф. глав. тренера укр. сборной О. Блохина (с участием его помощников по тренер. штабу сбор. – А. Баля и О. Кузне-

цова) с журналистами, орг. Пресс-службой Федерации футбола Украины] // Правда Украины. – 2005. – 5 – 11 мая. – С. 28.

2420. **О. Блохин** : "У меня стало одним большим ребенком больше" : [интервью с глав. тренером сборной Украины О. Блохиным / записал А. Франков] // Футбол. – 2011. – № 44. – С. 4.

2421. **Блохин, О.** Футбол на всю жизнь : док. повесть / О. Блохин, Д.А. Аркадьев ; худож. В. Вересюк. – 2-е изд., доп. – Киев : Веселка, 1989. – 389.

2422. **Блохін, О.** Футбол на все життя : [розд. з одноим. кн.] / О. Блохін, Д. Аркадьєв // Дніпро. – 1988. – № 1. – С. 123 – 140. – 1987.

2423. **Блохин, О.** Хочу чтобы Гладкий стабильно забивал и в сборной : [беседа с глав. тренером сборной Украины по футболу О. Блохиным] // Жизнь. – 2007. – 16 авг.

2424. **Блохин, О.В.** Экзаменует футбол : повесть о футболе, написан-ная совместно с И. Заседой / О.В. Блохин, И. Заседа. – Киев : Молодь, 1986. – 208 с. : ил. – (Знаменосцы спорта).

2425. **Блохін, О.** "Я нікуди не збираюсь йти" : [бесіда з голов. тренером рос. футбол. клубу "Москва" О. Блохіним / записав М. Герасименко] // Демократ. Україна. – 2008. – 18 квіт. – С. 29.

2426. **Бобруєнко, Ю.** Лінійне рівняння Олега Блохіна : [пробл. футболу : за матеріалами бесіди з тренером збірної України О. Блохіним] // Україна молода. – 2003. – 8 жовт. – С. 15.

2427. **Боденчук, В.** Пік Олега Блохіна // Дніпро. – 1985. – № 9. – С. 138 – 144.

2428. **Те саме** // Герої спортивного року. – К., 1986. – Вип. 16. – С. 12 – 21.

2429. **Валерко, А.** Бородянське коріння [футбольного тренера] О. Блохіна // Київ. правда. – 2007. – 11 жовт.

2430. **Гресь, Е.** Блохин начинает с нуля … // Команда плюс. – 2006. – № 9. – С. 9 – 11.

2431. **Гресь, Е.** Олег Блохин : "Шапками нас уже никто не закидает" // Команда плюс. – 2006. – № 5. – С. 8 – 12.

2432. **Дем'янець, Т.** Чи повернеться Блохін до "Динамо" // Пан футбол. – 2005. – № 10. – С. 16 – 19.

2433. **До побачення**, Блохін! : [за матеріалами засід. викон. ком. Федер. футболу України] / підгот. О. Даценко // Спорт. газ. – 2007. – 11 – 13 груд. – С. 6.

2434. **Зайцев, О.** Легенда украинского футбола : про Олега Блохина // ЗооЛюкс. – 2006. – № 3. – С. 8 – 9.

2435. **Крикун, Ю.** Олег Блохин : Жизнь без черновиков / Ю. Крикун, Е. Крутогрудова, В. Шевченко. – Киев : Школа, 2002. – 118 с. : ил. – (Через тернии к звездам).

2436. **Кудырко, А.** Последние проверки Олега Блохина // Команда плюс. – 2006. – № 4. – С. 9 – 11.

2437. **Мар'янченко, Ю.** Олегові вершини : [про засл. майстра спорту футболіста О. Блохіна] // Старт. – 1989. – № 10. – С. 10, 19 – 21.

2438. **Мішин, М.** Бомбардир : [Олег Блохін] // Герої спортивного року. – К., 1974. – Вип. 5. – С. 80 – 84.

2439. **Нартовський, Б.** А модель – золота! : [про гравця київ. футбол. команди "Динамо" О. Блохіна] // Ранок. – 1981. – № 2. – С. 22 – 23.

2440. **Несенюк, Н.** Олег Блохин фартовый в трех лицах // Профиль – Украина. – 2006. – № 46. – С. 54 – 55.

2441. **Ніколаєв, К.** Блохін : від великого до кумедного : [про голов. тренера нац. збірної України з футболу О. Блохіна] // Нар. армія. – 2007. – 24 листоп. – С. 7.

2442. **Новый** тренер сборной – Олег Блохин // Футбол. – 2011. – № 33. – С. 14.

2443. **Олег Володимирович Блохин** : [нападник збірної СРСР і "Динамо" (Київ), у подальшому тренер] // Футбол / А. В. Франков. – К., 2009. – С. 86 – 88.

2444. **Прощальный** матч Олега Блохина / Гос. ком. УССР по физкультуре и спорту, упр. спорт. сооружений ; [подгот. Д.А. Аркадьев]. – К. : Реклама, 1989. – 23, [2] с., включ. обл. : ил. – (Гвардейцы советского футбола).

2445. **Романчук, М.** Гол забил [футболист] Олег Блохин! // 2000. – 2002. – 4 – 10 окт. – С ДЗ.

2446. **Сильвестров, А. В.** Олег Блохин / А. Сильвестров. – Х. : Фолио, 2010. – 121 с. – (Знаменитые украинцы).

2447. **Франков, А.** 38 попугаев и Блохин [тренер сборной нац. команды Украины] // Футбол. – 2011. – № 11. – С. 4 – 6.

2448. **Шафаренко, С.** Футболист на всю жизнь [О. Блохин] // 2000. – 2002. – 8 – 14 нояб. – С. Д 6.

2449. **Шпак, А.** Вещий Олег : Олег Блохин – тенер, футболист, депутат // Команда плюс. – 2005. – № 3. – С. 8 – 10.

2450. **Щербачов, В.** Олег, невже – 50? : Олегу Блохину 50 / [фото В. Орлова] // Україна. – 2002. – № 10. – С. 22 – 23.

2451. **Щербачов, В.** Родом з київського "Динамо" : розд. докум. повісті // Старт. – 1990. – № 1. – С. 19 – 22.

2452. **Юріс, Ю.** Повернення Олега Блохіна // Однокласник. – 2004. – № 3. – С. 30 – 31.

ЛЕОНІД БУРЯК

2453. **Буряк Леонид Йосифович** : (10.07.1953, Одесса) // № 1675. – Т. 5. – С. 410.

2454. **Буряк, Л. И.** Горячие точки поля : повесть о футболе / Л. И. Буряк. – К. : Молодь, 1985. – 168 с. – (Знаменосцы спорта).

2455. **Буряк, Л.** Кто не знаком с Леонидом Буряком? : [беседа с тренером нац. футбол. команды Украины Л. Буряком / записал В. Васильев] // Правда Украины. – 2002. – 27 дек. – С. 28 – 29.

2456. **Буряк, Л.** "Не уявляю свого життя без футболу" : [бесіда з ветераном укр. футболу Л. Буряком / розмовляв М.Герасименко] // Демократ. Україна. – 2008. – 14 берез. – С. 29.

2457. **Буряк, Л.И.** "Ценю то, что имею": [беседа с наставником нац. сборной Украины по футболу Л.И. Буряком / записал К.Дульцев] // 2000. – 2003. – 14 – 20 марта. – С. Д 2.

2458. **Буряк, Л.** "Я жив у щасливий футбольний час" : урив. з кн. // Міліція України. – 2010. – № 3. – С. 30 – 31.

2459. **Закревский, В.И.** Молдаванка, и Пересыпь обожают Леню Буряка // Капитал. – 1995. – № 9. – С. 62.

2460. **Карман, Ю.** Полковнику никто не пишет …: Леонид Буряк – глав. тренер сборной по футболу // Команда. – 2002. – № 1. – С. 6 – 10.

2461. **Новобранец, В.** Седьмой – значит, счастливый : о наставнике нац. фубл. команды Украины Л. И. Буряке // Команда плюс. – 2002. – № 2. – С. 7 – 10.

2462. **Романчук, М.** Романтик с Пересыпи : [футболист и тренер Л. Буряк] // 2000. – 2003. – 4 – 10 июля. – С. Д3.

2463. **Трахтенберг, Л.** Все та же естественность … : [Л. Буряк] // Ритмы атаки : художеств.-документ. рассказы. – К., 1984. – С. 84 – 91.

2464. **Як Буряк** збирається на Євро – 2004 пробиватися … : [за матеріалами бесіди з голов. тренером збірної України з футболу Л. Буряком / підгот. Г. Степанюк // Україна молода. – 2002. – 9 жовт. – С. 15.

ВЛАДИСЛАВ ВАЩУК

2465. **Ващук, В.** "У великому футболі гратиму 7 років" : [бесіда з футболістом київ. "Динамо" В. Ващуком / записав В. Тарасенко] // Робітн. газ. – 2005. – 6 січ. – С. 6.

2466. **Ващук, В.** "Я очень хотел играть в "Динамо" : [беседа с футболистом В. Ващуком / записал А. Крисковец] // Правда Украины. – 2006. – 26 окт. – 1 нояб. – С. 2.

2467. **Дрыга, С.** Владислав Ващук : год без "Динамо" : В. Ващук перешел из "Динамо" в "Спартак" // Мой спорт. – 2003. – № 12. – С. 32 – 38.

ОЛЕГ ВЕНГЛИНСЬКИЙ

2468. **Венглинский, О.** "Зарабатывать футболом только на питание не имело смысла" : [беседа с укр. футболистом О. Венглинским / записал Д. Коротков] // Спорт сегодня. – 2004. – 9 – 15 февр. – С. 3.

2469. **Венглинский, О.** "Продолжаю играть. Во сне" : [интервью с бывшим нападающим О. Венглинским / записали : Р. Бебех, В. Зверев] // Футбол. – 2011. – № 24. – С. 9 – 13.

2470. **Розенко, М.** На лестнице успеха : Олег Венглинский – нападающий "Днепра" // Команда. – 2003. – № 12. – С. 26 – 31.

2471. **Венглинський, О.** "Я – людина неспокійна ...": [бесіда з футболістом дніпропетр. "Дніпра" О. Венглинським / записала І. Холод] // Молодь України. – 2003. – 16 груд.

ВОЛОДИМИР ВЕРЕМЕЄВ

2472. **Александренко, Д.** Мастер [футболист "Динамо" В. Веремеев] // Ритмы атаки : художеств.-документ. рассказы. – К., 1984. – С. 73 – 79.

2473. **Веремеев Владимир Григорьевич** : (8.11.1948 Спасск – Дальний, Примор. край) // № 1675. – Т. 5. – С. 410.

2474. **Веремеев, В.Г.** Один тайм с Веремеевым : [беседа с бывшим футболистом В. Веремеевым / записал В. Маевский] // Правда України. – 2003. – 6 – 12 нояб. – С. 28 – 29.

ЮРІЙ ВОЙНОВ

2475. **Александров, М.** Півзахисник номер один : [про майстра спорту, футболіста Ю. Войнова] // Фізкультура і спорт. – 1958. – № 7. – С. 11 – 12.

2476. **Войнов, Юрий Николаевич :** (29.11.1931, пос. Калининский, Моск. обл. – 23.04.2003, Киев) // № 1675. – Т. 5. – С. 410 – 411.

2477. **Войнов, Ю.М.** На футбольних меридіанах : зап. спортсмена / Ю. М. Войнов ; [літ. запис М. Михайлова]. – К.: Молодь, 1961. – 191 с.

2478. **Те саме.** – 2-е вид., допов. та перероб. – 1962. – 261 с.

2479. **Чайка, Ю.** Лицо динамовского клуба : [о полузащитнике киев. футбол. команды "Динамо" Ю. Войнове] // Магістраль. – 2007. – 12 – 18 трав. – С. 22.

АНДРІЙ ВОРОНІН

2480. **Воронин, А.** Андрей – брадобрей : [беседа с укр. футболистом, игроком нем. клуба "Майнц" А. Ворониным / записал В. Иванченко // Спорт сегодня. – 2004. – 2 – 8 февр. – С. 4.

2481. **Воронін, А.** "До Києва приїдемо з гарним настроєм" : [бесіда з укр. футболістом, гравцем леверкузен. "Байєра" (Німеччина) А. Вороніним / записав М. Герасименко] // Демократ. Україна. – 2004. – 24 верес. – С. 11.

2482. **Воронін, А.** На моїх бутсах напис "Ворона" – прізвисько з дитинства – і синьо-жовтий прапор : [бесіда з укр. легіонером нім. футбол. клубу "Байєр" А. Вороніним / записав А. Фоменко] // Молодь України. – 2005. – 21 трав. – С. 11.

2483. **Воронин, А.** Я просто горю от желания ! : [Интервью с футболистом А. Ворониным] // Жизнь. – 2008. – 5 сент. – С. 15.

2484. **Воронин, А.** Back in tne USSR : интервью форварда сборной Украины А. Воронина с нашими читателями / [беседовал О. Лысенко] ; фото Gtty images // Футбол стайл. – 2011. – № 1. – 2011. – С. 6 – 14.

2485. **Воронин, А.** Ударная сила : беседа со звездой укр. футбола А. Ворониным / [беседовал А. Кудырко] // Команда плюс. – 2005. – № 5. – С. 10 – 17.

2486. **Українська** перестрілка у Москві : гравці "синьо-жовтої" збірної А. Воронін та О. Алієв забили голи у центр. матчі рос. прем'єр-ліги / підгот. М. Луків // Високий Замок. – 2010. – 6 квіт. – С. 6.

ГОРАН ГАВРАНЧИЧ

2487. **Гавранчич, Г.** Великий патріот і справжній динамівець Горан Гавранчич : [бесіда із футболістом / записала З. Корякіна-Черняк] // Молодь України. – 2004. – 27 січ.

2488. **Гавранчич, Г.** "Ми гратимемо тільки на перемогу" : [про футбол. матч з мадрид. "Реалом" : бесіда з провід. захисником київ. "Динамо" Г. Гавранчичем / записав М. Герасименко] // Демократ. Україна. – 2004. – 3 листоп. – С. 11.

2489. **Гавранчич, Г.** Сербский заслон : [беседа с футболистом сборной Сербии и Черногории, игроком команды "Динамо" (Киев) Г. Гавранчичем / записал В. Иванченко] // Спорт сегодня. – 2004. – 13 – 18 апр. – С. 4.

АНАТОЛІЙ ДЕМ'ЯНЕНКО

2490. **Біба, А.** Право на атаку : [про капітана київ. футбол. команди "Динамо" А.Дем'яненка] // Дніпро. – 1986. – № 8. – С. 138 – 144.

2491. **Дем'яненко, А.В.** Винний не тільки тренер : [бесіда з голов. тренером київ. футбол. команди "Динамо" А.В. Дем'яненком / записав О. Юрченко] // Робітн. газ. – 2006. – 16 – 22 груд. – С. 8.

2492. **Демьяненко, А.В.** Гармония игры : худож.-док. повесть [капитана киев. футбол. команды о-ва "Динамо"] / А.В. Демьяненко ; лит. запись А. Семененко. – К. : Молодь, 1989. – 149 с. – (Знаменосцы спорта).

2493. **Дем'яненко, А.** "Питатиму з гравців суворіше" : [за матеріалами прес-конф. голов. тренера київ. футбол. команди "Динамо" А. Дем'яненка] // Укр. столиця. – 2006. – 15 – 21 груд. – С. 29.

2494. **Дем'яненко, А.** Талант і лицарство, й удача : [бесіда з капітаном київ. футбол. команди "Динамо" А. Дем'яненком / записав Б. Білейчук] // Ранок. – 1986. – № 7. – С. 24 – 3-тя с. обкл.

2495. **Черкаський, О.** І в захисті, і в атаці : [про захисника київ. "Динамо" А. Дем'яненка] // Старт. – 1986. – № 2. – С. 12 – 13.

ВІКТОР КОЛОТОВ

2496. **Бондарь, Ю.** Капитан команды киевского "Динамо" [В. Колотов] // Ритмы атаки : художеств.-докум. рассказы. – К., 1984. – С. 60 – 66.

2497. **Колотов Виктор Михайлович** : (3.07.1949 – пос. Юдино, Татар. АССР – 3.01.2001, Киев) // № 1675. – Т. 5. – С. 411.

2498. **Максимов, М.** Последняя охота [футболиста] Виктора Колотова : [очерк] // 2000. – 2003. – 4 – 10 июля. – С. Д 4.

2499. **Михайлов, М.** Капітан [В.] Колотов : [про капітана футболістів київ. "Динамо"] // Старт. – 1975. – № 12. – С. 12 – 14.

2500. **Нагорний, Д.** Вшанування пам'яті Віктора Колотова : [про V Міжнар. турнір з міні-футболу, Київ] // Спорт. газ. – 2007. – 23 – 26 берез. – С. 4.

МИХАЙЛО КОМАН

2501. **Коман, М.М.** Футбол длиною в жизнь : [воспоминания бывшего форварда и тренера динамов. клуба] / М. Коман, А. Соловей. – К.: Б.и., 1998. – 179, [1] с. : ил., портр.

2502. **Пахомов, М.** Атакує Михайло Коман …: [кращий футболіст СРСР] // Фізкультура і спорт. – 1957. – № 6. – С. 24.

2503. **Тарасенко, В.** Михаил Коман : полвека в "Динамо" // Футбол-интер. – 1998. – № 2. – С. 19 – 22 : ил.

ВАЛЕРІЙ ЛОБАНОВСЬКИЙ

2504. **Аркадьєв, Д.** Лобановський про Лобановського : [про тренера дніпропетр. футбол. команди "Дніпро"] // Ранок. – 1972. – № 4. – С. 20.

2505. **Аркадьєв, Д.** Феномен Лобановського : [про тренера київ. "Динамо" і збірної СРСР з футболу] // Дніпро. – 1988. – № 9. – С. 130 – 144.

2506. **Боденчук, В.** "Зараз у нас вірять" : [про тренера київ. футбол. команди "Динамо" В.В. Лобановського] // Дніпро. – 1987. – № 2. – С. 135 – 141.

2507. **Болотников, С.** Він передчасно залишив нас : [про футболіста і тренера В. В. Лобановського] // За вільну Україну. – 2005. – 14 трав. – С. 14.

2508. **Валерий Лобановский** : [сб. ст. и док.]. – К. : Личности, 2009. – 318 с. : портр., ил. – (Личности в спорте). – (Библиотека журнала "Личности").

2509. **Возіанов, В.** Головний тренер [збірної СРСР з футболу В.В. Лобановський] // Старт. – 1989. – № 1. – С. 5 – 8.

2510. **Возіанов, В.** Мужність : [про засл. тренера СРСР з футболу В.В. Лобановського] // Старт. – 1987. – № 3. – С. 8 – 10.

2511. **Галинский, В.** Валерий Лобановский : четыре жизни в футболе / В. Галинский. – К. : Компьютер пресс, 2002. – 334 с. : ил.

2512. **Головко, О.** Життєві сходження Валерія Лобановського : [про підготов. нової кн. В. Галинського "Валерий Лобановский : четыре жизни в футболе"] // Уряд. кур'єр. – 2002. – 8 жовт. – С. 12.

2513. **Дубнов, В.** Кубок Лобановского // Новое время. – 2002. – № 21. – С. 35.

2514. **Журба, М.** Феномен Лобановського : [нарис : про укр. футболіста та тренера В.В. Лобановського] // Уряд. кур'єр. – 2003. – 13 трав. – С. 9.

2515. **Його життя** – заповіт : [про кн. мемуарів тренера київ. футбол. клубу "Динамо" В. Лобановського у співавт. з рос. ж-стом О. Горбуновим "Нескінчений матч ..."] // Голос України. – 2004. – 9 січ. – С. 15.

2516. **Козкина, М.** Легенда мирового футбола [Валерий Лобановский] // Вісті Придніпров'я. – 2007. – 17 трав. – С. 15.

2517. **Кузнецов, А.** Валерий Лобановский : (биогр. очерк). – М. : Кн. клуб, 2001. – 96 с. : ил. – (Спорт как спортивная легенда).

2518. **Кутовий** удар Лобановського : [про майстерність гри футболіста київ. "Динамо"] // Фізкультура і спорт. – 1962. – № 10. – С. 11.

2519. **Лисенко, О.** Ушанували пам'ять Валерія Лобановського : [про відкр. мемор. дошки на честь укр. футбол. тренера в шк. № 139 м. Києва] // Вечір. Київ. – 2007. – 8 верес. – С. 16.

2520. **Лобановский Валерий Васильевич** : [тренер] (6.01.1939, Киев – 13.05. 2002, Запорожье) // № 1675. – Т. 5. – С. 413.

2521. **Лобановский Валерий Васильевич** (1939 – 2002) : [Футболист, выступал за команды "Динамо" (Киев), "Черноморец" (Одесса), "Шахтер" (Донецк), участник чемпионатов СССР, провел 258 матчей, забил 71 мяч, тренер] // Спортивний Олімп України. – К., 2003. – С. 297 – 301.

2522. **Лобановский, В.В.** Бесконечный матч ... / В. Лобановский ; [сост., авт. лит. записи А. Горбунов]. – Киев : Концерн "Изд. Дом «Ін Юре»", 2003. – 446 с. – (Звезды и тернии судьбы).

2523. **Те саме**. – М. : Физкультура и спорт, 1989. – 189 с. – (Сердца, отданные спорту).

2524. **Лобановський, В.** Мандрівка в завтрашній футбол // Старт. – 1978. – № 3. – С. 20 – 23.

2525. **Микитюк, М.** До розгадки таємниці Лобановського, або непізнана алхімія футболу. Ч. 3 : Слід веде у Задзеркалля // Психологія і сусп-во. – 2010. – № 2. – С. 53 – 104.

2526. **Минаев, Б.** Последний герой СССР : памяти Валерия Лобановского / Б. Минаев, Г. Амбернади, А. Иванский // Огонек. – 2002. – № 21. – С. 8 – 11.

2527. **Несенюк, М.** Валерію Васильовичу, ви з нами … : [про футбол. тренера В.В. Лобановського] // День. – 2007. – 15 трав. – С. 2.

2528. **Несенюк, М.** Три роки без [футбольного тренера В.В. Лобановського] // День. – 2005. – 14 трав. – С. 2.

2529. **Низов, Є.** Пам'яті видатного тренера : [про укр. футболіста і тренера В.В. Лобановського (1939 – 2002)] / Одес. вісті. – 2007. – 12 трав. – С. 14.

2530. **Семененко, А.** Великий тренер о великой игре : размышления глав. тренера сборной страны и "Динамо" (Киев) В. Лобановского // Футбол-интер. – 1998. – № 2. – С. 4 – 7 : ил.

2531. **Тимошенко, Ж.К.** Целый мир под названием "Рыжий" : [о футболисте и тренере В. Лобановском: беседа с другом Ж.К. Тимошенко / записала Э. Косничук] // 2000. – 2006. – 29 дек. – 2007. – 4 янв. – С. Д 1, Д 5.

2532. **Харитонов, Д. В.** Лобановский : послесловие / Д.В. Харитонов, А. Франков. – Харьков : Фолио ; М. : АСТ, 2002. – 304 с.

2533. **Черкасов И.** Страницы жизни Главного тренера : лич. впечатления бывшего офицера КГБ СССР [о В.В. Лобановском] / И.Черкасов. – Киев : Логос, 2003. – 88 с. : ил.

2534. **Щербачов, В.** Вся боротьба – попереду, або Десять запитань до Валерія Лобановського // Ранок. – 1987. – № 6. – С. 18 – 20.

2535. **Щербачов, В.** Який футбол без Лобановського ? // Ранок. – 1989. – № 7. – С. 30 – 33.

2536. **Яницький, Б.** Геніями не народжуються … : [про тренера з футболу В.В. Лобановського] // Слобід. край. – 2007. – 12 трав. – С. 22.

2537. **Яремчук, І.** "У Лобановського на першому місці була дисципліна" : [бесіда з колиш. футболістом київ. "Динамо" та більярдистом І. Яремчуком / записав В. Куценко] // Хрещатик. – 2004. – 28 верес. – С. 14.

Див. також №№ 2857, 2866, 2871, 2876, 2881.

ОЛЕГ МАКАРОВ

2538. **Валерко, В.** Меморіал Олега Макарова : [про традиц. футбол. турнір, присвяч. пам'яті вітчизн. воротаря О. Макарова (1929 – 1995), Київ] // Вечір. Київ. – 2007. – 17 січ. – С. 7.

2539. **Макаров, О.А.** Вратарь : зап. спортсмена / О.А. Макаров ; [лит. запись М. Михайлова; предисл. Н. Кузнецова]. – Киев : Рад. письменник, 1963. – 386 с. : ил.

2540. **Макаров, О.О.** Воротар : зап. спортсмена [київ. команди "Динамо" / О.О. Макаров ; літ. запис М. Михайлова ; з рос. пер. О.С. Дьяченко. – К. : Рад. письм., 1962. – 367 с.

Див. також № 2853.

МИРОН МАРКЕВИЧ

2541. **Від "бронзи"** до "бронзи" десять років : [про тренера харк. футбол. команди "Металіст" М.Б. Маркевича] / підгот. А. Хвильовий // Слобід. край. – 2007. – 23 черв. – С. 23.

2542. **Маркевич, М.** Із Маркевичем на висоті : "Футбол у моєму житті був завжди, навіть тоді, коли мене самого ще не було" : [інтерв'ю з тренером нац. збірної України з футболу Мироном Маркевичем / записав М. Несенюк] // День. – 2010. – 8 черв. – С. 8.

2543. **Мирону Маркевичу** – 60! : [тренер ФК "Металлист"] // Футбол. – 2011. – № 10. – С. 3.

2544. **Яслик, И.** Сквозь разные эпохи : [о М.Б. Маркевиче] // Футбол. – 2011. – № 64. – С. 18 – 20.

ОЛЕКСІЙ МИХАЙЛИЧЕНКО

2545. **Бондар, Ю.** Помилка Хайнца Мароцькі : штрихи до портр. кращого футболіста країни 1988 р. [О. Михайличенка] // Дніпро. – 1989. – № 10. – С. 131 – 140.

2546. **Корольов, І.** Михайличенко розуміє "міру відповідальності". Але про відставку не думає … : [за матеріалами прес-конф. голов. тренера збірної України з футболу О. Михайличенка] // Високий Замок. – 2009. – 7 жовт. – С. 7.

2547. **Михайличенко Алексей Александрович** : (9.12.1948, Киев) // № 1675. – Т. 5. – С. 411.

2548. **Чеховський, Г.** Олексій Михайличенко : "Без футболу – не життя" // Олімп. арена. – 1997. – № 3. – С. 20 – 21.

ВОЛОДИМИР МУНТЯН

2549. **Брязгунов, Ю.** Элегантный вихрь на поле [В.А. Мунтян] // Ритмы атаки : художеств.-документ. рассказы. – К., 1984. – С. 67 – 72.

2550. **Михайлов, М.** Душа атаки: [про півзахисника київ. футбол. команди "Динамо" В. Мунтяна] // Старт. – 1969. – № 8. – С. 19 – 20.

2551. **Мунтян, В.** "Мені батько заборонив займатися футболом, але …" : [бесіда з колиш. футболістом В. Мунтяном / записав В. Тарасенко] // Робітн. газ. – 2005. – 12 квіт.

2552. **Сьома** золота [чемпіонська медаль : про футболіста київ. "Динамо" В. Мунтяна] // Старт. – 1978. – № 1. – С. 9.

ОЛЕГ ПРОТАСОВ

2553. **Білейчук, Б.** Коли в ударі бомбардир : [про нападаючого дніпропетр. футбол. команди "Дніпро" О. Протасова] // Дніпро. – 1986. – № 3. – С. 139 – 144.

2554. **Вікторов, Б.** "Срібна бутса" Протасова : [про футболіста дніпропетр. команди "Дніпро"] // Старт. – 1986. – № 9. – С. 21.

2555. **Єрмолаєв, В.** Майстер стрімкої атаки : [про нападаючого футбол. команди "Дніпро" О. Протасова] // Ранок. – 1986. – № 4. – С. 17.

2556. **Владыкин, А.** Рыцарь атаки – Олег Протасов // Совет. воин. – 1986. – № 2. – С. 43.

2557. **Протасов, О.** Олег Протасов – від "срібної бутси" до тренерського "золота" : [бесіда з колиш. футболістом / записав О. Даценко] // Спорт. газ. – 2005. – 5 – 11 берез. – С. 5.

2558. **Селюцький, М.** Атака – його стихія : [про футболіста О. Протасова] // Старт. – 1988. – № 2. – С. 14.

2559. **Семенов, А.** Олег Протасов у грі й поза грою : [про футболіста київ. "Динамо"] // Старт. – 1988. – № 9. – 4-та с. обкл.

2560. **Черкаський, О.** Бомбардир : про футболіста команди "Дніпро" О. Протасова // Старт – 1986. – № 3. – С. 11 – 13.

2561. **Черкаський, О.** Є у форварда мрія : [про футболіста О. Протасова] // Старт. – 1987. – № 1. – С. 4.

2562. **Черкаський, О.** 43-ій у "Клубі Федотова" : [про футболіста дніпропетр. команди "Дніпро" О. Протасова] // Старт. – 1987. – № 8. – С. 29.

2563. **Шмитько, С.** Олег Протасов : забивать голы! : о нападающем днепропетр. "Днепра" О. Протасове // Физкультура и спорт. – 1985. – № 12. – С. 6 – 7.

ЙОЖЕФ САБО

2564. **Ворончанів, В.** На полі – Йожер Сабо : [про футболіста команди "Динамо" (Київ)] // Фізкультура і спорт. – 1961. – № 12. – С. 10.

2565. **Сабо, Й.** В центрі футбольного поля : [бесіда з півзахисником збірної СРСР і київ. "Динамо" Й. Сабо] // Наука і суспільство. – 1968. – № 1. – С. 52 – 53.

2566. **Сабо, Й.Й.** Сабо играет не слабо : [беседа с бывшим игроком киев. футбол. команды "Динамо" и тренером Й.Й. Сабо / записал В. Маевский] // Правда Украины. – 2002. – 27 нояб. – С. 11.

2567. **Сабо, Й.** Про своїх та легіонерів … : [бесіда з віце-президентом київ. футбол. клубу "Динамо" Й. Сабо / записав В. Браницький] // Голос України. – 2003. – 26 груд. – С. 15.

2568. **Сабо, Й.** "Святкуватиму з родиною" : [інтерв'ю з футбол. тренером Й. Сабо / записав Є. Дорош] // Пенсійний кур'єр. – 2010. – 26 лют. – С. 14.

2569. **Сабо, Й.** Хочу жити і працювати в Києві : [бесіда з віце-президентом київ. футбол. клубу "Динамо" Й. Сабо / записав М. Михайлів] // Демократ. Україна. – 2004. – 4 берез. – С. 11.

2570. **Сабо, Й.** "Я ні про що не шкодую" : [бесіда з віце-президентом київ. футбол. команди "Динамо" Й. Сабо / записав М. Михайлів] // Демократ. Україна. – 2007. – 26 трав. – С. 7.

2571. **Франков, А.** Неистовый Сабо : Йожеф Сабо (1940) – тренер сбор. Украины // Команда плюс. – 2004. – № 9. – С. 18 – 21.

ОЛЕГ САЛЕНКО

2572. **Саленко, О.** Бомбардир из княжеского рода : [беседа с футболистом О. Саленко] / записал М. Розенко // 2000. – 2004. – 22 – 28 окт. – С. Д 3.

2573. **Саленко, О.** "Від зіркової хвороби вилікувався швидко" : [інтерв'ю з екс-нападником київ. футбол. клубу "Динамо" О. Саленком / записав М. Авраменко] // Уряд. кур'єр. – 2010. – 15 лип. – С. 10.

2574. **Саленко, О.** За мене київське "Динамо" відвалило "Зеніту" 37 тисяч рублів : [бесіда з футболістом О. Саленком / записав В. Коржевський] // Свобода слова. – 2007. – 19 лип. – С. 7.

2575. **Саленко, О.** Принц, не ставший королем : [беседа с футболистом О. Саленко / записал И. Вербицкий] // Спорт сегодня. – 2004. – 20 – 26 дек. – С. 6 – 7.

2576. **Симороз, М.** Золоті бутси Олега Саленка / М. Симороз, Ю. Бобруєнко // Старт. – 1995. – № 5/6. – С. 8 – 9.

2577. **Шмитько, С.** Олег Саленко на фоне Сан-Франциско // Физкультура и спорт. – 1994. – № 9. – С. 2 – 3.

АНАТОЛІЙ ТИМОЩУК

2578. **Тимощук, А.** Анатолій Тимощук – капітан золотого покоління "Шахтаря" : [бесіда з капітаном одноім. футбол. команди А. Тимощуком / записав О. Панфілов] // Уряд. кур'єр. – 2002. – 19 груд. – С. 18.

2579. **Тимощук, А.** "Мною цікавляться кілька команд, але вони не з Росії" : [розмова з гравцем нім. футбол. команди "Баварія" А. Тимощуком] / підгот. В. Феленчак // Луц. замок. – 2010. – 21 січ. – С. 14.

2580. **Тимощук, О.** "На матчі сина ми з дружиною беремо український прапор" : [бесіда з батьком футболіста клубу "Зеніт" А. Тимощука, О. Тимощуком / записав С. Крайванович] // День. – 2008. – 7 черв. – С. 1 – 2.

2581. **Тимощук, А.** У моїй колекції ще відсутні єврокубкові призи : [бесіда з футболістом донец. "Шахтаря" А. Тимощуком / записала Т. Моторна] // Молодь України. – 2006. – 28 груд., 2007. – 3 січ. – С. 28 – 29.

2582. **Тимощук, А.** "Я ще жодного разу в житті не курив та не вживав спиртного" : [бесіда з футболістом А. Тимощуком] // Нова доба. – 2007. – 30 січ. – С. 8 – 9.

ВАСИЛЬ ТУРЯНЧИК

2583. **Барбіл, Б.** "Залізному капітану" – 70 : [про футболіста В. Турянчика] // День. – 2005. – 27 квіт. – С. 8.

2584. **Михайлов, М.** Турянчик залишається в строю : [про футболіста – ветерана київ. "Динамо"] // Старт. – 1967. – № 5. – С. 11 – 12.

2585. **Турянчик, В.** "Батьки не схвалювали моє захоплення футболом. Скільки разів я був битий за це!" : [бесіда з колиш. футболістом В. Турянчиком / записав Я. Галас] // Ужгород. – 2010. – 24 квіт. – С. 7.

АНДРІЙ ШЕВЧЕНКО

2586. **Про присвоєння** А. Шевченку звання Героя України : указ. Президента України // Уряд. кур'єр. – 2005. – 5 січ. – С. 2.

* * *

2587. **Андрій Миколайович Шевченко** // Футбол / А.В. Франков. – Х., 2009. – С. 110 – 113.

2588. **Андрій Шевченко** [український футболіст] претендує на звання кращого гравця Європи // Хрещатик. – 2003. – 13 листоп. – С. 13.

2589. **Андрій Шевченко** підпише трирічний контракт з "Міланом"? / підгот. Д. Романенко // Високий Замок. – 2008. – 3 берез. – С. 6.

2590. **Браницький, В.** Андрій Шевченко – найкращий футболіст України // Голос України. – 2003. – 4 лип. – С. 12.

2591. **Гапоненко, А.** Шева – в бутсах и здоров! // Футбол. – 2011. – № 71. – С. 26.

2592. **Головахін, В.** Шевченко забиває – збірна перемагає // Укр. тиждень. – 2008. – № 14. – С. 68 – 69.

2593. **Дим, Н.** "Півсотник" [футболіст] Андрій Шевченко – знову серед головних претендентів на "Золотий м'яч" // Україна молода. – 2003. – 12 листоп. – С. 15.

2594. **Донцов, М.** Забивший "Золотой мяч" : [об укр. футболисте А. Шевченко : очерк] // Спорт сегодня. – 2004. – 27 дек. ; 2005. – 3 янв. – С. 4 – 5.

2595. **Калинич, В.** Трон для Андрея Великого : [о лучшем футболисте Европы А. Шевченко] // 2000. – 2004. – 17 – 23 дек. – С. Д1, Д3.

2596. **Калинковская, Е.** Андрей Шевченко – любимый футбольный сын Лобановского : об А. Шевченко говорят западные специалисты // Спорт. жизнь России. – 2002. – № 1. – С. 9 – 11.

2597. **Корзаченко, Ю.** Золото футбольной пробы : А. Шевченко – лучший игрок Европы // Мой спорт. – 2003. – № 12. – С. 26 – 30.

2598. **Корольов, І.** Андрій Шевченко : "Барселону" поважаю, але не боюся" ... : [за матеріалами прес-конф., присвяч. поверненню футболіста А.Шевченка в команду "Динамо"] // Високий Замок. – 2009. – 1 верес. – С. 7.

2599. **Корольов, І.** Свято Андрія : [про вручення нагороди "Золотий м'яч" кращому футболісту Європи Андрію Шевченку] // Україна молода. – 2004. – 15 груд. – С. 7.

2600. **Кудинов, Г.** Наша украинская гордость итальянского футбола : об Андрее Шевченко / [фот. REUTERS] // Персона. – 2005. – № 1. – С. 26 – 29.

2601. **Кудырко, А.** 300 мячей Шевченко // Команда плюс. – 2006. – № 4. – С. 13 – 15.

2602. **Моуриньо, Ж.** "Шевченко выйдет на высочайший уровень" : [беседа глав. тренера футбол. команды "Челси" Ж. Моуриньо с англ. журналистами] // Правда Украины. – 2006. – 14 – 20 дек. – С. 28.

2603. **Наказненко, О.** З реалізовані та ефемерні мрії [футболіста] Андрія Шевченка // Укр. газ. – 2003. – 22 трав. – С. 13.

2604. **Николишин, В.** Четвертая попытка [футболиста] Шевченко / В. Николишин, М. Романчук // 2000. – 2003. – 29 нояб. – 4 дек. – С. Д1, Д3.

2605. **Ромашко, Г.** Щасливий, коли моя гра і мої голи приносять користь Україні : [про кращого футболіста Європи А. Шевченка : за матеріалами бесіди з наставником збірної України О. Блохіним] // Уряд. кур'єр. – 2004. – 16 груд. – С. 19.

2506. **Сабо, Й.** "Пишаюся своїм учнем Андрієм Шевченком" : [бесіда з голов. тренером київ. футбол. команди "Динамо" Й. Сабо / записав С. Циба] // Молодь України. – 2004. – 17 груд.

2607. **Тесло, І.** Цар Шева залишився без імперії : [про футболіста А. Шевченка] // Слобід. край. – 2009. – 18 лип. – С. 19.

2608. **Шевченко, А.** "Зупинятися не можна ніколи" : [бесіда з футболістом, володарем "Золотого м'яча" – 2004 А. Шевченком / записала

А. Боччі : з італ. газ. "La Gazzetta dello sport"] // Молодь України. – 2004. – 16 груд.

2609. **Шевченко, А.** Андрей Шевченко, 33 года, Герой Украины // Desporter – 2010. – № 9. – С. 15 – 19. – Текст парал. : рус., англ.

2610. **Шевченко, А.** Друга молодість Андрія Шевченка : [розмова з лідером київ. футбол. команди "Динамо" / спілкувався І. Ліннік] // Уряд. кур'єр. – 2010. – 19 січ. – С. 27.

2611. **Шевченко, А.** Милан-Лондон-Киев : А. Шевченко о новом тренере сборной, своем бизнесе в Украине, "трудоголике" С. Берлускони и настоящем человеке Р. Абрамовиче / А. Шевченко, И. Соломко // Корреспондент. – 2010. – № 11. – С. 20 – 21.

2612. **Шевченко, А.** "Найголовніша мета – потрапити на чемпіонат світу" : [бесіда з нападником збірної України й італ. "Мілана" А. Шевченком / записав М. Михайлів] // Демократ. Україна. – 2005. – 6 січ. – С. 11.

2613.**Шевченко, А.** "Наступна мрія – потрапити у фінал Євро-2004" : [бесіда форварда збірної України й італ. "Мілана" А. Шевченком з журналістами] // Уряд. кур'єр. – 2003. – 5 черв. – С. 1, 23.

2614. **Шевченко, А.** "Ну як зі мною можна конфліктувати" : [бесіда з укр. футболістом А. Шевченко / записала О. Єгерєва] // Молодь України. – 2003. – 25 лют.

2615. **Шевченко, А.** Остаюсь в "Челси"! : [беседа с капитаном команды, нападающим "Челси" А. Шевченко / записал А. Бутс] // Магістраль. – 2008. – 5 – 11 квіт. – С. 22.

2616. **Шевченко, А.** Андрій Шевченко : Після фіналу Ліги чемпіонів ..." : [бесіду з футболістом записав Н. Дим] // Україна молода. – 2003. – 5 черв. – С. 15.

2617. **Шевченко, А.** "Футболіст не стане "великим" доти ..." : [бесіда з форвардом італ. "Мілана" та збірної України з футболу А. Шевченком / записав О. Трав'янка] // Слово Просвіти. – 2004. – 23 – 29 груд. – С. 16.

2618. **Шевченко, А.** "Я дуже люблю Київ і Україну" : [бесіда з укр. футболістом А. Шевченком] // Луц. замок. – 2005. – 13 січ. – С. 14.

2619. **Щербачов, В.** Наш Андрій Шевченко : спорт. комент. // Веселочка. – 2003. – № 5. – С. 26 – 27.

БЕРНД ШУСТЕР

2620. **Игнатов, В.** Строптивый Ангел : [о нем. футболисте, тренере Б. Шустере] // Спорт сегодня. – 2004. – 15 – 21 марта. – С. 4.

2621. **Шустер, Б.** Бернд Шустер шутит : [беседа с глав. тренером донец. футбол. команды "Шахтер" Б. Шустером] // Правда Украины. – 2003. – 31 июля. – 7 авг. – С. 28.

2622. Не люблю програвати, навіть коли граю із своїми дітьми : [бесіда з наставником донец. футбол. команди "Шахтар" Б. Шустером / записала Т. Петі] // Молода Україна. – 2003. – 19 серп.

ІНШІ ФУТБОЛІСТИ

2623. Алиев, А. "Киев – мой родной город" : интервью игрока сборной Украины **А. Алиева** / [записал М. Васильков] ; фото И. Хохлова // Футбол-стайл. – 2011. – № 2. – С. 10 – 18.

2624. Рубан, Н. Прогулка с Альтманом : заслуж. тренер Украины **С. Альтман** // Мой спорт. – 2003. – № 12. – С. 18 – 22.

2625. Пригорницкий, В. **Алексей Антонов** : без пощады и без остановки : [нападающий днепропетр. "Днепра" (8 мая 1986)] // Футбол. – 2011. – № 57. – С. 20 – 23.

2626. **Антонюк Владимир Петрович** (10.05.1979), чемпион XII летних Паралимпийских игр (2004) // № 1675. – Т. 5. – С. 480.

2627. **Бабий Сергей Владимирович** (29.03.1979), чемпион XII летних Паралимпийских игр (2004) // № 1675. – Т. 5. – С. 480.

2628. **Бака, М**. Михайло Бака : "В ім'я Вітчизни во славу спорту" : [бесіда з головою ради ветеранів фіз. культури і спорту України / записав А. Волошин] // Спорт. газ. – 2005. – 6 – 12 трав. – С. 9.

2629. **Бака, М. М**. "У мене життя вийшло" : [бесіда з кер. спорт. і фізкультур. руху в Україні М. Бакою / записав В. Боденчук] // Молодь України. – 2004. – 8 квіт.

2630. Спектор, В. Он забивал Яшину : [о футболисте **И. Балабе**] // Магістраль. – 2007. – 11 – 17 серп. – С. 26.

2631. **Балтача Сергей Павлович** : (12.02.1958, Жданов, Донецк. обл.) // № 1675. – Т. 5. – С. 410.

2632. **Бахуринский, П**. Останній капітан "Колоса" : [бесіда з колиш. гравцем полтав. команди з футболу П. Бахуринським / записав А. Васевич] // Зоря Полтавщини. – 2009. – 10 лип. – С. 13.

2633. **Безносенко, П**. "Шістдесят років життя присвятив грі мільйонів" : [бесіда з працівником Асоц. аматор. футболу України П. Безносенко / записала І. Холод] // Молодь України. – 2004. – 17 лют.

2634. Наказненко, О. Результативні подачі [футболіста] **Белькевича** // Укр. газ. – 2003. – 14 – 20 серп. – С. 13.

2635. Його нетиповий дебют : [про гравця київ. "Динамо" **О. Бережного**] // Старт. – 1978. – № 1. – С. 11.

2636. Білейчук, Б. Характер гартує гра ... : [про футболіста київ. команди "Динамо" **І. Бєланова**] // Дніпро. – 1987. – № 1. – С. 138 – 144.

2637. Біба, А. "У команді Маслова грали справжні зірки" : [бесіда з колиш. футболістом **А. Бібою** / за розмову подякував В. Коржевський] // Свобода слова. – 2008. – 14 лют. – С. 15.

2638. Миколайчук, В. **Андрію Бібі** – 70! : як хлопець з Бесарабки закохався у футбол // Голос України. – 2007. – 10 серп. – С. 8.

2639. **Вакуленко Сергей Анатольевич** (17.06.1973), чемпион XII летних Паралимпийских игр (2004) // № 1675. – Т. 5. – С. 480.

2640. **Валяев Сергей** : "Мы еще попьем у всех кровушки!" : [интервью с бронзовым призером чемпионата Украины С. Валяевым, игроком команды "Металлист" / записал В. Пригорницкий] // Футболист. – 2011. – № 14. – С. 18 – 22.

2641. Виллиан. Будет повод, станцую самбу : [беседа с футболистом "Шахтера" **Виллианом**].// Жизнь. – 2008. – 10 апр.

2642. Сергеєв, В. Він вражав своєю надійністю : [про футболіста **І. Вишневського** (1957 – 1996)] // Спорт. газ. – 2005. – 20 – 23 трав. – С. 5.

2643. Луків, М. Галицький піонер футбольного Мундіалю : [про футболіста **А. Воляніна**] // Високий Замок. – 2009. – 21 груд. – С. 6.

2644. Воробей, А. "Я форвард і повинен забивати більше" : [бесіда з футболістом донец. "Шахтаря" **А. Вороб'єм**] / записав В. Стасюк // Молодь України. – 2003. – 7 серп.

2645. Газзаєв, В. "Футболісти – живі люди ..." : [бесіда з голов. тренером Київ. футбол. команди "Динамо" **В. Газзаєвим**] / підгот. В. Феленчак // Луц. замок. – 2009. – 3 груд. – С. 14.

2646. **Гербст, Ю.** Мені подобається геть усе : укр. футболіст грає за нім. клуб // Німеччина. – 1995. – № 5. – С. 40 – 42.

2647. Гецько, І "Мені пощастило стати автором першого м'яча збірної України" : [бесіда з футболістом. І. Гецьком / записав Є. Низов] // Одес. вісті. – 2007. – 29 берез. – С. 14.

2648.Денисюк, О. Простий чарівник із багатою фантазією [футболіст **Райан Йозеф Гитз**] // Спорт. газ. – 2007. – 23 – 26 лют. – С. 8.

2649. Головко, А. "Ястреб" в динамовской форме : восходящая звезда укр. футбола на поле и в жизни : беседа с футболистом **А. Головко** // Капитал. – 1995. – № 11. – С. 58.

2650. Гоменюк, В. Володимир Гоменюк любить борщ : [інтерв'ю з форвардом футбол. клубу "Дніпро" **В. Гоменюком** / записала Ю. Ужва] // Вісті Придніпров'я. – 2009. – 9 квіт. – С. 7.

2651. Клятва на дружбу : [про дружбу **М. Гончаренка**, колиш. футболіста київ. "Динамо" з нім. спортсменом Х. Беме : з дод. листа Х. Беме] // Старт. – 1968. – № 11. – С. 24 – 25.

2652. Михайлов, М. Піввіку у футболі : [про рад. футболіста **М.М. Гончаренка**] // Старт. – 1979. – № 12. – С. 21 – 22.

2653. Браницкий, В. Возвращение **Виктора Грачева** [футболиста "Шахтера"] // Ритмы атаки : художеств.-документ. рассказы. – К., 1984. – С. 80 – 83.

2654. Писаревский, Ю. Чудеса без чудес : [про спорт. тренера-психолога **А.М. Гринштата**] // Старт. – 1989. – № 5. – С. 8 – 9.

2655. Гусев, О. "Спокійний і врівноважений – таким виховали мене батьки" : [бесіда з футболістом О. Гусевим / записала І. Холод] // Молодь України. – 2003. – 2 груд.

2656. Дасаев, Р. **Дасаев** еще не наигрался : [беседа с лучшим голкипером мира в 1988 г. Р. Дасаевим / записал В. Лябик] // 2000. – 2005. – 6 – 12 мая. – С. Д3.

2657. Дегтярьов, Ю. Два дебюти : монолог воротаря збірної СРСР з футболу, майстра спорту **Ю. Дегтярьова** / записав М. Михайлов // Старт. – 1978. – № 4. – С. 17 – 18.

2658. Мішин, М. Воротар збірної [Радянського Союзу з футбола **Ю. Дегтярьов**] // Старт. – 1969. – № 6. – С. 20 – 22.

2659. **Кириченко, Ю.** Сенегальський "Лев" : [про футболіста київ. команди "Динамо" Папе Маліка Діакоте] // Спорт. газ. – 2007. – 28 верес. – 1 жовт. – С. 9.

2660. Дуляй, И. Мы будем чемпионами : [беседа с полузащитником донец. "Шахтера" и сбор. Сербии по футболу И. Дуляем] // Жизнь. – 2008. – 3 апр.

2661. Думанський, Я Батько був для мене авторитетом ... : [бесіда з рос. Футболістом Я. Думанським / записал Б. Білецький] // Галичина. – 2004. – 30 берез. – С. 7. – Закінч. початок : 27 берез.

2662. **Дутко Тарас Романович** (27.01.1982), чемпион XII летних Паралимпийских игр (2004) // № 1675. – Т. 5. – С. 480 – 481.

2663. Дутко, Т "Усі матчі не забутні ..." : [бесіда з паралімп. чемпіоном з футболу. **Т. Дутко** / записав О. Паук] // Молодь України. – 2004. – 7 груд.

2664. Брусилов, В. Капітан [ворошиловградської футбольної команди "Зоря" **О. Журавльов**] // Старт. – 1973. – № 4. – С. 17 – 18.

2665. **Евтушенко, В.** Жизнь после славы. Формула адаптации : беседа с тренером Нац. сбор. Украины по футболу / [беседовал В. Цион // Колесо жизни.] – 2009. – № 7. – С. 72 – 73.

2666. Матівос, Ю. Зірковий хлопець [футболіст **В. Євтушенко**] з берегів Інгулу // Кіровоград. правда. – 2008. – 11 січ. – С. 14.

2667. Євтушок, О. "Футбол залишився в минулому" : [бесіда з колиш. футболістом **О. Євтушком**] // Молодь України. – 2003. – 10 жовт.

2668. **Елисеев Юрий Константинович** : (29.09.1949, Новочеркасск, Ростов. обл.) // № 1675. – Т. 5. – С. 411.

2669.Пригорницкий, В. Эх Рома : [о футболисте ФК "Динамо" **Романе Еременко**] // Футбол. – 2011. – № 36. – С. 18 – 22.

2670. **Жучинин Евгений Алексеевич** (25.03.1977), чемпион XII летних Паралимпийских игр (2004) // № 1675. – Т. 5. – С. 481.

2671. Низов, Є. "Юра повів за собою "Черноморець" : [про колиш. тренера одес. футбол. команди "Чорноморець" **Ю.Л. Заболотного** (1939 – 1997) : висловлювання] // Одес. вісті. – 2008. – 10 квіт. –С. 14. – Авт. також Ю. Романов, П. Найда, М. Коняхін, Г. Городенко.

2672. Бондар, Ю. ...І взяв гру на себе : штрихи до портр. кращого футболіста країни 1986 р. київ. динамівця **О. Заварова** // Дніпро. – 1987. – № 5. – С. 134 – 138.

2673. Чалий, А. На футбольному полі і в колі сім'ї : **Олександр Заваров** // Старт. – 1988. – № 6. – 4-та обкл.

2674. **Зонин Герман Семенович** [тренер] (9.09.1926, Казань) // № . – Т. 5. – С. 413.

2675. Виталий Зуб : штрихи к портрету : [заслуж. тренер, заслуж. работник физ. культуры и спорта Украины, мастер спорта, доцент каф. футбола ХГИФК **В.Н. Зубов**] / [авт.-сост. В.Н. Кудиненко]. – Х., [1998]. – 75 с.

2676. Грот, Ю.И. Его стихия – атака : [заслуж. тренер Украины, заслуж. работник физ. культуры и спорта Украины, мастер спорта, доцент

каф. футбола ХГИФК **В.Н. Зубов**] / Ю.И. Грот ; Харьк. гос. акад. физ. культуры. – Х. : Майдан, 2001. – 160 с. : ил.

2677. Зубрицький, А. **Анатолій Зубрицький** – легенда одеського футболу : [бесіда з тренером / записав Є. Низов] // Одес. вісті. – 2003. – 11 черв.

2678. Каневський, Л. Життя у футболі : [про рад. футбол. воротаря **А.Н. Ідзковского**] // Старт. – 1987. – № 12. – 20 – 21.

2679. Михайлов, М. Ветеран [футбола – **А. Ідзковський**] // Старт. – 1967. – № 12. – С. 24 – 25.

2680. **Кабанов Владимир Витальевич** (28.09.1977), чемпион XII летних Паралимпийских игр (2004) // № 1675. – С. 481.

2681. Бабарика С. Калине место в Украине : [новый игрок днепропетр. клуба **Никола Калинич.** Родился 5 янв. 1988 г. в Югославии] // Футбол. – 2011. – № 68. – С. 18 – 20.

2682. Калитвинцев, Ю.М. "Перше побачення" Калитвинцева : [інверв'ю з в. о. тренера нац. збірної України з футболу **Ю.М. Калитвинцевим** / записав В. Браницький] // Голос України. – 2010. – 2 верес. – С. 24.

2683. Дмитренко, К. Вшанування **Віктора Каневського** у рідному клубі "Динамо" // Фіз. виховання в шк. – 2006. – № 5. – С. 12 – 15.

2684. Ковєрін, М. Капітан [київської футбольної команди "Динамо **В. Каневський**] // Фізкультура і спорт. – 1961. – № 12. – С. 8.

2685. Качалін, Г.Д. Збірна – 69 : [інтерв'ю з тренером збірної СРСР з футболу **Г.Д. Качаліним**] // Старт. – 1969. – № 4. – С. 13.

2676. Бакалін, М. Матч веде Микола Кірсанов : [футбол. суддя міжнар. категорії] // Старт. – 1967. – № 4. – С. 19.

2687. Коваленко, Д. Футбольні істини американського українця : [бесіда з укр. футболістом, гравцем вашингтон. клубу "Ді Сі Юнайтед" **Д. Коваленком** / записав М. Михайлов] // Демократ. Україна. – 2003. – 26 груд. – С. 11.

2688. **Ковальский Николай Александрович** (11.03.1978), серебряный призер XI летних Паралимпийских игр (2000) // № 1675. – Т. 5. – С. 481.

2689. **Петрашевський, О.** Воротар «Дніпра» [Л. Колтун] // Старт. – 1974. – № 7. – С. 15.

2690. Медников, Н. Олег Кононов – строитель будущего : [**О.Г. Кононов** – тренер "Украинских Карпат"] // Футбол-стайл. – 2011. – № 4. – С. 20 – 26.

2691. **Коньков Анатолий Дмитриевич** : (19.09.1949, Красный Луч, Луган. обл.) // № 1675. – Т. 5. – С. 411.

2692. **Косенко Игорь Владимирович** (3.11.1977), чемпион XII летних Паралимпийских игр (2004) // №1675 . – Т. 5. – С. 481.

2693. Омелянчук, І. Всім смертям на зло : [про майстра спорту міжнар. класу з футболу (ДЦП) **Ігора Косенка** : за матеріалами бесіди з матір"ю спортсмена Л.С. Косенко] // Уряд. кур'єр. – 2004. – 9 черв. – С. 13.

2694. Косырин, **А.** Если судьи не мешают, с "Динамо" можно играть : [беседа с форвардом донец. футбол. команды "Металлург" А. Косыриным] // Жизнь. – 2008. – 8 апр.

2695. Федоренко, Д. Вічна юність : [про тренера львів. "Динамо" **М.М. Кофнера**] // Фізкультура і спорт. – 1963. – № 10. – С. 6 – 7.

2696. Копеліович, **А**. Ювілярові уболівальницький уклін : [за матеріалами бесіди з ветераном запоріз. футболу **В.В. Кочегаровим**] // Запоріз. правда. – 2009. – 24 верес. – С. 17.

2697. **Крот Сергей Николаевич** (10.06.1975), серебряный призер XI Паралимпийских игр (2000) // № 1675. – Т. 5. – С. 481 – 482.

2698. Грот, Ю. З "Анною" на шиї : [про футболіста**, М. Кротова**] // Старт. – 1989. – № 10. – С. 10.

2699. Зайцев, В. **Евгений Кузнецов** : футболист // Спортив. игры. – 1984. – № 9. – С. 13.

2700. **Олег Кузнецов** : "Засуживали за красный флаг" : [интервью с футболистом сборной СССР, О. Кузнецовым] / записал В. Пригорницкий // Футбол. – 2011. – № 16. – С. 22 – 28.

2701. Кузнецов, О. Последний из могикан : беседа с футболистом **О. Кузнецовым** / [беседу вел М. Симороз] // Капитал. – 1995. – № 11. – С. 63.

2702. Идзковский, А. Неутомимый : из воспоминаний о футболисте киев. команды "Динамо" **И.С. Кузьменко** // Спортив. игры – 1959. – № 12. – С. 25 – 26 с портр.

2703. **Куксов Анатолий Яковлевич** : (21.11.1949, Ворошиловград) // № 1675. – Т. 5. – С. 411.

2704. Лесік, М. Капітан : [про капітана львів. футбол. команди "Карпати" **І. Кульчицького**]. // Старт. – 1969. – № 11. – С. 24 – 25.

2705. Кутепов, И. Я остаюсь! : интервью с вратарем **Игорем Кутеповым** / [беседовал А. Завгородний] // Футбол-интер. – 1998. – № 5 (9). – С. 26 – 29.

2706. Юр'єв Г. Сімейна традиція : [про вратаря харк. "Металіста" **І. Кутепова**] // Старт. – 1985. – № 9. – С. 18 – 19.

2707. **Кучеревский Евгений Мефодьевич** : [тренер] (6.08.1941, Днепропетровск) // № 1675. – Т. 5. С. 413.

2708. Кучеревский, Е.М. Великий комбинатор "Днепра" : интервью с тренером "Днепра" **Е. М. Кучеревским** / [беседовал С. Пилькевич] // Команда плюс. – 2004. – № 1 – 2. – С. 40 – 43.

2709. Лева, І. "Наш хлопець" **Іван Лева** "гризе граніт науки" у футбольній академії київського "Динамо" : [інтерв'ю зі спортсменом / записала М. Шутко] // Новини Закарпаття. – 2010. – 13 лют. – С. 22.

2710. Тахтерін, В. «Людина має прогресувати» : футбол. арбитр **Микола Левніков** // PAN-ФУТБОЛ. – 2005. – № 1. – С. 22 – 27.

2711. Грот, Ю. Прагнення та здобутки **Євгена Лемешка** : [про тренера футбол. команди "Металіст", Харків] // Прапор. – 1988. – № 12. – С. 140 – 143.

2712. Леоненко, В. "Граю так, як мені подобається" : інтерв'ю з нападником київ. "Динамо" **В. Леоненко** / [інтерв'ю вів О. Наказненко] // Україна. – 1993. – № 18. – С. 28 – 29.

2713. **Литвиненко Игорь Васильевич** (17.02.1973), серебряный призер XI летних Паралимпийских игр (2000) // № 1675. – Т. 5. – С. 482.

2714. Каневский, Л. Становлення лідера : [про капітана футбол. команди "Дніпро" **Г. Литовченка**] // Старт. – 1985. – № 2. – С. 10 –11.

2715. Як молодший брат : [про гравця київ. "Динамо" **В. Лозинського**] // Старт. – 1978. – № 1. – С. 12.

2716. Лужный, О. "Футбол – мой единственный бизнес" : [беседа с укр. футболистом **О. Лужным** / записал М. Розенко] // 2000. – 10 – 16 сент. – С. 13.

2717. **Лютий Владимир Николаевич** : (20.04.1962, Днепропетровск)// № 1676.– Т. 5. С. 411.

2718. Грот, Ю. Сяйво "Маяка" : [про організатора і тренера однієї з перших робітн. команд укр. футболу **М.С. Маєвського**] // Старт. – 1987. – № 4. – С. 5 – 6.

2719. **Владимир Маслаченко** : постарайтесь расслабиться и ... получить удовольствие // ТВ Парк. – 2001. – № 48. – С. 52 – 53.

2720. Маслаченко, В. Два тайми з **Маслаченком** : [бесіда з спорт. коментатором / записав Г. Кузьмін] // Старт. – 1989. – № 5. – С. 10 – 11.

2721. **Маслов Виктор Александров** : [тренер] (14 (27), 04.1910, Москва – 11.05.1977, Москва) // № 1675. – Т. 5. – С. 413.

2722. Михайлов, М. Маслов кує перемогу : [про майстра спорту СРСР, тренера київ. футбол. команди "Динамо" **В. Маслова**] // Ранок. – 1969. – № 2. – С. 16 – 19.

2723. **Матвиенко Виктор Антонович** (9.12.1948, Запорожье) // № 1675. – Т. 5. – С. 411.

2724. Сосновский, И. Футбол моего детства : о футболисте киев. "Динамо" **И.Б. Махине** // Физкультура и спорт. – 2000. – № 5. – С. 2 – 3.

2725. Смертенко, Е. Открывший новый футбол : [о футболисте, тренере **Ринусе Михелсе** (1928 – 2005)] // Спорт сегодня. – 2005. – 14 – 20 марта. – С. 8 – 9.

2726. Низов, Є. Кращий футболіст Одеси [**Василь Васильович Москаленко**] // Одес. вісті. – 2003. – 25 черв.

2727. Лисенко, О. Скромний двічі перший [футболіст **С. Назаренко**] // Зоря. – 2008. – 10 січ.. – С. 13.

2728. Несмачний, А. "Здесь всегда была и будет конкуренция" : интервью с **А. Несмачным**, защитником укр. сборной / [провел Д. Марценишин // Футбол-интер.]– 2002. – № 3. – С. 16 – 19.

2729. Шкапа, С. Неприступный красавчик : [о футболисте **А. Несту**] // Спорт сегодня. – 2005. – 3 мая. – С. 6 – 7.

2730. Володін, В. Будні тренера : [про заслуж. тренера країни **П.І. Никифорова**] // Фізкультура і спорт. – 1958. – № 6. – С. 23 – 24.

2731. Нінкович, М. "Уболівальники бачать нас у фіналі" : [інтерв'ю з напівзахисником збірної України з футболу М. Нінкович / записав М. Авраменко] // Уряд. кур'єр. – 2010. – 11 черв. – С. 24.

2732. **Новопольцев Валерий Анатольевич** (1978), серебряный призер XI летних Паралимпийских игр (2000) // № 1675. – Т. 5. – С. 482.

2733. Боденчук, В. Неудержимый **Владимир Онищенко** // Ритмы атаки : художеств.-документ. рассказы. – К., 1984. – С. 92 – 106.

2734. Брусилов, Б. Шукайте його в атаці ... : [про форварда ворошилогр. "Зорі" **В. Оніщенка**] // Старт. – 1973. – № 8. – С. 17 – 18.

2735. **Онищенко Владимир Иванович** (28.10.1949 с. Стечака, Черноб. р-н, Киев. обл.) // № 1675. – Т.5. – С. 411.

2736. Каневський, Л. Великий дебют **Валерия Паркуяна** // Старт. – 1966. – № 10. – С. 10 – 11.

2737. **Пономарев Денис Валериевич** (14.07.1985), чемпион XII летних Паралимпийских игр (2004) // № 1675. – Т. 5. – С. 482.

2738. Попов, С. Среди украинских футболистов наиболее ценен Михалик : [беседа с бывшим капитаном донец. футбол. клуба "Шахтер" **С. Попов**] // Жизнь. – 2008. – 30 лют.

2739. Чиженко, А. "Живу на радість березнегуватському народу" : [про тренера вищої категорії, талановитого футболіста **Я.Г. Поповича**] // Рідне Прибужжя. – 2008. – 5 лип.

2740. Москвина, О. **Євген Похлебаєв** [футболіст] – сильний духом // Молодь України. – 2003. – 18 листоп.

2741. **Привалов, І.** Моя футбольна кар'єра // Спорт. – 1936. – № 6. –

С. 14 – 15.

2742. Строков, Л. **Іван Привалов** : [до 60-річчя заслуж. майстра спор-ту, піонера укр. футболу] // Фізкультура і спорт. – 1962. – № 10. – С. 10 – 11.

2743. Прокопенко, В. На згадку про **Віктора Прокопенка** : [бесіда зі спорт. тренером футбол. клубу "Шахтар" В. Прокопенком / записав О. Даценко] // Спорт. газ. – 2007. – 24 – 27 серп. – С. 4.

2744. Шульга, А**.** Йому б цей тур сподобався ... : [про тренера з футболу **В.Є. Прокопенка** (1945 – 2007)] // Демократ. Україна. – 2007. – 24 серп. – С. 31.

2745. Санін, Л. Феміда із свистком : [про футбол. арбітра **Г. Пунегова**] // Старт. – 1989. – № 3. – С. 9 – 10.

2746. Джулай, Д. **Хуанде Рамос** : оптимист, гедонист, реалист : беседа с исп. наставником "Днепра" / [фото Getty Images] // Футбол-стайл. – 2011. – № 1. – С. 24 – 29.

2747. Игнатов, В. Рамос Live : **Хуанде Рамос** – тренер "Днепра" по футболу // Desporter. – 2010. – № 12. – С. 48 – 50.

2748. **Рац, В**. "Ми вважалися аматорами, хоч "пахали" більше ніж справжні "профі" : [бесіда з футболістом київ. "Динамо" В. Рацем / записав

К. Ніколаєв] // Нар. армія. – 2007. – 14 квіт. – С. 7.

2749. Рац, В. "Только нам румынов не хватало" : [биогр. укр. футболиста **Р. Раца**] : [интервью] / записал В. Пригорницкий // Футбол. – 2011. – № 50. – С. 18 – 23.

2750. Галинский, В. Радиопозывные **Сергея Реброва**, умеющего танцевать и играть в футбол // Футбол-интер. – 1998. – № 5 (9). – С. 18 – 22.

2751. Рева, В. "З усіма можна грати ..." : [бесіда з воротарем київ. футбол. команди "Динамо" **В. Ревою** / записав В. Світличний] // Робітн. газ. – 2002. – 10 жовт.

2752. **Решко Стефан Михайлович** (24.03.1947, с. Ключарки, Мукач. р-н, Закарп. обл.) // № 1675 – Т. 5. – С. 411.

2753. Рибак, С. Я дуже радий ... : [бесіда з футболістом Івано-Франків. "Спартака" 70-х років **Степан Рибаком** / записав Б. Білецький] // Галичина. – 2003. – 25 груд. – С. 11.

2754. Рогачов, Є. "Моя трансферна ціна виявилась високою для "Шахтаря" : [бесіда з гравцем збірної України з футболу **Є. Рогачовим** / розмовляв Б. Пастернак] // Високий Замок. – 2009. – 20 лип. – С. 7.

2755. **Розтока Андрей Вячеславович** (9.09.1980), чемпион XII летних Паралимпийских игр (2004) // № 1675. – Т. 5. – С. 482.

2756. Даценко, О. Футбольні та життєві іспити **Юрія Роменсько-го** // Спорт. газ. – 2005. – 13 – 15 січ. – С. 6.

2757. **Гущин, А.** Віртуоз : [футболіст В. Росошик] / А. Гущин, Є. Шрайман // Старт. – 1989. – № 1. – С. 20.

2758. **Рудаков Евгений Васильевич** (2.01.1942, Москва) // № 1657. – Т. 5. – С. 412.

2759. Рудаков, Е.В. Эй вратарь, готовься к бою ... : [беседа с вратарем киев. "Динамо" **Е.В. Рудаковым**] / записал В. Маевский // Правда Украины. – 2002. – 12 нояб. – С. 7.

2760. Тахтерин, В. **Андрей Русол** : "Доверие окрыляет" : защитник укр. сборной по футболу // PAN-Футбол. – 2005. – № 9. – С. 11 – 14.

2761. Рыкун, А. Днепропетровский Зидан : [о футболе : беседа с полузащитником "Днепра" **А. Рыкуном** / записал М. Розенко] // Спортив. газ. – 2005. – 7 – 13 февр. – С. 8 – 9.

2762. **Севидов Александр Александрович** (5.09.1921, Москва 15.04.1992, Москва), тренер // № 1675. – Т. 5. – С. 413.

2763. **Селезнев, Е.** В детстве с мячом спать не доводилось : [беседа с футболистом Е. Селезневым / записал Д. Гуц] // Жизнь. – 2008. – 8 авг. – С. 15.

2764. **Селезнев, Е.** "Не мешайте семью и футбол!" : [интервью с нападающим ФК "Днепро" и сборной Украины Е. Селезневым / записал В. Пригорницкий] // Футбол. – 2012. – № 44. – С. 18 – 22.

2765. **Семенов Вячеслав Михайлович** (18.08.1947) // № 1675. – Т. 5. – С. 412.

2766. Павлюченко, А. Когда в товарищах согласья нет ... : что и почему не получилось у **Юрия Семона** в "Локомотиве" ; фото-Getty images // Футбол-стайл. – 2011. – № 3. – С. 22 – 30.

2767. **Серебряников, В.П**. "Дуга" Серебряникова : [бесіда з колиш. футболістом київ. команди "Динамо" / записав М. Моторний] // Молодь України. – 2006. – 7 – 13 груд. – С. 20 – 21.

2768. **Юрий Сипунов** – лучший ученик Озерова! : [по материалам беседы со спортив. коммент. Ю. Сипуновым] / подгот. В. Спектор // Жизнь Луганска. – 2011. – 12 янв. – С. 17.

2769. **Слободян, П.** Какой футболист не любит скорости : беседа с бывшим футболистом, сейчас преподавателем Киевского госуниверситета / П. Слободяном [беседовал В. Закревский] // Капитал. – 1996. – № 2. – С. 49.

2770. Михайлов, М. Шлях воротаря : [пам'яті футболіста **К. Скрипченка**] // Старт. – 1967. – С. 27 – 28.

2771. Смалько, А. "Жизнь только начинается" : интервью с игроком "Борисфена" (Борисполь) **А. Смалько** / [провел Д. Еременко] // Футбол-интер. – 2002. – № 4. – С. 8 – 10.

2772. Мішин, М. Ветеран : [про футболіста київ. "Динамо" **В. Сосниxіна**] // Старт. – 1972. – С. 14 – 15.

2773. Розанов, Є. Друга молодість : [про заслуж. тренера країни **П.І. Сперанського**] // Фізкультура і спорт. – 1958. – № 4. – С. 9.

2774. Брусилов, Б. Бомбардир [донецького "Шахтаря" **В. Старухін**] // Старт. – 1980. – № 2. – С. 18 – 21.

2775. Чайка, Ю. Хозяин "второго этажа" : легенда укр. футбола [**Виталий Старухин**] // Магистраль. – 2008. – 29 берез. – 4 квіт. – С. 22.

2776. Едуард Стрельцов : [про футболіста **Е.А. Стрельцова** (1937 – 1990)] // Одес. вісті. – 2004. – 3 лип. – С. 9.

2777. Стрельцов, Е. Бачу поле : епізоди із життя **Едуарда Стрельцова**, повідані ним Олександру Ніліну, який вважав за необхідне доповнити цю оповідь своїми враженнями, винесен. із багатоліт. знайомства зі знаменитим футболістом. – Запоріжжя : СК Дианда, 1993. – 206, [1] с.

2778. Черкаський, О. Без права на помилку : [про арбітра ФІФА **М. Ступара**] // Старт. – 1982. – № 6. – С. 21 – 22.

2779. Сумм, О. Футбольний тренер **Олександр Сумм** : на Микиту Рукавицю чекає велике майтубнє : [бесіда з тренером / розмову вів М. Авраменко] // Уряд. кур'єр. – 2010. – 19 черв. – С. 17.

2780. **Татарчук Владимир Иосифович** (25.04.1966, пос. Матросово, Магадан. обл.) // № 1675. – Т. 5. – С. 412.

2781. Дубовий, Б. "Ми-ко-ло, го-ла!" : [про колиш. гравця ужгород. футбол. команди "Авангард" **М.Ю. Тимчака**] // Новини Закарпаття. – 2007. – 10 листоп. – С. 22, 24.

2782. Асаєв, В. Щасливець : [про футболіста **В. Тищенка**] // Старт. – 1988. – № 4. – С. 21.

2783. **Тищенко Вадим Николаевич** (24.03.1963, Городок, Львов. обл.) // № 1675. – Т. 5. – С. 412.

2784. Миколайчук, В. Грав самовіддано, бо прагнув бути переможцем: [про футболіста **В. Трошкіна**] // Голос України. – 2007. – 28 верес. – С. 6.

2785. **Трошкин Владимир Николаевич** (28.09.1947, Енакиево, Донецк. обл.) // № 1675. Т. 5. – С. 412.

2786. Трошкін, В. "Футбол не відокремити від мого життя" : [бесіда з кер. ком. з трансферів та статусу гравців Федер. футболу України **В. Трошкіним** / записав М. Моторний] // Спорт. газ. – 2007. – 28 верес. – 1 жовт. – С. 8.

2787. **Трушев Виталий Евгеньевич** (18.04.1983), чемпион XII летних Паралимпийских игр // № 1675. – Т. 5. – С. 482.

2788. Валерко, В. Людина футболу : своє 55-річчя відсвяткував [колиш. футболіст] **Олександр Тютюн** // Київ. правда. – 2008. – 19 черв.

2789. Федецький, А. "Заповнені трибуни дають нам не друге, а третє дихання!" [бесіда із захисником львів. футбол. команди "Карпати" **А. Федецьким** / розмовляв Ю. Назаркевич] // Високий Замок. – 2010. – 15 – 21 квіт. – С. 10.

2790. Федорів, В. "Під час матчу серед суперників нема друзів. Навіть якщо заграє брат ..." : [розмова з гравцем футбол. збірної України, захисником київ. "Динамо" **В. Федорівим**] / записала І. Фаріон // Високий Замок. – 2008. – 26 лют. – С. 7.

2791. Низов, Є. Пам'яті **Володимира Фінка** : завтра виповнилося б п'ятдесят років відомому одес. футболісту Володимиру Фінку // Одес. вісті. – 2008. – 27 берез. – С. 14.

2792. **Фоменко Михаил Иванович** (19.09.1948, Сумы) // № 1675. – Т.5. – С. 412.

2793. Грот, Ю. ...А закінчив війну в Берліні : [про футболіста, учасника ВВВ. **К.В. Фоміна**] // Старт. – 1985. – № 5. – С. 14.

2794. Грот, Ю.И. Он был защитником на футбольном поле [**Константин Фомин**] / Ю.И. Грот, Ю.В. Александров // "Динамо" годы побед и свершений, 1924 – 2004 / Ю.И. Грот, Ю.В. Александров. – Харьков, 2004. – С. 74 – 79.

2795. Михайлов, М. Його покликання : [про старш. тренера футбол. команди київ. СКА **М. Фоміних**] // Старт. – 1968. – № 11. – С. 8 – 9.

2796. Мішин, М. Штурмує **Віталій Хмельницький** [футболіст київського "Динамо"] // Старт. – 1965. – № 11. – С. 8 – 9.

2797. Цапенко, В.О. Голкіпер, тренер, професор : [бесіда із засл. тренером УРСР проф. каф. спорт. ігор Запоріз. держ. ун-ту **В.О. Цапенком** / записав А. Копеліович] // Запоріз. правда. – 2008. – 23 груд.

2798. Браницький, В. Киянин **Ахрік Цвейба** [футболіст] // Нова генерація. – 1991. – № 12. – С. 31.

2799. **Цуканов Андрей Сергеевич** (18.11.1980), чемпион XII летних Паралимпийских игр // № 1675. – Т. 5. – С. 482.

2801.Черкаський, О. Воротарському роду нема переводу : [про воротаря київ. футбол. команди "Динамо" **В. Чанова**] // Старт. – 1987. – № 3. – С. 14 – 15.

2802. **Чередник Алексей Валентинович** (15.09.1960, Душанбе) // № 1675. – Т. 5. – С. 412.

2803. Глумин, П. Пришествие Иисуса : укр. футболист **Дмитрий Чигринский** // Корреспондент. – 2009. – № 33. – С. 28.

2804. **Шевчик Анатолий Васильевич** (25.04.1985), чемпион XII летних Паралимпийских игр (2004) // № 1675. – Т. 5. – С. 482.

2805. Шелаєв, О. "Дніпро" мені до душі : [бесіда з футболістом **О. Шелаєвим** / записав О. Петров] // Спорт. газ. – 2007. – 26 черв. – 2 лип. – С. 6.

2806. Шматоваленко, С. "В «Динамо» шел с настроением – будь что будет" : [беседа с бывшим игроком киев. футбол. одноим. команды **С. Шматоваленко** / записал Д. Коротков] // Спорт сегодня. – 2004. – 12 – 18 янв. – С. 5.

2807. Шовковський, О. "Дякую долі, що довелося пройти через випробування" : [інтерв'ю із голкіпером київ. футбол. клубу "Динамо" **О. Шовковським** / записав Д. Шаповал] // Уряд. кур'єр. – 2010. – 14 серп. – С. 16.

2808. Шовковский, А. Родившийся заново : [беседа с голкипером киев. команды "Динамо" **А. Шовковским**] / записал Д. Коротков // Спорт сегодня. – 2005. – 23 – 29 мая. – С. 4 – 5.

2809. Грот, Ю. **Олександр Шпаковський** : [розповідь про відомого футболіста 1930-х років] // Старт. – 1988. – № 6. – С. 9 – 10.

2810. Зверев, В. Батя : [вратарь ФК "Заря" **И. Шуховцев**] // Футбол. – 2011. – № 58. – С. 24 – 28.

2811. Розенко, С. **Сергей Щербаков** : "Не люблю, когда меня жалеют" : нападающий донец. "Шахтера" / [фото В. Дудуш] // Футбол-стайл. – 2011. – № 4. – С. 114 – 119.

2812. Цимбалюк, Є. Матч на висоті 6 тисяч метрів : [за матеріалами бесіди зі спорт. телекоментатором, капітаном укр. футбол. команди **В. Щербачовим**] // Вільне слово. – 2004. – 14 січ. – С. 8.

2813. Щербачев, В. Дон Кихот с микрофоном наперевес : [беседа со спорт. комментатором **Валентином Щербачевым** / записал А. Лемыш] // 2000. – 2005. – 25 – 31 марта. – С. Д8.

2814. Шищенко Сергей : Все говорили, что Альтман мой "папа"! : [интервью с футболистом **С. Шищенко** / записал А. Бурлаков] // Футбол. – 2011. – № 36. – С. 24 – 29.

2815. Майорова, М. Футбольный космополит : о футболисте **Сергее Юране** // ТВ Парк. – 1997. – № 47. – С. 46.

2816. Довір'я виправдано : [про воротаря київ. "Динамо" **В. Юрковського**] // Старт. – 1978. – № 1. – С. 11.

2817. Кульчицкий, В. Игорь Яворский Тернополю не изменил // Футбол-интер. – 1998. – № 2. – С. 16 – 18. : ил.

2818. Вернигора, П. Завжди шукати! : [про київ. тренера **А.Я. Яковцева**] // Фізкультура і спорт. – 1958. – № 12. – С. 10 – 11.

2819. Яремченко, В. "Если тренер становится пессимистом, ему пора менять профессию" : беседа с гл. тренером **В. Яремченко** // Футбол-интер. – 1998. – № 10. – С. 24 – 25.

2820. Каневський, Л. Вирішальна передача : [про футболіста **І. Яремчука,** Київ] // Старт. – 1985. – № 9. – С. 16 – 17.

2821. Яремчук, І. **Іван Яремчук** – футболіст, більярдист і ... : [бесіда з віце-президентом ФК "Черкаси" / записав О. Даценко] // Спорт. газ. – 2005. – 19 – 22 берез. – С. 5.

2822. Яровенко, Є. Захисник республіки : [бесіда з олімп. чемпіоном, ветераном вітчизн. футболу **Є. Яровенком** / записав В. Сергєєв] // Спорт. газ. – 2007. – 16 – 19 берез. – С. 5.

9 БЛАГОУСТРІЙ СТАДІОНІВ

2823. **Авраменко, М.М**. Друга молодість стадіону : [про реконструкцію Київ. центр. стадіону : бесіда з нач. упр. спорт. споруд спорткомітету УРСР М.М. Авраменком : з приміт. ред.] // Старт. – 1976. – № 5. –

С. 14 – 15.

2824. **Авраменко, М**. Олімпійські споруди в Києві // Старт. – 1977. – № 9. – С. 16 – 17.

2825. **Валерко, В**. Пісківські футболісти святкують новосілля. Знову велелюд. свято на Бородянщині : [про футбол. стадіон, с-ще Пісківка Київ. обл.] // Київ. правда. – 2008. – 13 трав.

2826. **Воскресенський, Б**. З літопису стадіону : [до 65-ліття Респ. стадіону у Києві] // Старт. – 1987. – № 10. – С. 10 – 11.

2827. **Голованенко, В.** Під п'ятьма кільцями : [про реконструкцію Центр. респ. стадіону у Києві] // Наука і суспільство. – 1979. – № 8. – С. 10 – 12.

2828. **Гранаткін, Г.** Центральний, олімпійський ... : [про реконструкцію Центр. стадіону Києва до проведення футбол. турніру Олімпіади 1980] // ВДНГ УРСР. – 1979. – № 1. – С. 14 – 15.

2829. * **Грот, Ю.И.** Вратарские площадки / Ю.И. Грот. – Киев : Молодь, 1955.

2830. **Єрьомін, А.** "Діамант" для Євро – 2012 : [про відкр. стадіону "Донбас Арена", Донецьк] / комент. А. Садового // Високий Замок. – 2009. – 3 – 9 верес. – С. 10.

2831. **Задубінний, А.** Багатостраждальний стадіон для фіналу : [про підготов. спорт. комплексу "Олімпійський" до Євро – 2012] // Нар. армія. – 2008. – 26 берез. – С. 7.

2832. **Зубов, В.** Третье рождение «Металлиста» : [открытие стадиона "Металлист" после реконструкции] // Время. – 2009. – 5 дек. – С. 1, 4 : фот.

2833. **Клименко, О.** Для здоров'я і гарту : [перебудова Центр. стадіону у Києві] // Ранок. – 1968. – № 1. – С. 18.

2834. **Коломієць, А.** Перші стадіони України. Перші кроки футболу України / А. Коломієць, В. Баняс // Укр. футбол. – 2009. – 17 верес. (№ 136). – С. 4.

2835. **Ланевский, А**. В ожидании праздника : [5 дек. открытие после реконструкции харьк. стадиона «Металлист»] // Харьк. изв. – 2009. – 5 дек. – С. 23 : фот.

2836. **Марчук, П.Д.** Гігієна спортивних споруд / П.Д. Марчук, І.С. Харшат. – К. : Держмедвидав УРСР, 1959. – 72 с.

2837. **Махно, І.** Паперова "хвиля" накриває стадіон : [про підготов. у Львові до Євро – 2012 : за матеріалами бесіди з деп. міськради В. Гірняком] // Нар. армія. – 2008. – С. 7.

2838. **Навстречу** Олимпиаде – 80 : [о стр-ве и реконструкции спорт. сооружений в Киеве] // Стр-во и архитектура. – 1978. – № 5. – С. 35.

2839. **Подольський, М**. Головний стадіон республіки : [центр. стадіон у Києві] // Старт. – 1973. – № 8. – С. 12.

2840. **Про передачу** стадіону 9-го спортивного клубу управління спорту Міноборони : розпорядження Кабінету Міністрів України від 30 січ. 2008 р. № 199-р // Уряд. кур'єр. – 2008. – 13 лют. – Орієнтір, С. 6.

2841. **Распашнова, Є**. Так живе стадіон : [з досвіду роботи Ворошиловгр. стадіону "Авангард"] / Є. Распашнова, Г. Загірна // Старт. – 1972. – № 2. – С. 19 – 20.

2842**. Рекунов, В**. Ще одне новосілля для Євро – 2012 : [про відкр. обл. спорт. комплексу "Металіст", Харків : за матеріалами бесіди з віце-президентом Федер. футболу України С. Стороженком] // Уряд. кур'єр. – 2009. – 8 груд. – С. 15.

2843. **Решетило, С.** Спортивно-фізкультурні споруди та обладнання : навч. посіб. для студ. ВНЗ III-IV рівнів акредитації у галузі фіз. виховання і спорту / С. Решетило ; М-во у справах сім'ї, молоді та спорту ; Львів.держ. ун-т фізкультури. – Л. : ЛДУФК, 2010. – 101 с.

2844. **Рибаков, М.** Перший стадіон у Києві : сторінки історії // Старт. – 1987. – № 8. – С. 18.

2845. **Шквар, Г.** Центральному стадіону в Черкасах – рівно 50! // Черкас. край. – 2007. – 21 листоп. – С. 7.

2846. **Яковенко, Ф.** Сучасний стадіон : [з приміт. ред.] // Наука і суспільство. – 1975. – № 8. – С. 51 – 52.

Див. також № 117.

9.1 ФУТБОЛЬНІ ПОЛЯ

2847. **Абрамашвілі, Г.** Компост для футбольних полів // Фізкультура і спорт. – 1960. – № 5. – С. 27.

2848. **Розинський, Д.Й**. Система електропідігріву футбольних полів / Д.Й. Розинський, Р.Ю. Ситницький // Буд-во України. – 2006. – № 7. – С. 32 – 35.

2849. **Розинський, Д.Й.** Система електропідігріву футбольних полів // Промислове буд-во та ін. споруди. – 2008. – № 1. – С. 27 – 30.

2850. **Стройте** гаревые футбольные поля : инструктив. письмо / Центр. совет ДСО "Авангард". – К., 1959. – 16 с.

2850. **Трусковецький, Р.С.** Удосконалена конструкція грунто-підгрунтя футбольного поля / Р.С. Трусковецький, Ю.Л. Цапко, В.М. Калініченко // Вісн. аграр. науки. – 2009. – № 11. – С. 48 – 51. – Бібліогр.: 3 назви.

10 СПОРТИВНІ МУЗЕЇ, КЛУБИ ШАНУВАЛЬНИКІВ ФУТБОЛУ

2851. **Алмашин, В**. Don't Stop : вболівальники – фанати – хулігани : історія руху прихильників ФК "Динамо" Київ у спогадах очевидців / В. Алмашин. – К. : Нора – Друк, 2006. – 104 с. : ілюстр.

2852. **Бенюк, Б.М.** "У футболі, як і в театрі, немає байдужих" : [бесіда з актором Нац. акад. драм. театру ім. І. Франка Б.М. Бенюком / записала І. Холод] // Молодь України. – 2004. – 31 груд. – С. 11.

2853. **Валерко, В**. Меморіал Олега Макарова : [про традиц. футбол. турнір, присвяч. пам'яті вітчизн. воротаря О. Макарова (1929 – 1995), Київ] // Вечір. Київ. – 2007. – 17 січ. – С. 7.

2854. **Вітчизняні** [поштові] марки з нагоди ювілеїв ФІФА та УЄФА // Уряд. кур'єр. – 2004. – 19 трав. – С. 16.

2855. **Гром'як, І**. Емоцій вир зберігся в експонатах : [про музей спорт. слави у Києві] // Уряд. кур'єр. – 2002. – 14 листоп. – С. 21.

2856. **Для вас** болельщики : сборник. – Мурманск : Кн. изд-во, 1962. – 64 с.

2857. **Добжанська, Б.** Лобановський – не філософ спорту ... : [про роботу над пам'ятником футболісту В. Лобановському : за матеріалами бесіди зі скульптором В.О Філатовим] // Хрещатник. – 2003. – 31 січ. – С. 4 – 5.

2858. **Жигулін, М.** "Золотий" вік голкіпера : клуб Л. Яшина // Старт. – 1981. – № 7. – С. 22 – 23.

2859. **Жигулін, М.** "Клуб воротарів Льва Яшина" // Старт. – 1980. – № 2. – С. 19 ; № 4. – С. 10 – 11 ; № 7. – С. 27 – 29 ; № 12. – С. 25 ; 1982. – № 10. – С. 12 – 13.

2860. **Закладено** капсулу у фундамент Будинку футболу [в Києві] // Уряд. кур'єр. – 2004. – 20 квіт. – С. 4.

2861. **Зварич, П.** "Український борщ люблять усі, навіть легіонери" : [про ресторан Київ. футбол. клубу "Динамо" : бесіда із зав. ресторану П. Зваричем / записала І. Холод] // Молодь України. – 2004. – 13 лип.

2862. **Ковєрін, М**. Парад спортивної індустрії : [про міжнар. вист. "Спорт – 72" у Києві] // Старт. – 1972. – № 11. – С. 30 – 31.

2863. **Косиченко, Л**. Будинок футболу у Полтаві : [про створення першого в Україні регіон. центру розв. дит. і юнац. футболу : за матеріалами бесіди з начальником обл. упр. фіз. культури, спорту та туризму С. Серьогіним] // Уряд. кур'єр. – 2004. – 17 черв. – С. 23.

2864. **Лазарєв, Л.** Історія служить сьогоденню : Музей спорт. слави УРСР відкрито // Старт. – 1970. – № 6. – С. 4 – 6.

2865. **Михайлюк, М.** Гімн фізичній досконалості : [про Музей спорт. слави УРСР] // Людина і світ. – 1973. – № 3. – С. 8 – 10.

2866. **Несенюк, М.** Меморіал Лобановського : на найвищому рівні : [про турнір пам'яті футбол. тренера київ. "Динамо"] // День. – 2003. – 16 квіт. – С. 1.

2867. **Олійник, О**. Поговоримо про болільників [спорту] // Прапор. – 1965. – № 11. – С. 106.

2868. **Погиба, П**. На благо народу : [про вист. "Фізична культура і спорт в УРСР" на ВДНГ УРСР] // Старт. – 1980. – № 6. – С. 18.

2869. **Подольський, М**. В пам'ять про героїв : [спорт. меморіали, на честь героїв-воїнів, загиблих у роки ВВВ] // Старт. – 1970. – № 8. – С. 14 – 15.

2870. **Раіна, Н.** У Черкасах з'явився Музей спортивної слави // Нова доба. – 2011. – 7 квіт. – С. 3.

2871. **Ромашко, Г.** Перший кубок Лобановського залишився в Україні : [про вшанування пам'яті футболіста і тренера В.В. Лобановського з нагоди роковин його смерті, Київ] // Уряд. кур'єр. – 2003. – 14 трав. – С. 2, 16.

2872. **Рубан, М.** "Фанати" з гирлигою : [пробл. створення клубів любителів футболу] // Соціаліст. культура. – 1988. – № 4. – С. 32 – 34.

2873. **Тахтерин, В.** Не того назвали антифанатом : [о работе с болельщиками команды "Днепр"] // Футбол. – 2011. – № 24. – С. 8.

2874. **Теплицький, В.** Колекція інженера [С. С.]. Терпиловського [про футбол і хокей, Київ] // Старт. – 1980. – № 6. – С. 26 – 27.

2875. **Філатов, Л.** Клубу [футболістів] Г. Федотова – 20 років // Старт. – 1987. – № 11. – С. 14 – 15.

2876. **Філатов, В.** "На виготовлення пам'ятника [футболісту] Лобановському пішов ..." : [бесіда із скульптором В. Філатовим / записав Р. Шахрай] // Молодь України. – 2003. – 28 січ.

2877. **Франков, А**. Антифанат : [болельщики ФК "Динамо"] // Футбол – 2011. – № 23. – С. 21.

2878. **Франков, А.** Наш прощальный поклон, или болельщик на покое // Команда плюс. – 2003. – № 1 – 2. – С. 16 – 19.

2879. **Фролов, А.В.** Футбол : супутник болільника : чемпіонат СССР. – Д. : Облуправління по пресі, 1991. – 33, [1] с. : ілюстр.

2880. **Шевченко, С.** Наши зрители : где лучше ходят на футбол? // Футбол. – 2011. – № 49. – С. 16 – 20.

Див. також № 1642.

11 СПОГАДИ ФУТБОЛІСТІВ

2881. **Аркадьев, Д.А**. Футбол Лобановского : докум. повесть / Д.А. Аркадьев. – К. : Изд-во УСХА, 1991. – 270, [1] с., [16] л. : ил. – (Изд. на средства авт. при содействии спонсора – науч.-техн. произв.-внедрен. центра "Движение").

2882. **Бабкін, О.** Нас водила молодість : [спогади ветерана футболу] // Старт. – 1987. – № 11. – С. 10 – 12.

2883. **Бабкін, О.** Слово ветерана : [розповідь колиш. футболіста : з прим. ред.] // Старт. – 1971. – № 3. – С. 3 – 4.

2884. **Бахрамов, Т.** [100-й матч : урив. з однойм. кн. футбол. судді] // Старт. – 1967. – № 7. – С. 23.

2885. **Бондар, Ю.** Трохи гри між офіціозом : [про кн. Ю. Бондаря "У боротьбі за футбольний трон" : розмова з авт. кн. / спілкувався О. Кавуненко] // Персонал Плюс. – 2009. – 6 – 12 трав. – С. 8.

2886. **Войнов, Ю**. Між двома ешелонами : [розповідь майстра спорту з футболу] // Фізкультура і спорт. – 1960. – № 2. – С. 6 – 7.

2887. **Коньков, А** Зупинити атаку! : [спогади колиш. захисника київ. "Динамо", тренера футбол. команди "Таврія"] // Старт. – 1982. – № 4. – С. 20 – 22.

2888. **Кулеба, В.Ю**. 60 новел київського футболу / В.Ю. Кулеба. – К. : Київ. правда, 2004. – 184 с., [24] арк. ілюстр. : портр.

2889. **Махиня, М.** Чемпіонат моєї юності : [спогади колиш. футболіста київ. "Динамо"] // Фізкультура і спорт. – 1963. – № 3. – С. 18 – 19.

2890. **Мирський, В.** Біля початку розділи з докум. повісті про київ. "Динамо" / В. Мирський, Б. Семибратський. // Україна. – 1977. – № 33. – С. 21; № 35. – С. 20 – 21 ; № 36. – С. 22 ; № 37. – С. 16. – № 38. – С. 20 – 21 ; № 39. – С. 18 – 19 ; № 40. – С. 22 ; № 42. – С. 20 ; № 43. – С. 16 ; № 44. – С. 20.

2891. **Нартовский, Б.А.** К футбольным вершинам : кн. о динамовцах с берегов Днепра : худож.-док. очерки / Б.А. Нартовский. – К. : Молодь, 1988. – 189 с. – (Знаменосцы спорта).

2892. **Низов, Є.** Перший чемпіон Європи [з футболу в 1960 році В. Понедєльник] : з кн. "Сповідь центрального нападника", авт. В. Понедєльник // Одес. вісті. – 2004. – 8 трав. – С. 7.

2893. **Олейник, Н.А.** Единожды избранный путь : автобиогр. зарисовки [ректора ХГАФК Н.А. Олейника о семье, друзьях, наставниках, педагогах, спортсменах – выпускниках вуза] / Н.А. Олейник. – Х. : Золотые страницы, 2010. – 112 с. : фот.

2894. **Паркуян, В.** На зеленых полях Англии : воспоминания В. Паркуяна / [записал В. Воробей] // Футбол Украины. – 1995. – № 1/2. – С. 10 – 11.

2895. **Скоцень, О.А**. Львівський "батяр" у київському "Динамо" : із кн. "З футболом у світ" : спомини / О. Скоцень. – К. : Преса України, 1992. – 223 с. : ілюстр. – (Бібліотека "Молоді України").

2896. **Скоцень, О.** З футболом у світі : спомини / О. Скоцень. – Торонто, 1985. – 638 с. : ілюстр.

2897.**Соколовський, М.** Ми народжуємось двічі : [роздуми ветерана футболу] // Старт. – 1988. – № 5. – С. 8, 19.

2898. **Старостин, А.П.** Большой футбол : [воспоминания заслуж. мастера спорта] / А.П. Старостин. – 3-е изд. – Луганск : [Обл. изд-во], 1961. – 315 с. : 8 л. ил.

2899. **Старостин, А.П.** Встречи на футбольной орбите / А.П. Старостин. – 2-е изд. – М. : Совет. Россия, 1980. – 272 с. : 8 л. ил.

2900. **Філатов, Л.** Міжнародний клас : урив. з кн. "Сам на сам з футболом" // Старт. – 1973. – № 11. – С. 28 – 30 ; № 12. – С. 24 – 27.

2901. **Чилиби, П**. Футбол и Жизнь в мою пользу : [воспоминания укр. футболіста П. Чилиби] / П. Чилиби ; лит. авт. Ю. Усатюк. – Одесса, 2006. – 142 с.

2902. **Шегоцький, К.В.** У грі та поза грою : спогади футболіста / К.В. Шегоцький ; літ. запис К. Михайленка. – К. : Здоров'я, 1972. – 151 с.

2903. **Те саме**. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : Здоров'я, 1991. – 276 с.

2904. **Шегоцький, К.В.** Футбол – життя моє : [урив. з одной. кн.] // Старт. – 1970. – № 1. – С. 25 – 27 ; № 3. – С. 22 – 23.

2905. **Шиловський, В**. Діла давно минулих днів ... : [спогади учасника футбол. матчу у Франції в 1935 р.] // Фізкультура і спорт. – 1957. – № 10. – С. 11.

2906. **Яковенко, И.Е.** «Беланова мне уже не простили» : воспоминания бывшего пред. Одес. обл. совета ДСО "Водник" о "Черноморце" / [записал А. Мазуренко] // Футбол-интер. – 1998. – № 2. – С. 32 – 34.

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Время (газета). – Харьков, 1991. – 2011.
Книжная летопись. – М., 1907 – 2011.
Книжный вестник. – Спб., 1884 – 1916.
Красное знамя (газета). – Харьков, 1938 – 1991. – (С 1991 г. назв. «Время»).
Летопись газетных статей. – М., 1980 – 2000.
Летопись журнальных статей. – М., 1926 – 2011.
Літопис газетних статей. – Х. ; К., 1986 – 2011.
Літопис журнальних статей. – Х. ; К., 1936 – 2011.
Літопис книг. – Х. ; К., 1936 – 2011.
Літопис українського друку. – Х., 1924.
Панорама (газета). – Х., 1991 – 2002.
Слобідський край (газета) – Х., 2006 – 2011.
PANфутбол. – Днепропетровск, 2004 – 2006.
Старт. – К., 1965 – 1996.
Фізкультура і спорт. – К., 1957 – 1965. – (З № 7 1967 р. назва «Старт»).
Фізичне виховання в школі. – К., 1995 – 2010.
Футбол (газета). – К., 2001 – 2011.
Футбол. – М., 1960 – 1968. – Прил. к газ. «Совет. спорт».
Харьковские известия (газета). – Харьков, 2006 – 2011.

ЗМІСТ

Виробничо-практичне видання

Історія футболу в Україні

(Бібліографічний покажчик)

Відповідальний за випуск В. Д. Ракитянська,
засл. працівник культури України